CĂRȚI ROMANTICE

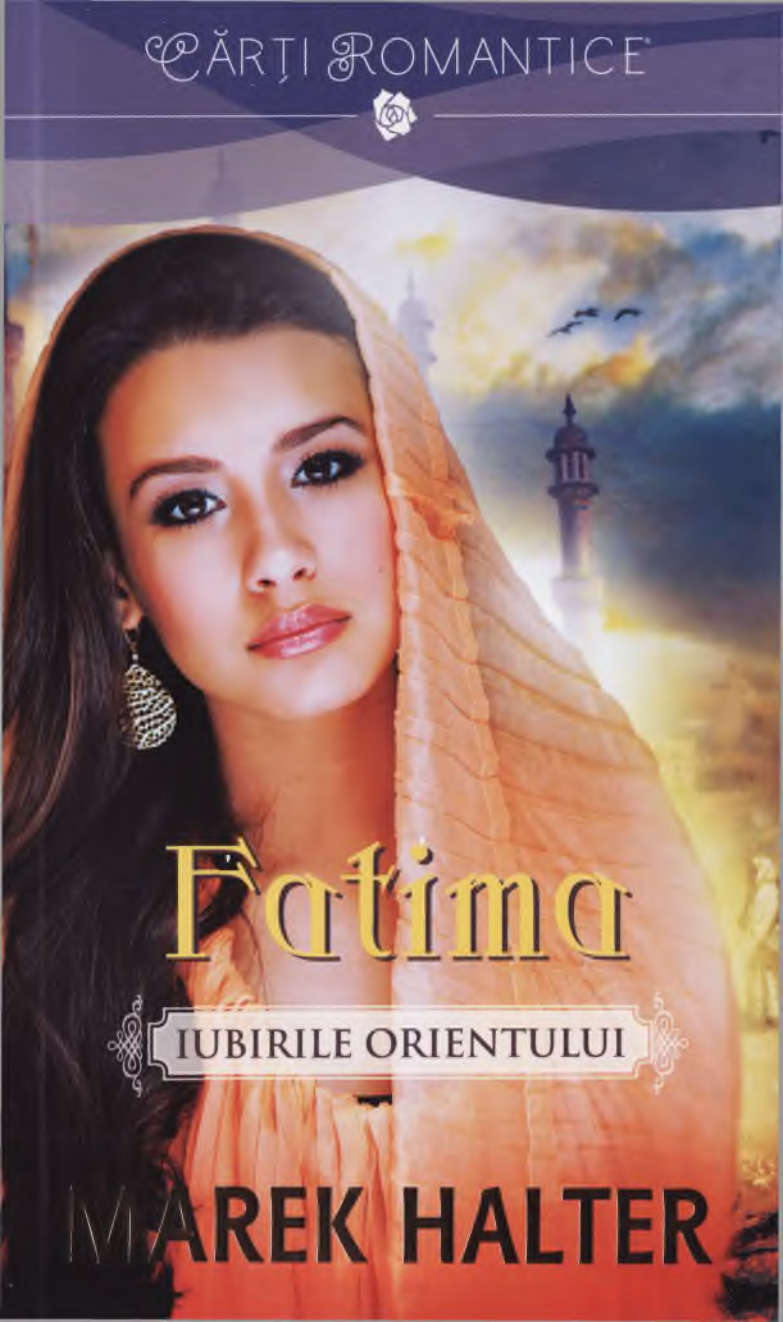

Fatima

IUBIRILE ORIENTULUI

MAREK HALTER

Fatima
Les femmes de l'Islam
Marek Halter
Copyright © 2015 Editions Robert Laffont, S.A., Paris

Lira și *Cărți romantice* sunt mărci înregistrate ale
Grupului Editorial Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 031 425 16 19; 0752 101 777
e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe
www.litera.ro/lirabooks.ro

Fatima
Iubirile Orientului
Marek Halter

Copyright © 2015 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactor: Adriana Marcu
Corector: Păunița Ana
Copertă: Florentina Tudor
Tehnoredactare și prepress: Ioana Cristea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HALTER, MAREK
Fatima / Marek Halter;
trad.: Geanina Tivdă. – București: Litera, 2015

ISBN 978-606-33-0332-6

I. Tivdă, Geanina (trad.)

821.111(73)-31=135. 1

MAREK HALTER

Fatima

Iubirile Orientului

Traducere din limba franceză
Geanina Tivdă

Lira®

„Fatima este o parte din mine. Ceea ce o rănește mă rănește pe mine."

Mahomed

„Când vor fi sfărâmate lanțurile sclaviei nesfârșite a femeii, când ea va trăi pentru ea însăși și prin ea însăși [...], și ea va deveni poetă, la rândul ei!"

Arthur Rimbaud, scrisoare din
15 mai 1871 adresată lui Paul Demeny

Îi mulţumesc Clarei Halter.

Partea întâi

Mecca

Cinci ani mai târziu

Umbrele se alungeau peste pietrele albe ale cimitirului Al-Maalat. Sfârşitul zilei nu era departe. Fatima îşi ţinu răsuflarea.

Când cerul se va rupe
Şi stelele vor fi împrăştiate,
Când mările se vor revărsa
Şi mormintele vor fi răvăşite[1]...

Cuvintele tatălui ei îi izbeau pieptul. O cuprinse tristeţea.

În ziua când se împlineau cinci ani de la moartea *saidei*[2] Khadija bint Khowaylid, puţini oameni se adunaseră la mormântul celei pe care unii dintre ei o numeau deja Mama Credincioşilor. Fiecare adusese o desagă plină cu boabe de orz şi, pe rând, o golea pe lespedea ce acoperea locul de veci. Îndată ce plecau, păsările aveau să pună stăpânire pe grăunţe şi să le semene prin tot ţinutul. Astfel, anul următor, sute de spice aveau să crească în amintirea Khadijei, mama ei mult iubită.

Apoi, conform tradiţiei pe care o statornicise Mahomed, tatăl său, fiecare povesti binele pe care-l făptuise cu gândul la defunctă. După aceasta, rugăciunea fu reluată:

Pe lumina zilei!
Pe noaptea ce învăluie pământul!

---

[1] *Coran* 82, 1-4. Acolo unde nu se menţionează altfel, toate notele aparţin autorului. Pentru versiunea în limba română, a se vedea ediţia *Coranul*, traducere din limba arabă, introducere şi note de George Grigore, Editura Herald, Bucureşti, 2006 (n.tr.)

[2] „Doamnă" sau „stăpână" în limba arabă (n.tr.)

Domnul tău nici nu te-a părăsit şi nici nu te-a urât!

Pentru tine, mai bună va fi Viaţa de Apoi decât Viaţa de Acum!

Din darurile Sale Domnul tău îţi va dărui...[1]

Tatăl ei tăcu. Era acolo, în faţa ei, cu umerii acoperiţi de mantia într-o nuanţă închisă de ocru care nu-l părăsea niciodată şi care, uneori, parcă-l înghiţea cu totul. Îşi întinse palmele deschise, ca ofrandă adusă luminii tot mai slabe, apoi îngenunche pe covoraşul îngust desfăşurat în faţa mormântului soţiei sale. De îndată, cu o singură mişcare, toţi cei din jurul Fatimei făcură la fel. Geamătul plin de durere al lui Waraqa[2], bătrânul învăţat care se sprijinea de braţul lui Zayd, ucenicul său, fu acoperit de foşnetul tunicilor.

Lespedea albă a mormântului absorbi încet licăririle roşietice ale cerului şi, preţ de o clipă, parcă fu acoperită de un văl de mătase, asemenea ţesăturilor bogate şi rare pe care *saida* Khadija bint Khowaylid le preţuise atât de mult.

Mahomed îşi îndreptă trunchiul şi, fără să se ridice, întinse din nou palmele deschise spre cerul deja îngreunat de noaptea densă. Apoi, cu un glas profund ce reverberă din pietrele tombale, rosti:

– Nu este alt dumnezeu decât Dumnezeu, Allah cel Milostiv şi Îngăduitor!

Se lăsă tăcerea. O tăcere lungă.

Fatima ar fi trebuit să repete cuvintele ce veneau de la Domnul ei. Aceasta făcea parte din rugăciune.

„Lasă-ţi inima să se deschidă şi vezi dacă este bună, dacă-şi îndeplineşte datoria", îi spunea tatăl ei zâmbind, aproape amuzat, ca şi cum o învăţa un joc.

Altceva avea însă mai multă putere asupra ei. Gândurile care o obsedau, furia, îndoielile şi neputinţa de a înţelege îi stăpâneau acum mintea.

---

[1] *Coran* 93, 1-5

[2] A se vedea lista personajelor de la sfârşitul lucrării

Cum era cu putință să fie atât de puțini și atât de slabi în jurul tatălui ei, Mahomed? De ce Domnul său, despre care se spunea că este atât de puternic, Unicul, îl lăsa atât de lipsit de apărare? De ce nu împingea oamenii către el și nu-i dăruia o ceată de tovarăși de nădejde, de mercenari vajnici, pentru a făptui această cucerire pe care El o pretindea prin gura și viața Trimisului său?

Niciodată, bineînțeles, nu îndrăznise să-i pună întrebări tatălui ei, dar îi tot iscodise pe doi dintre credincioși, frumoasa Ashemu, fosta sclavă a mamei sale, și pe Abdonai Persanul. Răspunsurile lor însă nu o liniștiseră nici pe departe. Dimpotrivă.

Îi spuneau de fiecare dată: „Tatăl tău știe de ce face ceea ce face. Și când el nu știe, Domnul său știe în locul lui".

Sau Abdonai râdea de ea: „«Mercenari vajnici!» Nici mai mult, nici mai puțin! Îmi închipui că ți-ar ședea foarte bine cu un coif de căpetenie peste buclele tale frumoase!"

Ashemu o irita, căci relua ca un refren ceea ce repeta toată lumea: „Ai răbdare, Fatima. Închipuie-ți că tatăl tău este pe cale să construiască o cetate nouă și măreață, cu străzi și case cum nu s-au mai văzut vreodată. Crezi că așa ceva se poate împlini într-o zi sau într-un an?"

Ashemu avea dreptate, Fatima o știa prea bine, însă trebuia ca arhitectul să rămână în viață pentru a-și duce la capăt opera. Or, ura cu care era înconjurat tatăl ei era atât de mare, încât nu putea să nu se lase cuprinsă de îndoieli. Cei care se închinau la idoli nu-l acceptau pe Domnul lui Mahomed. Ei îl considerau periculos pe acest Dumnezeu unic ce declara război zeilor lor ancestrali. Trebuiau să-l răpună pe Trimisul Lui.

Cum se făcea că Ashemu avea mai multă încredere în tatăl ei decât ea însăși? Uneori, Fatima avea impresia că fosta sclavă se arăta prea încrezătoare în viitor. Pe de altă parte, manifestase în numeroase rânduri puterea stranie

de a ghici ceea ce restul lumii ignora. În plus, simţea ea însăşi această *forţă* despre care vorbea Ashemu.

De când era mică, Fatima admirase tăria şi curajul lui Mahomed. Vedea însă că, de la moartea Khadijei, tatăl ei se schimbase.

A pretinde că devenise alt om ar fi fost fals. Cu ea, era mereu acelaşi. Tandru, atent. Nu lăsa să-i scape nici o ocazie ca să-i arate dragostea sa părintească, mai ales de când surorile ei, Zaynab, Ruqayyah şi Umm Kulthum, „trupa celor trei", cum le numea Fatima în secret, se măritaseră cu nişte cretini care nu erau în stare să se supună Domnului proslăvit de socrul lor.

Totuşi, era ceva diferit, ce nu ţinea de autoritatea sau de intransigenţa pe care Mahomed le-ar fi putut arăta. Nici măcar de tăcerile lui şi de nopţile misterioase în care hoinărea pe munte. Sau de zilele întregi pe care le petrecea în camera Khadijei, de unde ieşea înviorat, bucuros, liniştit, ca şi cum s-ar fi întors dintr-o călătorie îndelungată. După ce o săruta, se grăbea să se ducă la Kaaba sau în piaţă ca să le vorbească până la lăsarea serii celor care voiau să-l asculte.

Asemenea tuturor membrilor gospodăriei, Fatima se obişnuise cu ciudăţeniile tatălui său. Ba mai mult, îi plăcea să-l vadă în aceste momente, căci i se părea a fi cel mai frumos om de pe faţa pământului. Inima îi spunea însă că o parte din cel care era numit Trimisul rămânea secretă, inaccesibilă chiar şi ei, fiicei sale celei mai apropiate, sânge din sângele lui. Nu însemna că era un străin. Uneori totuşi, tatăl ei i se părea de nepătruns, ca acele umbre foarte frumoase care, la lăsarea amurgului, ridau crestele munţilor, părând să ascundă minuni dincolo de puterea de cuprindere a minţii.

Fatima îi măturã cu privirea pe rarii credincioşi din cimitir, îngenuncheaţi la mormântul Khadijei. Adevărul sărea în ochi: puteau fi număraţi pe degetele de la două mâini! Şi cine erau? Câţiva bătrâni şi tinerei care se susţineau unii pe alţii...

Şi apoi Abu Bakr, cu statura dreaptă, în ciuda părului albit de vreme.

Credinciosul Tamim al-Dari, mic, grăsuliu, cu gesturi repezite şi precise.

Abdonai Persanul, care, după ce-şi dăruise patruzeci de ani din viaţă Khadijei bint Khowaylid, îşi oferise credinţa celui pe care stăpâna lui îl iubise mai mult decât orice pe lume.

Afectuosul şi învăţatul Zayd ibn Harita, un fiu al ţinutului Kalb, pe care-l înfiase Mahomed.

Bătrânul *hanif*[1] Waraqa, pe jumătate orb şi atât de slăbit încât nu mai ieşea din curtea casei de patru sau cinci anotimpuri. Dar nu se lăsa niciodată doborât de ameninţări: doar moartea l-ar fi putut împiedica să vină astăzi să se roage la mormântul verişoarei sale Khadija.

Unchiul Abu Talib, care slăbise şi mai mult. Niciodată n-ar fi ajuns la cimitir dacă nu s-ar fi putut sprijini pe fiul său Ali.

Frumosul Ali, cum îl numea Fatima cu o grimasă de ironie. Un băiat mai mare decât ea cu numai doi ani, dar care afişa deja aroganţa ridicolă a flăcăilor. În primăvară, deşi Abu Talib încă refuza, Ali întorsese spatele zeilor falşi ai Meccăi. De-atunci venea în fiecare zi să se roage lângă vărul său Mahomed. Spre surprinderea Fatimei, acest chipeş Ali, cam prea afectat, având în minte numai frumuseţea togelor sale şi impresia pe care le-o făcea fetelor, îi ceruse ajutor lui Zayd ca să înveţe să citească şi să scrie pe sulurile lui Waraqa. Arăta atâta respect faţă de vărul său Mahomed, încât s-ar fi putut crede că i se adresa tatălui său. Vai! Ca să mânuiască o bâtă, să tragă cu arcul sau să-şi încleştеze degetele pe mânerul unei *nimcha*[2] nu trebuia să te bazezi pe el. Ar fi fost incapabil să înfrunte un duşman în luptă.

---

[1] *Hanif* - în perioada preislamică, astfel erau numiţi cei care respingeau idolatria şi urmau exemplul lui Abraham. (n.red.)

[2] *Nimcha* - sabie curbată, specifică lumii arabe; denumire utilizată mai ales în Maroc (n.red.)

Cât despre femei, în afara câtorva slujnice cu priviri temătoare, nu se afla acolo decât verişoara Muhavija, bătrână, atât de bătrână şi de veştejită, agăţată de braţul mătuşii Kawla, care aproape că o ducea în braţe. Ceea ce era foarte frumos, de altfel. Kawla fusese nevoită să treacă peste cuvintele sarcastice şi ameninţările soţului ei ca să vină la cimitir.

Un curaj ce le lipsise surorilor Fatimei. Nici una dintre cele trei nu îndrăznise să ţină piept dojenilor şi dispreţului bărbaţilor lor.

Ruqayyah şi Umm Kulthum se măritaseră cu doi dintre fiii cumplitului Abu Lahab, fratele lui Abu Talib. Zaynab, cea mai mare, era îndrăgostită nebuneşte de Laas ibn ar-Rabi. Un tânăr pretenţios, adorator al idolilor, asemenea tuturor celor din neamul ar-Rabi. Bogăţia lor se datora în întregime Khadijei. Ceea ce nu-l împiedica pe acest Laas ibn ar-Rabi să se împăuneze în Mecca, proferând insulte şi injurii de îndată ce rostea numele socrului său, Mahomed.

De ce Domnul Milostiv şi Îngăduitor tolera aşa ceva? De ce le lăsa pe Zaynab, Ruqayyah şi Umm Kulthum să-şi facă de ruşine tatăl?

Khadija: amintire, amintire!

Fatima închise ochii şi lăsă şuvoiul amintirilor să iasă la suprafaţă. Chipul slab şi sleit al mamei sale îi apăru sub pleoapele închise. Un chip atât de adevărat, de real, pe care l-ar fi putut mângâia. Când Khadija mai era în viaţă, în ultimele ei clipe, Fatima nu o făcuse. Nu îndrăznise. Era prea înspăimântător. Suferinţa îi mistuia mama de zile şi nopţi întregi. Fiecare ceas care se scurgea îi schimonosea trăsăturile. Deşi ardeau ierburi în nişte vase de jăratic în cele patru colţuri ale încăperii, aerul era irespirabil, saturat de mirosul acru şi pătrunzător ce-i învăluie pe muribunzi.

Se întâmplase în urmă cu cinci ani, dar Fatima își amintea de parcă ar fi fost în ajun. Se pusese în genunchi foarte aproape de patul mamei, iar Khadija își întorsese anevoie capul spre ea. Parcă ieșea dintr-o noapte adâncă. După un răstimp lung, foarte lung, un zâmbet i se ivise pe buzele crăpate. Un zâmbet dulce ca mierea pe acel chip înfricoșător. Același zâmbet pe care îl oferea dintotdeauna. Fatima abia își înăbușise un țipăt. O durere ascuțită și rece îi străpunsese inima, ca și cum pieptul i-ar fi fost despicat de o *nimcha*. Poate că ar fi cedat dorinței mistuitoare de a fugi în curte dacă mama ei n-ar fi șoptit:

– Fatima... Fatima, îngerașul meu din paradis...

Își deschisese palma fără a avea puterea să o miște din loc. Fatima găsise curajul de a-și pune mâna în ea, făcând un adevărat efort de voință ca să nu și-o retragă imediat. Palma îmbătrânită a mamei era acoperită de o sudoare de gheață. Sudoarea morții...

Khadija avusese cele mai frumoase mâini, cele mai fine, cele mai moi din Mecca. Mâini care nu legau snopi de ierburi tăioase, nu trăgeau de frânghii, nu se ardeau pe pietrele cuptoarelor. Mâini care dezmierdau asemenea vântului blând al primăverii. De-acum nu mai trecea o zi fără ca Fatima să tremure la amintirea palmei înghețate, a falangelor tari ca scoarța care-i prinseseră mâna de copil și o țin useră strâns cât timp Khadija, cu vocea răgușită, aproape de neauzit, dorise să o aline:

– Nu fi tristă, Fatima mea iubită. Merg pe drumul unde mă așteaptă Domnul tatălui tău... El mă va întâmpina. Nu voi fi pierdută. Nu voi fi singură și te voi vedea... În fiecare zi te voi iubi, te voi călăuzi... Viața ta va fi frumoasă și măreață. Știu acest lucru.

Fatima era pe-atunci prea tânără și prea impresionată ca să înțeleagă toată blândețea, toată iubirea din aceste șoapte. Ceda încă prea ușor în fața fricii. Frica de obrajii scobiți, frica de ochii scânteietori asemenea unei ape neclintite. Frica de aceste buze uscate și fierbinți care îi apăsau încheietura mâinii. Frica de răul

ce distrugea pentru totdeauna amintirile suave cu mama ei preaiubită. Frica de orice, pe care o trăiau toate fetele de vârsta ei.

Khadija nu mai avea însă timp să-şi facă griji pentru spaimele unei fetiţe. Cu vocea răguşită, pe care o recunoştea cu greu şi a cărei amintire îi făcea pielea de găină şi acum, după atâta timp, îi smulsese o promisiune. O promisiune fermă, dintre cele ce nu pot fi uitate întreaga viaţă.

– Să nu-ţi părăseşti tatăl, Fatima, îngerul meu! Niciodată, niciodată... Jură-mi... Va avea nevoie de tine, aşa cum ar fi avut nevoie de fratele tău Qasim. Dumnezeu cel Mare, cel Milostiv a dorit ca lucrurile să fie astfel. Binecuvântat fie El şi să te ajute să fii fiica tatălui tău asemenea unei *nimcha* în mâna cuceritorului... Fatima... Promite-mi. Eşti tare cât zece băieţi. Iubeşte-ţi tatăl, apără-l cum l-am iubit şi apărat eu. Promite-mi, Fatima, iubirea mea. Promite-mi!

Bineînţeles, ea îi promisese. Iar când tatăl ei o îngropa pe Khadija în pământul cimitirului, îşi reînnoise promisiunea.

Astăzi, după cinci ani, înţelegea că mama ei prevăzuse totul: singurătatea tatălui ei, măreţia lui.

Fatima crescuse. Încetase să se mai poarte ca o fetiţă. Ştia că-şi va ţine promisiunea până când avea să fie la fel de bătrână şi pe moarte precum iubita sa mamă. Ştia că niciodată nu avea să devină una dintre acele femei fără creier, fără curaj în faţa bărbaţilor şi a minciunilor lor, a vicleniilor şi răutăţii lor, cum deveniseră surorile ei, Zaynab, Ruqayyah şi Umm Kulthum. Nişte proaste şi nişte laşe care se gândeau numai cum să le fie bine soţilor lor imbecili şi erau gata să-i întoarcă spatele propriului tată din acest motiv!

Ajunsese să înţeleagă mai bine o sumedenie de lucruri. Nu se mai temea atât de mult de moarte. Adesea, îşi auzise tatăl răspunzându-le celor care-l întrebau, cu spaima în vintre, în ce aveau să se preschimbe odată îngropaţi sub praful cimitirului: „La momentul potrivit,

Domnul te va face să le întorci spatele celor care te înconjoară. Vei deveni ceea ce El a hotărât. Nu vei avea altă țintă decât El. În preajma lui vei ajunge ori praf și pleavă, ori fericit în Lumina Sa și în timpul care nu se mai măsoară. Depinde de ceea ce vei fi înfăptuit mai întâi și mai la urmă. El știe totul despre viața ta, despre ce ai săvârșit. Dacă El crede că așa este drept, va aduna în paradisul său chiar și oasele degetelor tale."[1]

Astăzi ar fi știut să cuprindă cu dragoste chipul mamei sale aflate pe moarte. Ar fi îndrăznit să-l acopere cu mii de sărutări care s-o însoțească în călătoria până în paradisul Domnului Milostiv și Îngăduitor.

Fatima mai învățase și că moartea nu aducea decât amintiri, regrete și promisiuni. Nimic din ce lua cu ea nu se întorcea și nu reîncepea.

„Ceea ce trebuie să faci", repeta tatăl ei cui voia să-l asculte, „fă neîntârziat. Tu îți cunoști datoria. Știi încotro te duce inima. Domnul ți-a dat tot ce ai nevoie ca să înaintezi fără teamă prin lume".

Astfel, respectând în fiecare zi promisiunea făcută mamei sale, Fatima învățase o mulțime de lucruri pe care nimeni nu le bănuia.

Chiar și tatăl ei adorat se încăpățâna să creadă că odrasla lui de cincisprezece ani nu era decât un copil. Sau o fată bună de măritiș. Ei bine, ea nu avea de gând să fie nevasta nimănui. Niciodată. Ea nu era precum celelalte femei. Nici un soț nu avea să poată spune în fața tuturor că Fatima bint Mahomed îi aparținea. Nu exista și nu avea să existe vreodată, până când Domnul cel Milostiv și Îngăduitor o chema la el, decât un bărbat căruia să-i fie datoare: tatăl său.

Da, Khadija, în agonia ei, văzuse corect. Erau fără număr cei care-i urau soțul. Forfoteau prin Mecca batjocorind, țipând, aruncând ocări cu nemiluita pe străzi sau la Kaaba. Numindu-l „Mahomed Nebunul", „Mahomed Diavolul" sau „Abu Qasim", pentru a-i aminti că nu era decât tatăl unui fiu mort. Povestind în hohote

[1] Pornind de la *Coran* 75, 4-14

de râs pline de dispreţ că nu era decât un neputincios. O jumătate de bărbat în stare să zămislească doar fete.

De zece ori deja, cu inima fierbându-i de furie şi de dorinţa de răzbunare, Fatima îi auzise vărsându-şi mizeriile. Avusese puterea să nu lase să se vadă nimic, să tacă, să-şi ascundă ruşinea şi să aştepte noaptea pentru a se elibera de umilinţă. Atunci îşi jura că va veni ziua în care va reduce aceste guri mincinoase la tăcere. Nu trecea o seară fără să se adreseze direct Domnului tatălui ei:

– Fă din mine cea care trebuie să fiu. Fă din mine scutul şi *nimcha* tatălui meu, Mahomed Trimisul, cum îi spun cei care-l iubesc. O, Domnule Puternic şi Milostiv, Tu care poţi totul, îngăduie-mi să fiu sprijinul lui, aşa cum Abdonai a ştiut să o sprijine pe mama. O, Doamne Atotputernic şi Iertător, nu mă lăsa să devin o fată proastă, slabă şi nefolositoare. Tu l-ai luat pe fratele meu Al-Qasim. Nu te opune ca eu să-l înlocuiesc. Tu ai vrut să am un trup de fată, dar ştii că poate fi la fel de neînfricat şi de zdravăn precum un trup de băiat!

Dacă Domnul vedea totul, aşa cum afirma tatăl ei, atunci vedea că nu mai era timp. Prin toată Mecca circulau cuvinte veninoase la adresa Trimisului său. Şi ameninţări. În curând, cei care le proferau nu aveau să se mulţumească doar cu injurii. În curând, Fatima trebuia să facă mai mult decât să tacă şi să întoarcă spatele insultelor. Nu era singura conştientă de acest lucru.

Cu două zile în urmă, surprinsese o consfătuire între unii dintre cei mai devotaţi credincioşi ai tatălui ei: Abu Bakr, Tamim al-Dari şi Abdonai Persanul.

Cei trei erau de încredere. Bineînţeles, Abdonai rămăsese fără dinţi, cu gingiile goale. Plămânii îi luau foc atunci când trebuia să alerge. Dar mâna lui sănătoasă ştia încă să mai mânuiască *nimcha* cu atâta îndemânare încât să bage spaima în mulţi, şi pumnul său din piele, care-i înlocuia mâna ciuntită, încă mai putea să doboare o oaie.

Pe Tamim al-Dari se putea baza. Fatima îi cunoştea povestea – i-o spusese chiar el. Îl întâlnise pe tatăl ei cu mulţi ani înainte în regatul Ghassan, în zarva unui târg. Auzise vorbindu-se despre acest Mahomed ibn Abdallah care nu era încă decât slujitorul *saidei* bint Khowaylid. Gura lumii spunea că-i pusese pe fugă singur, doar cu ajutorul bătrânelor lui cămile, pe tâlharii care-i atacaseră caravana. Tamim râsese mult la aflarea acestei isprăvi şi voise să o audă chiar din gura lui Mahomed.

Întâlnirea lor luase însă o întorsătură neaşteptată. În loc să se laude cu bravura sa, Mahomed, descoperind că Tamim credea în Dumnezeul unic al creştinilor, îl iscodise fără încetare despre acest Dumnezeu. De asemenea, nu-l slăbea cu întrebările despre nenumăratele drumuri făcute de Tamim mai spre nord. Astfel se născuse prietenia lor, din întrebări şi răspunsuri, din curiozitate în curiozitate.

Astăzi, Tamim era bogat. Nu datora nimic nimănui, iar Domnul cel Milostiv şi Îngăduitor despre care vorbea Mahomed devenise pentru el infinit mai binevoitor, simplu şi real decât cel al oamenilor de la miazănoapte şi din Bizanţ. Niciodată nu se temea să-şi arate credinţa faţă de „Mahomed Diavolul". Niciodată nu ezita să repete în public, şi chiar în faţa lăcaşului sfânt Kaaba, cuvintele şi mesajele Domnului său.

– Nu este alt dumnezeu decât Dumnezeu, îi plăcea să proclame în faţa celor care se îndoiau. Mahomed ibn Abdallah este Trimisul său.

Cel mai adesea, drept răspuns, ploua cu ocări. Uneori cu lovituri. În funcţie de situaţie, Tamim râdea sau lovea cu aceeaşi linişte în suflet.

Cât despre Abu Bakr, Fatima avea impresia că-l cunoştea dintotdeauna. De multă vreme, pe băncile Marii Adunări, *mala*, prin magaziile cu mărfuri sau pe străduţele Meccăi, era poreclit „umbra lui Mahomed". Iar Mahomed, care-l iubea la fel ca pe un frate de sânge, spunea despre el:

– Tu eşti a treia mea mână!

*

Aşadar, când Fatima intrase, cu două seri înainte, în magazia cu arme a casei în căutarea bătrânului Abdonai, îl găsise şopocăind în penumbră cu Abu Bakr şi Tamim. Curioasă, trăsese cu urechea.

– Nu se vor mai înfrâna mult timp, mormăia Tamim. Ura nu le mai dă pace. Îi deranjăm prea mult. Vă spun: nu mai vor doar să batjocorească. Vor să ucidă.

– Să ucidă sau să ne alunge din Mecca, întări Abu Bakr. Ca şi cum acest oraş şi aceste case nu ar fi ale noastre!

Tamim lăsă să-i scape un hohot amar.

– Toată această bogăţie le-ar rămâne lor dacă ne-ar putea obliga să o luăm la fugă asemenea unor găini în faţa râsului! Se vede de la o poştă! Nu se mai ascund. Vor să-l ruineze pe Mahomed, să-l ruineze pe bătrânul Abu Talib şi, dacă se poate, să ne ruineze odată cu ei. Iar bogăţia să rămână în buzunarele lor de şarlatani ticăloşi!

– Nu se vor atinge de voi, interveni Abdonai cu vocea lui răguşită, ci de stăpânul Mahomed. Şi nu o vor face ca nişte viteji, ci ca nişte laşi ce sunt. Nu-şi vor arăta faţa. Se vor ascunde în spatele unui nebun sau al unui idiot. Un străin căruia îi vor promite femeile din paradis.

– Sunt de acord cu Abdonai, spuse Abu Bakr. În *mala* nu mă mai insultă, doar mă evită. Trebuie să-i cerem lui Mahomed să fie mai prudent.

Tamim îşi mută greutatea de pe un picior pe altul şi exclamă ironic:

– Abu Bakr! Nu-l cunoşti pe Mahomed? Crezi că poate fi prudent? Crezi că Domnul nostru vrea ca el să fie prudent?

Doar la amintirea acestor cuvinte, Fatima începu iarăşi să tremure. Abdonai, Tamim şi Abu Bakr aveau de o mie de ori dreptate. Nu avea nevoie să-i întrebe pe prietenii tatălui său ca să ştie cine erau nemernicii laşi şi plini de ură. Îi cunoştea la fel de bine ca şi ei: clanurile Abu Makhzum, Abd Sham, Al-Sakhr, Abd al-Uzza, Omayya, cei mai puternici dintre Quraysh şi, mai rău,

unii din clanurile Abd Manaf şi Abd al-Muttalib ale unchiului Abu Talib. Frate-său, lepra de Abu Lahab, visa să-l trădeze ca să ia puterea în locul lui.

Adică sute de oameni.

Într-adevăr, nenumărate erau mâinile care visau să-l lovească pe Mahomed Trimisul şi să-l reducă la tăcere, astfel încât să înăbuşe cuvintele venite de la Domnul său. Astfel încât să înceteze ameninţările şi mustrările acestui Dumnezeu care anunţa prin gura Profetului său că este Singura şi Unica Putere din cer asupra oamenilor.

Fatima era însă la fel de sigură ca bătrânul Abdonai că tatăl ei nu avea să se arate prudent niciodată. Şi niciodată ticăloşilor nu avea să le piară dorinţa de a-l ucide. Mama sa o prevenise:

– Să nu-ţi părăseşti tatăl, Fatima, îngerul meu! Niciodată, niciodată... Eşti tare cât zece băieţi. Iubeşte-ţi tatăl, apără-l cum l-am iubit şi apărat eu. Promite-mi, Fatima, iubirea mea. Promite-mi!

Beduinii

– Fatima...

Strigătul şoptit al lui Ashemu o făcu să tresară. Deschise ochii. Tatăl ei şi ceilalţi continuau să se roage în genunchi, pe tăcute. Cu un gest, fosta sclavă îi arătă zidul scund al cimitirului. Zeci de persoane se uitau ţintă la ei, sorbindu-i parcă din priviri. Bătrâni cu chipurile înroşite de soarele apusului, cu riduri brăzdate de zilele de foc şi nopţile de ger. Femei, unele cu bebeluşul strâns într-o eşarfă la piept. Şi mai erau şi tineri: beduini cu mantii vărgate din lână aspră, unele rupte, pline de praf, cârpite cu destulă pricepere. Veşmintele femeilor erau sumbre pentru cele mai în vârstă, vii şi colorate pentru cele tinere. Erau beduinii care se adunau în împrejurimile Meccăi în acea perioadă a anului. În fiecare toamnă, veneau să se adăpostească de vânt şi-şi ridicau tabăra

pe colinele Al-Ahmar, la marginea drumului spre Taif, foarte aproape de puțurile din Al-Bayadiyya.

– Privește, mai șopti Ashemu.

La marginea grupului stăteau șapte păstori bătrâni. Bărbați de o seamă cu Waraqa sau Abu Talib, mai noduroși decât bâtele în care se sprijineau, dar încă drepți; ochii lor, în lumina apusului, aveau o lucire metalică. Erau patriarhii, cei cărora fiecare beduin le datora un respect absolut. Cu siguranță, ei își conduseseră familiile până la zidul cimitirului ca să-l vadă pe Mahomed Trimisul rugându-se la mormântul soției sale Khadija bint Khowaylid, cea care-i ajutase foarte mult odinioară.

Un val de recunoștință o liniști pe Fatima. Poate că Ashemu avea dreptate. Poate că nu erau atât de slabi și de puțin numeroși cum credea ea.

În acel moment, tatăl ei se plecă atât de mult, încât își puse fruntea pe covoraș. Apoi se ridică sprinten și strigă tunător un „Allahu Akbar!" care păru să-i trezească pe cei din jurul său. În clipa următoare îl imitară cu toții. Ashemu se grăbi să o ajute pe Kawla să-și ridice verișoara, pe Muhavija. Fatima văzu că Ali și Zayd făceau același lucru cu unchiul Abu Talib și Waraqa, în timp ce tatăl ei se apropia de bătrânii beduini. Și el îi observase.

Fatima se îndepărtă de grupul femeilor ca să-l urmeze. Abu Bakr și Tamim îi aruncară o privire plină de reproș, dar, de data aceasta, se abținură să-i mai strige veșnica replică: „Îndepărtează-te, fată, nu este locul tău aici!"

Totuși, din respect față de tatăl ei, rămase câțiva pași în spate. De unde se afla, nu putea auzi ce vorbea Mahomed cu patriarhii, dar, din felul în care unii și ceilalți își întindeau palmele peste zidul cimitirului și își mișcau buzele, știu că tatăl ei le adresa o rugăciune. Apoi se întoarse către ceilalți beduini care nu-l scăpau din ochi și repetă acest gest.

Dintr-odată, o beduină se repezi spre zid strigând numele lui Mahomed. Cu obrajii scăldați în lacrimi,

prinse mâinile Trimisului peste marginea de piatră şi le apăsă pe frunte. O făcu atât de brusc, încât îşi pierdu echilibrul şi căzu. Fatima nu putu să nu râdă. Un chicot uşor şi vesel răsună în aerul apusului. Abu Bakr se întoarse spre ea indignat, însă Mahomed o ridica deja pe femeie cu ajutorul unui tânăr care era probabil fiul ei. Bătrâna beduină, în ciuda şocului produs de cădere, izbucni şi ea în râs. Un râs care, cu repeziciunea unui salt de lăcustă, îi molipsi pe toţi cei prezenţi: Mahomed, bătrânii patriarhi, apoi restul beduinilor. Fatima văzu cum tatăl ei îi făcu semn să se apropie.

– Te cunosc, tu eşti Fatima, fiica Trimisului nostru! strigă beduina. Te ştiu de când erai mică, numai atâtica, adăugă ea arătând spre nivelul genunchilor.

Tânăra simţi un fior. Mahomed îi puse mâna pe umăr şi o trase spre el, rostind cu vocea-i răguşită, dar perfect clară:

– Fatima este cea pe care Domnul mi-a dat-o ca să nu uit ce este iubirea.

Aceste cuvinte fură ca un val fierbinte. Pe Fatima o învălui fericirea din creştet până la tălpi. Preţ de o clipă, derutată, nu îndrăzni să se întoarcă pentru a vedea dacă tovarăşii lui Mahomed îl auziseră. Vai, cât de mult şi-ar fi dorit ca mâna lui să rămână pentru totdeauna pe umărul ei!

– Mama ta, *saida* bint Khowaylid, ne-a salvat, pe mine şi pe fiul meu, continuă beduina. Şi pe mulţi alţii. Pe voi ghearele negre ale ciumei nu v-au înspăimântat. Voi nu aţi fugit ca domnii din Mecca! Tu, Mahomed ibn Abdallah, dacă spui că există un zeu mai mare şi mai adevărat decât idolii în jurul cărora se învârt bogaţii din Mecca pe esplanada Kaabei, te cred. Dacă tu spui că Allah al tău îţi vorbeşte şi, prin gura ta, ne vorbeşte şi nouă, te cred! Din nou, bătrâna sărută cu devoţiune mâna lui Mahomed. Te cred, te cred, te cred! Allah să-ţi dea viaţă lungă ca să ne încălzeşti inimile aşa cum soarele încălzeşte corturile.

Se auziră murmure de aprobare. Mahomed se desprinse de Fatima ca să sară peste zid. Zâmbind, o ridică pe bătrâna beduină şi, cu un gest simplu, o strânse la pieptul lui şi îi sărută tâmpla, aşa cum ar fi făcut cu o femeie din casa lui. Patriarhii se adunară în grabă în jurul lor şi o cuprinseră pe bătrână pe după umeri, liniştind-o şi împingând-o în braţele fiului ei.

Abu Bakr şi Tamim i se alăturaseră lui Mahomed de cealaltă parte a zidului. Abdonai îi urmă. Discret, Fatima făcu la fel. Întorcându-se, îi zări pe Ashemu şi pe ceilalţi deja departe de cimitir, pe drumul care cobora spre primele case ale oraşului. Cu o strângere de inimă, înţelese că nu putuseră auzi cuvintele minunate rostite de tatăl ei.

Acum mica mulţime a beduinilor o pornea şi ea spre Mecca. Deşertul era scăldat de ultimele raze ale soarelui, iar umbrele deveneau tot mai dense. În scurt timp, căldura avea să fie mai puţin sfâşietoare. Deşi se făcuse târziu, Fatima era convinsă că tatăl ei urma să meargă, la fel ca în fiecare zi, să se instaleze sub torţele ce luminau porţile Kaabei pentru a transmite cuvântul Domnului său. Şi, ca de obicei, cei care nu credeau aveau să-i arunce ocări şi pietre.

Cel puţin, din acea seară nu avea să mai fie atât de singur şi slab, ci însoţit de fervoarea beduinilor.

Îndată ce-i trecu prin minte acest gând, împietri. Cum putea fi atât de proastă? Iubirea tatălui ei oare o făcuse să-şi piardă capul?

Nu, beduinii nu ar fi putut nicidecum să-l ajute pe Mahomed. Ei trebuiau să stea departe de Mecca: legea cetăţii nu le îngăduia să pună piciorul dincolo de ziduri.

Toată încrederea ei se destrămă într-o clipă. O presimţire rea i se puse ca o gheară în gât.

Intuise corect: în dreptul primelor case, mica trupă a beduinilor care-l înconjurau pe tatăl ei se opri. Fatima mergea cu vreo douăzeci de paşi în urmă. Copiii nomazilor se învârteau în jurul ei, cu ochii plini de curiozitate. Ca întotdeauna, întunericul se lăsă în grabă. Prea repede.

În față, Fatima auzea glasul lui Mahomed și cuvintele de salut schimbate cu patriarhii. Dădu să grăbească pasul când un băiat se înfipse în fața ei atât de aproape, încât umerii li se atinseră ușor. Avea trăsături fine, denotând inteligență, și aceeași vârstă ca ea, sau puțin mai mult, însă era mai înalt cu un cap. Îi vorbi încet, respectuos. Atât de încet, încât nu înțelese un cuvânt. Enervată, urmărind din ochi grupul din jurul tatălui ei, îl mustră:

- Ce spui acolo? Ce vrei de la mine?

- Tu te numești Fatima și eu Abd Mrah, spuse el mai apăsat.

- Și ce-i cu asta?

Băiatul făcu un gest spre patriarhii care-l priveau pe Mahomed cum se îndepărta spre Kaaba.

- Tatăl meu îl urmează pe al tău de mult timp. El l-a ales pe Domnul său. Iar eu te-am văzut trăgând cu arcul împreună cu bătrânul persan care nu are decât o mână.

Fatima nu răspunse imediat. În capătul străduței pe care trebuia să o apuce tatăl ei apăru flacăra șovăitoare a unei torțe.

- Și de ce-mi spui mie toate aceste lucruri? îl întrebă în cele din urmă, reluându-și neliniștită mersul.

Puștiul îi tăie drumul tocmai atunci când îl recunoscu cu ușurată pe cel care ducea torța. Era Bilal, marele servitor negru. Înțelept, Abdonai îl trimisese să facă rost de lumină pentru ca Mahomed să nu traverseze Mecca în beznă.

Vru să-l ocolească pe băiat, însă el o prinse de braț.

- Dă-mi drumul, sau o să mănânci țărână!

Ceilalți tineri se adunară în jurul lor, dar Abd Mrah nu păru impresionat.

- Și eu știu să mă bat.

- Tu nu știi că un beduin nu trebuie să o atingă pe fiica lui Mahomed Trimisul?

Îi păru rău de aceste cuvinte. Erau pretențioase. Dar băiatul nu le băgă în seamă.

– Ştiu să mă bat, insistă el. Aşa cum ne batem noi. Cu bâtele. Fără arc şi lamă din fier.

Fatima ezită. Tatăl ei, Abdonai, Abu Bakr şi Tamim se îndepărtau cu paşi mari. Totuşi era ceva din ţinuta sau poate din privirea băiatului care o intriga şi o reţinea. Neştiind ce să spună, repetă:

– Ei bine?

– Când vei avea nevoie să lupţi cu cei răi, aş putea să te ajut.

– Nu înţeleg nimic din ce spui acolo.

– Vino să mă vezi între corturile tatălui meu. Te voi învăţa ceea ce nu ştii. Fără să răspundă, Fatima începu să alerge. Ţine minte, mă cheamă Abd Mrah, îi aruncă puştiul luând-o la rândul lui la fugă. Ştiu de ce vrei să te baţi...

Îi depăşiră pe bătrânii beduini. Cum băiatul nu putea merge mai departe, Fatima se cufundă singură în întuneric, sărind la întâmplare pe dalele neregulate ale străduţei. În faţa ei, torţa lui Bilal proiecta siluete uriaşe pe pereţii caselor. Cuvintele băiatului i se mai învârtiră prin minte câteva clipe, alungate în curând de vacarmul din jurul Kaabei.

Complotul

Ajunse din urmă grupul lui Mahomed abia la baza sanctuarului. Vreo douăzeci de torţe şi două vase mari cu naftă răspândeau o lumină grea, întretăiată de umbre mişcătoare, care colora în ocru şi purpuriu chipurile şi hainele.

Mulţimea era deasă şi zgomotoasă. Cei mai mulţi bărbaţi erau adunaţi lângă poarta aşezată la colţul clădirii cubice. Unii intrau, alţii ieşeau, cu toţii gesticulau şi îşi adresau saluturi interminabile. Sărbătoarea anuală a lui Hobal, zeul Meccăi, se apropia. În două zile, piaţa cea mare avea să fie plină ochi cu merinde, ţesături rare, lămuri colorate, obiecte din argint, aur sau oţel, piei fine

provenind din regatele bogate precum Ghassan, Bosra, Damasc sau Palmira sau din ţinuturile sudice Saba, Tarib şi Manab, ori de la Aksum, de cealaltă parte a mării Al-Qulzum[1]. Vitele, mici sau mari, aveau să forfotească în ţarcuri, şi toate aceste bogăţii urmau să fie vândute şi cumpărate. Aceasta era perioada de vârf a comerţului din marele deşert, din Nejd şi Hidjaz până la munţii Assir.

Înainte să-şi ridice corturile la marginea oraşului, sub marii palmieri din crângurile Jarul sau Al-Layt, conducătorii de caravane şi negustorii se grăbeau nerăbdători să ajungă la Kaaba, unde se învârteau în jurul Pietrei Negre după ce îşi udau fruntea cu apă din izvorul Zamzam. Apoi se plecau în faţa marii statui a lui Hobal, implorându-l să le acorde protecţie şi noroc. După cum cerea tradiţia, cu această ocazie, timp de cinci zile, uşile Kaabei rămâneau deschise şi iluminate până dimineaţa.

Doar bărbaţii erau prezenţi. Nici unei femei nu îi era îngăduit să meargă acolo, cu atât mai puţin unei fete de cincisprezece ani. Fatima, conştientă că trebuia să fie cât mai discretă, se strecură pe sub palmierii care mărgineau partea de sud a esplanadei. În miezul zilei, pelerinii se ascundeau de soare acolo, dar noaptea luminile torţelor şi ale vaselor cu naftă, concentrate în jurul Kaabei, o lăsau în semiîntuneric. Fără să-şi scape din priviri tatăl, care se afunda în mulţime, înaintă până la trunchiul cel mai apropiat de incintă. Abia avu timp să se ghemuiască pe nişte frunze de palmier uscate, când izbucni incidentul.

Bine iluminat de torţa lui Bilal, mergând înaintea tovarăşilor săi, Mahomed se afla la câţiva paşi de uşa sanctuarului, în faţa căreia existau nişte trepte înalte de piatră unde avea obiceiul să se aşeze pentru a purta lungi conversaţii cu cei doritori. Zayd îi povestise cândva Fatimei cum Mahomed însuşi pusese să se construiască aceste trepte. Îşi petrecea atât de mult timp acolo, încât locuitorii Meccăi, unii în batjocură, alţii din simpatie,

[1] Denumirea arabă a Golfului Suez (n.red.)

numeau spațiul respectiv școala lui Mahomed Nebunul sau a lui Mahomed Trimisul.

În această seară, blocate de mulțime, treptele păreau inaccesibile. Fatima văzu cum tatăl ei și slujitorul negru încetiniseră, căutând o modalitate de a ajunge la ele. Dintr-odată, în mijlocul gloatei se iscă forfotă și se auzi un strigăt rostit de o voce ascuțită:

– Vai! Iată-l pe ibn Abdallah și al său *sudan*[1]! Faceți loc marelui profet al cerșetorilor!

Mahomed și Bilal rămaseră nemișcați. Tăcerea se lăsă asupra celor prezenți. Toate fețele se întoarseră spre grupul nou-veniților. Abdonai, Abu Bakr și Tamim se așezară lângă Mahomed. Răsunară câteva râsete. Mulțimea se dădu la o parte și un bărbat înalt și uscat, îmbrăcat într-o tunică din lână fină și având o pelerină albă cu broderii complicate, se desprinse din ea. Când își făcu apariția în lumina torței, Fatima îl recunoscu după cele trei inele de aur care-i străluceau la mâna dreaptă. Își strângea mânerul pumnalului, a cărui teacă era prinsă cu o fâșie lată din mătase.

Era Otba ibn Rabia, căpetenie a clanului Abd Sham și tatăl primei neveste a lui Abu Sufyan, dușman de moarte al mamei și al tatălui ei.

Cu aroganța-i obișnuită, cu vocea cuiva obișnuit să latre ordine, spuse scrâșnind din dinți:

– Salutare, ție, poetule Mahomed! Vii să ne desfeți urechile cu poezia ta? Începeam să ne pierdem răbdarea. Se lăsa noaptea, și tu și negroteiul tău nu mai veneați.

Otba ibn Rabia izbucni într-un râs sănătos care-i făcu barba să tremure. Din gloata spectatorilor țâșniră, una după alta, injurii pline de dispreț. În jurul lui Mahomed și al tovarășilor săi spațiul se micșoră. Fatima simți mușcătura spaimei în gât. În curând nu avea să mai poată zări turbanul deschis la culoare de pe capul tatălui ei...

Fără să iasă din zona de întuneric ce o proteja, se prinse de trunchiul palmierului și se cățără în el. Pe când își

[1] Persoană de culoare; de la rădăcina *aswad* – „negru" în arabă (n.red.)

căuta o poziție confortabilă, auzi răspunsul calm al lui Mahomed:

– Salutare ție, căpetenie a clanului Abd Sham. Fie ca Allah, Domnul meu, să te binecuvânteze. Te înșeli, însă. Nu mă pricep deloc la poezie.

– Ei, da! Nu te pricepi deloc la poezie? Și totuși, vorbești, vorbești, vorbești de dimineața până seara, tu, ibn Abdallah! Îneci Mecca sub șuvoiul cuvintelor tale! Vii aici, în fața sfintei noastre Kaaba, și-i amețești pe cinstiții pelerinii veniți să-i slăvească pe Hobal și pe Allat... Spui că nu te pricepi deloc la poezie? Nici chiar la cea proastă? Atunci dacă nu ești poet, ce ești, ibn Abdallah?

Pe când se prindea de frunzele tăioase ale palmierului, Fatima auzi ovațiile gloatei, ca reacție la insultele lui Otba ibn Rabia. Își sprijini bine picioarele pe niște cioturi și, în fine, își putu vedea tatăl încrucișându-și brațele pe piept. Nu se grăbea să răspundă. Dar când o făcu, glasul lui fu atât de jos și de liniștit, încât trebui să ciulească urechile.

– Ceea ce sunt eu, Otba ibn Rabia, vei afla, căci vei trăi destul înainte de a da socoteală pentru viața ta înaintea lui Allah. Amintește-ți că eu sunt cel care a ridicat din nou Piatra Neagră a lăcașului nostru, Kaaba, când tu și ai tăi o lăsați să se prăbușească. Amintește-ți că aceste ziduri, prin care treci în fiecare dimineață, acest izvor Zamzam, la care-ți potolești setea în fiecare zi ca și cum ți-ar aparține, pe toate acestea tu, fiii și nepoții tăi, ginerii, casa ta cu toți slujitorii și toate fiicele tale, le-ați abandonat ca pe o ruină a deșertului când spaima v-a cuprins măruntaiele. Teama de pedeapsa Domnului. Și tu ai vrea să vorbesc asemenea poeților pe care-i plătești ca să-ți înșire minciuni despre duhuri și demoni? Te înșeli. Nu, cuvintele mele nu sunt cele ale unui poet. Cuvintele mele sunt la fel de limpezi ca izvorul Zamzam. Ele nu ies din mine, ci vin de la Domnul meu cel Milostiv și Îngăduitor, cel Unic. Cât despre cuvintele tale, Otba ibn Rabia, oricât de puternic îți închipui că ai fi, dacă nu ești cu băgare de seamă, îți vor putrezi în gură.

– Vai! Vai! Ce spuneam eu?

Strigătul dogit şi provocator al lui Otba ibn Rabia sparse tăcerea stranie şi parcă temătoare ce se lăsă la auzul cuvintelor lui Mahomed Trimisul.

– Vai! Vai! Iată cum văduvului lui bint Khowaylid i se dă ocazia să spună un cuvânt, şi el vă trânteşte o mie în faţă!

Din nou se auziră ocări în mijlocul mormăiturilor de aprobare.

Bătrânul socru al lui Abu Sufyan nu se număra printre cei care se lăsau impresionaţi de disputele verbale. Ştia perfect cum să controleze starea de spirit şi emoţia oamenilor adunaţi în mulţimi, aşa că nu lăsă să se instaleze nici îndoiala, nici liniştea. Făcu un semn spre doi bărbaţi care stăteau în spatele lui, iar aceştia se apropiară. Unul, bătrân, mergea sprijinit într-un baston cu o băgare de seamă ce îi amintea Fatimei de Waraqa. Celălalt nu avea în nici un caz mai mult de douăzeci de ani. Era îmbrăcat bizar, cu două mantii una peste alta, amândouă foarte peticite. O cârpă din lână îi ţinea pletele dese, care i se încreţeau rebele spre umeri. În ochii lui imenşi se reflectau flăcările torţelor. Buzele lui groase, părând aproape negre între perii rari ai bărbii, se mişcau neîncetat într-un mod dizgraţios.

Otba ibn Rabia îi prezentă pe cei doi ca fiind nişte poeţi veritabili, dintre cei pe care îi ascultai fără să te saturi şi ale căror cuvinte erau în acelaşi timp o încântare pentru spirit şi un şuvoi de adevăruri inspirate de zeul Hobal, de zeiţele Al-Uzza şi Allat. Sau chiar de demoni şi de duhuri care aparţineau acestei lumi întunecoase şi invizibile pe care oamenii obişnuiţi, puternici sau nu, preferau să o evite.

– Pentru aceasta, spuse Otba ibn Rabia punând mâna pe umărul celui mai în vârstă, este nevoie de tot atâta curaj şi ştiinţă cât îi trebuie unui războinic în timpul unui atac. Da, Abu Afak este dintre cei care posedă un asemenea curaj. În cetatea sa Yathrib, faimoasă pentru

păstrarea cântecelor vechi, nimeni nu cunoaşte mai bine decât el meşteşugul poeziei. De aceea i-am cerut să vină să te asculte, ibn Abdallah, şi să ne spună cât valorează cuvintele tale. Iar el... Otba ibn Rabia făcu o pauză, cât să-şi tragă sufletul, înainte de a-l arăta pe tânărul poet fără măcar să-l atingă uşor: El este Amr Nufsya. Cei din Mecca îl cunosc. Nu trebuie să ne luăm după înfăţişarea lui, care are darul de a-i înşela pe demoni...

Otba ibn Rabia fu întrerupt de cel pe care-l prezenta. Amr Nufsya tocmai se aruncase înaintea lui Mahomed, fluturând în penumbră poalele mantiilor sale, asemenea unei păsări care se chinuia să-şi ia zborul. Uşurată, Fatima îl văzu pe Abdonai, la fel de agil, ridicându-şi pumnul din piele şi aşezându-se în faţa stăpânului său.

Vocea nazală şi puternică a poetului răsună până deasupra torţelor:

– Te-am ascultat, Mahomed Nebunule! Pe Allat, Preafrumoasa şi Atotputernica, te-am ascultat, ascultat, ascultat, Mahomed Demonule, Abu Qasim, sau cum te vor mai fi chemând. Acolo unde-ţi sunt picioarele, chiar aici, în faţa sfintei noastre Kaaba, te-am ascultat până când urechile şi capul meu au simţit că nu mai pot. Ştiu deja! Tu nu ai să vezi duhurile. Spiritul tău nu va dănţui în deşert. Tu le muşti demonilor limba ca să le înghiţi cuvintele. Da, tu, ibn Abdallah, tu le sugi ţâţa asemenea unui nou-născut! Da, aşa este, pe toate stelele nopţii şi pe sfârşitul zorilor milostivi, o spun tare şi răspicat, Mahomed Demonul este gura lor, a făpturilor cumplite, păcătoase, a celor care se dedau plăcerilor cu iadul! Vorbeşte, vorbeşte fără încetare acest poet prost cu limbă de demon. O spun, o ştiu. Niciodată înţelepciune, întotdeauna furie. Niciodată frumuseţe, întotdeauna ameninţare! Execrabili poeţi sunt demonii. Ţi-o spun eu, Amr Nufsya, *shahir*[1] în toată Mecca. Eu ştiu!

Din nou, Amr Nufsya îşi flutură mantiile înainte de a face un salt în spate, de parcă ar fi vrut să se pună sub protecţia pumnalului lui Otba ibn Rabia. Discursul

[1] Cel renumit, cunoscut (în limba arabă, în orig.)

său fu salutat cu râsete şi strigăte. Spectacolul oferit de Amr Nufsya era întotdeauna apreciat, şi a doua zi dimineaţă aveau să-i repete cu toţii vorbele de duh prin curţile caselor.

Cu un nod în gât şi o durere sfâşietoare în palme, deoarece se ţinea strâns de ramurile ascuţite ale palmierului, Fatima nu-şi lua ochii de la tatăl ei şi de la cei trei oameni răi care-l înfruntau. Ar fi dorit să audă glasul lui Mahomed, dar acesta nu răspundea nebuniei lui Amr Nufsya decât prin nemişcare şi tăcere. Atunci Abu Afak, bătrânul poet din Yathrib, îşi ridică bastonul ca să pună capăt strigătelor.

– Amr Nufsya a spus ce ştie, iar eu spun acelaşi lucru: ibn Abdallah este un poet prost. De ce? Pentru că nu are habar de frumuseţea limbii noastre. Cuvintele lui se culcă în inimile noastre asemenea firelor de praf pe lama unei *nimcha*. Pentru că frazele lui ar vrea să despice aerul, dar se sfărâmă la cel mai mic şoc. Pentru că nu ştie nimic despre vremurile trecute. Pentru că este la fel de ignorant ca ţapii ţinuţi în ţarcuri. Nu-i place decât să vorbească de rău, să insulte, să tune şi să fulgere. De unde vine aroganţa gurii sale? Din mândria nemăsurată a celor neştiutori. Pretinde că este trimisul unui zeu care ar fi măsura unică a tuturor lucrurilor, când lumea pendulează între adevăr şi fals, între vizibil şi neştiut, între sângele naşterii şi stacojiul morţii. El nu ştie să cânte zorile şi seara, mâna războinicului şi aşternutul iubitelor. Împroaşcă suflul ameninţării aşa cum demonii din Nefud scuipă în ceafa oamenilor rătăciţi. Ochii lui sunt orbi şi nu văd de unde bate vântul. Eu, care la vârsta mea înaintată am auzit multe, vă spun: dacă ascultaţi cuvintele lui, ele vă vor învenina urechile şi vă vor goli măruntaiele.

De data aceasta, nu se auziră nici huiduieli, nici ocări. Discursul savant al lui Abu Afak, rostit cu un glas înfundat, hipnotic, le îngheţase minţile. Cu un fior ce-i paralizează pieptul, Fatima avu brusc impresia că toţi bărbaţii de faţă îl priveau pe tatăl lor ca pe un monstru,

şi nimeni n-ar fi fost surprins dacă s-ar fi arătat în stare, chiar în acea clipă, de vreo vrajă diavolească.

Cu siguranţă el ghicise acest lucru. Şi puţin ar fi lipsit ca zecile de chipuri dinaintea lui să se transforme în tot atâţia ucigaşi. Înainte ca Otba ibn Rabia să aţâţe din nou tăciunii urii şi ai spaimei, Mahomed ridică mâna.

– Eu vorbesc mult? întrebă el cu vocea sa calmă, de netulburat. Totuşi, voi sunteţi cei care ne inundaţi cu şuvoaie de cuvinte. Eu spun doar atât:

Eu nu mă închin la ceea ce vă închinaţi voi.
Nici voi nu sunteţi închinători la ceea ce mă închin eu.
Nici eu nu sunt închinător la ceea ce v-aţi închinat voi.
Nici voi nu sunteţi închinători la ceea ce mă închin eu.
Voi aveţi legea voastră, iar eu am legea mea![1]

Apoi, fără să aştepte, le întoarse spatele celor trei bărbaţi. Abu Bakr şi Tamim, care-i prevăzuseră mişcarea, deja tăiau drum printre oameni ca să se poată îndepărta. Abdonai îşi scoase pumnalul cu mâna sănătoasă. Învârtind torţa deasupra capului, Bilal, uriaşul negru, le deschidea calea.

Uimirea stârnită de cuvintele lui Mahomed şi plecarea lui neaşteptată îi lăsară pe Otba ibn Rabia şi pe poeţii săi fără replică. Un freamăt cuprinse mulţimea. În cele din urmă, revenindu-şi în fire, căpetenia clanului Abd Sham urlă în noapte:

– Pleacă, neputinciosul! Fuge, famenul care este bun doar să sugă sexul zeiţei Allat! Dar mâine, nu uita, ibn Abdallah, vei fi tot în Mecca şi te vom găsi!

Fatima fu cuprinsă de ruşine la auzul acestor vorbe. Cum puteau debita asemenea mizerii, asemenea josnicii pentru care ar fi meritat să li se taie gâtul? Of, de ce era atât de neputincioasă, de slabă şi de tânără? De ce nu avea nici săgeţi, nici gheare, nimic ce ar fi putut-o ajuta să distrugă faţa depravată a lui Otba ibn Rabia şi a tuturor celor care-i insultau tatăl?

[1] *Coran* 109, 2-6.

O furie nestăvilită îi blocă mușchii. În cele din urmă hotărî să se dea jos din palmier, însă Mahomed și tovarășii lui dispăruseră deja.

Când voi să-și schimbe poziția, o împunse o durere ascuțită. Trebui să facă un efort să-și înăbușe lacrimile care i se adunau în gât, căci își tăiase palmele în trunchiul acoperit cu solzi tari. Privind dedesubt ca să vadă de ce s-ar fi putut ține, descoperi la baza copacului doi bărbați care vorbeau șoptit. Auzi numele tatălui ei.

– *Acum l-ai văzut pe ibn Abdallah*, spunea unul dintre necunoscuți. *L-ai văzut bine. Îl vei recunoaște la lumina zilei.*

De uluială, fu cât pe ce să cadă. Se agăță cu și mai mare forță de trunchi. Din fericire, întunericul o ascundea.

Sub ea, cei doi bărbați nu-i ghiciseră prezența și-și continuau discuția secretă.

– *Să nu acționezi singur*, rosti cel mai în vârstă pe tonul cuiva obișnuit să dea ordine. *Ia-ți prin preajmă oameni de nădejde. Vei avea nevoie. Ibn Abdallah iese întotdeauna însoțit. Nu-l subestima pe bătrânul persan, mai poate încă face rău. Nu uita: de îndată ce ești suficient de aproape, ține-ște gâtul. Așa e cel mai rapid.*

– *Nu sunt de azi, de ieri pe lume*, răspunse celălalt pe un ton iritat. *Știu ce am de făcut.*

Avea o voce tinerească, mândră și țâfnoasă, cu un puternic accent din sud.

– *Asta rămâne de văzut*, replică zeflemitor cel care dădea ordine.

– *Ai promis că vom putea părăsi Mecca fără greutăți.*

– *Nu-ți face griji pentru asta. Voi fi în mulțime cu oamenii mei. După ce-ți vei fi îndeplinit sarcina, și noi ne vom face treaba. Tu și ai tăi veți putea dispărea fără urmă.*

– *Dar nu cu mâinile goale!*

Cel mai în vârstă scoase un chicot neplăcut.

Strângând din dinți ca să uite durerea ce-i ardea palmele, Fatima se răsuci ca să-i poată cerceta pe cei doi bărbați fără să fie descoperită. Otba ibn Rabia și poeții

părăsiseră esplanada de lângă Kaaba, trăgând după ei grosul mulțimii. Nimeni nu mai intra în incinta sacră a Pietrei Negre. Cei doi uneltitori nu se mai temeau că vor fi zăriți, așa că se îndepărtară câțiva pași de palmier. Siluetele lor se conturau perfect în lumina roșie a torțelor. Cel mai tânăr, slab și mai degrabă scund, purta mantia obișnuită a caravanierilor. Din păcate, chipul îi dispărea sub un acoperământ cu ciucuri având în capăt amulete din argint care străluceau la fiecare mișcare.

Celălalt purta mantia și pantalonii bufanți tipici bogaților din Mecca. Gestul rapid pe care-l făcu pentru a da la o parte poala veșmântului lăsă să se vadă teaca împodobită a unei *nimcha* cu mânerul de fildeș. Fatima își mușcă buzele ca să-și înăbușe un strigăt de surpriză.

Era oare cu putință? Era într-adevăr arma pe care credea că o cunoaște și omul la care se gândea?

Bărbatul, care se întorsese deja cu spatele, scoase de la brâu o pungă din pânză pe care i-o dădu străinului. De astă dată, Fatima trebui să-și ciulească urechile ca să înțeleagă, dar, din fericire, complotistul nu mai căuta să fie discret.

– Cinci bani de aur de Ghassan, după cum ne-am înțeles, spuse cu un strop de dispreț, în timp ce acolitul lui desfăcea punga pentru a verifica. Îl aștepta să-i înnoade la loc baierele ca să adauge: După ce termini, vei găsi cămilele și mărfurile făgăduite în țarcul din Ajyad. Nu va trebui decât să-mi rostești numele și ți se vor da animalele.

– Nu ai de ce să te temi, răspunse celălalt strecurând punga în mâneca tunicii. Poți să auzi deja cum șuieră tăișul lamei mele pe gâtul falsului tău poet.

Fără vreun cuvânt sau semn în plus, se îndepărtă, atingând ușor trunchiul palmierului, iar bărbatul cu *nimcha* se răsuci ca să-l urmărească plecând. De această dată, Fatima nu mai simți uimire, ci un val rece de ură și de teamă care îi trezi din amorțire membrele suferinde.

Yakut al-Makhr!

I-ar fi recunoscut *nimcha* dintre toate. Yakut al-Makhr, marele mercenar, sufletul damnat al lui Abu Sufyan. El şi Abu Lahab erau cei mai mari duşmani ai lui Mahomed.

Cu mult timp în urmă, Abdonai îi povestise că Yakut jurase să aducă la ruină casa mamei şi a tatălui ei după ce se făcuse de ruşine cu ocazia atacului memorabil de la Tabuk.

– O lovitură ticăloasă pusă la cale de Abu Sufyan pentru a o distruge pe *saida* Khadija bint Khowaylid. Dar tatăl tău, care nu era decât un tânăr crescător de cămile, i-a pus pe fugă de unul singur pe oamenii lui Abu Sufyan. Sub nasul şi în ciuda marelui Yakut al-Makhr, care ar fi trebuit să ne apere caravana! Singur cu cinci cămile bătrâne! râsese Abdonai. Întreaga Meccă îşi mai aminteşte şi acum. Yakut nu l-a iertat niciodată. De-atunci se ţine scai de Abu Sufyan, şi nu-şi va găsi pacea decât după ce va fi răzbunat...

De câte ori nu trebuise Fatima să îndure morga lui Al-Makhr pe străzile şi prin pieţele Meccăi? Acesta nu pierdea nici o ocazie ca să arunce cu insulte la trecerea lui Mahomed Trimisul.

Acum îl văzu îndepărtându-se spre oraş cu acea siguranţă de sine ce-i era atât de familiară. Aşteptă ca întunericul să-i înghită silueta ca să poată respira normal. Braţele şi picioarele îi erau tari ca piatra, paralizate de mânie şi de durere.

Sleită de puteri, strângând din dinţi, încercă să-şi desfacă încet palmele de marginea tăioasă a crengilor palmierului. Durerea se răspândi peste tot. Când îşi desprinse mâinile, ţipă. Ţipă şi când se răsturnă pe spate, căzând inertă la pământ.

Fatima rănită

– Fatima! Fatima!

Poate că se târâse sau chiar mersese puţin înainte de a leşina din nou. Era culcată pe pământ, cu fruntea

sprijinită pe un braţ. Cum palmierii erau de cealaltă parte a pieţei, îi vedea clar în lumina de oţel a lunii care strălucea în acest moment până la zidurile sanctuarului Kaaba.

- Fatima! Mă auzi?

Vocea parcă venea de undeva de departe, pe când umbra care se ghemuia lângă ea era foarte aproape. Caldă şi liniştitoare.

- Fatima! Te doare ceva?

Îngrijorarea din acel glas o enerva. Dacă ar fi putut, ar fi protestat şi ar fi spus nu, totul mergea bine. În realitate, avea dureri peste tot, şi simplul fapt de a deschide ochii în noapte îi producea greaţă.

- Sângerezi! Ce-ai păţit? Te-au bătut? Te-am căutat peste tot.

Cuprins de panică, Zayd vorbea prea mult şi prea tare.

- Nu... nu....

Mâinile şi braţele tânărului o cuprinseră şi o ridicară cu blândeţe. Acest gest îi făcea bine.

- Trebuie să vorbesc cu tata, reuşi ea să îngaime.

Ca şi cum n-ar fi auzit nimic, Zayd o potopi cu întrebările:

- Ce faci aici? Te-am căutat peste tot. Ashemu este moartă de îngrijorare. Unde eşti rănită? Eşti rănită?

- Taci! Taci, murmură ea, prinzându-l de încheietura mâinii.

Bucuros că o vedea respirând mai bine, Zayd îi dădu ascultare. Dintr-odată însă, ţipă:

- Ai mâinile pline de sânge!

Uimirea lui aproape c-o făcu să râdă.

- Nu-i nimic, şopti ea aşezându-şi fruntea pe umărul lui. Am căzut. Mi-am julit mâinile. Apoi am leşinat. Căldura lui Zayd o încălzea şi-i punea ordine în gânduri. Îl rugă: Ajută-mă. Trebuie să merg acasă. Trebuie să vorbesc cu tata.

Puse un picior pe pământ, sprijinindu-se de umărul lui. Dar palmele o dureau prea tare, şi glezna stângă

refuza să o susţină. Trebuie să mă duci tu. Cred că mi-am scrântit glezna.

Zayd se apleca spre piciorul Fatimei când zări sânge în părul ei.

- Te-ai lovit şi la cap!

- Ssst! O să trezeşti tot oraşul. Nu m-a bătut nimeni. Ajută-mă. Grăbeşte-te, este important. Vorbim mai târziu.

Mai întâi Fatima trebui să potolească ţipetele lui Ashemu şi ale lui Kawla, căci sub lumina opaiţelor şi a vaselor cu jăratic nu oferea un spectacol plăcut la vedere. În cădere, tunica i se sfâşiase, şi o tăietură lungă îi brăzda coapsa. În plus, dacă din fericire ramurile uscate de la poalele palmierului îi amortizaseră căderea, se lovise cu capul de nervurile lor tari ca lemnul. Izbitura o ameţise, iar pe frunte îi apăruse o deschizătură cât jumătate de deget. În sfârşit, palmele crestate în toate direcţiile erau negre de la sângele închegat.

Ashemu şi Kawla refuzară să o asculte până ce nu-i curăţară şi unseră rănile cu un balsam, apoi îi înveliră glezna deja umflată cu o cataplasmă din smirnă şi camfor. Ca să fie mai eficientă, această mixtură fusese amestecată cu balegă de cămilă şi o argilă roşie fină.

Când în sfârşit femeile îi dădură permisiunea lui Abdonai să se aşeze lângă patul Fatimei, acesta nu se mai stăpâni şi, mânios, începu s-o certe. Avea oare o cât de vagă idee despre teama care-i cuprinsese când îşi dăduseră seama că nu se întorsese de la cimitir? O căutaseră peste tot în timp ce întunericul se lăsa tot mai gros. Oare nu cunoştea porunca pe care o dăduse el însuşi din vremuri imemoriale? Că nimeni din casă nu trebuia să se aventureze în Mecca noaptea, singur şi fără torţă? Cu atât mai puţin fiica Trimisului!

Fatima îndură litania reproşurilor cu ochii închişi, dar, cum furia lui Abdonai nu părea să se domolească, îşi ridică mâinile pansate cu fâşii de in într-un gest de nerăbdare.

– Poţi să mă asculţi în loc să turui ca un moşneag? Aşa ai putea afla ce nu ştii. Ştiu ce s-a întâmplat în faţa Kaabei, Abdonai. Eram acolo. Nu pe mine vor să mă atace, ci pe tata.

Abdonai tăcu brusc. Mirarea persanului îl făcu să zâmbească pe Zayd, care asista la scenă, retras într-un colţ. Fatima văzu cum ochii lui Ashemu şi ai Kawlei străluceau de curiozitate.

– Vor să-l omoare pe tata, Abdonai, repetă ea cu vocea sigură. Ce te miri aşa? Du-te şi-l caută. Trebuie să mă asculte...

– Nu acum. Este singur cu Domnul lui. Dar eu te ascult. Ce ştii şi eu nu ştiu, Fatima?

– Totul! Nu este timp de pierdut.

Abdonai o lăsă să vorbească fără să o întrerupă. Dar cu cât Fatima înainta în povestire, cu atât i se adunau ridurile pe frunte.

– Eşti sigură, era chiar Yakut?

– Nu am nici o îndoială.

– Era întuneric beznă...

– I-am văzut chipul la fel de bine cum te văd pe tine acum. Barba, ochii... şi *nimcha*. Aş recunoaşte-o dintr-o mie. Aminteşte-ţi, în urmă cu doi ani, ţi-ai râs de mine. Mi-ai spus: „Provoacă-l pe Yakut la luptă. Poate vei reuşi să-i iei *nimcha*, aşa cum a făcut tatăl tău în timpul atacului de la Tabuk..."

Abdonai aprobă printr-un semn şi se întoarse spre Zayd.

– Du-te şi-i trezeşte pe Abu Bakr şi Tamim. Cheamă-i aici. Trebuie să audă şi ei aceste lucruri.

Se adunară în camera unde dormeau Ashemu şi Fatima. Aerul deveni sufocant, saturat de mirosurile vaselor cu jăratic, ale balsamurilor şi cataplasmelor. La rândul lor, Abu Bakr şi Tamim al-Dari se asigurară că Fatima îl văzuse bine pe şeful mercenarilor lui Abu Sufyan.

– Nu este greu să ne dăm seama ce au în cap, spuse Abu Bakr, cu ochii umflaţi de somn. Să-l asasineze pe Mahomed cu ajutorul cămilarilor din Sanaa sau

Nadjiran, niște necunoscuți fără legături cu nici unul dintre clanurile din Mecca sau Hidjaz, asta este o manevră demnă de Abu Sufyan. Dacă Mahomed ar muri în acest fel, pe cine ne-am putea răzbuna? Pe nimeni...

– Cunosc creierul lui Yakut ca și cum eu l-aș fi plămădit, interveni Abdonai disprețuitor. Planurile lui nu sunt niciodată complicate. Când scursurile astea din deșert vor dori să-și recupereze cămilele din țarcul Ajyad, vor da peste vreo douăzeci de mercenari și vor fi uciși înainte de a putea ridica sabia.

– Iar Abu Sufyan se va putea împăuna prin Mecca arătându-i mulțimii, aprobă Tamim pocnind din degete. Se va duce pe esplanada Kaabei și în fața adunării cetății, lăudându-se că l-a răzbunat pe Mahomed Trimisul. După o scurtă tăcere, conchise: Da, Abdonai are dreptate. Cu siguranță asta și-au pus în cap.

Chipurile li se întunecară, ca și cum fiecare își imagina oroarea planului urzit deYakut și Abu Sufyan.

– Fără îndoială Abu Lahab este și el părtaș la această trădare, adăugă Abu Bakr. I se adresă Fatimei: Dar când trebuie să lovească? Ai auzit cumva?

Acesta era felul lui de a vorbi, scurt și tăios, și fiecare îl accepta fără comentarii, inclusiv Mahomed. Dar când oboseala și neliniștea puneau stăpânire pe el, devenea și mai aspru și autoritar. Fatima nu se lăsă impresionată.

– Dacă aș ști, Abu Bakr, ți-aș spune, chiar și ție, deși nu te iubesc, răspunse ea cu obrăznicie.

Tamim al-Dari își așeză mâna pe încheietura lui Abu Bakr ca să-l liniștească.

– Nu contează! Este vorba despre viața lui Mahomed. Nu trebuie să existe nici o îndoială. Poimâine va fi ziua marelui târg, prilejul cel mai potrivit. Străinii vor mișuna prin Mecca, iar Trimisul va dori să meargă să vorbească în piață...

– Va trebui să-l convingem să renunțe! îi tăie vorba Abu Bakr.

Abdonai scrâșni din dinți batjocoritor.

– Abu Bakr, de când îl cunoşti pe *said*, ar trebui să ştii că vorbeşti în vânt. Mahomed se va duce drept în mijlocul mulţimii, chiar dacă îl prevenim că îl aşteaptă o sută de săbii.

– Nu de astă dată. Va înţelege ce riscă, se încăpăţână Abu Bakr, enervat. Îi voi explica...

– Nu-ţi lua cuvintele drept ceea ce nu sunt, replică Abdonai. Când Mahomed îl va întreba pe Domnul său: „Ce trebuie să fac?" şi Domnul îi va porunci: „Du-te şi vorbeşte în faţa acestor nebuni care nu vor să audă nimic!" cât vor valora sfaturile tale, Abu Bakr?

– Abdonai are dreptate, se amestecă Tamim în discuţie. Cu toate acestea, trebuie să-l avertizăm pe Mahomed. El va judeca. Haideţi să-l aşteptăm în faţa camerei sale.

Tamim se ridica deja. Sprijinindu-se de zid, Fatima încercă să se dea jos din pat, însă durerea de la gleznă o copleşi, smulgându-i un geamăt. Ashemu o prinse de umeri.

– Nu, nu! Trebuie să rămâi culcată!

– Eu trebuie să vorbesc cu tata, protestă Fatima încercând s-o respingă.

– Nici nu se pune problema! O dată măcar ascultă şi fă ce ţi se spune, fetiţo! tună Abu Bakr, vărsându-şi brusc furia pe care şi-o stăpânise până atunci. Nu avem nevoie de tine.

– Voi nu aveţi niciodată nevoie de mine! strigă Fatima pe acelaşi ton. Tu încă şi mai puţin decât ceilalţi. Dar tatăl meu, el are nevoie de mine. Ştiu asta.

– Fatima, nu fi... începu cu blândeţe Abdonai, dar Abu Bakr îl întrerupse:

– Ajunge! Ne-ai spus ce trebuia, acum lasă-i să acţioneze pe cei care ştiu.

– Nu eu ţi-am dezvăluit ceea ce ştii, Abu Bakr?

– Nu fi obraznică! Tatăl tău nu ar permite aşa ceva.

– Dacă tata are ceva să-mi spună, îmi spune el. Tu nu eşti gura lui.

În penumbră, roşeaţa lui Abu Bakr se vedea la fel de bine ca şi stânjeneala celorlalţi.

– Îţi dai seama ce s-ar fi putut întâmpla cu tine şi cu noi dacă Yakut al-Makhr te-ar fi descoperit în timp ce-l spionai?

Fatima râse batjocoritor.

– Şi-mi poţi spune, Abu Bakr, ce s-ar fi ales de tine şi de noi toţi poimâine, în piaţa unde are loc marele târg, dacă nu m-aş fi căţărat în palmierul ăla? Agitându-şi mâna pansată, le aruncă în faţă celor trei bărbaţi care o priveau: De zile bune, ştiţi că cei răi doresc sângele tatălui meu. Şi voi ce faceţi? Nimic. Daţi din gură, atât. Spuneţi: „Să fim prudenţi". Vă credeţi în stare să-l apăraţi pe tata, dar nu! Sunteţi prea slabi şi ignoranţi!

Vocea Fatimei se stinse cu aceste ultime cuvinte. Capul i se învârtea. În faţa ochilor ei, zidurile şi podeaua începură să danseze. Căzu înapoi pe pat. Ashemu îi mângâie părul lung, cu bucle ca ale Khadijei. Indiferent de ce spunea Fatima, ceilalţi aveau dreptate măcar într-o privinţă: era epuizată şi n-ar fi putut să meargă până la camera lui Mahomed.

Se lăsă tăcerea. După câteva clipe, Abdonai observă amuzat:

– Nu degeaba este fiica tatălui ei, Abu Bakr. Tu ai firea ta; ea, pe a ei.

– Aşa e, aprobă Tamim. Zâmbind în direcţia Fatimei, adăugă: A fost curajoasă. Şi chiar dacă nu ne place, e o parte de adevăr în vorbele ei.

Fatima nu auzi răspunsul mormăit al lui Abu Bakr. Se întoarse cu spatele spre ei, fixând peretele, căci capul o durea şi îi ţiuiau urechile.

Fâşâitul draperiei de la uşă îi dădu de ştire că tovarăşii tatălui său părăseau încăperea. Rămase singure, Ashemu şi Kawla îşi făceau de lucru în spatele ei. După un timp, când se simţi ceva mai bine, Fatima nu putu să nu strige:

– Cât de proşti sunt, aşa serioşi cum vor să pară!

Kawla râse uşor şi o mângâie pe cap, atingându-i cu blândeţe fruntea rănită.

– În anumite momente am impresia că prin gura ta vorbeşte Khadija. În schimb, ea ştia uneori să nu spună ceea ce gândea. A venit timpul să înveţi şi tu acest lucru.

Acestea fură ultimele cuvinte pe care le auzi Fatima înainte să adoarmă.

Tată şi fiică

Mai întâi fu ca într-un vis. Fatima crezu că o zărea pe mătuşa Kawla aplecându-se asupra ei şi mângâindu-i din nou fruntea rănită. Încăperea era cufundată în beznă; totuşi, vedea fiecare lucru clar. Iat-o pe Ashemu dormind în patul ei foarte aproape. Iat-o pe Kawla şuşotindu-i la ureche, deşi nu percepea în mod conştient nici unul dintre cuvintele rostite.

Se trezi brusc. Mâna ei pansată ţinea strâns o altă mână, iar durerea produsă de această apăsare îi întrerupsese somnul. Surpriza sau poate teama... Îşi înăbuşi un strigăt.

Scena i se întipări în memorie pentru totdeauna: flăcăruia trosnind în opaiţul de lut aşezat pe jos; Ashemu îngenuncheată la piciorul patului; în fundal, o lună pe jumătate mâncată... şi în cele din urmă, foarte aproape de ea, o siluetă pe care ar fi recunoscut-o dintre toate. Tatăl ei!

Tatăl ei, îngenuncheat. Ochii îi străluceau în lumina slabă a flăcării mărunte, dar nu li se putea ghici expresia. Degetele lui fine cuprinseră încheieturile Fatimei, de parcă ar fi înţeles că era prea dureros să-i strângă mâinile.

– Nu voiam să te trezesc, şopti el. Glasul lui avea aceeaşi delicateţe ca şi mângâierea degetelor. Fatima vru să se cuibărească în braţele lui, dar o opri. Nu, nu te mişca. O să-ţi desfaci bandajul de la cap. Ashemu susţine

că eşti foarte robustă. Rănile ţi se vor închide repede şi în curând vei putea merge.

– Trebuie să fiu cu tine...

Nu putu să-şi ducă fraza până la capăt. Degetele tatălui ei îi închiseră gura cu tandreţe.

– Trebuie să te vindeci repede. De asta am nevoie.

Fatima nu îndrăzni să protesteze. El îi mângâie obrazul, iar pleoapele ei tremurară, atât de bine îi făcu acest gest.

– Mi-au povestit tot. Sunt mândru de fiica mea.

Mahomed se îndreptă de spate, iar Fatima ghici că avea de gând să plece. Vizita era pe cât de scurtă şi neobişnuită, pe atât de minunată. Nu putea ţine mult, desigur. Chiar şi aşa, murmură:

– Ei nu ştiu cum să te apere.

Nu mai era nevoie de alte explicaţii. Mahomed aprobă cu un semn.

– Ai dreptate, încuviinţă el liniştit. Dar nu trebuie să te superi pe ei. Apărarea mea nu este treaba tovarăşilor mei. Împotriva celor răi, Allah face ce trebuie, cum trebuie. Şi eu te am pe tine. Nu îmi fac griji, şi nici tu nu trebuie să-ţi faci. Totul va fi bine, inclusiv mâine, la marele târg. Nu vor ridica mâna asupra mea, ştii asta.

– Te înşeli! Ei îşi bat joc de zeul tău şi nu cred în pedepsele Lui. Yakut şi Abu Sufyan vor să-ţi taie gâtul şi, dacă nimeni nu-i împiedică, o vor face!

Râsul tatălui ei fu neobişnuit de calm.

– Fatima, fiica mea, nu merg nicăieri fără ca El să mă apere. Şi o face mai bine decât o platoşă de fier. Cel care mă apără te apără şi pe tine. Ai încredere. Dormi şi odihneşte-te. Tu ţi-ai făcut datoria. Schiţă o ultimă mângâiere pe fruntea rănită a fiicei sale şi ridică opaiţul. Fitilul scurt se clătină, iar flacăra aruncă umbre mişcătoare de jur împrejurul încăperii. Fii binevoitoare cu Abu Bakr şi respectă-i hotărârile. Nu se gândeşte decât la binele meu. Chiar dacă nu este un războinic asemenea ţie.

Beduinul Abd Mrah

Abia se mijea de ziuă. Contururile caselor şi ale copacilor se topeau în ceaţă. Fatima înainta agale, sprijinindu-se într-un băţ găsit în curte. Cu cât mergea mai mult, cu atât durerea de la gleznă devenea mai uşor de îndurat. Bandajul mătuşii Kawla se dovedea a fi de folos, dar când strângea băţul cu mâna, se simţea de parcă ar fi fost supusă unor cazne cumplite.

După ce trecu de zidurile cimitirului, o porni pe drumul spre Mina. Totul era încă încremenit în tăcerea zorilor. Doar păsările păreau a fi treze. În această lume adormită, cea mai neînsemnată mişcare i se părea suspectă. Se întorcea la fiecare pas, temându-se să nu-i descopere pe Ashemu, Abdonai sau Zayd, ori vreo ceată de slujitori porniţi pe urmele ei, însă nu venea nimeni pe drum.

Putuse să fugă neobservată. După vizita tatălui ei, cei ai casei, tulburaţi de discuţiile nesfârşite despre ameninţarea care plutea asupra Trimisului, cu greu îşi găsiseră somnul. Cu puţin noroc, urmau să doarmă cu toţii până când soarele avea să strălucească în marele tamarix din curte.

În curând, înălţaţi ca nişte braţe de uriaş în lumina slabă a dimineţii, se iviră de după o stâncă scripeţii puţurilor din Al-Bayadiyya, cu burdufurile lor imense din piele. Pe o distanţă de o sută de paşi, drumul ocolea coloanele de bazalt de un purpuriu aproape negru, apoi urma „valea beduinilor", cum era numită la Mecca.

Când ajunse acolo, Fatima avea răsuflarea tăiată.

Nu folosea ruta aceea decât atunci când călătorea spre Taif, la începutul şi la sfârşitul verii. În acele momente, majoritatea beduinilor ori îşi strânseseră de mult timp corturile ca să-şi ducă turmele pe păşunile de pe înălţimi, ori nu se întorseseră încă de la munte.

Astăzi, datorită apropierii marelui târg, s-ar fi crezut că toţi beduinii din ţinut se adunaseră în zona de dealuri de deasupra Meccăi.

Fatima nu-şi imaginase că ar fi putut exista atât de multe corturi. Cu zecile, fie se înşirau în ordine, separate ca de nişte alei, fie delimitau spaţiul unor ţarcuri improvizate unde se îngrămădeau turme de cămile tinere şi cirezi de oi şi capre ce aşteptau să fie tunse. Asemenea unei mantii imense de pânză cafenie, ele acopereau până hăt, în zare colinele blânde de la poalele muntelui. Un întreg oraş.

Îşi înăbuşi reflexul de a se întoarce o ultimă dată pentru a supraveghea drumul.

În ajun, după ce tatăl ei trecuse să o vadă, o neliniştе puternică pusese stăpânire pe ea. Oricât de neclintit şi de încrezător dorea să fie în Dumnezeul lui, Mahomed se îndrepta spre moarte.

Yakut îşi prevăzuse lovitura pentru a doua zi. Or, ea însăşi ar fi fost incapabilă să mânuiască o sabie. Abu Bakr, aşa cum recunoscuse tatăl ei, nu era nici pe departe un războinic. În aceeaşi situaţie se aflau şi Tamim şi Zayd.

Mahomed avea să meargă în piaţa unde se ţinea marele târg, şi acolo avea să i se taie gâtul. Vedea scena ca şi cum s-ar fi desfăşurat în faţa ochilor ei.

Poate că Abu Bakr şi Tamim intenţionau să caute ajutor în rândul celor care-l urmau pe Domnul tatălui ei. Dar pe aceştia ea îi cunoştea mult prea bine: erau oameni fără arme şi care nu ştiau să se lupte. La primul strigăt al unui războinic, la prima scânteiere a unei săbii, ar fi murit de spaimă.

Dintr-odată, cuvintele acelui băiat beduin, Abd Mrah, îi reveniră cu o precizie uimitoare. Acel Abd Mrah spusese: „Când vei avea nevoie să lupţi cu cei răi, voi putea să te ajut".

Cuvinte care dintr-odată sunau ca o premoniţie. Nu cumva Abd Mrah nu era decât întruchiparea voinţei Domnului milostiv şi îngăduitor al tatălui ei? La fel ca întâmplarea care îi permisese să-l audă pe ticălosul de Yakut punând la cale asasinarea lui Mahomed?

Ştia ce avea de făcut. Nu contau durerea de la gleznă şi celelalte răni. Trebuia să-l găsească pe băiat, să-i destăinuie planul lui Yakut şi să-i ceară să-şi ţină promisiunea.

Acum însă, în faţa acestui oraş de pânză care se întindea până departe în zare, speranţa i se stinse pe atât de brusc pe cât se născuse. Cum de Abd Mrah putuse spune atât de simplu: „Vino să mă vezi printre corturile tatălui meu. Te voi învăţa ce nu ştii"? Oare nu-şi dăduse seama că-i era imposibil să-l regăsească în îngrămădirea asta de corturi identice?

Ar fi avut nevoie de cel puţin o zi, şi nu i-ar fi ajuns puterile. Abdonai sau Ashemu aveau să se trezească în curând şi să plece în căutarea ei. Abu Bakr avea să-l convingă pe Mahomed să o încuie în cameră. Cât de proastă fusese să-şi pună toate nădejdile într-un lăudăros!

Dezamăgirea acţiona ca o otravă. Durerea din palme i se reaprinse, iar capul începu să i se învârtă. Febra, setea şi foamea îi izbeau tâmplele şi îi puneau noduri în stomac. Când vru să pornească din nou, glezna nu o mai ascultă; cu toate astea, îşi înăbuşi lacrimile şi nu se lăsă pradă dorinţei de a se aşeza pe prima lespede ieşită în cale.

Asemenea unei măgăriţe încăpăţânate, încet, privind fix praful şi pietrele de pe drum, înaintă pas după pas, gândindu-se doar la cum să-şi potolească durerea. Asta îi luă suficient de mult timp cât să-şi dea seama că lumina din jur se schimba, devenea mai vie şi mai limpede. Se opri şi, încovoiată peste băţul ei, ridică ochii. Razele orbitoare o făcură să clipească. Soarele depăşea în fine crestele zdrenţuite dinspre Răsărit. Piscurile de bazalt dinspre vest, pe de altă parte, erau acoperite cu un praf de aur fin.

Brusc, îi văzu în faţa ei. Copii. Douăzeci, treizeci... n-ar fi putut spune câţi. Majoritatea nu aveau mai mult de opt sau zece ani. Adunaţi pe drum în faţa primelor corturi, o fixau ca pe un animal ciudat. Fete şi băieţi

zdrenţuroşi, cu picioarele goale şi murdare, cu cămăşi peticite, făcute din haine vechi.

Erau copiii beduinilor de care oamenii îşi băteau joc şi pe care-i maimuţăreau în casele puternicilor din Mecca.

Cum o zăriseră şi de când îi supravegheau apropierea? Ce conta era că se aflau acolo şi o aşteptau.

O înconjurară fără să scoată un cuvânt. O sorbeau din ochi, privindu-i cu nesaţ frumoasa rochie de in şi pelerina de lână fină, cercetându-i bandajele de la mâini şi gleznă şi vălul ocru ce-i ascundea pletele şi-i ţinea pe frunte pansamentul făcut de Kawla.

– Caut un băiat, spuse ea cu o voce mai tremurătoare decât ar fi vrut. Se numeşte Abd Mrah.

O priviră insistent, de parcă n-ar fi înţeles. Abdonai şi tatăl ei îi povestiseră deseori că beduinii veneau de atât de departe, încât abia vorbeau limba din Mecca.

Repetă fraza mai rar, căutând din ochi chipurile celor mai mari.

– Abd Mrah! Abd Mrah! strigă ea încă o dată, încercând să pronunţe puţin diferit numele băiatului.

Fără succes. Deznădejdea chinuitoare o copleşi din nou. Temându-se mai mult decât orice să nu izbucnească în lacrimi în faţa acelor puşti, nemaiştiind ce să facă, puse mâna pe băţ ca şi cum ar fi vrut să bată în pământ, însă durerea i se răspândi în palmă. Cu un ţipăt ascuţit, dădu drumul bâtului înainte să-l poată ridica, moment în care simţi un junghi în glezna rănită. Se clătină şi ar fi căzut, dacă doi băieţei n-ar fi prins-o de mijloc, în timp ce restul, cu ochii cât cepele, descopereau bandajul însângerat de la mâna ei dreaptă.

Atunci o fată spuse:

– Există o grămadă de Abd Mrah la noi. Tu pe care-l cunoşti?

Era cam de-o seamă cu ea; o bentiţă de lână roşie îi ţinea pletele foarte lungi, împletite în coadă.

Fatima îşi recăpătă răsuflarea şi dădu din cap.

– Tot ce mi-a spus e că-l cheamă Abd Mrah.

– De ce vrei să-l vezi?

Fatima îi împinse pe băieţii care o sprijineau şi, sărind într-un picior, îşi luă bățul.

– Am nevoie de el ca să-l salvez pe tata. Mi-a spus că ştie să se bată şi că m-ar putea ajuta.

– Cel care ştie să se bată cel mai bine este Abd Mrah ibn al-Uzfullah Abd Ubdah! strigă un băieţel.

Fata încuviinţă cu un semn, fără să adauge nimic. În acel moment, un băiat tuns chilug îi dădu la o parte pe ceilalţi ca să înainteze spre Fatima. O măsură din cap până-n picioare şi apoi li se adresă micilor lui tovarăşi:

– Ştiu cine este. Este fiica celui care vorbeşte cu tata despre un zeu care ar fi bun pentru noi. Am văzut-o ieri la cimitirul Al-Maalat. Adăugă în direcţia Fatimei: Este adevărat că Abd Mrah ibn al-Uzfullah ţi-a vorbit. L-am văzut. Iar tu nu voiai să-l asculţi. Am văzut şi asta.

Fatima nu apucă să răspundă. Ca la un semn, copiii se împrăştiară în fugă, dispărând pe străduţele dintre corturi.

– Mă numesc Lahla, zise fata mai mare. Lahla bint Gaani.

Cu un gest discret, întorcându-se deja pe călcâie, o invită pe Fatima să o urmeze. Puştii care o sprijiniseră până atunci o însoţiră, ţinând de capetele mantiei ca şi cum ar fi fost de datoria lor să vegheze asupra echilibrului ei.

O clipă mai târziu, după ce şerpuiseră pe străduţe sub privirile curioşilor, călăuza se opri în faţa unui cort lung negru ce mirosea puternic a usuc de oaie. O bătrână uscată, înaltă şi zveltă ca Lahla, le văzuse de departe. Cu câteva vorbe răstite îndepărtă ceata de copii, după care stătu să asculte explicaţiile Lahlei. Când aceasta tăcu, se apropie de Fatima şi-i puse palma pe frunte.

– Mă numesc Haffa. Iar tu ai febră, spuse ea cu un puternic accent din sud. Eşti nebună să mergi cu glezna în halul ăsta, fetiţo. Ar trebui să fii în pat. Şi precis eşti flămândă...

O puse să se aşeze pe un coş împletit din nuiele de alfa, îi luă bățul din mâini şi începu să-i desfacă

bandajul de la gleznă. Găini, miei, porumbei alergau și se zburătăceau în jurul cortului fără să se sinchisească cineva să-i alunge. Copiii, temându-se de furia bătrânei, se țineau la o distanță respectabilă.

După ce îi palpă cu delicatețe glezna pe care carnea se înnegrise ca tuciul, bătrâna Haffa ridică ochii spre Fatima.

– Ai avut curaj să mergi cu o asemenea rană. Dar ești nebună, da! Dacă o ții așa, vei rămâne șchioapă pentru tot restul zilelor tale.

Îi apucă mâna dreaptă și-i dezlegă bandajul murdar de sânge. Rănile se deschiseseră și supurau. Bătrâna dădu din cap în semn de dezaprobare și un smoc de păr alb îi căzu pe frunte. Îl îndepărtă cu un gest brusc.

– Nu știi să ai grijă de tine, fetițo. Crezi cumva că tatăl și mama ta te-au făcut ca să te distrugi?

Cu un gest aspru, la fel cum îi fuseseră vorbele, dădu drumul mâinii Fatimei și intră în cort.

– Nu te teme, o liniști Lahla. Haffa știe cum să vindece toate rănile. A văzut altele și mai grave.

Deja pânza ce ținea loc de ușă a cortului se ridica. Haffa ieși, aducând un coș plin cu ierburi, borcane și bucăți de pânză curată.

– Du-te și caută lapte acru, îi porunci Lahlei. Și pâine, și curmale. Fata asta nu știe să se hrănească atunci când trebuie.

Apoi începu să-i ungă glezna umflată cu o pomadă verde și urât mirositoare care imediat îi produse o senzație atât de puternică de frig, încât o trecu un fior. Bătrâna reînnoda bandajul când băieții care porniseră în căutarea lui Abd Mrah apărură în fața cortului.

– Sosește, sosește! strigară ei din răsputeri. L-am găsit! Abd Mrah sosește!

Haffa, plescăind din limbă, îi alungă cu o privire poruncitoare.

– Gata, v-am auzit. Ștergeți-o de-aici! Nici picior de plod pe lângă cortul lui Abu Gaani, sau vă va pune la frigare.

Fără să protesteze, copiii se retraseră spre micul grup care-i observa de departe, iar Haffa o fixă pe Fatima cu ochii ei stinși.

– Ce treabă ai cu acest Abd Mrah? se interesă, sfărâmând ierburile uscate în palme.

– Vreau să mă ajute să-l apăr pe tata de cei răi. Vor să-i taie gâtul.

– Cine este tatăl tău?

– La Mecca este numit Mahomed Trimisul. Cei care nu-l iubesc îi zic Mahomed Nebunul.

Bătrâna nu reacționă. Dacă știa cine era Mahomed Trimisul sau Mahomed Nebunul, nu lăsă să se vadă. Lahla se întoarse cu lapte prins, curmale și pâinici coapte cu brânză pe care i le întinse Fatimei.

– Mănâncă, fetițo, porunci Haffa. Dacă vrei ca rănile să ți se închidă, trebuie să te hrănești. Când ajungi acasă cere niște carne, ajută și ea.

În castronul de lut adus de Lahla, începu să amestece ierburile și laptele acru cu vârful degetelor. Obținu o pastă groasă cu care unse tăieturile înainte de a le curăța cu grijă și a le bandaja.

Fatima se lăsa pe mâna ei, ascultând atent zgomotele din jur. Puștii spuseseră adevărul. Abd Mrah nu întârzie să se arate înaintea ei.

Planul de luptă

Mai târziu, când se întoarse acasă și fu obligată să le povestească lui Ashemu și apoi lui Abdonai unde fusese plecată, Fatima evită să le destăinuie ce simțise la vederea lui Abd Mrah.

De fapt, o tulburase încă de la prima lor întâlnire, lângă cimitir. Fața îngustă, fruntea teșită și înaltă, nasul puternic, ochii ca două picături de smoală. Pielea puțin închisă la culoare părea la fel de fină ca a unei fete, totuși, avea chipul unui băiat, puternic și hotărât. O cicatrice adâncă îi tăia buza de sus, fără să-l desfigureze.

Nici tunica veche, nici pelerina de păstor nu puteau să-i ştirbească din prestanţă. O frumuseţe pe care Fatima nu o mai văzuse vreodată la un bărbat. Cât despre vârsta lui, îşi dădu seama că se înşelase. Cu siguranţă avea trei sau patru ani mai mult decât ea, iar atitudinea sa vădea acea siguranţă de sine pe care o dau obişnuinţa de a fi respectat şi stimat de ai tăi.

Se arătase mai degrabă încântat decât surprins să o vadă. Când observase rănile pe care i le îngrijea Haffa, se încruntase, însă nu făcuse nici un comentariu. Bătrâna, la fel de tăcută, îl poftise cu un gest plin de respect şi afecţiune să ia loc lângă ea. În mod clar, acest băiat, oricât de tânăr ar fi fost, juca un rol important în rândul beduinilor.

Acestea erau lucrurile pe care i le spuse lui Abdonai. Bătrânul persan nu se lăsă impresionat.

– Ce i-ai povestit? mormăi el.

– Adevărul. Că aveam nevoie de el ca să-l apere pe tata. El îmi propusese acest lucru şi dacă nu este un mincinos, va şti ce are de făcut.

Cu colţul ochiului, Fatima ghici zâmbetul lui Ashemu. Abdonai, dimpotrivă, se posomorî.

– Şi mai departe?

– I-am spuse despre Yakut.

– Şi dacă beduinul tău dă fuga să prevină şleahta lui Abu Sufyan?

Remarca persanului o irită pe Fatima.

– Nu este beduinul „meu" şi nu va face aşa ceva.

– A, nu?

– Ştiu asta.

– Trădătorii nu-şi dau arama pe faţă.

Suspiciunea lui Abdonai părea atât de îngrozitoare, încât Fatimei i se tăie răsuflarea. Cum putea să-şi închipuie că Abd Mrah ar fi vrut să o trădeze?

– Te înşeli, îngăimă ea. Abd Mrah este gata de orice ca să ne ajute.

– A, da? Şi cum va proceda?

– Nu mi-a spus.

Rânjetul lui Abdonai o făcu pe Fatima să sară în picioare. Ashemu se băgă între ei.

- Ai încredere în ea, Abdonai!

- Sunteţi nişte muieri, ce mai, oftă bătrânul persan. Niciodată nu faceţi lucrurile cum trebuie şi aveţi pretenţia să vi se arate încredere!

- Tocmai din acest motiv ai rămas pe lângă *saida* bint Khowaylid, răspunse Ashemu cu o privire complice.

Abdonai rămase tăcut la aceste cuvinte, cu pleoapele lăsate, apoi lovi pumnul de piele de mâna teafără ca şi cum ar fi dorit, prin acest gest, să închidă la loc cutia cu amintiri.

- Din acest motiv şi din altele, răspunse în cele din urmă. Apoi, fixând-o din nou pe Fatima, întrebă: I-ai vorbit despre Yakut, şi el ce-a spus, beduinul tău?

- M-a ascultat fără să mă întrerupă. Nici bătrâna Haffa nu a scos vreun cuvânt. Ea s-a mulţumit să-mi acorde îngrijiri. Dar am văzut că ştiau foarte bine cine era Yakut al-Makhr.

- Întregul Hidjaz îl cunoaşte pe Yakut al-Makhr.

- Tu mă întrerupi tot timpul! I-am explicat lui Abd Mrah că noi, credincioşii Domnului Unic şi Milostiv, suntem prea slabi. Şi nu suficient de numeroşi. Cea mai mare parte a tovarăşilor noştri nu ştiu să se lupte. Cu excepţia ta, dar tu eşti prea bătrân. Cum Abdonai nu răspunse la înţepătură, Fatima continuă: „Ştiu, a mai zis Abd Mrah. De aceea înveţi de la persan să tragi cu arcul şi să mânuieşti *nimcha*". Vezi, ştie multe despre noi.

- Şi după aceea?

- S-a gândit un moment. Abd Mrah nu este un băiat care vorbeşte fără să gândească. A aşteptat ca bătrâna Haffa să-mi refacă pansamentul şi mi-a spus: „Mâine vom fi în faţa pieţei mari. Eu şi ai mei. Tatăl tău Mahomed Trimisul nu riscă nimic. Îţi făgăduiesc".

- Şi asta-i tot?

- Da. Nu este genul care repetă.

- Nu l-ai întrebat cum are de gând să-l apere pe tatăl tău?

– Dacă ar fi vrut să-mi spună, mi-ar fi spus.

Abdonai ridică un braţ spre cer, într-un gest de deznădejde.

– Nu l-am întrebat, nu! se enervă Fatima. Nu l-am întrebat, deoarece mi-a spus că era târziu şi că trebuia să mă întorc la Mecca înainte ca voi să vă îngrijoraţi. Mai ales că bătrâna Haffa a insistat: „Dacă fata asta nu vrea să fie şchioapă pentru restul zilelor, nu trebuie să mai meargă astăzi". Prin urmare, Abd Mrah mi-a dat o catârcă albă. Este în curte, te poţi duce să o vezi. Seamănă cu cea pe care mergea mama prin oraş când se ocupa de treburile ei în lipsa ta. Abd Mrah mi-a spus: „Ne-o vei înapoia când va voi tatăl tău, Mahomed Trimisul". Apoi m-a însoţit până în partea de sus a oraşului. M-a prevenit: „Mâine, stai deoparte în piaţa marelui târg. În starea ta, nu vei putea să ne ajuţi. Dar vei vedea cum ne batem". Iată de ce nu l-am întrebat nimic pe acest Abd Mrah! adăugă ea mânioasă. Căci ştiu că se va ţine de cuvânt, în timp ce tu nu ai fi în stare să-l salvezi pe tata de la moarte.

Când tăcu, ecoul furiei sale încă răsuna în cameră. Tăcerea fu acoperită în scurt timp de forfota obişnuită a gospodăriei. Abdonai nu părea supărat de ieşirea violentă a Fatimei. Dimpotrivă. Îşi încrucişă privirea cu Ashemu şi, pentru prima dată de când se aşezase lângă patul fetei, schiţă un zâmbet.

– Am văzut catârca albă, zise el liniştit. Frumos animal. Fatima are dreptate. Am crezut că s-a întors catârca *saidei* Khadija. Se ridică şi, împingându-şi taburetul spre zid, adăugă: Poate ai dreptate. Poate ai făcut bine. În curând vom afla. Dar ar trebui să urmezi sfatul bătrânei. Rămâi aici până mâine şi odihneşte-te. Bătrânii nu spun doar prostii.

Se întoarse ca să iasă din încăpere. Fatima strigă:

– Abdonai! Te vei duce să-l vezi pe tata? O să-i povesteşti că m-am dus la beduini şi că-l vor ajuta?

Bătrânul persan o privi gânditor înainte de a clătina din cap.

– La ce bun? Tatălui tău nu-i pasă dacă este apărat sau nu. El are şi mai multă încredere în Domnul lui decât tu în Abd Mrah al tău. Dacă l-am lăsa, mâine s-ar duce singur în faţa lumii adunate la marele târg.

– Atunci nu-i spune nimic nici lui Abu Bakr. Chiar tata recunoaşte: de îndată ce este vorba despre luptă, Abu Bakr nu mai înţelege nimic. Şi va considera că am procedat greşit.

De data aceasta, Abdonai izbucni în râs.

Confruntarea

A doua zi, la primele raze lăptoase ale zorilor, întreaga casă era în fierbere: se deschidea marele târg.

După o noapte frământată, în care dormise pe sponci, Ashemu scoase bandajul de la glezna Fatimei. Îngrijirile bătrânei Haffa îşi făcuseră efectul. Glezna se dezumflase, însă era în continuare vânătă şi o durea.

– Nu poţi merge astfel în mulţime, spuse Ashemu, ungându-i piciorul cu o nouă pomadă. Vei fi împinsă şi te va durea şi mai tare.

– În nici un caz nu voi rămâne aici! protestă Fatima.

– M-am gândit noaptea asta. Am găsit o soluţie. Ar trebui să-i placă prietenului tău beduin, răspunse Ashemu, făcându-i cu ochiul.

O clipă mai târziu dădu poruncă să fie aşezată o pătură pe catârca albă şi o convinse pe Fatima să se îmbrace cu cea mai colorată tunică a ei.

– Îţi vei acoperi faţa cu un văl, ca domniţele pe care taţii sau soţii geloşi vor să le ferească de privirile străinilor. Te voi însoţi şi îmi voi pune şi eu vălul. Cum nu ne vor recunoaşte, nimeni nu se va lua de fiica lui Mahomed Trimisul. Fără să mai punem la socoteală faptul că, de la înălţime, vei putea vedea tot ce va trebui să vezi.

Nu mai era nevoie să adauge că Abd Mrah nu avea cum să nu ghicească cine călărea catârca pe care o cunoştea bine.

*

Ajunseră în partea de jos a Meccăi în momentul în care căldura punea stăpânire pe oraş. De câteva zile, cartierul era înţesat de corturile negustorilor, iar esplanada pieţei mari gemea de lume. Fatima ţinuse să ajungă în mulţime înainte de sosirea tatălui ei.

– Poate că-l voi recunoaşte pe străinul cu care vorbea Yakut, îi spuse lui Abdonai. Apoi, reluând argumentul lui Ashemu: Sub văl, oamenii lui Abu Sufyan nu mă vor recunoaşte. Nu voi risca nimic.

Era adevărat. De îndată ce ajunseră în apropierea tarabelor, Fatima constată că nu treceau neobservate. Ashemu, cu mâna fermă pe căpăstrul catârcei, înainta cu un pas săltăreţ în gloata stăpânită de un vacarm ameţitor, în care se amestecau glasuri omeneşti, răgetele cămilelor, behăitul caprelor şi sunetul chimvalelor. La apropierea lor, bărbaţii se dădeau la o parte, permiţându-le să înainteze fără să încetinească. De sub vălul ei cu ajururi şi broderii fine, Fatima vedea privirile care se ridicau spre ea, curioase şi pline de admiraţie. Fiecare încerca să ghicească ce chip se ascundea sub acea ţesătură splendidă.

Intră în joc, adoptând o poziţie dreaptă şi nemişcată, asemenea unei statui, ascunzându-şi mâinile bandajate sub pânzele colorate. O postură adesea adoptată de femeile celor puternici, care impunea respect.

Despicând mulţimea, Ashemu aplică stratagema pe care o pusese deja la cale. Conduse catârca spre zidul sudic, unde mulţi negustori mărunţi, negăsind loc în incinta pieţei, îşi desfăşuraseră tarabele. Se puteau găsi stofe fine, obiecte din piele, bijuterii din argint şi chiar pietre venind din ţări îndepărtate, de dincolo de marea Al-Qulzum sau munţii din Assir.

Ca pentru a-i îngădui puternicei sale stăpâne să vadă mărfurile fără a se amesteca printre negustori, Ashemu mergea încet pe lângă o latură a pieţei, ţinând catârca la o distanţă respectabilă de tarabe. De îndată, vânzătorii, repezindu-se să-i alunge pe curioşii încurcă-lume, îşi

ridicară în slăvi produsele cu strigăte puternice şi o asaltară pe frumoasa necunoscută cu elogiile lor, fluturându-i comorile prin faţa ochilor.

Pe sub vălul ei, Fatima privea în altă parte: pândea grupuri suspecte, bărbaţi pe care i-ar fi putut recunoaşte. Poate pe Yakut sau câţiva oameni de vază, credincioşi lui Abu Lahab sau lui Abu Sufyan. Şi apoi pe Abd Mrah şi pe tovarăşii lui. Dar gloata adunată era prea mare, prea compactă şi uniformă. Caravanierii şi micii negustori aveau mantii şi tunici în dungi care nu-i deosebeau deloc de beduini.

Când ajunse la intrarea principală, se opri, apoi lovi şoldurile catârcei. Ashemu, care aştepta acest semnal, ţinu animalul pe loc.

Acolo, la treizeci sau patruzeci de paşi, aliniaţi de o parte şi de alta a porţii principale, se aflau, la vedere, vreo zece bărbaţi înarmaţi. Printre ei, Fatima îl zări pe Yakut al-Makhr. Câteva clipe mai târziu îi observă şi pe cei doi mari ticăloşi, Abu Sufyan şi Abu Lahab. În jurul lor, ca prin farmec rămânea un spaţiu deschis. Nu exista un singur negustor sau simplu curios care să nu se încline în semn de salut şi de respect la simpla lor vedere.

Înainte ca Fatima să hotărască ce să facă, se auzi un vuiet în cealaltă parte a pieţei. Îl văzu pe Yakut urcând pe un stâlp şi privind în depărtare mantia maronie pe care Mahomed nu o părăsea niciodată şi pe care ar fi recunoscut-o dintr-o mie. Apoi totul se înlănţui rapid, urmând o logică implacabilă.

Ridicându-se pe catârcă pentru a vedea mai bine, cu inima bătându-i nebuneşte, Fatima căută în mulţime chipul frumos al lui Abd Mrah. Nu-l descoperi nicăieri. Se declanşă o busculadă: cât ai clipi, cei zece oameni ai lui Yakut deveniseră douăzeci sau treizeci. Cu lăncile ridicate şi săbiile scoase, blocau intrarea principală, în timp ce Abu Sufyan şi Abu Lahab îndemnau negustorii la calm.

În celălalt capăt al pieței, oamenii începură să se agite. Fatima avu nevoie de ceva timp ca să înțeleagă că un grup mic îl aclama pe tatăl ei. Precedat de Abu Talib, Zayd și Ali care îi deschideau drumul, înconjurat ca de obicei de Abdonai, Abu Bakr și Tamim, Mahomed mergea cu un pas uniform spre poarta care străjuia incinta pieței.

Dintr-odată, mulțimea se dădu în lături: singur, fără gardă, Abu Lahab venea în întâmpinarea lui Mahomed. Cu un singur gest, impuse tăcerea în rândul celor prezenți.

Fatima îl văzu pe bătrânul Abu Talib zâmbind și salutându-l pe fratele său Abu Lahab, ca și cum această întâlnire ar fi fost de cel mai bun augur. Cum Abu Lahab stătea cu spatele la ea, nu-i putu zări chipul, însă auzi limpede cuvintele pe care le strigă:

– Nu merge mai departe, ibn Abdallah! Marele consiliu al *malei* a hotărât în unanimitate să-ți interzică astăzi intrarea în incinta marelui târg!

Chipul lui Abu Talib se desfigură.

– Frate, nu poți face una ca asta!

– Nepotul nostru să se supună, și vom fi în pace, răspunse Abu Lahab.

Aflat în fața porții, Abu Sufyan nu se clintise din loc. În schimb, Yakut și vreo zece mercenari se apropiau.

Ținându-se de coama catârcei, Fatima ar fi vrut să aibă ochi peste tot. Abd Mrah nu era nicăieri. Mahomed înainta spre unchii lui. Abdonai, Abu Bakr și Tamim îi țineau cu greu la distanță pe cei care se înghesuiau din toate părțile. Din gloată răsunau strigăte răzlețe.

– Du-te acasă, nepoate, repetă Abu Lahab. Astăzi nu vei murdări pământul nostru cu cuvintele tale smintite.

Fatima ghici zâmbetul tatălui ei pe când se pregătea să replice. Brusc, în mijlocul unui mic grup pe care Abu Bakr nu mai reușea să-l țină în frâu, văzu scânteind amuletele unui turban. Amulete care îi aminteau de cele ale bărbatului care complotase cu Yakut.

Un urlet cumplit îi ieşi din gâtlej. Atât de puternic, încât preţ de o clipă mulţimea îngheţă.

În această tăcere stranie, bărbatul cu amuletele, răsturnându-l pe Tamim, se avântă. Agitată deasupra capetelor, lama unei săbii scurte scânteie în razele soarelui.

Fulgerător, o mână apucă încheietura ucigaşului. Un braţ îl prinse de gât, iar o altă mână îl apucă de păr. Bărbatul făcu ochii cât cepele de surpriză şi deschise gura să scoată un strigăt care nu-i mai ajunse niciodată pe buze.

În spatele lui, Fatima zări chipul lui Abd Mrah. Un chip schimonosit de sălbăticia luptei. Apoi cei doi bărbaţi dispărură, rostogolindu-se pe jos, înghiţiţi de gloata care vocifera. În sfârşit, văzu pelerinele în dungi ale unei hoarde de beduini sărind peste tarabe ca să formeze un zid de nepătruns în jurul lui Abu Bakr, Mahomed şi Tamim.

Fatima îşi împinse catârca în vâltoarea din piaţă, trăgând-o pe Ashemu după ea. Nu departe, în dreapta, oamenii lui Yakut încercau să împrăştie mulţimea izbind în toate părţile cu mânerul lăncilor ca să-l apere pe Abu Lahab.

Ashemu ţipă. Abu Talib se lupta cu braţul unui mercenar al lui Abu Sufyan. Bărbatul ridică năprasnic o *nimcha*. Sângele curse pe lamă.

În momentul în care Abu Talib se prăbuşea în braţele lui Ali, fiul său, cercul beduinilor care-l protejau pe Mahomed se îndepărtă. Fatima reuşi să distingă, încovoiat într-o poziţie stranie, trupul străinului căzut la pământ. De lângă el se ridică Abd Mrah, care aruncă spre Fatima o privire intensă, arzătoare, ce străpungea parcă vălul care-i despărţea. Cu un gest, ea dădu la o parte pânza preţ de o clipă. Tânărul beduin îi adresă un salut aproape imperceptibil printr-o scurtă înclinare a frunţii. Apoi această clipă se destrămă. Din nou izbucniră ţipete în jurul lor: fuseseră prinşi complicii asasinului. Abd Mrah îşi trecu mâna însângerată peste frunte, şi un şuierat ascuţit îi ţâşni de pe buze. Îndată, băieţii care

formaseră un zid în jurul lui Mahomed se împrăştiară. Mulţimea îi înghiţi asemenea mării.

Când Fatima, care se întorsese ca să vadă ce se întâmpla, dori să-l găsească din nou din priviri pe Abd Mrah, acesta nu mai era acolo. În locul lui, nişte bărbaţi întorceau trupul plin de sânge al străinului. Apoi alte strigăte, învălmăşeală. Trebui să se ţină bine de coama catârcei ca să nu fie luată pe sus.

Zayd o zări, o întrebă ceva, însă vacarmul îi înghiţi glasul. Îl văzu pe tatăl ei aplecându-se. Îşi închipui o clipă că îl doborâse o lovitură, dar nu. Domnul lui era mare! Mahomed se ridică din nou, iar în jurul lui se formă un gol.

Bătrânul Abu Talib era întins pe jos; Ali şi Zayd îngenunchează lângă el. Atunci, asemenea sutelor de bărbaţi şi de femei aflaţi în piaţa marelui târg, Fatima auzi vocea tatălui ei, tunând de furie:

– Abu Lahab, l-ai omorât pe fratele tău! Allah nu te va ierta! Vei sfârşi în iad!

Atacul împotriva lui Abu Talib

Domnea o confuzie generală. Vestea că şeful clanului Hashim, un bărbat respectat de toţi, fusese ucis făcu înconjurul Meccăi.

Mai întâi se auzi strigătul lui Ali:

– Nu, nu! Tata nu este mort. Trăieşte, trebuie să-l îngrijim!

Sabia mercenarului străpunsese şoldul drept lui Abu Talib, alunecând pe sub coaste. Rana nu era foarte adâncă, dar sângele curgea în şuvoaie, udându-i tunica. La strigătul lui Ali, Ashemu se repezi într-acolo, îşi dădu jos vălul şi făcu din el un pansament gros, amestecându-şi degetele cu ale lui Ali pe rana lui Abu Talib.

Mulţimea forma în jurul lor un cerc pe care mercenarii lui Yakut îl ţineau la distanţă. Abu Sufyan se apropie. După ce aruncă o privire rece şi nepăsătoare spre rănit,

se așează lângă Abu Lahab. Acesta dădu să se îndrepte spre fratele lui. De pe catârca ei albă, Fatima îl văzu pe Mahomed deschizând gura ca să intervină, dar nu avu timp. Ali își retrase mâinile de pe coastele tatălui său și țâșni, cu chipul său frumos desfigurat de ură. Întinse palmele însângerate către unchiul lui și strigă:

- Rămâi unde ești, perfidule!

- Măsoară-ți cuvintele, răspunse Abu Lahab. Am văzut ce s-a întâmplat. Este un accident. Nimeni nu a dorit moartea fratelui meu.

- În schimb, pe a vărului nostru ai dorit-o, nu-i așa? răbufni Ali arătând spre Mahomed. Dar ești la fel de curajos ca o hienă. Alții trebuie să-ți țină *nimcha*...

În jurul lor, adunarea fierbea. Abu Lahab nu părea a fi în largul său.

- Nepoate, nu rosti cuvinte pe care apoi le-ai putea regreta!

Dar Ali se dezlănțuise.

- Niciodată săbiile voastre nu-l vor atinge pe Mahomed Trimisul! Domnul nostru Milostiv și Îngăduitor îl apără. El nu poate fi distrus. Doar pe cei slabi îi veți putea atinge. Un bătrân ca tatăl meu, propriul tău frate! Abu Lahab, o spun în fața tuturor: te ascunzi în spatele răufăcătorilor lui Yakut și Abu Sufyan. Sabia care a străpuns pieptul tatălui meu o ținea un mercenar, însă tu i-ai pus-o la dispoziție.

Fața durdulie a lui Abu Lahab, cu pielea smeadă și întinsă, păli la auzul insultei. Barba cu peri lungi și rari tremură. Gura cu buze aproape negre se strâmbă într-un rictus:

- Nu am nimic de-a face cu asta, nepoate, dacă tu și tatăl tău vă încăpățânați să susțineți poveștile care-l jignesc pe Hobal și stârnesc furia atotputernicei Allat. Voi înșivă vă puneți viețile în pericol. Furia naște furie. Abu Lahab se întrerupse pentru a arăta trupul străinului pe care oamenii lui Yakut îl duceau de acolo, apoi își reluă zâmbetul batjocoritor. Cât despre motivele care

l-au împins pe acest nebun să ridice pumnalul asupra lui ibn Abdallah, de unde vrei să ştiu eu? Nici măcar nu este din Mecca.

Fatima îşi apropie catârca şi, cu o mişcare, îşi îndepărtă vălul.

– Ai dreptate, era un străin. Unul dintre cei care-şi vând sabia pe aur şi cămile cu coşurile pline ochi.

Un murmur greu alunecă pe deasupra mulţimii. Toţi o priveau în acel moment. Cei mai mulţi înţelegeau că nu era o întâmplare faptul că se ascunsese sub înfăţişarea unei străine bogate. Fusese întinsă o capcană, care acum era dată în vileag.

Soarele o învălui pe Fatima cu o aură portocalie. Arătând o siguranţă ce ului pe toată lumea, ea rosti tare, astfel încât oricine să o audă:

– El, Yakut al-Makhr, a pus la cale totul ca să-l omoare pe tata! Apoi, ţintuindu-i cu degetul pe cei doi oameni de vază: Şi dacă este amestecat el, atunci sunteţi şi voi!

– Fato! bubuiră într-un singur glas Abu Lahab şi Abu Sufyan. Fato! Cum îndrăzneşti?

– Vai, cum oare? rânji Fatima, pe aripile avântului pe care i-l insuflau furia şi plăcerea de a-i vedea descumpăniţi pe cei doi uneltitori. Îndrăznesc, căci l-am văzut cu ochii mei pe ticălosul de Yakut întinzându-i o pungă străinului şi arătându-i-l pe tata.

Murmurul adunării se transformă într-un vuiet, unii indignându-se de acuzaţia Fatimei, alţii luând-o drept bună. Ea se întoarse către cei care păreau să nu creadă.

– Nu mă credeţi? Duceţi-vă în ţarcul Ajyad! Acolo veţi găsi nişte cămile cu samarele pline, gata să părăsească Mecca mânate de asasinii tatălui meu. Cămile ce aparţin puternicului domn Abu Sufyan.

Se auziră huiduieli din toate părţile. Abu Lahab, care bătea din picioare de furie, ajunsese la capătul puterilor tot împotrivindu-se. Abu Sufyan, după ce aruncă o privire veninoasă spre Fatima, îl opri pe Yakut, care se îndrepta deja spre ea cu pumnul ridicat. Apoi se întoarse

având grijă să afişeze, în vâltoarea evenimentelor, o indiferenţă bine jucată.

Fatima se răsuci spre tatăl ei. Pe chipul lui nu putu citi nici aprobare, nici condamnare, ci doar o răbdare incredibilă, în timp ce Ali, Abu Bakr, Abdonai şi Tamim, răspunzând injuriilor şi ameninţărilor, vociferau până la epuizare.

Dintr-odată, încordarea dispăru. În mijlocul vacarmului se auzi un geamăt slab, abia perceptibil. Abu Talib înălţă o mână rugătoare, chinuindu-se să-şi recapete suflul.

– Nu mai strigaţi... Încetaţi cu toţii, cât sunteţi... Asta nu duce nicăieri!

Acoperământul îi căzuse de pe capul pe jumătate chel, strălucind de sudoare, ce se sprijinea la pieptul lui Ashemu. Încă îi mai curgea sânge, în ciuda pansamentului pe care Zayd încercase să-l fixeze cu ajutorul curelei.

Ali, cu ochii înlăcrimaţi, prinse mâinile murdare ale tatălui său. Zayd ridică ochii spre Mahomed.

– Nu trebuie să-l lăsăm aici. Are nevoie de bandaje în toată regula ca să-i închidem rana, altfel îşi va pierde în curând tot sângele.

De îndată se prezentară zece sau douăzeci de mâini ca să ajute. Fără să se teamă că o va durea glezna, Fatima se lăsă să alunece din spinarea catârcei. În mare grabă, aşezară pe ea o şa din răchită şi nişte cuverturi. Mahomed, Abdonai şi Ali îl ridicară pe Abu Talib şi-l întinseră peste ele. Cât despreYakut şi Abu Sufyan, aceştia se grăbeau să-şi aşeze mercenarii într-un şir ce bara din nou intrarea în incinta marelui târg.

Degeaba Abu Talib era cât pe ce să-şi dea duhul, niciodată Abu Sufyan şi Abu Lahab nu aveau să-l lase pe Mahomed să-şi conducă unchiul în mijlocul pieţei, unde ar fi avut imediat parte de îngrijiri. Dimpotrivă, fără nici un strop de milă, priviră cum catârca albă îl ducea pe rănitul gemând spre partea de sus a oraşului, printre rândurile tăcute ale privitorilor.

„Fratele" Zayd

La jumătatea drumului către casa lui Abu Talib, mătuşa Kawla, înştiinţată de necaz, sosi într-un suflet, plângând în hohote. Hotărârâ ca Fatima să se întoarcă acasă cu ajutorul lui Zayd, ca să nu agraveze starea gleznei. Ceilalţi îl escortară pe Abu Talib. Gemetele lui, la fiecare pas al catârcei, deveneau în acelaşi timp mai înăbuşite şi mai sfâşietoare.

Fatima putu în sfârşit să se întindă în patul ei. Atâtea evenimente într-o singură dimineaţă! Revedea chipurile şi mânia mulţimii, privirea lui Abd Mrah, pe Ali în timp ce striga şi pe ea scoţând acel urlet.

Nu le mai putea suporta pe slujnicele care se vânturau fără nici un motiv, propunându-i tot felul de lucruri: să-i schimbe bandajele, să-i aducă mâncare... Tot acest du-te-vino inutil îi întărea neputinţa.

Iarăşi şi iarăşi gândul îi zbura la Abd Mrah. În privirea pe care i-o adresase pe când stătea lângă trupul străinului crezuse că se ghicea mândria celui care a învins şi şi-a ţinut promisiunea.

Dar acum, întorcând acea imagine pe toate părţile, avea impresia că pupilele înfocate ale lui Abd Mrah îi şopteau un cu totul alt secret. „L-am ucis pe acest bărbat, spuneau ele, pe acest bărbat demn de dispreţ, pentru ca tatăl tău să trăiască, dar şi pentru tine. Pentru tine..."

O clipă, Fatima se lăsă în voia închipuirii. Apoi, brusc, deveni conştientă de nebunia ei. Ea nu era singura care putuse admira chipul lui Abd Mrah. Fără îndoială, şi Yakut îi păstrase o amintire foarte clară, iar acest diavol nu avea să lase fără răspuns umilirea pe care beduinul îl făcuse s-o îndure în faţa stăpânilor lui şi a tuturor negustorilor din Mecca. Avea să se răzbune, şi toţi îi cunoşteau metodele.

O, Dumnezeule Puternic al lui Mahomed! Oare mândrul Abd Mrah presimţea ameninţarea ce urma să se abată asupra neamului său?

În împrejurimile Meccăi nu ar fi găsit nici un loc unde să se ascundă. Nici măcar printre ai săi. Yakut avea pretutindeni spioni şi trădători. Dacă voia să semene teroarea printre beduini, Abu Lahab şi Abu Sufyan aveau să facă în aşa fel încât nimeni să nu i se opună, nici măcar la marele consiliu al *malei*. Dintotdeauna beduinii fuseseră consideraţi oameni lipsiţi de importanţă. Nişte biete târâturi pe care deşerturile le înghiţeau şi scuipau din nou cu aceeaşi indiferenţă cu care se năşteau şi mureau greierii şi şoarecii nisipurilor.

Fatima nu avu nevoie de mult timp ca să hotărască. Da, trebuia să se întoarcă în partea de sus a Meccăi. Să-l regăsească pe Abd Mrah. Să-l pună în gardă. Cine ştie, poate că cea mai bună ascunzătoare era tocmai acolo, în curtea tatălui ei, unde Yakut nu avea nici o putere. Şi dacă nu-l găsea pe Abd Mrah, bătrâna Haffa avea să-i transmită mesajul ei...

Fără să bage în seamă împotrivirile slujnicelor, ieşi din cameră şi puse mâna pe primul băţ pe care-l putea folosi drept baston. Sări prin curte într-un picior ca să ajungă la grajd, dar se opri la jumătatea drumului. Unde alerga aşa, ca o nebună? Catârca albă nu mai era acolo. Îl transportase pe Abu Talib acasă.

Cumva ameţită, ezită. Ar fi putut să ia unul dintre animalele din gospodărie. Un măgar, dacă era nevoie. Apoi, brusc, parcă o sută de noduri se desfăcură în acelaşi timp în corpul ei, lăsând-o fără vlagă. Planul pe care îl ticluise i se păru inutil, prostesc.

Abd Mrah era mai înţelept decât ea, o dovedise deja. Cu siguranţă el şi ai lui se gândiseră la consecinţele faptelor lor. Să o ia pe străduţele Meccăi sub ochii tuturor ca să se ducă la beduini nu ar fi făcut decât să agraveze lucrurile. Yakut ar fi aflat înainte ca ea să ajungă la primele corturi de la puţurile din Al-Bayadiyya.

Stoarsă de puteri, tremurând, ţopăi anevoie până la tamarixul din mijlocul curţii. Sprijinită de bătrânul trunchi care o susţinuse pe Khadija de atâtea ori atunci când trebuia să delibereze şi să ia decizii, unde se spunea

că îl acceptase de soţ pe tatăl ei, Fatima nu putu să-şi înăbuşe lacrimile. Pentru prima dată de când promisese să fie la fel de puternică precum mama ei în preajma lui Mahomed, îşi dădu seama cât curaj, câtă forţă şi inteligenţă îi fuseseră necesare Khadijei ca să reziste lângă bărbatul pe cale să primească revelaţia divină.

Se afla încă sub tamarix când Zayd, încordat şi grăbit, traversă curtea şi se apropie de ea. Îi fu de-ajuns să-i vadă trăsăturile descompuse ca glasul să i se umple de tandreţe.

– Fatima, ce se întâmplă? Te doare? Glezna...

– Nu... Un hohot de plâns îi tremură în gât. Spuse mânioasă: Trebuie să-l apăr pe tata. Trebuie să fiu puternică! Şi eu stau aici şi plâng ca o fată oarecare!

– Nu eşti o fată oarecare. L-ai salvat pe tatăl tău de sabia străinului! Fără tine, am fi cu toţii morţi în acest moment sau gemând lângă trupul său neînsufleţit.

– Nu eu l-am salvat, ci Abd Mrah. Beduinul.

– Da. El a fost curajos. Zayd se întunecă la faţă. După o clipă de tăcere, zise: Mi-ar plăcea să-l întâlnesc. Ca să mă înveţe să lupt. Asta ne-ar fi de folos. Dar fără tine nu ar fi avut niciodată cum să...

– Zayd, mă tem pentru el. Pentru el şi pentru toţi cei din familia lui. Yakut şi Abu Sufyan i-au văzut faţa. Au văzut că purta pelerina beduinilor. Când tânărul încuviinţă cu un aer sumbru, Fatima continuă ca şi cum ar fi gândit cu voce tare: Nu mai am catârca lui albă! Dacă glezna asta nu m-ar împiedica să merg la el...

Zayd o privi tulburat. Făcând un efort, îi adresă un zâmbet de mângâiere.

– Beduinul tău nu riscă nimic deocamdată. Abu Sufyan nu-l va lăsa pe Yakut să-i facă vreun rău atâta timp cât Abu Talib este în viaţă. Tocmai mă duceam să vă cum se simte. Aşteptarea este cumplit de grea. Îi puse Fatimei mâna pe umăr şi adăugă domol: Dacă există cineva care să împiedice nenorocirea, acesta este unchiul tatălui nostru, Abu Talib. Numai că rana lui e mai gravă

decât pare. El este bătrân şi slab... Bandajele vor opri hemoragia, poate, dar cum va recupera sângele pe care l-a pierdut?

– Dacă moare, va fi război? întrebă ea cu brutalitate.

Confirmarea lui tacită o făcu să închidă ochii de disperare.

Zayd avea dreptate, o ştia. Abu Talib deţinea încă destulă influenţă în *mala*, precum şi asupra celor din clanurile Hashim şi Abd Sham, ca să se opună celor mai violente manevre ale lui Abu Lahab şi Abu Sufyan. Dar dacă pierea, Abu Lahab ar fi avut în sfârşit toată puterea la care râvnise dintotdeauna.

În timp ce scruta chipul prietenului său, îl întrebă:

– Te duceai să afli veşti despre unchiul, dar crezi că va muri?

– Ţi-am spus, este prea vârstnic şi a pierdut mult sânge. Am mai văzut aşa ceva. Zayd îşi trecu mâna peste ochi, apoi adăugă: Bătrânul unchi nu a dorit niciodată să devină unul de-ai noştri. Nu a dorit niciodată să se roage Domnului nostru Milostiv şi Îngăduitor. Tatăl tău i-a cerut-o de nenumărate ori, la fel şi Ali, însă nu vrea. Hobal şi Allat sunt mereu în inima şi spiritul lui. Depune în continuare ofrande înaintea idolilor Kaabei. Se încăpăţânează. Totuşi, îl ajută şi îl susţine pe tatăl nostru Mahomed ca nimeni altcineva din Mecca. Dar dacă nu se pleacă în faţa adevărului lui Allah, de ce l-ar ţine Allah în viaţă?

– Ah! Tu crezi că din acest motiv l-a străpuns sabia mercenarului? strigă Fatima, uluită.

– Ceea ce ştiu este că dintre cei din jurul tatălui nostru Mahomed, singurul care nu se prosternează în faţa lui Allah a fost şi singurul atins de sabie, spuse el după o scurtă şovăire.

Fatima îl privi fix, gânditoare.

– Acolo, Ali a zis: „Mahomed nu poate fi distrus, Domnul nostru Milostiv şi Îngăduitor îl apără de toate armele voastre". Şi tu crezi acest lucru?

– Da, tot Ali spune: „Dumnezeu este Dumnezeu, Mahomed este Profetul lui. De ce l-ar distruge Dumnezeu pe trimisul lui?"

– Iar tu, ce crezi tu?

– Nu ştiu. Dacă Dumnezeu vrea război cu cei răi, o face şi ca să ne amintească faptul că putem pieri. Noi, dar poate că nu şi tatăl nostru.

Fatima rămase tăcută. Zayd dădu să plece, dar îl prinse de mânecă.

– Aşteaptă, frate mai mare!

Folosea atât de rar acest titlu denotând afecţiune şi respect, încât Zayd, deşi fusese adoptat de Mahomed de mulţi ani, se lăsă pradă emoţiei.

– Surioară?

– Dacă războiul cu Yakut şi ceilalţi este atât de aproape, ar trebui să-i prevenim pe beduinii care l-au ajutat pe tata. Să-l prevenim pe Abd Mrah. Poate că vor fi înţelepţi şi-şi vor strânge corturile şi vor pleca departe de Mecca. Te-ai putea duce pe furiş până la puţurile Al-Bayadiyya. Acolo, cere să vorbeşti cu bătrâna Haffa. Spune-i că eşti fiul lui Mahomed Trimisul. Copiii te vor îndruma. Când Zayd acceptă cu o înclinare a capului, Fatima îşi coborî pleoapele şi adăugă: Dacă o veste rea trebuie să sosească de la casa bătrânului nostru unchi, se va găsi cineva care să vină să ne-o aducă. A, chiar aşa, cere-i bătrânei Haffa pansamente şi pomezi pentru rana lui Abu Talib. La astfel de lucruri se pricepe mai bine decât slujnicele, Ashemu şi mătuşa Kawla la un loc.

Allah şi idolii

Fatima trebui să aibă răbdare până la căderea nopţii. Când torţele ardeau deja în curte, Ashemu şi Zayd apărură, susţinând-o pe mătuşa Kawla, cu faţa răvăşită de lacrimi, pe catârca albă a lui Abd Mrah.

Văzând-o atât de plânsă, Fatima crezu că Abu Talib îşi dăduse obştescul sfârşit.

– Nu, nu! Dar asta îl aşteaptă! protestă Kawla mânioasă. Şi poate că nici nu va mai prinde lumina zilei de mâine. Va muri, dar tatăl tău şi cu el continuă să se certe! Sunt încăpăţânaţi ca nişte catâri!

Un ceai de ierburi o linişti pe mătuşa Kawla. Ashemu şi Zayd putură în sfârşit să povestească.

Aşa cum se temuse Zayd, Abu Talib pierduse prea mult sânge. Chiar dacă femeile lui îl instalaseră cât mai comod cu putinţă pe pat şi-l îngrijiseră cu devoţiune, leşinase de mai multe ori. Ultima oară, nu-şi revenise decât cu mari eforturi.

– Şi în tot acest timp... gemu Kawla, în tot acest timp... tatăl tău, nepotul meu, ne-a pus să-l rugăm pe Domnul Milostiv şi Îngăduitor. În tot acest timp, eu, Abu Bakr, Tamim şi Ali am repetat fără încetare: „Slavă lui Dumnezeu, Domnul lumilor, Milosul, Milostivul, Stăpânul Zilei Judecăţii! Ţie ne închinăm, Ţie îţi cerem ajutorul. Călăuzeşte-ne pe Calea cea Dreaptă, calea celor binecuvântaţi de Tine, şi nu a celor care Te-au supărat, şi nici a celor rătăciţi[1]...“

Bătrânul unchi se temea de moarte. Cu ultimele puteri, le poruncise femeilor să ardă ofrande pe altarul lui Allat, pe care-l ascunsese în curtea lui, sub nişte coşuri vechi. Poate că nu mai era în toate minţile, dar din pivniţa unde le pitise el însuşi ceruse să fie scoase numeroase amulete de coral. Cu mâna tremurândă şi fără vlagă, le împrăştiase pe cuvertură ca să-l îmbuneze pe Hobal şi să-i implore milostivirea în lumea de dincolo.

– Tatăl tău... reluă Kawla, făcând eforturi să-şi recapete suflul. Tatăl tău... s-a albit de mânie când şi-a dat seama. Niciodată nu l-am văzut astfel!

Mătuşa se cutremura, plângând în hohote. Ashemu îi luă mâinile şi povesti în locul ei:

– Când slujnicele au aranjat cărbuni aprinşi pe altarul lui Allat, *said* Mahomed şi-a întrerupt rugăciunea. S-a repezit să-i stingă şi să-i împrăştie. A luat piatra şi a

[1] *Coran* 1, 1-7

spart-o. Ali, aflat lângă patul tatălui său, arunca amuletele lui Hobal şi le călca în picioare...

– Şi striga! spuse printre sughiţuri Kawla. Răcnea ca un nebun: „Nu poţi, nu poţi! Vei merge în iad! Mi-ai promis că o să le distrugi!" Vai, cum mai striga! Asemenea cuvinte... Un fiu împotriva tatălui...

Ashemu o trase cu blândeţe şi o lăsă să geamă pe umărul ei înainte de a continua:

– Când *said* Mahomed a intrat în camera unchiului său, le-a poruncit femeilor să mătură podeaua. A spus: „Să nu mai rămână nici o firimitură, şi aruncaţi-le cu gunoiul din această zi". Era liniştit. Bătrânul domn Abu Talib a şoptit: „Nepoate, nepoate, fie-ţi milă de mine! Nu mă lăsa să mă duc pe lumea cealaltă gol şi lipsit de milostivirea zeilor". Stăpânul nostru a răspuns: „Unchiule Abu Talib, teama îţi tulbură minţile. Hobal şi Allat nu există. Nu sunt decât piatră şi lemn. Nu sunt decât rânjetul diavolilor în inima oamenilor. Nu există decât Unul care va hotărî cu privire la iad sau la cerurile milostive. Nu există alt dumnezeu decât Allah cel Mare şi Milostiv".

Cu obrajii brăzdaţi de lacrimi, roşii ca purpura, Kawla o împinse uşor pe Ashemu.

– Mahomed! strigă, de parcă el ar fi putut-o auzi. Nepotul meu iubit... Ai devenit atât de neînduplecat, atât de neînduplecat! Tu, care erai numai lapte şi miere pe vremea Khadijei! Vai, cum ţi-a împietrit inima Domnul tău!

Se lăsă tăcerea. Zayd plecă fruntea. Ashemu se încovoie. Fatima îşi coborî capul în piept. Ei n-ar fi îndrăznit să pronunţe niciodată aceste cuvinte pe care durerea şi furia le scoteau din gura mătuşii Kawla. Totuşi, Fatima însăşi nu putea să nu le găsească întemeiate.

Cu gâtlejul strâns de emoţie, Ashemu îşi reluă povestirea.

Istorisi cum bătrânul Abu Talib, aşa muribund cum era, aproape că se ridicase din pat ca să strige cât de tare putea: „Vai, Mahomed, tu doreşti iadul pentru mine?"

Apoi, pe jumătate sufocat de gemete şi de reproşuri, şoptise: „Mahomed! Mahomed! Eu, care te-am făcut fiul meu cel mare! Eu, care te-am trimis în familia *saidei* bint Khowaylid! Eu, care te-am apărat în faţa tuturor şi o voi face până în lumea cealaltă... Nu mă lăsa singur în noaptea morţilor..."

În genunchi lângă patul lui, Mahomed îl asculta cu ochii închişi, fără să răspundă. Până când mâna strâmbă a lui Abu Talib, care părea a fi numai os, o prinse pe a lui.

„Întrucât îmi interzici milostivirea lui Hobal şi Allat, roagă-l pe Domnul tău pentru mine. Roagă-l să-mi facă un loc în împărăţia lui!"

„Vai, unchiule, unchiule! Unchiule Abu Talib! Inima mea sângerează. Trecutul o striveşte sub amintirile şi datoriile care poartă numele şi bunătatea ta. Dar nu există decât O singură Lege. Nu există decât O singură Putere. Cea a lui Allah Milostiv şi Îngăduitor. Iar Domnul Atotputernic spune: «Cel care are viaţă din belşug vine spre mine pe drumul cel drept. Cel rătăcit nu mă va găsi în ziua fricii sale, când judecata e atât de aproape de faţa sa încât îi simte răsuflarea urâtă.» Vai, unchiule, de ce ai refuzat atât de mult timp să-i părăseşti pe zeii tăi falşi?"

Din nou, mătuşa Kawla, ieşită din fire, se sufoca în hohote de plâns.

– Da, asta este tot ce i-a răspuns! Şi acum? Acum bătrânul meu frate o să moară. O să moară şi o să putrezească în iad! Vai, Fatima, de ce tatăl tău se încăpăţânează în felul ăsta?

Cât şi-ar fi dorit Fatima să răspundă la această întrebare! Dar nu putea decât să-şi plece ochii şi să-şi strângă maxilarele astfel încât lacrimile Kawlei să nu o molipsească şi pe ea.

În cele din urmă, Ashemu trebui să o ducă pe mătuşă pe nişte perne şi să o legene ca pe un copil ca să se liniştească puţin, astfel că îi reveni lui Zayd sarcina de a termina relatarea acestei scene cumplite.

Alături de Mahomed, Ali își îndemnase tatăl să pronunțe limpede cuvintele de renegare a falșilor zei. Cearta îl vlăguise pe Abu Talib. Nu mai avea putere nici măcar să vorbească. Se mulțumise să clatine din cap, gest care îi lămurise pe toți că refuza.

– Am ajuns în curtea lui în acel moment, explică încet Zayd. Cu bandajele și licorile pe care tocmai mi le dăduse bătrâna Haffa...

– Ah, ai văzut-o! îl întrerupse Fatima, care ardea de nerăbdare să afle veștile despre Abd Mrah. Și l-ai văzut și pe el?

Zayd nu avu nevoie să audă numele beduinului ca să înțeleagă. Înclină capul, cu amărăciunea și tristețea întipărite pe chipul său obosit, însă Fatima era prea nerăbdătoare ca să ia aminte.

– Nu, nu l-am văzut. Doar pe bătrână, care îți transmite că nu trebuie să-ți faci griji pentru Abd Mrah. Știe de ce este în stare Yakut și va sta departe de el. A plecat cu alții să crească o turmă de oi pe muntele de lângă Mina. Acolo, mercenarii lui Abu Sufyan se vor teme să nu se piardă. Zayd observă ușurarea de pe fața Fatimei. Schimbând tonul, adăugă: Bătrâna Haffa mi-a dat cu ce să-l oblojesc pe Abu Talib. Balsamuri care potolesc durerea, dar nu îndepărtează moartea. În noaptea aceasta sau mâine, se va sfârși...

Tăcu o clipă, privindu-și gânditor mâinile.

– După ce i-au schimbat pansamentele, i-am dat bătrânului unchi să bea o poțiune de-a beduinilor. Aceasta i-a făcut bine. Le-a spus tatălui nostru și lui Ali: „Dacă dumnezeul vostru este Dumnezeu, atunci El știe ce am făcut cu viața mea și pentru a voastră. Poate judeca. Nu mă tem de El. Cât despre restul, Allat și Hobal m-au susținut întotdeauna. De ce îi cereți unui bătrân ca mine să renege ceea ce l-a ținut în picioare de când a venit pe lume?" Apoi, a închis ochii și a tăcut. În zadar l-a implorat Ali, nu a mai scos un cuvânt. Cred că tace și acum. Nu, Fatima, nici măcar tatăl nostru nu-l va putea lămuri să-și renege falșii zei. Zayd își ascunse chipul

în frumoasele lui mâini de scrib şi suspină din nou: Iar mâine, în faţa Kaabei, Abu Lahab va striga că tatăl nostru îşi trimite unchiul în iad...

Vlăguirea şi îngrijorarea îl îmbătrâneau. În tonul lui se simţea o tandreţe plină de respect. Pentru prima dată, Fatima percepu îndoiala care-l frământa. Nu era greu, căci ea simţea acelaşi lucru. Zayd avea dreptate. Da, a doua zi duşmanii lor urmau să se delecteze răspândind această poveste. Mahomed Nebunul avea să devină Mahomed cel Fără Inimă, care nu era în stare nici măcar să-l încredinţeze Dumnezeului său, ce se pretindea Milostiv şi Îngăduitor, pe acela care-l iubise ca un tată, îl apărase şi călăuzise timp de patruzeci de ani. Da, iată ce urma să se audă în toată Mecca: Mahomed cel Nebun avea inima la fel de neagră şi de dură ca bazaltul de pe muntele Umar!

La orizont, o linie purpurie vestea ziua cea nouă. Mai trecuse o noapte. Şi poate, odată cu ea, copilăria ei, gândi Fatima.

Zayd se ridică pentru a merge în cămăruţa lui. Ţinând draperia de pânză de la uşă, spuse pe un ton cât se poate de liniştit:

– Ah, era să uit. Bătrâna beduină a spus că nu trebuie să-i înapoiezi catârca înainte să poţi merge. „Altfel, la ce bun? Ar trebui să-i împrumut alta ca să se întoarcă acasă." Cu gura ei fără dinţi, când râde, te înfricoşează, adăugă el cu un strop de ironie.

Moartea lui Abu Talib

Lucrurile se desfăşurară întocmai aşa cum se temeau Fatima şi Zayd.

În zorii zilei, o fâşie întunecată mai acoperea oraşul când Mahomed şi Ali, sub paza lui Abdonai şi a lui Bilal, se întoarseră acasă de la Abu Talib.

Cu o lampă pâlpâitoare în mână, Fatima şi Ashemu, pe care nu le prindea somnul, se repeziră să-i întâmpine. Abdonai le dădu vestea:

- Unchiul e pe moarte. Balsamurile şi poţiunile nu-l vor ţine printre noi. Bătrânul persan tăcu, ca şi cum n-ar mai fi fost nimic de spus, şi-şi trecu mâna peste trăsăturile obosite ale feţei. În ciuda luminii proaste, ghici privirea cu care îl fixa Fatima. Ştiu ce gândeşti, îi zise. Dar tatăl tău ştie ce are de făcut. El îşi cunoaşte drumul, şi nu există decât unul.

- Şi Ali?

- Ali a ales şi el.

Cu o mişcare a braţului ciung, Abdonai arătă camera ce aparţinuse ani la rând preaiubitei sale stăpâne. De la moartea Khadijei, acolo se reculegea şi se ruga Mahomed, când nu simţea nevoia de a merge să viziteze grota Hira. Crăpăturile vechii uşi din lemn filtrau lumina galbenă-maronie a unei lămpi.

- Ali e acolo cu tatăl tău, adăugă Abdonai. Se roagă şi cer îndrumare Domnului nostru Milostiv şi Îngăduitor.

Fără să mai spună altceva, persanul se îndepărtă. Avea mersul unui om istovit.

Fatima şi Ashemu se culcară la loc, cu inima grea, având grijă să nu o deranjeze pe mătuşa Kawla.

- La ce bun să o trezim? şopti Ashemu. Poate să mai doarmă puţin. Cât timp doarme, nu e tristă. E mai bine să se întremeze. Va avea nevoie pentru ziua de mâine.

Dar când lumina zilei începea să străpungă norii şi când ochii Fatimei abia se închiseseră, o trezi forfota din curte. De astă dată, cât ai clipi, toată lumea fu în picioare. Erau slujitori din casa lui Abu Talib. Bătrânul unchi, ajuns în pragul morţii, voia să-i vadă pe mătuşa Kawla şi pe fiul său, Ali.

Ali ezită şi căută aprobarea lui Mahomed. Fatima văzu cum tatăl ei îşi aşeză afectuos palma pe ceafa tânărului.

- Du-te. Du-te şi ţine-l de mână.

Ali îşi întoarse privirea către Fatima. O privire intensă, parcă la fel de sclipitoare ca flacăra torţelor. O privire care parcă o implora. Surprinsă, Fatima simţi un fior. Ali chiar schiţă un gest către ea, dar se întoarse imediat şi părăsi curtea în fugă, cu Abdonai şi marele slujitor negru pe urmele lui. Ashemu îi urma susţinând-o pe Kawla cu ajutorul unui sclav din casa lui Abu Talib.

Când uşa albastră se închise după ei, Fatima şi Mahomed rămaseră în tăcere. Apoi Fatima îşi ridică faţa spre tatăl ei. El zâmbi, îi luă braţul cu blândeţe şi-i trase bâtul ce-i servea drept baston. Pe un ton simplu, spuse:

– Eu sunt bastonul tău. O ţinu strâns la pieptul lui, conducând-o încet până la pragul camerei sale. Ştiu că inima ta este plină de întrebări, îi zise pe când ridica draperia de la uşă. Şi că te temi că tatăl tău se înşală. Ai dreptate. Trebuie să căutăm întotdeauna drumul cel bun şi să nu ne mulţumim cu iluzii. Mai rămâne scurt timp până la răsăritul soarelui. Dormi şi nu te teme. Allah cel Milostiv veghează asupra noastră. Iar eu sunt în siguranţă, căci ştiu că şi tu veghezi asupra mea. Se întrerupse, îşi coborî ochii şi adăugă: Totuşi, trebuie să-ţi vindeci cât mai repede glezna, căci mai ai de urcat în palmieri ca să-i spionezi pe duşmanii noştri.

Şi râse. Cu un râs atât de iubitor, încât Fatima uită de toate tristeţile şi chinurile care-i apăsau ceafa de zile întregi.

Totuşi, nu avură parte de somn.

Cerul se lumină dintr-odată. O nouă zi începea. Ali se întoarse împreună cu Bilal. Abdonai, care-i însoţea, avea un aer îngrijorat. Cât despre Ali, era pradă revoltei în asemenea măsură, încât nu mai reuşea să respire şi-şi frământa mâinile de furie.

– Abu Lahab, fratele mârşav al tatei! strigă el. Şi-a făcut apariţia înainte de sfârşitul nopţii şi a poruncit să i se deschidă uşile de parcă era la el acasă. Yakut al-Makhr mergea lângă el, împingându-i pe slujitori cu urlete: „Faceţi loc stăpânului, faceţi loc stăpânului!" Au intrat

în camera tatei. Fără ca măcar să-l privească, fără să îngenuncheze sau să-i ia mâna, fără să-i spună un cuvânt, cum se face de obicei cu cei care ne părăsesc, ciuma asta de Abu Lahab a întrebat: „A murit?" Cum să îndur asemenea jignire? Am spus: „Este în viaţă, iar eu, fiul său, Ali ibn Talib, spun că nu ai nimic de făcut aici, tu, care l-ai omorât".

Ali se ridică, lovind cu piciorul în pământ.

- Vă puteţi imagina! Acest câine al deşertului a râs! „Tu nu mai eşti fiul lui! Tu lingi sandalele lui Mahomed Nebunul şi scuipi pe zeii Meccăi. Nici măcar nu eşti bărbat şi blestemi împotriva sfintei noastre Kaaba. Ieşi din această casă! Nu te mai recunoaşte, şi ticăloşia ta îl mânjeşte pe fratele meu, Abu Talib." Iată ce a urlat în faţa tuturor, a femeilor tatălui meu, a slujnicelor şi a muribundului cu ochii închişi. Yakut, acest şarpe putred, m-a aruncat afară din cameră ca şi cum n-aş fi fost decât pleavă.

Furia şi lacrimile îl sufocau pe Ali când reluă:

- Abu Lahab, cu faţa strălucindu-i, a mai strigat: „Fii bucuros că nu te strivesc sub talpa mea ca pe găinaţul de liliac! Această casă nu mai este a ta. Dacă îţi prindem piciorul în această curte, ţi-l vom tăia. Iar la înmormântarea fratelui meu, nu vreau să-ţi văd umbra şi nici să-ţi aud glasul proferând blesteme! Fiu rău ce eşti, nu vei otrăvi călătoria tatălui tău spre paradisul lui Hobal şi Allat cu ameninţările tale cu iadul. Eu, Abu Lahab Abd al-Uzza Abd al-Muttalib, îţi jur că aşa se va întâmpla. De astăzi, eu sunt cel care veghează asupra legii Hashimilor, şi poţi să-i transmiţi aceasta vărului tău cu limba plină de spini".

Ali tăcu, abia răsuflând. Mahomed, cu o încruntătură fină a sprâncenelor, se întoarse spre Abdonai şi Bilal.

- Ali spune adevărul, oftă ultimul, cu faţa lui neagră devenită mai cenuşie din cauza prafului. Iar noi, noi ne-am ţinut săbiile în teci. La ce bun să ne batem ca să pierdem? Când Yakut ne-a dat afară din casă, mercenarii lui deja depuneau o altă piatră pentru Allat în curte.

Slujitoarele pregăteau ofrandele, în timp ce Abu Lahab arunca coralul lui Hobal pe patul bătrânului unchi.

– Abu Lahab i-a asmuțit pe Abu Sufyan și întreaga lui șleahtă să meargă să bocească și să se învârtă în jurul Pietrei Negre ca niște babe, izbucni furios Abdonai. Și vor putea fi auziți până în munți strigând că suntem niște diavoli.

Dorința de a-l distruge o dată pentru totdeauna pe nepotul său Mahomed îl împinse pe Abu Lahab la o îndrăzneală și mai mare.

Soarele era la zenit când se prezentă el însuși la poarta albastră, însoțit de Yakut al-Makhr și de bărbați înarmați.

Bătăile la poartă și strigătele slujitorilor o făcură pe Fatima să sară din pat. Țopăi până în curte, ținându-se de pereți. Tatăl ei era în picioare, sub tamarix, unde-și petrecuse dimineața în tovărășia lui Ali, care-i citea un vechi sul provenind din biblioteca înțeleptului Waraqa.

Nu era nevoie să vadă fața lui Abdonai și mâinile ridicate la cer ca să știe cine se afla la poartă.

– Lasă-l să intre pe ticălos. Pe el și pe oricine altcineva, porunci, apoi își puse mâna pe umărul slab al lui Ali. Cu glasul jos și hotărât, îl îndemnă să rămână calm și tăcut: Ascultă, dar să nu te simți murdărit de ceea ce vei auzi. Și lasă-mă doar pe mine să răspund.

Iute, Abdonai așeză slujitori înarmați cu lănci de o parte și de alta a porții, după care puse să fie înlăturat drugul gros de fier. Când poarta scârțâi în țâțâni, el se așeză în prag, cu pumnul din piele la piept și cu mâna sănătoasă pe pumnalul de la brâu. Abu Lahab se afla cu trei pași în urma lui Yakut al-Makhr. Un sclav tânăr ținea trei frunze de palmier deasupra capului acestuia ca să-i facă umbră. O escortă de mercenari îi urma.

Abdonai nu-i lăsă să treacă și nici nu întâlni privirea lui Yakut. Cu un calm desăvârșit, de parcă ar fi fost o vizită prietenească, îl salută pe Abu Lahab și anunță:

– Stăpânul meu te aştepta. Dar nu e nevoie de oameni înarmaţi când un unchi doreşte să-i vorbească unui nepot care nu are nici măcar o sabie la brâu.

Abu Lahab nu putu să-i ignore tonul batjocoritor şi ochii plini de dispreţ. Gura lui lăsată schiţă un zâmbet trufaş. Printr-un semn, îi porunci lui Yakut să rămână în spate, apoi înaintă în curte urmat doar de sclavul care ducea frunzele de palmier.

În ciuda căldurii, era îmbrăcat cu o tunică dublă brodată cu fir de aur, din cele care se purtau în zilele de sărbătoare. Îşi acoperise umerii cu o pelerină de ale cărei ornamente din argint atârnau amulete din coral. Un brâu ţesut în albastru şi roşu îi acoperea pântecele rotunjit. În dreapta, nişte biluţe din aur ţineau fixată teaca unui pumnal cu mâner din corn. Dar sub bătaia soarelui, Abu Lahab suporta cu greu aceste veşminte. Deşi micul lui sclav îi ţinea umbră, sudoarea îi curgea pe frunte, pătându-i turbanul şi prelingându-i-se pe faţa rotundă şi grasă.

Cu mantia strânsă pe braţ, Mahomed îl lăsă să se apropie până sub tamarix. Când Abu Lahab se opri la cinci paşi de el, nu făcu nici un gest de salut. Rămase drept, cu trăsăturile liniştite şi atente. Evident descumpănit, Abu Lahab ezită, ca şi cum aştepta un cuvânt de la nepotul lui. Apoi, cu un gest nervos, cu vârful degetelor umflate, îşi îndepărtă sudoarea de pe frunte şi nas şi îşi şterse mâinile de un fald al pelerinei. În sfârşit, glasul i se auzi scrâşnind violent:

– Nepoate... Nepoate... Unchiul tău, fratele meu, Abu Talib Abd Manaf ibn Abd al-Muttalib, a murit.

Abu Lahab tăcu. Respirând cu putere, gâfâind, îi scrută chipul în aşteptarea unui răspuns. Acesta nu veni. Trăsăturile nepotului său atât de hulit rămaseră impasibile. Atunci Abu Lahab îşi strânse pumnii mici şi laţi şi-i agită spre Mahomed, continuând înflăcărat:

– Şi în timp ce murea, gura ta de diavol a vomat peste el! El, Abu Talib, fratele meu vrednic de toată cinstea, care te-a înfiat când erai un biet orfan. El, care te-a lăsat

să scotoceşti în punga lui ca să nu fii un om de nimic. Care te-a împins în patul bogat al văduvei bint Khowaylid. Şi când înţelept ar fi fost să-ţi taie gâtul, bietul meu frate a întins mâna ca să te apere de furia *malei*. Şi tu? Tu, gură a diavolului, ce ai făcut ca să-l ajuţi când ceasul călătoriei sale spre Hobal a sosit? I-ai făgăduit iadul!

Roşu la faţă din cauza strigătelor, cu amuletele sărindu-i ca o grămadă de greieri din aur şi argint pe piept, se întrerupse ca să scuipe la rădăcina tamarixului.

Ali mârâi furios, se avântă şi cu siguranţă l-ar fi lovit pe unchiul său dacă Mahomed nu l-ar fi oprit cu o strângere de mână severă. Dintr-un reflex de frică, Abu Lahab, cu un geamăt de surpriză, sări într-o parte. Peste o clipă, când îşi reveni, îl fixă pe Ali cu dispreţ şi amuzament. Clinchetul amuletelor lui se potoli. Cu dosul mâinii, îşi şterse buzele şi-şi îndreptă din nou privirea spre Mahomed.

– Şi ai furat sufletul fiului bietului Abu Talib, rânji el arătându-l pe Ali.

Cu toţii, slujitoare şi slujitori, Zayd, palid la faţă, Ashemu şi Fatima şi însuşi Abdonai, care era mai departe, ca un zid de apărare în faţa lui Yakut al-Makhr, cu toţii aveau ochii aţintiţi asupra lui Mahomed. Şi stăteau nemişcaţi, la fel ca el.

Aşa încât Abu Lahab, după un oftat de lehamite, nu ştiu să facă altceva decât să jignească în continuare, irosindu-şi puterile într-o diatribă prea lungă pe care părea să o fi învăţat pe de rost ca să o scuipe în faţă duşmanului:

– Iadul, tu îl vei cunoaşte, Mahomed ibn Abdallah! Îţi spun: pentru veşnicie, vei avea răsuflarea puturoasă a diavolilor! În această seară, iubitul meu frate se va odihni în palma lui Hobal şi a lui Allat. Împotriva voinţei tale, va locui în împărăţia cu câmpuri înflorite, cu fecioare fără număr, a fericirii şi a milostivirii nesfârşite. Binecuvântat fie el în ceruri, stăpânul nostru Hobal! Binecuvântată fie Allat, zeiţa noastră, care poate totul pe pământ şi chiar sub pietrele deşertului! Iar eu,

Abu Lahab Abd al-Uzza Abd al-Muttalib, om de vază în Mecca şi peste neamul Hashim, în numele sfintei Pietre Negre, fac acest jurământ: Mahomed ibn Abdallah, nu mai eşti unul dintre ai noştri. Să nu te mai apropii de noi! Să nu te mai auzim! Să nu mai mănânci în prezenţa noastră, şi trupul fără viaţă al fratelui meu Abu Talib să nu mai fie pângărit de amintirea ta!

Cu un gest, făcu semnul de tăiere a gâtului lui Mahomed. Apoi, fără să aştepte un răspuns, strângând poalele pelerinei cu degetele groase ca şi acum acest lucru l-ar fi ajutat să-şi ţină echilibrul, făcu brusc stânga-mprejur.

- Abu Lahab!

Vocea lui Mahomed abia se auzi. Bătrânul îşi suspendă mişcarea trupului ca şi cum o mână invizibilă l-ar fi strâns de ceafă.

Fără să aştepte ca el să se întoarcă, fără să-şi schimbe tonul, Mahomed mai spuse:

- Iubitul meu unchi Abu Talib a fost bun şi blând cu mine de la prima până la ultima suflare. Totuşi, el s-a încăpăţânat să trăiască în necredinţă. Prin urmare, Dumnezeul nostru cel Milostiv şi Îngăduitor nu-i va face loc în paradis. În ziua Judecăţii există o Lege şi una singură: nu e nimic mai rău decât stirpea necredincioşilor, şi Allah nu arată îngăduinţă faţă de ea. Şi pentru tine va veni ceasul Judecăţii, Abu Lahab. Tu, care nu eşti decât un pai pe scursoarea împuţită a gheenei. Pe gura ta şi în ochii tăi de ticălos, minciunile scânteiază asemenea nălucirilor din deşertul Nefud. Prefăcătoria sclipeşte pe chipul tău. Îţi etalezi aurul ca pe platoşa unui nemuritor, când de fapt neputinţa ta este absolută. Dar încă nu ştii acest lucru, Abu Lahab! Nu ştii nimic din ce te aşteaptă! Ştii ce este al Hutama? Nu! În ziua Judecăţii vei afla. Focul mistuitor al lui Allah va coborî în măruntaiele tale. Şi acolo va sfârâi mai tare decât aurul topit, şi pe vecie. Abu Lahab! Du-te şi hotărăşte ce vrei să hotărăşti. Nu tu eşti cel care făureşte timpul care vine. Şi nici nu-ţi

mai poţi înfige colţii în mine mai mult decât o poate face o hienă abia născută[1].

Întoarcerea lui Ruqayyah şi a lui Umm Kulthum

De îndată ce poarta albastră se închise după Abu Lahab şi zbirii săi, Mahomed le porunci slujnicelor să frece cu multă apă şi cu cenuşă fină trunchiul tamarixului unde scuipase unchiul cel nelegiuit.

Strigătele şi măscările lui Abu Lahab plutiră însă timp îndelungat în curtea încinsă de vipie. Toată după-amiaza, lungită pe patul ei şi întoarsă pe dos de scârbă, Fatima avu impresia că le auzea răsunând în tăcerea apăsătoare ce domnea peste casă.

La apropierea apusului, aerul fierbinte al Meccăi răspândi ca un ecou rugăciunile pentru sufletul lui Abu Talib pe care oamenii de vază le înălţau în Kaaba. Fatima asistase deseori la această ceremonie păgână, înainte ca tatăl ei să devină Trimisul Domnului Milostiv şi Îngăduitor. Era de ajuns să închidă pleoapele ca să vadă jumătate din clanurile din Hidjaz defilând în urma lui Abu Lahab şi Abu Sufyan. Vorbind printre dinţi, psalmodiind, se roteau în jurul Pietrei Negre şi aduceau ofrande sub imensa statuie de lemn a lui Hobal şi pe malurile izvorului Zamzam. Glasurile puternice ale bărbaţilor răsunau ca nişte lovituri în pereţii incintei. Pe margini, cu capul acoperit cu un văl gros tipic pentru această împrejurare, femeile lansau strigăte ascuţite care spintecau aerul ca nişte săgeţi. Aceste strigăte, ucenicii lui Hobal, Allat, Awtas, Suwa, Al-Uzza, Nasr, Wadd şi altor zeiţe şi zei le credeau capabile să ajungă în lumea nevăzută unde odihneau defuncţii.

Tocmai acest moment îl alese Mahomed ca să-i poruncească lui Bilal să sune din corn, semnal la care cei

[1] *Coran* 8, 55; 83, 8; 25, 64-65; 104, 2-9.

ai casei se adunară sub tamarixul purificat în sfârşit. Până şi bătrânul Waraqa, pe care nu-l mai văzuse nimeni afară din cămăruţa sa de când plecase de la mormântul Khadijei, se apropie ca toţi ceilalţi, cu paşi înceţi şi atenţi, susţinut de Zayd.

O clipă mai târziu, făcând abstracţie de vacarmul ce venea dinspre Kaaba şi care bubuia ameninţător peste acoperişurile casei, se prosternară înaintea Domnului lor Milostiv şi Îngăduitor în rugăciunea de la apusul soarelui.

O rugăciune care fu întreruptă brusc atunci când, din nou, se auziră strigăte şi bătăi la intrare.

Slujitorii dădură fuga. Unul dintre ei se întoarse şi şopti ceva la urechea stăpânului.

Uluiţi, aflară cu toţii că surorile Fatimei, Ruqayyah şi Umm Kulthum, erau acolo, pe uliţă, rugătoare, acoperite de praf de parcă ar fi traversat albia unui râu. Le însoţeau o mână de slujnice şi doi măgari cu samarele încărcate de cufere prost închise şi coşuri ce dădeau pe dinafară cu obiecte de bucătărie.

De îndată ce poarta fu întredeschisă, cele două tinere se repeziră în curte.

- Tată! Tată! Tată! strigară ele, prăbuşindu-se la picioarele lui, luându-i mâinile, sărutându-i-le, udându-i-le cu lacrimile lor.

Hohotele de plâns şi strigătele le împiedicau să pronunţe vreun cuvânt inteligibil. Cu o strâmbătură, Fatima le observă pradă durerii lor, în timp ce toate femeile casei le răsfăţau, acoperindu-le cu mângâieri şi cuvinte de consolare. În sfârşit, Ruqayyah spuse:

- Soţii noştri ne-au aruncat în stradă! Nu ne mai vor! Spun că suntem...

Nici una nu îndrăzni să rostească acel cuvânt cumplit în faţa tatălui lor. Îşi reluară gemetele şi hohotele de plâns. Umm Kulthum, cea mai tânără dintre cele două, cea mai puţin drăguţă dar şi cea mai rotunjoară, îşi strânse pieptul mare cu mâinile. Ridicându-şi ochii spre Mahomed, îngăimă:

– Utayba, soţul meu, a spus că-i murdăream curtea. Utbal i-a spus acelaşi lucru lui Ruqayyah. Dar cuvintele pe care le rostesc ei nu se nasc din inima sau din capul lor. Cel care le-a dat viaţă, târâtura de Abu Lahab, le pune în gura lor. L-am avut destule ori pe Utayba în patul meu ca să ştiu ce crede despre mine!

Ruqayyah aproba cuvintele surorii ei plecându-şi încet fruntea. Deja lacrimile i se uscau. În timp ce plângea în hohote, părea mai senină decât Umm Kulthum şi observa în ce stare de spirit se afla tatăl lor. Ruqayyah avea aproape doi ani mai mult decât Umm Kulthum şi opt ani mai mult decât Fatima. Ea dăduse întotdeauna dovadă de multă siguranţă de sine. În plus, frumuseţea ei era renumită în Mecca. Fatima le auzise adesea pe slujnice exprimându-şi în şoaptă dorinţa de a-i semăna. Şi de tot atâtea ori auzise zvonuri despre pasiunile pe care le trezea în rândul fiilor oamenilor de vază din *mala*.

– Umm Kulthum are dreptate, spuse Ruqayyah, sărutând ceremonios mâinile lui Mahomed. De zece nopţi soţul meu n-a mai păşit pragul camerei mele şi nu-mi mai vorbeşte. Astăzi, când soarele trecuse de amiază, Abu Lahab a intrat în curtea noastră, roşu la faţă şi sufocându-se de mânie. A venit în faţa uşii mele şi a strigat: „Să plece, să plece! Să se ducă la taică-său cel ce blestemă şi să nu mai stea înaintea ochilor noştri..."

Pe neaşteptate, Mahomed zâmbi. Îşi trase fiicele către el, le sărută pe frunte şi, cu vorbe alinătoare, le asigură că erau bine-venite. Repudierea nu avea să le fie pusă în cârcă.

– Fiii lui Abu Lahab nu sunt decât nişte păgâni. Nu ştiu că tocmai au împlinit voinţa lui Allah cel Milostiv. Sângele lor este la fel de stricat şi de sortit nenorocirii ca cel al tatălui lor. Ce s-ar fi ales de urmaşii noştri, născuţi dintr-o asemenea stirpe? Allah vă eliberează, iar eu vă prefer de o mie de ori în casa mea decât sub jugul acestor fii ai lui Baal.

Apoi le încredinţă lui Ashemu ca să le instaleze în vechea lor cameră din copilărie.

Se lăsase noaptea. Curtea era goală, şi tăcerea apăsa din nou peste Mecca. Printre slabele dâre luminoase ale lămpilor cu ulei pe care adierea uşoară a vântului le tulbura neîncetat, umbrele rămâneau încărcate de nelinişte.

Şuşoteli şi râsete înfundate se auziră din nou în zona femeilor, şi ţinură mult timp. Cucerindu-le pe slujitoare şi poate chiar pe Ashemu, Ruqayyah şi Umm Kulthum povesteau cu o mulţime de detalii bucuriile, dezamăgirile şi ultimele ceasuri din viaţa lor de soţii.

Fatima le asculta ghemuită într-un colţ, fără să-şi ascundă dispreţul şi enervarea. Din nefericire, nu era nimic nou în acest şuvoi de vorbe goale. Surorile ei nu înţelegeau nici acum semnificaţia bătăliei pentru care fuseseră scurt timp o miză. Vaietele, strâmbăturile şi chicotelile lor ridicole lăsau impresia că nu ştiau nimic despre lupta fratricidă dintre tatăl lor şi oamenii răi din Mecca.

Fatima se gândi să se retragă în camera ei, dar oboseala şi durerea din gleznă o făcură să se lungească pe pernele din sala comună. Începea să o prindă somnul când râsul strident şi prostesc al lui Ruqayyah răsună sfidător în încăpere.

–Adevărul este că sunt uşurată, spunea sora ei. Mi-era silă de soţul meu. Nu l-am găsit niciodată atât de frumos pe cât trebuie să fie iubitul unei femei frumoase. Are şapte ani mai mult decât mine, dar pare aproape la fel de bătrân şi gras ca taică-său. Sudoarea lui este acră. Gura îi miroase urât, mai bine nu mă mai gândesc. În pat nu ştie ce să facă. Se enervează cum trebuie să netezească două haine şi să desfacă o centură. Totul se petrece iute, fără să am timp să înţeleg mare lucru. Ce-i place lui este carnea moale a bătrânelor slujnice. Ele îi amintesc de ţâţele maică-sii. Da, adevărul este că am simţit o mare uşurare când taică-său mi-a spus: „Pleacă, pleacă!" Parcă Domnul nostru Milostiv şi Îngăduitor îmi îndeplinea cea mai scumpă dorinţă.

Ruqayyah gângurea în continuare, mascându-şi râsul cu degetele-i subţiri. Servitoarele, încântate, îi maimuţăreau strâmbăturile. Ashemu, care ştia ce credea Fatima despre toate astea, îi aruncă o privire liniştitoare.

Ruqayyah nu terminase însă.

– Adevărul, repetă ea fără să-şi ascundă entuziasmul, adevărul este că în Mecca există un bărbat care va veni mâine să mă ceară tatei ca primă nevastă.

Un geamăt extaziat ţâşni de pe buzele slujnicelor. Lumina firavă de la singurul opaiţ care mai ardea era mai puţin strălucitoare decât ochii lor.

– Othman ibn Affan! rosti Ruqayyah cu un mic strigăt victorios. Pe el îl veţi vedea în curând în curtea noastră.

Câteva „oh"-uri şi „ah"-uri ieşiră din gura femeilor. Ruqayyah nu-şi mai încăpea în piele de mândrie. Othman ibn Affan era fără îndoială cel mai frumos bărbat din Mecca. Abia împlinise douăzeci de ani, şi deja circulau o grămadă de poveşti despre inimile pe care le zdrobise.

– De mai bine de un an îi rezist, explică Ruqayyah. De îndată ce soţul meu pleca la vânătoare, făcea ce făcea şi-mi ieşea în cale. Când Utbal era plecat în călătorii lungi la miazăzi sau miazănoapte, dacă l-aş fi lăsat, i-ar fi mituit pe toţi ai casei ca să ajungă în patul meu. Vai! De câte ori era cât pe ce să-i cedez!

Slujnicele chicotiră, frecându-şi şoldurile, cu mintea plină de fantezii. De data aceasta, Fatima fu pe punctul să reacţioneze. Proasta asta de Ruqayyah nu-şi dădea oare deloc seama cât de vulgară era? Dar înainte ca ea să deschidă gura, Ashemu, cu o ironie blândă, întrebă:

– Acest Othman ibn Affan este din clanul Omayya Abd Sham, nu-i aşa? Astăzi poţi fi sigură că se învârtea în jurul Kaabei, împreună cu duşmanii tatălui tău. Fără îndoială, când vorbeşte despre stăpânul nostru spune „Mahomed Nebunul", ca şi ceilalţi... Vrei să crezi că te va cere de nevastă după ce unul ca Utbal ibn Lahab te-a alungat de la el?

– Te înşeli, replică Ruqayyah cu dispreţ. Te înşeli îngrozitor. Nu ştii nimic despre el. Este exact opusul. Poate că părinţii şi unchii lui îl scuipă pe tata, dar el, Othman, nu are inima ticăloşită. Acum trei luni, chiar înainte de căderea nopţii, în faţa Kaabei, m-a luat de mână.

Am putut vedea adânc în el. M-a privit în ochi. Ai lui sunt limpezi, cu un pic de azuriu pe margini. În asemenea ochi minciuna ar lăsa o umbră, sunt sigură. El a spus: „Dacă Dumnezeul tatălui tău este atât de puternic încât poate crea o femeie așa de frumoasă ca tine, atunci pentru restul vieții mele voi fi bucuros să mă supun legii sale. Și eu voi spune: Allah este mare și nu există alt Dumnezeu în afara lui!"

Era prea mult! Fatima își luă bastonul și se strecură cum putu mai bine în tăcerea din curte. Acolo, cel puțin, putea respira.

Preț de o clipă, își puse glezna la încercare. Era mai bine. Dacă balsamurile bătrânei beduine nu putuseră împiedica moartea unchiului Abu Talib, cel puțin îi vindecaseră ei piciorul.

Era o noapte fără lună. Întunericul era presărat din belșug cu stele atât de vii, încât deveneau orbitoare. Fatima nu putu să nu se gândească la Abd Mrah. Oare dormea? Sub un cort sau pur și simplu pe un așternut de pământ moale, învelit în mantaua de păstor? Oare stătea și el cu ochii deschiși în acel moment? Oare privea stelele? Se întreba dacă ea se uita la ele? Se putea ca un bărbat și o femeie, despărțiți de deșerturi, de munți și poate chiar de mări, să-și împreuneze privirile și gândurile în întinderea lăptoasă a stelelor?

Lovi în pământ cu bastonul. Ce prostie! Toate vorbele astea fără folos care-i împuiaseră urechile toată seara îi încingeau creierul. Rușinea și enervarea îi ardeau obrajii și pieptul. Allah cel Milostiv și Îngăduitor să o apere ca să nu ajungă la fel de proastă ca surorile ei!

– Fatima? Fatima, tu ești?

Șoaptele venite dinspre încăperile bărbaților o făcură să înghețe. Aruncă o privire spre ușa tatălui ei. Nici o rază de lumină nu străbătea prin crăpăturile vechii uși. Și nu se vedea nimic nici de la celelalte camere, doar o umbră mai consistentă pe care strălucirea argintie a astrelor nu o atingea.

– Fatima...

Tresări. Şoapta venea de aproape. De data aceasta, recunoscu vocea: era a lui Zayd. Fusese înşelată de ecoul slab. Silueta lui se vedea conturată pe tamarix.

– S-au întâmplat prea multe lucruri astăzi ca să pot dormi, şopti ea în chip de scuză. Îşi dădu capul pe spate către cer şi adăugă: Uneori, când stelele ne trimit atâta lumină, am impresia că Allah – Milostivirea lui să fie asupra mea! – este atât de aproape, încât l-aş putea atinge. Cu siguranţă mult mai mult decât în timpul zilei, când nu ne înconjoară decât strigăte de ură, minciuni şi visuri imposibil de realizat.

Urmă o tăcere stânjenitoare. Fatima nu găsea nimic de spus. Dacă exista vreun bărbat din toată casa ale cărui cuvinte şi gesturi blânde le aprecia, acesta era el. Dacă exista cineva în afară de Ashemu şi de Abdonai în care să aibă încredere, persoana respectivă era tot el. Acum însă, era ca şi cum ar fi trebuit să ascundă o parte din ea însăşi.

Zayd, simţind acest lucru, spuse cu voce foarte joasă, pe un ton ce voia să pară detaşat:

– Te-am văzut mergând, glezna ta pare să se vindece. Când Fatima făcu un semn de aprobare, Zayd adăugă cu un tremur în glas: Te gândeşti la el, la beduin... El a fost mai curajos decât noi toţi. Dacă vrei să afli veşti despre soarta lui şi poate să-l revezi, înapoiază fără întârziere catârca bătrânei Haffa. Astă-seară, Abu Bakr, Tamim şi Abdonai l-au convins pe tatăl nostru că nu putem rămâne la Mecca. E prea periculos. Abu Lahab nu are decât o dorinţă: să găsească o ocazie pentru a ne strivi pe toţi. Este mai bine să mergem în altă parte şi să aşteptăm ca strigătele celor din neamurile Makhzum şi Abd Manaf să se potolească. Tamim i-a spus tatei: „De ce nu mergi la Taif? Ai putea duce acolo cuvântul lui Allah, ca El să ne lumineze cu Milostivirea lui. Astfel, după ce va creşte numărul celor care ne urmează, ne vom întoarce mai puternici aici, la Mecca". Tata a reflectat lungă vreme înainte de a încuviinţa. Abdonai a propus să plecăm

peste trei-patru nopți, cât să avem timp să ne pregătim călătoria. „Dacă ne-am grăbi prea tare, le-am lăsa celor răi impresia că fugim", a zis el.

Întâlnirea

Ashemu așează pe patul Fatimei o tunică dintr-ale sale, știind că trupul fetei se dezvoltase destul de mult ca să-i vină bine. Dintotdeauna, fosta sclavă se pricepuse să desluşească tainele feminității.

– Îmbracă rochia asta. Va fi fericit să te vadă frumoasă.

Fatima se lăsă sedusă. Îşi imagină că i se arăta lui Abd Mrah în acea tunică somptuoasă.

– Trebuie să se întoarcă la tine, o liniști Ashemu. Mama ta mi-a dat-o, în urmă cu mult timp, iar eu nu am îmbrăcat-o decât o singură dată. Astăzi e rândul tău s-o porți.

Fatima se gândi la veşmântul scump pe care-l purtase în urmă cu patru zile, în mijlocul pieței mari. Abd Mrah o văzuse o dată într-o ținută de prințesă. Era de-ajuns.

Cu severitatea tatălui ei, îi răspunse lui Ashemu:

– Beduinii nu au trei tunici într-un singur an de viață. Ai vrea să se simtă jignit văzându-mă astfel?

– Nici un bărbat, nici măcar un beduin, nu se simte insultat dacă o femeie îi dăruiește frumusețea ei, replică Ashemu zâmbind.

Fatima roşi. Era oare atât de transparentă încât Ashemu îi putea citi gândurile cele mai ascunse, de care nici ea nu era pe deplin conştientă?

În primul rând admirase curajul beduinului. Apoi îi apreciase onestitatea: îi promisese că o va ajuta să lupte cu cei răi şi, cu prima ocazie, dovedise că nu vorbea în vânt. Se tot gândise la privirea pe care Abd Mrah o avusese după luptă. Nu putea să uite că el îşi murdărise mâinile ca să-i salveze viața tatălui ei, Trimisul, astfel că îi datora ceva în schimb.

Ceva ce nu îndrăznea să recunoască. Ceva ce o atrăgea în acele rătăciri la fel de prosteşti ca ale surorilor ei, dar de care nu reuşea să scape. Şi pe care fosta sclavă se părea că le ghicise.

Furioasă pe Ashemu, înciudată pe ea însăşi, îşi puse una dintre tunicile ei obişnuite.

Acum se apropia de izvoarele Al-Bayadiyya şi de corturile beduinilor, dându-şi seama că inima-i bătea tare numai la speranţa că avea să-l revadă pe Abd Mrah, acel băiat aproape necunoscut!

Strunea catârca să meargă cu paşi mici. Îşi repetă a zecea oară că totul era o prostie, deoarece era imposibil ca Abd Mrah să se fi întors la ai lui.

Trecuseră doar două nopţi. Trebuia să fie încă departe de Mecca, la adăpost de răzbunarea lui Yakut al-Makhr. Trebuia să fie astfel, pentru siguranţa lui.

Ideea unei întâlniri era prin urmare demnă de râs! Într-o clipă, copiii aveau să ţâşnească înaintea ei, ca prima dată. Aveau s-o conducă la bătrâna Haffa, căreia Fatima avea să-i lase catârca şi darurile împreună cu mulţumirile ei. Poate că, dezinvoltă, avea să întrebe şi despre soarta lui Abd Mrah...

Nu. Se minţea. Nu erau decât cuvinte din închipuirea ei. Un duh lăuntric îi spunea exact contrariul, iar varianta aceea era sinistră.

Brusc, un şuierat ascuţit răsună ca un ţipăt de pasăre printre stâncile ce se înălţau de-o parte şi de alta a drumului. Fatima tocmai trecuse de răspântia cu drumul spre Mina. Ghicea deja primele corturi îngrămădite, la adăpostul pereţilor din bazalt negru ai albiilor.

Mâinile ei traseră de căpăstrul catârcei fără să-şi dea seama. Privirea i se înceţoşă. Simţi cum pieptul i se golea ca o ulcică spartă.

Şuieratul se auzi din nou, lovind-o în spate.

El era. Nu avea nici o îndoială.

Totuşi, Fatima nu mai putea face nici un gest. Departe, în josul drumului, auzi strigăte. Copiii îşi făcură apariţia,

după cum prevăzuse. Nu se uitară spre ea, ci se mulţumiră să-şi mâne oile spre păşunea uscată de pe coline.

În sfârşit găsi puterea să se întoarcă. Marginile lungi ale turbanului îi ascundeau faţa, dar el era! Cu toate acestea fu surprinsă. Era călare pe un mehari[1] atât de alb, încât catârca ei părea aproape cenuşie.

Îi făcu semn să se apropie. Cum ea nu-şi îndemna patrupedul să o ia din loc, tânărul repetă gestul cu nerăbdare.

Când ajunse lângă el, descoperi o *nimcha* lungă prinsă de şaua cămilei. O armă cum nu se aştepta să găsească în mâna unui beduin.

Fără un cuvânt, Abd Mrah îi arătă un loc de trecere care se înfunda printre rocile de bazalt. I-o luă înainte, legănându-se plin de eleganţă pe cămila lui. Uşurată, Fatima îşi dădu seama că inima i se liniştise în sfârşit.

Ce bine făcuse că nu cedase ispitei! Cum ar fi arătat în rochia aceea bogat împodobită, când el se purta ca un războinic?

Cărarea se lărgi brusc, formând un fel de luminiş în mijlocul stâncilor dantelate, presărate cu arbuşti. Locul era destul de larg pentru ca Abd Mrah să-şi întoarcă animalul. Când fu în faţa Fatimei, îşi descoperi chipul. Zâmbea.

– Te aşteptam.

Acesta era adevărul. Nu putea fi altfel. Totuşi, ea se întreba cum de era cu putinţă aşa ceva. Abd Mrah nu o lăsă mult timp în ceaţă. Îşi puse dromaderul să îngenuncheze, coborî şi întinse o mână ca Fatima să se sprijine în timp ce aluneca din spinarea catârcei. Păstrându-i mâna în a lui, îi spuse:

– Nu te frământa. Cea care-ţi slujeşte drept prima servitoare i-a dat de veste bătrânei Haffa. „Fata Trimisului va înapoia catârca mâine." Aşa am aflat.

Ashemu! Fatima ar fi trebuit să bănuiască. Se gândi să-şi retragă mâna din cea a lui Abd Mrah, însă nu o făcu. Degetele lui erau prea hotărâte, prea fine.

[1] Specie de dromader din Africa de Nord (n.tr.)

– În timpul nopții, m-am întors din locul în care m-am ascuns de Al-Makhr, continuă el. Dar e mai bine să nu fim văzuți pe drum. Nici la corturi. Yakut are spioni acolo, și unii sunt întotdeauna ispitiți să trădeze pentru niște bani în plus. Tu vei merge cu tatăl tău la Taif. Are dreptate. Nu trebuie să rămână la Mecca. Viața lui e neprețuită, iar ceilalți sunt mult mai puternici decât el.

Zâmbi, chiar dacă privirea îi era serioasă. Părea mult prea sigur de el. Fatima, enervată, își retrase mâna.

– Am venit să înapoiez catârca și să-ți spun la revedere. Dar dacă știi deja totul...

Zâmbetul dispăru de pe chipul tânărului.

– Știu pentru că așa trebuie! Atât timp cât sunteți în Mecca, trebuie să vă apărăm. Avem metodele noastre, pe care cei răi nu și le pot închipui. Tu, Trimisul și familia voastră însemnați enorm pentru noi. Niciodată vreun om de vază din Mecca n-a venit la noi, beduinii, să ne spună: „Dumnezeul nostru este și al vostru. Milostivirea Lui se întinde asupra voastră și asupra noastră". Pentru cei care se învârt în cerc în jurul Kaabei, animalele pe care le vindem au mai multe preț decât noi înșine. Din moși-strămoși, marile clanuri nu ne socotesc în rândul oamenilor. Pentru ei, dacă tălpile încălțărilor noastre ar atinge străzile orașului, le-ar murdări. Tatăl tău, Trimisul, e de altă părere. El spune: „Tot ce este bun pentru Allah este bun pentru tine, beduinule. Tu ești făptura Lui la fel ca mine". De recunoștință veșnică să aibă parte. Te rog să-i transmiți aceste cuvinte. Și, de asemenea, faptul că nu mi-e frică de unul ca Yakut al-Makhr.

Înflăcărat de propriile vorbe, Abd Mrah îi luă din nou mâna Fatimei. Chipul lui strălucea în același timp de furie, de inteligență și de încredere. Singura ei dorință era aceea de a i se prăbuși în brațe. Îi mai rămăsese doar atâta putere cât să-și muște buzele și să-și înfrâneze nebunia trupului.

Poate că Abd Mrah simțea și el aceeași ispită, dar se stăpâni. Puțin cam brusc, îi dădu drumul mâinii. O tăcere plină de stânjeneală se strecură între ei.

– Îi voi transmite tatei cuvintele tale, rosti Fatima cu o voce slabă, gâtuită de emoție. Știu că va fi fericit să le audă și că te va respecta pentru ele.

Abd Mrah se mulțumi să încuviințeze din cap, fără să o scape din ochi.

În spatele ei, cămila scoase un răcnet brusc, de nerăbdare, ca și cum se simțea într-un loc prea strâmt. Abd Mrah o potoli cu un plescăit de limbă, apoi prinse căpăstrul din piele și îl înfășură pe degete. Zâmbetul șmecher îi reapăru pe buze.

– Bătrânul persan te-a învățat să te urci pe un mehari?

Luată prin surprindere, Fatima nu răspunse imediat. Apoi își aminti ce îi mărturisise tânărul la prima lor întâlnire, la ieșirea din cimitirul Al-Maalat. Dacă o spionase în timp ce se antrena cu Abdonai, cel puțin nu-i știa toate secretele.

– M-a învățat, confirmă ea plină de mândrie. Și cum să trag cu arcul în galop.

– Atunci vei putea conduce animalul ăsta până în curtea voastră. I-l ofer tatălui tău. Este un mehari de cinci ani. Cel mai frumos, pe care l-am dresat eu însumi. Și cel mai rapid.

– Pentru tata?

– Da. E posibil să aibă nevoie de el pe drumul spre Taif. Și poate și acolo, poate...

Mica sclipire de amuzament din privirea lui demonstră că simțise dezamăgirea Fatimei, însă nu păru să-i acorde atenție. Îi strecură căpăstrul între degete, îi dădu câteva sfaturi cu privire la temperamentul animalului și se scuză pentru șaua proastă.

– Mahomed Trimisul are cu siguranță unele mai frumoase în magaziile lui. Glumi în continuare, spunând că modestul ei patruped îi permitea mult mai ușor să ajungă neobservat în ascunzătoarea lui și la turme. Spinarea unei catârce este locul cel mai potrivit pentru un beduin, remarcă el ironic.

Dar când Fatima își trecu picioarele peste gâtul dromaderului și-l îndemnă să se ridice, Abd Mrah îi prinse

poala tunicii şi o duse la buze şi la frunte. Apoi, pronunţându-i numele complet, pe care nu-l folosea nimeni niciodată, o întrebă:

- Fatima Zahra, Fatima Zahra, uneori, noaptea, îţi laşi gândurile să rătăcească printre stele, ca şi cum te-ai plimba prin grădina unei oaze?

- Da, şopti ea.

- Ah! Bănuiam eu... Şi eu. În ultimele nopţi am avut impresia că te întâlnesc.

Fatima, gâtuită de emoţie, nu putu decât să aprobe cu un gest.

- Poate că vei avea chef să te plimbi când vei fi la Taif? Acolo muntele este şi mai aproape de stele decât aici, şi cerul este mai senin.

Din nou, strângând căpăstrul atât de tare încât o dureau degetele, tânăra femeie încuviinţă pe tăcute.

- Cămila este pentru tatăl tău, Allah cel Milostiv şi Îngăduitor să-l apere! Şi ţie voiam să-ţi fac un cadou, însă nu există pe lume nici unul care să fie demn de preţuirea pe care o am faţă de tine, şi nu ţi-l voi putea oferi decât când ne vom întâlni acolo sus, pe marele râu al cerului.

O privi cum se îndepărta spre Mecca. În tot acest timp, ea avu forţa să nu se întoarcă. Îi simţea privirea străpungându-i ceafa.

Aşa stăteau lucrurile între ei: le era suficient să se încreadă în această vrajă care-i unea.

Casa lui Al-Arqam

Când se întoarse în curtea lor, călare pe minunatul mehari oferit de Abd Mrah, spre uluirea tuturor celor cu care se întâlnise în Mecca, tatăl ei fu primul care-şi arătă satisfacţia.

Ţinu să se plimbe şi el pe dromader în compania lui Abdonai şi Ali. Când se întoarse, drept mulţumire, le trimise beduinilor un burduf frumos din piele, înfăşurat

într-o pânză fină. Pe vremea când își petrecea tot timpul în peștera revelației, pusese să fie înscrise pe ea primele versete ale surei Al-Fajr dictate de arhanghelul Gabriel:

Pe zori
Și pe cele zece nopți!
Pe cel pereche și pe cel nepereche
Pe noapte când se împuținează!
Este oare acesta un jurământ pentru cel cu cuget dăruit?[1]

Zayd se duse să depună cadoul în mâinile bătrânei Haffa, care știa cum să i-l transmită lui Abd Mrah.

Mahomed îi adresă și Fatimei cuvinte afectuoase și complimente:

– Mă faci fericit, fiica mea. Știi să-i recunoști pe cei de care trebuie să te apropii, să găsești în ei putere și sprijin. Fie ca Allah, Creatorul tuturor lucrurilor, să primească mulțumiri de o mie de ori pentru că ți-a dat viață și ți-a arătat drumul cel bun! Cu un zâmbet de mare mulțumire, adăugă: Atitudinea acestui tânăr beduin este un semn al Domnului Atotputernic. Locuitorilor din Taif le vom propovădui cuvântul lui Allah. Fie El Milostiv și Iertător! Ei îl vor înțelege.

Ca și cum Domnul lui dorea să răspundă bucuriei sale printr-o dovadă suplimentară, la căderea nopții, chiar înainte de ultima rugăciune, avu loc un eveniment foarte neobișnuit. Un tânăr șef din clanul Makhzum bătu la poarta albastră. Se înfățișă singur, fără escortă, fără arme, doar cu o simplă tunică și o manta. De îndată ce Abdonai îi deschise, se repezi spre tamarix, strigând cu un glas tremurat:

– Mahomed, Trimisule, numele meu este Al-Arqam ibn Abd Manaf.

– Știu cine ești și de unde vii.

[1] *Coran*, Sura 89 „Zorile" (n.tr.)

– Vin de unde vin, Trimisule. Nu putem schimba acest lucru. Dar dacă există cineva pe care vreau să-l urmez în Mecca şi să-l consider drept tată, atunci tu eşti acela.

– Pe mine? Pe mine nu mă urmează nimeni. Cu toţii îl urmăm pe Cel ce vorbeşte prin gura mea. Doreşti să te supui cuvintelor şi regulilor lui Allah Atotputernicul?

– Nu am altă vrere, Trimisule. Te ascult de mult timp. Mă aflam în piaţa mare când cei din clanul meu plănuiau să-ţi bage un cuţit în gât. Nu mai pot să îndur minciunile care curg în valuri de îndată ce vine vorba despre tine. Am auzit deja prea multe.

– Nu ţi-o vor ierta.

– Iertarea pentru că am întârziat să mă hotărăsc nu de la ei o aştept. Dacă o să găsească de cuviinţă, Allah cel Milostiv şi Îngăduitor o să vegheze asupra mea.

Al-Arqam, care nu avea nici măcar douăzeci şi cinci de ani, spuse că era bogat. Casa lui spaţioasă, cu ziduri înalte şi solide, le putea oferi un adăpost bun discipolilor lui Mahomed. Auzise destule din gura alor săi ca să priceapă că nu urmau vremuri de pace.

– Am auzit că vei pleca la Taif. Când nu vei mai fi la Mecca, duşmanii tăi se vor răzbuna atacându-ţi credincioşii, care nu au cum să se apere.

La auzul acestor cuvinte, Tamim al-Dari se plecă la urechea lui Mahomed.

– Propunerea nu este de lepădat. Răspunde unei griji care ne bântuie de zile bune. Inamicii noştri repetă prea adesea că Mahomed Trimisul îi atrage la el doar pe cei slabi, pe săraci, sclavi şi beduini... Oameni pe care ei îi disprețuiesc şi-i tratează ca pe nişte vite de povară, oameni pe care nici un clan nu-i apără de răutatea membrilor de vază ai *malei.*

Abu Bakr fu de acord. Siguranţa şi hotărârea lui Al-Arqam nu puteau fi puse la îndoială. Îl cunoştea de mult timp. Credinţa lui neclintită în Domnul Atotputernic nu îl surprindea. Nici curajul şi hotărârea lui. Trimisul putea să aibă încredere în el.

De asemenea, alegerea de a părăsi Mecca în ziua următoare deveni mai uşoară pentru Mahomed. Îl invită pe Al-Arqam să participe la rugăciunea pentru noii convertiţi şi descoperi cu surprindere că tânărul cunoştea pe de rost multe din discursurile pe care le ţinuse el în fiecare seară în faţa Kaabei.

După rugăciune, Mahomed ceru să se pună masa pentru a-l sărbători pe noul credincios. În sfârşit, avură parte de o cină liniştită, în cursul căreia îşi lăsară deoparte tristeţea şi temerile. Cu acest prilej, puseră la punct ultimele detalii ce mai trebuiau rezolvate înainte de plecarea spre Taif.

De două zile, Ruqayyah repeta cui stătea s-o asculte că nu voia să-şi însoţească tatăl.

– Dacă voi fi la munte, cum va putea Othman să se aşeze în genunchi în faţa mea şi să mă ceară de soţie?

Asemenea Fatimei, Ashemu se temea că Ruqayyah trăia într-o iluzie. Imaginaţia ei nu cunoştea limite când era vorba despre bărbaţi, iubiri şi căsătorii. Iar Umm Kulthum, care o admira foarte mult pe sora ei mai mare, nu făcea decât să-i încurajeze visurile.

Abu Bakr, care rămăsese în termeni buni cu clanul lui Othman, se informase discret. Când ajunseră la sfârşitul mesei şi veni momentul să vorbească despre aceste lucruri, anunţă:

– Fiica ta nu este victima unor iluzii, aşa cum am putea crede. Acest Othman ibn Affan îi repetă fără încetare tatălui său că nu doreşte altă nevastă decât pe Ruqayyah. Spune: „Nu există în Mecca femeie care să aibă măcar o fărâmă din frumuseţea ei". Iar despre tine nu are decât cuvinte de laudă. Afirmă că spiritul tău profund, clarvăzător, îl umple de respect. Că doar un Dumnezeu Atotputernic a putut da viaţă unui asemenea tată şi unei asemenea fiice şi că, prin urmare, singura lui dorinţă este să se supună cuvintelor lui Allah.

Mahomed şi tovarăşii lui izbucniră în râs: felurite erau căile prin care Domnul atingea inimile oamenilor!

– Nu toţi cei din clanul Omayya se complac să rămână în umbra lui Abu Sufyan, sublinie Tamim. Există unii cărora le displace puterea pe care o are asupra *malei*. Iar aroganţa lui Abu Lahab îi scoate din sărite de cele mai multe ori. Ar fi o alianţă frumoasă, dacă s-ar realiza.

– Nu ne permitem să-i dăm cu piciorul, întări Abu Bakr.

Astfel, spre marea ei fericire, Ruqayyah obţinu dreptul de a rămâne la Mecca în compania surorii sale Umm Kulthum şi a câtorva slujnice până când ceilalţi se instalau la Taif. Profitând de generozitatea tânărului Al-Arqam, care îşi pusese la dispoziţie locuinţa, se mutară acolo.

Tamim, pe de altă parte, anunţă că trebuia să pornească spre nord, cu negoţul lui. Cum Abu Bakr şi Mahomed nu mai aveau timp să călătorească în fruntea caravanelor în ţinutul Ghassan, trebuia să le ţină locul, ceea ce nu-l deranja: îl aşteptau afaceri rodnice prin părţile acelea, unde îşi avea obârşia.

– Dacă Allah doreşte, mă va face bogat, îi spuse lui Mahomed. Iar bogăţia mea ţi-o voi dărui pe de-a-ntregul, căci vei avea nevoie de ea ca să-ţi duci mai departe Cuvântul. Nu trebuie să te îndoieşti de mine, sunt ca un deget al mâinii tale.

Partea a doua

Taif

Focul stelelor

Abd Mrah spusese adevărul. Din munţii de lângă Taif, stelele păreau mai aproape. Şi nici nu mai păreau să fie aceleaşi, căci fluviul scânteietor al Căii Lactee se alinia punctelor cardinale, curgând dinspre miazănoapte spre miazăzi. Încă din prima seară, Fatima descoperi spre Răsărit, la o distanţă comparabilă cu lungimea încheieturii ei, un oval întunecat în centrul căruia, atât de apropiate încât cu greu ai fi putut trece gămălia unui ac printre ele, două stele scânteiau la fel de intens şi în acelaşi ritm.

De cum urcase pe terasa casei, chiar în noaptea sosirii lor la Taif, nu avusese nici o îndoială: din tabăra unde îşi păzea animalele şi se ascundea de inamicii din Mecca, Abd Mrah privea un cer la fel de senin ca acela pe care-l contempla ea. După cum îi spusese, avea s-o caute acolo, pe bolta celestă, în acel lac de întuneric. Şi avea s-o găsească. Fără îndoială, el îi simţea prezenţa aşa cum şi ea o simţea pe a lui, de parcă trupurile lor ar fi fost unul lângă altul.

De jumătate de lună, acest lucru se repetase în fiecare noapte. După rugăciunea de seară, Fatima urca singură, pe ascuns, pe acea terasă unde mamei sale îi plăcuse să stea cu ani în urmă şi, cu ochii la cerul înstelat, îl invoca pe Abd Mrah.

Nu putea rămâne mult timp acolo. Exista posibilitatea ca Ashemu, mătuşa Kawla sau vreo servitoare să o caute în camera ei, să se neliniştească şi să o dea de gol.

Enervată de supravegherea strictă, îşi făgăduia să se scoale în toiul nopţii şi să se întoarcă pe terasă. În prima şi a doua noapte însă, somnul o răpusese. Nu se trezise decât în zori, când stelele părăsiseră bolta de mult.

În noaptea următoare se întâmplă ceva extraordinar. Ca de obicei, Fatima se culcase în camera pe care o împărţea cu Ashemu, dar o forţă misterioasă o trezi la un moment dat. Deschise ochii şi fu cât pe ce să strige. Dinainte, în bezna densă, i se înfăţişa Abd Mrah, cu trăsăturile dezmierdate de o lumină diafană. În clipa următoare nu-i mai văzu chipul, ci mâinile lungi şi delicate, apoi buzele care se mişcau, pielea fină a gâtului.

Când se ridică din pat, chipul lui Abd Mrah se estompă brusc în întuneric. Dar rămase ceva în urma lui. O adiere, o chemare pe care Fatima o înţelese de îndată.

Fără să facă zgomot, se dădu jos din pat. Mai tăcută decât o vulpe a deşertului, ajunse pe terasă.

Atunci începu cealaltă vrajă. Cu ochii pierduţi în lacul întunecat, având în mijloc cele două stele scânteietoare, simţi că putea să stea de vorbă cu tânărul beduin. Oricât de departe ar fi fost în acea clipă, era sigură că îi putea auzi gândurile aşa cum ea îi auzea şoaptele, îi vedea zâmbetele şi ironia catifelată din ochi.

Vraja aceea se repetă zece nopţi la rând. Fatima nu putea nici să o explice, nici să o destăinuie cuiva. Nici măcar lui Ashemu.

Îşi purta secretul deopotrivă cu bucurie şi cu teamă. Tremura de frică să nu cumva să afle tatăl ei, care nu înceta să proclame sus şi tare în faţa tuturor: „Vrăjile sunt nişte minciuni ticluite de diavoli şi de duşmanii Domnului Milostiv şi Îngăduitor".

Pe de altă parte, fericirea de care o umplea prezenţa lui Abd Mrah, frumuseţea cerului plin de stele şi a întâlnirilor lor erau copleşitoare. Fatima îşi alunga temerile.

Până în acea seară, când, pentru prima dată de când sosise la Taif, se temea. Se temea foarte tare.

Se trezise, ca în fiecare noapte, şi deschisese ochii. Dar întunericul rămăsese gol.

Cu un fior de spaimă, strigă în şoaptă numele lui Abd Mrah. În zadar. În imensitatea sumbră a camerei răsună numai un geamăt al lui Ashemu, ca şi cum bătrâna sclavă ar fi avut un coşmar.

Nemişcată pe patul ei, Fatima aşteptă. Şi aşteptă. O îngrijorare sumbră i se strecură în inimă, apoi o cuprinse un frig care nu avea nici o legătură cu răcoarea nopţilor în munţi. Nu mai avea răbdare. Deşi se temea să nu o trezească pe Ashemu, mai rosti o dată, abia auzit, numele lui Abd Mrah, însă nu primi nici un răspuns.

Se dăduse jos din pat şi urcă pe terasă, încleştându-şi maxilarele ca să nu-i clănţăne dinţii.

Privirea i se îndreptă ţintă către lacul întunecat, dar acesta dispăruse. Un nor, un singur nor cu marginile bine conturate de luminile Căii Lactee, îl acoperea cu totul.

Genunchii Fatimei se înmuiară. Sfârşită, se ghemui lângă zidul scund. O durere ciudată nu o lăsa să respire. O puzderie de întrebări cumplite îi zdrobeau pieptul.

Toată frumuseţea nopţilor trecute nu era decât o iluzie? Oare se lăsase cu adevărat pradă forţelor primejdioase ale diavolilor? Tocmai ea, fiica Trimisului!

În timpul acelor nopţi minunate se lăsase sedusă de Rău, aţâţând mânia Dumnezeului tatălui ei?

O, dacă ar fi putut să rămână Milostiv şi Îngăduitor! Dar nu, El nu avea să fie astfel. Nu era, o ştia prea bine.

De zile întregi auzea adevărul înlăuntrul ei, dar, orbită de fericirea vrăjii perverse care o cuprindea în fiecare noapte, se abătuse de la el.

Începu să tremure. Strânse pleoapele şi îşi apăsă gura cu palmele ca să nu strige de ruşine.

Acum înţelegea totul: durerea şi neputinţa care se abătuseră asupra tatălui ei, Trimisul, de la sosirea lor la Taif... Ea aţâţase mânia lui Allah. Ea devenise piatra de moară care trăgea barca spre fundul mării.

Profetul Yunus

Când părăsiseră Mecca, cetatea care-i ura, şi lăsaseră în urmă zilele pline de suferinţă, Fatima văzuse cât de mult aprecia tatăl ei să călărească mehariul agil.

În foarte scurt timp, animalul se obişnuise cu noul stăpân. După ce trecuseră de pasul Al-Namra şi valea Arafa, Mahomed îşi regăsise uşurinţa din tinereţe şi îşi îndemnase animalul la galopuri lungi. Nimeni, nici măcar Abdonai, călare pe bătrânul său armăsar negru, nu putuse ţine pasul cu el.

Din păcate, această fericire îşi găsi sfârşitul imediat ce ajunseră la Taif.

Mahomed Trimisul se înfăţişă înaintea Consiliului cetăţii. Acolo, mârşăviile lui Abu Lahab şi Abu Sufyan îşi făcuseră deja lucrarea. Căpeteniile din Taif aveau legături puternice cu ei prin complicităţi vechi şi statornice. În vremea ei, Khadija ştiuse să-i îmbuneze, însă Mahomed nu le trezea nici o simpatie. Primele cuvinte pe care i le adresară fură de respingere:

- Dacă vii ca să profiţi de răcoarea izvoarelor şi a teraselor din Taif, de casa şi de câmpurile verzi ale răposatei tale neveste, eşti bine-venit. Dacă vii ca să-ţi semeni predicile şi osândirile la iadul veşnic, aşa, cum ai făcut la Mecca, ne vom acoperi urechile. Aşa că mai bine pleacă acum! Dacă vii să-ţi arunci vrăjile de djinn asupra lui Isaf, zeul nostru preaiubit, asupra Nepieritoarei Uzza şi asupra lui Allat cea Mare, vei pieri. Nu ai statura necesară ca să-i înfrunţi, iar noi nu vom ezita să te combatem. Cum nu ştii să-ţi ţii gura, Consiliul este de părere că mâine trebuie să părăseşti cetatea.

Fatima fu descumpănită de mina sumbră a tatălui ei. Bucuria ce-l însoţise de-a lungul drumului şi-i luminase chipul se preschimbase într-o cenuşă întunecată ce-i schimonosea trăsăturile. În afara rugăciunii, nu mai scoase o vorbă până a doua zi.

Apoi fu şi mai rău.

În ciuda ameninţărilor, Mahomed se aventură în livezile de măslini pentru a vorbi despre Allah cel Milostiv. Mai întâi trebui să îndure jignirile, dar, cum nu renunţa, oamenii începură să arunce în el cu pietre, bucăţi de pământ şi lemne uscate. Abdonai abia îl putu convinge să se întoarcă în curtea casei lor.

Pentru prima dată, Fatima îşi văzu tatăl profund mâhnit. Chiar şi gesturile lui, de obicei atât de vioaie, se îngreunaseră de o oboseală pe care nu o cunoştea.

După rugăciunea de seară, îl auzi şoptindu-i lui Abu Bakr:

– Stăpânul meu se îndoieşte de mine. Nu-mi mai trimite cuvântul lui. Merg pe drum ca un orb. Întind mâna, însă degetele mele nu ating decât frigul şi golul. Unde greşesc? Trebuie să înţeleg ca să mă lepăd de greşeală.

În zilele următoare, viaţa micului grup de credincioşi se schimbă. De-acum înainte, fiecare, femeie sau bărbat, se dedică studiului.

Zayd luase de la Mecca un cufăr plin de suluri alese de Waraqa. Aceste suluri, povestind istoria profeţilor evrei din Ghassan, erau scrise în limba iudeilor, pe care Zayd, născut în ţinutul Kalb, o cunoştea. După voinţa lui Mahomed, el îl învăţa această limbă pe Ali.

Întrucât cuvântul lui Allah nu mai putea fi propovăduit pe străzile şi câmpurile din Taif, Mahomed porunci ca în fiecare zi, după rugăciunea din zori, Zayd şi Ali să le citească tuturor celor ai casei din sulurile lui Waraqa, traducând din mers în limba din Hidjaz. Pentru ei doi era un exerciţiu dificil; pentru ceilalţi, un antrenament al răbdării.

– Trebuie să fiţi atenţi şi să vă puneţi creierul la muncă, spunea Mahomed. Va fi o ocazie de instruire pentru voi toţi, mai ales pentru voi, femeile. Aşa veţi învăţa cum Allah Atotputernicul şi-a făcut de multă vreme simţită prezenţa în mijlocul celor vii.

Fără să mire pe nimeni, Ashemu se dovedi foarte pătrunzătoare şi sârguincioasă, reţinând fără efort sumedenia de nume înşirate de Zayd şi Ali. Aceste poveşti o marcau pe Fatima. Seara, în zona femeilor, amândouă discutau despre ele îndelung, în timp ce slujitoarele şi mătuşa Kawla adormeau imediat, plângându-se că le pocnea capul de la atâtea cuvinte.

Nu o dată, Fatimei îi trecu prin minte că Abd Mrah, cu manierele lui aparte, cu secretele, curajul şi frumuseţea lui, semăna mult cu unele dintre personajele care prindeau viaţă, ca prin farmec, din cerneala sulurilor lui Waraqa, din ochii şi gura lui Ali sau Zayd.

Şi tatăl ei se arăta foarte emoţionat de aceste lecturi.

Când Zayd citi istoria profetului Yunus – *Iona*, cum se pronunţa în limba evreilor –, Mahomed îl ascultă într-o reculegere profundă, chiar dacă o auzise de nenumărate ori. Fatima văzu cum buzele şi pleoapele îi fremătau de emoţie.

În clipa în care Zayd îşi încheie relatarea, Trimisul ridică mâna şi le ceru tuturor să mediteze în tăcere. După un răstimp care păru foarte lung, cu o voce blândă şi şovăielnică, de parcă ar fi vorbit cu el însuşi, spuse:

– Yunus... Balena l-a înghiţit în momentul în care-şi făcea reproşuri. Săvârşise greşeli. Le cunoştea: erau întipărite peste tot în el. Allah era orbit de ele. Iar când corabia pe care călătorea era pe punctul de a se scufunda, Yunus nu s-a îndoit: el şi nimeni altcineva era greutatea care trăgea vasul pe fundul oceanului. Atunci, după atâtea alegeri proaste, a făcut-o pe cea bună: a sărit din barcă, şi îndată aceasta s-a redresat. Iar monstrul mărilor l-a înghiţit pe Yunus, care devenise o povară. Iată ce avem de învăţat de aici: Un singur om poate trage la fund viaţa tuturor; un singur om poate împiedica scufundarea. Dacă Yunus n-ar fi crezut în Milostivirea şi Îndurarea lui Allah, ar fi fost în continuare în pântecele urât mirositor al monstrului mării, până la Judecata de Apoi. Domnul Dumnezeu l-a scos gol din greşelile lui ca să-l fie de folos[1]. Şi cu mine, Trimisul său, s-a întâmplat la fel în peştera din Hira, deasupra făţarnicei Mecca. După numeroase greşeli, m-am dus să-l ascult hotărârea în grota întunecată. Gabriel a venit din partea lui ca să-i fiu de folos lui, la fel ca Yunus când a fost trimis în faţa mulţimii din Ninive[2]. Aşa cum s-a întâmplat

[1] *Coran* 37, 139-147

[2] *Coran* 10, 98.

cu Yunus înaintea mea, la Mecca şi Taif nu au lipsit şarlatanii, necredincioşii şi stricaţii care atrag violenţa idolilor împotriva lui.

Mahomed îşi ridică ochii şi îi observă pe rând pe cei care ascultau. Cu vocea stinsă, pe un ton în care se ghicea dezamăgirea, rosti:

– Corabia prea încărcată în care se afla Yunus rătăceşte în continuare. Este mereu pe punctul de a se rostogoli în gura monstrului. Este viaţa însăşi.

Privirea îi era sfredelitoare, ca întotdeauna, dar Fatima înţelegea greutatea invizibilă ce apăsa pe umerii lui Mahomed Trimisul. Totuşi, în timpul tuturor acelor ani, dovedise o încredere de neclintit în Allah, Domnul său Atotputernic.

Dintr-odată, ea percepu motivul acelei greutăţi, al acelei îndoieli.

De la sosirea la Taif, Mahomed le vorbea lor, celor din casă. Asta era însă ca şi cum ar fi vorbit pentru sine, într-o încăpere goală. Nu făcea decât să-şi îndeplinească cea mai simplă dintre sarcini. Cuvântul lui era glasul Atotputernicului, aşa cum i-l transmitea Gabriel. Cuvântul lui era mai mare decât el, şi infinit mai mare decât casa lui cu toţi ai ei: fusese conceput pentru a ajunge la urechile şi inima făţarnicilor şi necredincioşilor.

Stăpânul îi cerea să li se adreseze celor devotaţi zeilor falşi, adoratorilor de idoli din piatră şi din lemn. Era rândul lui, Mahomed Trimisul, să sară în ocean, cum făcuse Yunus, pentru a uşura barca vieţii.

Şi oare nu făcuse acest lucru fără odihnă, de la primele chemări ale Domnului său în peştera Hira?

Totuşi, la fiecare pas pe care-l făcea, Allah îi ridica noi obstacole în cale. În fiecare zi apăreau noi duşmani. În fiecare zi avea de înfruntat şi mai multe trădări, şi mai multe neînţelegeri. Mai multă ură. În fiecare zi drumul devenea mai dificil şi corabia mai grea şi gata să se scufunde.

De ce? De ce?

De ce există răul?

După ce ascultă povestea lui Yunus, Fatima fu măcinată de tot felul de întrebări.

De ce Allah cel Milostiv şi Îngăduitor se arăta atât de aspru cu Trimisul său? De ce nu-i dădea celui pe care-l alesese toate mijloacele de a-i învinge pe inamici? Nu era El Atotputernicul? Cel care avea cheia a tot ce exista şi nu exista?

În fiecare zi tot rumega acest gând, până când inima-i deveni mai grea decât o piatră. Tristeţea îi creştea ca o cârpă udă în gât, împiedicând-o să respire. Nu-i mai rămăsese decât o speranţă de uşurare şi de bucurie: momentul în care avea să-l regăsească pe Abd Mrah în lacul cu cele două stele.

Dar Allah aşezase acel nor întunecat în inima nopţii, interzicând întâlnirile lor vrăjite.

Acum, pe această terasă pe care mama ei o iubise, în faţa norului sumbru care acoperea chiar şi stelele Căii Lactee, care ştergea şi distrugea toate puterile malefice ale demonilor, răspunsul la întrebarea pe care şi-o pusese toată ziua îi apăru înfricoşător pe buze.

Ea, care făcuse legământul de a-şi apăra tatăl, atrăsese asupra lui mânia Atotputernicului?

Preţ de o clipă, se gândi să se ducă repede la patul lui Mahomed. Să-l trezească. Să-i mărturisească totul. Despre Abd Mrah, despre nebunia care-o apucase pentru beduin şi care o făcuse la fel de proastă ca Ruqayyah şi Umm Kulthum. Şi mai rău: care o împinsese să seducă diavolii.

Nu, nu era posibil.

Cum ar fi putut să o ierte? Cum ar mai fi putut avea încredere în ea? De altfel, o fată nu dădea fuga în toiul nopţii la patul tatălui ei.

Singurul lucru la care se putea gândi era să-şi înmulţească greşelile?

Nu mai trebuia să se mintă.

Nu de la tatăl ei trebuia să obţină milostivirea şi iertarea, ci de la Cel care ştia şi putea totul.

Se lăsă să alunece pe piatra albă a terasei. Ghemuită, tremurând de umilinţă, de parcă vântul iernii i-ar fi bătut prin vene, se rugă.

Se rugă atât de mult timp, încât cerul începu să capete culorile trandafirii ale zorilor. Recită fiecare verset pe care tatăl ei o învăţase. Cele pe care el le repetase ici, colo, cu o ocazie sau alta. Cuvintele îi ieşeau din gură după cum şi le amintea. În neorânduială, într-un haos de înţelesuri.

În realitate, îşi amintea puţin.

În realitate, se mărginise să-l asculte distrată pe tatăl ei, Trimisul.

În realitate, îşi amintea mai bine momentele în care vorbise decât cuvintele pe care le pronunţase. Îşi amintea chipul lui, glasul lui profund, răbdător sau puternic, pe străzile Meccăi, în faţa pieţei mari, sub tamarixul casei sau la Kaaba. Îşi amintea de soare şi de umbre, de chipurile pe care le privea cu atenţie.

Îşi asumase sarcina de a veghea. De a nu pierde din ochi comportamentele unora şi ale altora, de a descoperi gesturile făcute cu răutate, ameninţările, rânjetele şi semnele de dispreţ. Aceasta era datoria ei.

În aceste condiţii însă, cuvintele cu semnificaţii adânci pe care le rostea Mahomed se grăbeau să-i iasă din minte, capricioase ca nişte muşte, astfel că acum îi veneau pe buze ca şi cum nu le-ar fi auzit niciodată.

Recită iar şi iar, scotocind în memorie şi răsturnând-o cu susul în jos ca pe un sac gol. Şi cerea iertare, o, Doamne Milostiv şi Îngăduitor, iertare! când nu reuşea să încheie o frază, o lăsa suspendată, găsind imediat alte versete. Le repeta la nesfârşit, blestemându-se pentru că avea o cunoaştere atât de săracă. Ea, atât de mândră să fie fiica tatălui ei, nu era decât o fată ca oricare alta!

Acest efort dură până când somnul îi închise ochii. Atunci, în mijlocul unei fraze, căzu pe o parte, ca un animal istovit de vânătoare.

Aşa o găsi Ashemu înainte ca soarele să treacă de creasta munţilor. Văzuse că patul ei era gol şi o căutase

prin toată casa neliniştită. Degetele-i tremurau încă de teamă când, uşurată, îi mângâie fruntea. Dar oricât de blândă îi fu mângâierea, Fatima se trezi tresărind.

Ashemu văzu spaima în ochii ei, pleoapele grele, buzele crispate.

– Fatima, şopti ea încruntându-se. Ce faci aici?

Dar Fatima era deja în picioare, încordată ca un arc. Fixa cerul. Un cer albastru, imens şi adânc ca o mare, aşa cum era întotdeauna la Taif. Şi perfect senin. Până hăt, în zare nu se vedea nici un nor.

Fosta sclavă îi puse mâinile pe umeri şi repetă cu blândeţe întrebarea. Fatima ezită. Putea să-i mărturisească adevărul?

Nu, nu! Nici lui Ashemu, nici oricui altcuiva. În faţa lui Ashemu, care ghicea totul de la prima privire, nu trebuia să dezvăluie nimic din emoţiile, gândurile şi spaimele care o măcinau.

– Am venit să-l rog pe Allah Atotputernicul! strigă ea printre lacrimi.

Ashemu rămase mută de uimire. Bineînţeles, nu era proastă. Dar când deschise gura pentru o nouă întrebare, Fatima alerga deja spre scări.

– Vino repede! Grăbeşte-te! Tata va începe rugăciunea.

În zilele ce urmară, toată casa văzu cum Fatima devenea o tânără pioasă, dornică să cunoască pe de rost fiecare cuvânt pe care Domnul cel Milostiv şi Îngăduitor i-l comunicase Trimisului prin mijlocirea îngerului Gabriel.

În acelaşi timp însă, se petrecură lucruri atât de cumplite, încât schimbarea trecu nebăgată în seamă. Pentru Fatima fu ca şi cum Atotputernicul nu avea decât o dorinţă: să-şi pogoare mânia deasupra capului ei.

Mahomed îl adoptă pe Ali

De îndată ce rugăciunea comună se termină, Fatima se duse la Zayd şi îi ceru:

– Trebuie să mă înveți toate cuvintele pe care tatăl meu le-a primit de la Dumnezeul nostru.

Vărul Ali auzi discuția, căci studia așezat în fața sulurilor lui Waraqa. Auzind-o pe Fatima, izbucni în râs.

– Vrei să devii știutoare ca un băiat? pufni el pe tonul arogant care-i era tipic. Cum, pe tine, fata care nu vrea să fie fată, te mai interesează și altceva decât cămilele, *nimcha* și bătaia?

Fatima roși până la rădăcina părului. De la sosirea lor la Taif, Ali i se adresa numai așa. Nu rata nici o ocazie ca să-și bată joc de ea. În general îi răspunsese pe același ton tăios. Purtarea vărului ei i se părea o simplă prostie băiețească, pe care n-o puteau corecta nici măcar studiile aprofundate în limba iudeilor. Îi explicase asta lui Ashemu, care îi împărtășise preocuparea sa.

În această dimineață însă, batjocura o făcu să tremure. Oare Ali îi intuise gândurile legate de Abd Mrah? Oare o spionase noaptea pe terasă?

Relația lor fusese dintotdeauna ambiguă. Într-o zi, Ali se arăta afectuos și prevenitor. A doua zi nu avea decât ironie și cuvinte sarcastice pentru Fatima, care, se străduia să-i răspundă cu indiferență.

Totuși, înainte de a părăsi Mecca, chiar când se întorsese în curte pe dromaderul cel alb oferit tatălui ei de Abd Mrah, remarcase că o supraveghea și se arăta mai zeflemitor decât de obicei.

Ali căuta să o prindă pe picior greșit? De ce? Pentru că el, fiul unui om de vază, disprețuia un beduin simplu?

Își împreună palmele ca să-și ascundă tremurul. Fără a îndrăzni să înfrunte privirea lui Ali, spuse pe un ton calm:

– Fiica Trimisului nu trebuie să cunoască fiecare cuvânt din învățătura pe care el le-o dă celor care-l aleg pe Allah?

Ali, negăsind o replică inspirată, se mulțumi să chicotească.

În acest timp, cu o privire afectuoasă, Zayd îi transmise Fatimei că nu împărtășea batjocura vărului ei.

– Bineînţeles că vei putea învăţa, zise el. Tata va fi bucuros. Celelalte fiice ale lui nu arată aceeaşi dorinţă de a fi aproape de Allah.

Fatima îşi plecă ochii. Bunul şi blândul Zayd nu putea să-şi imagineze ce anume o împingea atât de brusc spre studiu.

Îi mulţumi şi făcu stânga-mprejur ca să se ducă în zona femeilor. Înainte să iasă din încăpere, Ali îi strigă plin de entuziasm:

– Fatima! Astăzi este o zi mare. Este o zi mare, o să afli în curând.

Fatima înţelese ce voia să spună Ali după masa de prânz.

Vestea se răspândi în zona femeilor asemenea fumului dus de vânt. Totuşi, nu surprinse pe nimeni, căci era aşteptată de mult: Mahomed Trimisul îl adopta pe Ali ibn Abu Talib şi, din acea zi, trebuiau să-l trateze ca pe fiul său preaiubit.

După moartea bătrânului unchi Abu Talib, aşa cerea tradiţia. Când un fiu îşi pierdea tatăl, găsea un alt adult care să-l ia sub aripa sa. În fiecare clan din Hidjaz, aceasta era datoria unchilor faţă de nepoţii lor. A verilor mai în vârstă faţă de cei mai tineri. Abu Talib însuşi îl adoptase, de altfel, pe nepotul său Mahomed ibn Abdallah înainte ca acesta să devină soţul Khadijei bint Khowaylid.

Fatima observase de mult cum tatăl ei îi acorda lui Ali cea mai mare afecţiune. Fără îndoială, vedea în el fiul pe care moartea lui Al-Qasim i-l luase. La un moment dat, măcinată de vină şi de disperare, Khadija îl convinsese să-l adopte pe Zayd din Kalb. Mahomed simţea faţă de Zayd o tandreţe evidentă, însă acesta nu era decât un sclav pe care-l primise în familia sa. În schimb, arătase prin nenumărate mici semne că tânărul cel mai apropiat de sufletul lui era Ali. Iar Ali nu-şi mai încăpea în piele de mândrie, lucru pe care nu se obosise să-l ascundă.

Prin urmare, atunci când mătușa Kawla, Ashemu și chiar Abdonai începură să-i arunce priviri îngrijorate, temându-se de reacția ei, Fatima le alungă neliniștea cu un gest de dispreț.

– Cum credeți că mă va afecta? Ali este membru al familiei noastre de multă vreme. Iar eu sunt eu. Tata este tata. Nu a fost nevoit să mă adopte. A fost suficient să o iubească pe mama ca să mă nasc.

Conștientizarea adevărului o liniști brusc. De-acum știa de unde venea agresivitatea lui Ali față de ea. Ce ușurare! Ali era gelos! Îi stătea în fire. Dar gelozia lui nu-l viza pe Abd Mrah. El râvnea doar la primul loc lângă Mahomed. Voia să fie preferatul. Nimic neobișnuit. Nu doreau oare toți bărbații să fie preferați fetelor de către tatăl lor?

În acea zi plină de agitație, bucuria neobrăzată a lui Ali de a se putea numi „Fiul Trimisului" în fața tuturor era aproape o veste bună.

Din nefericire, chiar înainte de rugăciunea de seară, Fatima înțelese că această consolare nu era decât o iluzie. Mânia Atotputernicului abia începuse să se reverse asupra ei.

O hotărâre surprinzătoare

O veste cumplită zgudui casa: Mahomed Trimisul hotărâse să-și ia o nouă soție.

– Și știți cine va fi? strigă slujitoarea care le înștiință pe Ashemu și Kawla. Aisha! Fiica cea mică a lui Abu Bakr. Cea răsfățată! Încă se mai joacă cu păpușile!

Fatima abia își putu stăpâni un urlet de fiară. Un fior de gheață o străbătu atât de puternic, încât crezu că oasele aveau să i se frângă.

I se tăie răsuflarea, și totul se întunecă. Nu înțelese niciodată ce i se întâmplase. Se trezi pe pat, cu mătușa Kawla punându-i mâna pe frunte. Auzi aceste cuvinte:

– Hai, hai, liniştește-te. Nu trebuie să te superi în halul ăsta. Fii înţelegătoare, trebuia să se întâmple acest lucru. Un bărbat nu poate rămâne atâta timp fără soţie, cu atât mai mult tatăl tău. Allah nu doreşte asta. Trebuie să înţelegi. Vei fi întotdeauna fiica lui preaiubită. Inima lui este destul de mare ca să reuşească. Te rog, nu te îmbolnăvi...

După Kawla, veni Ashemu şi o luă de mână. Taciturnă din fire, îi spuse ce avea de spus pur şi simplu strângându-i mâna. Ea înţelegea... Se mulţumi să-i şteargă obrajii şi să-i mângâie uşor sprâncenele. În cele din urmă, îşi lipi fruntea de tâmpla Fatimei şoptind:

– Nu te îndoi. Te iubeşte.

Fatima nu ştiu dacă Ashemu vorbea despre tatăl ei sau despre Allah. Poate despre amândoi?

Începu să aibă frisoane ca şi cum ar fi fost cuprinsă de febră. Cei din jur se neliniştiră. Slujnicele aduseră apă cu gheaţă şi-i puseră comprese pe frunte şi piept. Când începu să clănţăne din dinţi, Ashemu o înveli în pături, astfel că trupul i se acoperi de sudoare.

– Fatima, Fatima! gemu Kawla. Nu fi proastă! Nu-i nimic. Aisha nu este decât o copilă. Se joacă neştiutoare cu păpuşile. Încă e departe ziua în care tatăl tău va intra în patul ei!

Abdonai apăru lângă ea. Îşi puse încheietura învelită în piele între degetele Fatimei, iar cu mâna teafără îi cuprinse ceafa. Spuse dur:

– Te porţi ca o fată de rând. Leşini când auzi o veste care nu-ţi place. Ai uitat că eşti o războinică? Războinicii trebuie să-şi folosească mintea. Tu, care te plângi neîncetat că nu-l protejăm destul pe tatăl tău, ce crezi că face Abu Bakr dându-i-o pe fiica lui? Tatăl tău nu mai are un clan. Abu Talib a murit. Abu Lahab îl repudiază din rândul neamurilor Abd Sham şi Hashim, aşa cum fiii lui le-au repudiat pe proastele de Ruqayyah şi Umm Kulthum. Mahomed Trimisul este singur ca o pasăre pierdută în Nefud. Abdonai îi strânse mai tare ceafa, obligând-o să-i susţină privirea, şi continuă: Aşteptam

de mult ca Abu Bakr să facă asta. Nu Aisha vine în aşternutul tatălui tău, ci clanurile Taym şi Othman. Când ne vom întoarce la Mecca, şerpii vor putea şuiera, dar nu-şi vor putea împroşca veninul, căci altfel cetatea va trece prin foc şi sabie. Prin urmare, gândeşte-te, fata mea. Şi întreabă-te de ce plângi, tu, primul războinic al tatălui tău.

Aceste cuvinte loviră pieptul Fatimei ca o ploaie de pietre. Mai avea încă destulă minte ca să-şi dea seama că Abdonai avea dreptate. Venirea acestei Aisha în inima tatălui ei era la fel de inevitabilă ca vestea adopţiei lui Ali.

Suferinţa care-i sfâşia inima nu avea nimic de-a face cu raţiunea. Numai ea ştia de unde venea: Allah o lovea în inimă. Pedeapsa lui era imensă, la fel ca Milostenia şi Îndurarea lui.

Tăişul Atotputerniciei sale se implânta în iubirea Trimisului său pentru fiica lui, Fatima. Mai devreme sau mai târziu, acest tăiş avea să despice această iubire ca pe o smochină.

Cine putea hotărî în afara lui ce i se cuvenea celei care greşise?

Cum se decisese că Fatima nu era în stare să se alăture rugăciunii de seară, rămasă să se lupte singură cu furia şi cu ranchiuna.

De când auzise vestea din gura slujnicelor, „Aisha bint Bakr va deveni soţia Trimisului!", tot felul de replici îi veniseră pe buze. Leşinase ca să nu le pronunţe în faţa tuturor, însă acum nu mai reuşea să le înăbuşe. I se învârteau în cap ca un nor de lăcuste nesătule.

Tatăl ei o trădase. Abdonai n-avea decât să-l apere şi să invoce tot felul de scuze, nimic nu schimba acest fapt. Mai întâi Ali, iar acum această Aisha! De ce tatăl ei nu-i spusese nimic? De ce nu o prevenise? De ce o supusese ruşinii de a afla din gura slujnicelor? Credea că ei nu avea să-i pese? Oare sentimentele ei îl lăsau indiferent?

Ce sens mai avea astăzi fraza pe care o pronunţase cu două luni în urmă, la mormântul Khadijei: „Fatima este cea pe care Domnul mi-a dat-o ca să nu uit niciodată ce este iubirea"?

Şi alegerea fiicei lui Abu Bakr, o biată copilă, era o provocare? Oricine ştia că Abu Bakr nu o iubea pe Fatima. Nu avea încredere în ea. Nu pierdea nici o ocazie să o vorbească de rău. Nu cumva căuta să-l îndepărteze pe Mahomed de ea?

Abu Bakr! Al-Siddiq, „cel Sincer", aşa i se spunea la Mecca. Îl detesta. Iată un om care, mai aprig decât Ali, voia cu orice preţ să fie primul pe lângă Trimisul Domnului!

În timp ce membrii gospodăriei se rugau, Fatima îşi rumega furia. Veninul amărăciunii şi al dezamăgirii ţâşnea din pieptul ei asemenea uleiului rânced dintr-un urcior spart. O vreme, uită povara greşelii care o zdrobise în timpul nopţii.

Dintr-odată îi apăru în minte chipul lui Abd Mrah. Şi împreună cu acest gând, dorinţa fierbinte să vină mai repede noaptea, să poată urca pe terasă şi să ridice ochii spre lacul cu cele două stele...

Încremeni, cuprinsă de un fior de teamă. Aşadar, o lua de la capăt?

Fie ca Allah cel Măreţ să o ierte! O, Doamne Atotputernic! Iertare, iertare!

Astfel primise lecţia pe care i-o dădea El? Hrănind şerpii, djinnii răului şi demonii urii, când ar fi trebuit să devină înţeleaptă şi umilă?

Dintr-o săritură, se ridică în picioare pe pat şi întinse mâinile în faţă. Apoi îşi aminti. Nu! Avea oare de gând să adauge o nouă greşeală la şirul deja atât de lung?

Găsi o carafă cu apă şi se stropi pe faţă. Apa rece reuşi să o facă să se dezmeticească. În sfârşit, putu să-şi ofere palmele deschise celui Milostiv şi Îngăduitor. Cuvintele îi ieşiră fără efort din gură:

O, Allah!
Izbăvire caut la Domnul zorilor,
De răul a ceea ce a creat,

De răul beznei când se lasă,
De răul celor care suflă peste noduri,
De răul pizmaşului când pizmuieşte!
Izbăvire caut la Domnul oamenilor,
Regele oamenilor,
Dumnezeul oamenilor,
De răul şoptitorului-furişătorului,
Cel care şopteşte răul în inimile oamenilor,
Fie el dintre djinni ori dintre oameni![1].

Se ruga încă atunci când Mahomed îşi făcu apariţia în prag. Se apropiase în tăcere, de teamă să nu o trezească. Auzind murmurul Fatimei, se opri şi aşteptă răbdător până când ea îşi dădu seama că era acolo.

Tânăra femeie scoase un strigăt de surpriză, sau poate de teamă. El o linişti cu un gest.

Fatima, cu răsuflarea tăiată, se stăpâni să nu-i sară în braţe. Neîndoielnic, tatăl ei înţelese acest lucru.

– Este bine, este bine, fata mea, îi spuse cu afecţiune, înaintând ca să o sărute pe frunte.

Din nou ea tremura, cuprinsă de frisoane. Mahomed o trase spre el şi o ţinu la pieptul lui până ce se linişti. Apoi o îndepărtă şi o privi în ochi.

– Aisha nu este decât un copil. Mai târziu îmi va fi dragă. Dacă Dumnezeu mi-o scoate în drum, înseamnă că de la ea îmi va veni un bine pe care nici o altă femeie nu mi-l va putea aduce. După cum nici o altă femeie nu poate să-mi aducă ce-mi aduce fiica mea, Fatima. Nu te îndoi, Allah este călăuza noastră în toate lucrurile, chiar şi praful care ne trece prin nări. Fatima bint Mahomed, tu eşti carne din carnea mea. Fiecare părticică din tine este o părticică din mine. Cine ar putea să se împotrivească acestui lucru? Duşmani avem mai mulţi decât avem nevoie. Nu are rost să atragem şi mai mulţi. Abu Bakr şi urmaşii lui sunt viitorul nostru, la fel cum vor fi, într-o bună zi, odraslele tale.

*

[1] *Coran* 113, 3-5 ; 114, 1-6

Cu ochii cufundați în ochii ei, tăcu o clipă, de parcă ar fi vrut să se asigure că spusele lui pătrundeau în ea cât mai adânc cu putință.

În cele din urmă, pe un ton ferm, adăugă:

– Am nevoie de tine mâine în zori. A sosit clipa ca Trimisul Domnului să se întoarcă pe câmpurile din Taif pentru a vesti cuvântul pe care Gabriel i l-a încredințat. Nu mă aflu aici ca să predic la pereți și la slujnice. Tu și Abdonai mă veți însoți. Veți ști cum să mă apărați, dacă vor să-mi răspundă cu pietre mai degrabă decât cu vorbe. Fie ca Allah să fie Milostiv cu ei.

Ura

Umbrele începeau să se lungească atunci când părăsiră casa. Nu era nici țipenie pe străduțele din Taif la acea oră când țăranii lucrau la câmp. Era anotimpul în care se recoltau bobul, lintea și năutul, uneori și primele măsline și smochinele de vară. Femei, bărbați, copii și măgari munceau de zor înainte să fie istoviți de căldură.

Fiecare știa ce are de făcut. Coșurile se umpleau cu bucurie. Nu rareori răsunau cântece și râsete în aerul încă pur. Exista mereu cineva care spunea povești și îi făcea să uite de oboseală. Când însă Mahomed Trimisul intră în prima grădină, gurile se închiseră imediat, iar chipurile se încruntară.

Înainte de a părăsi incinta casei, Abdonai le spusese lui Mahomed și Fatimei:

– Voi doi mergeți înainte. Eu voi rămâne în urmă. Atacurile vin întotdeauna din spate.

Bătrânul persan nu se mulțumise doar cu pumnalul de la brâu, ci ținea în mâna sănătoasă un băț lung cu vârful din fier. Îi obligase pe cei doi să îmbrace pe sub tunici o vestă căptușită care, la nevoie, să atenueze șocul pietrelor. Iar Fatimei îi încredințase un pumnal, cu toată ceremonia tipică pentru plecarea la luptă a războinicilor. Insistase, de asemenea, să ia cu ea un mic scut

rotund, de felul celor folosite de călăreții care atacau caravanele. Mahomed nu fusese de acord.

– Nu mă duc să mă lupt cu ei. Dacă ne văd sosind ca niște războinici, imediat se vor gândi la violență și vor începe să arunce cu pietre. Trebuie să vadă că singura mea armă o reprezintă cuvintele.

– Știu cât valorează cuvintele pentru țărani și pentru locuitorii din Taif! protestase persanul, însă Mahomed fusese de neclintit.

În realitate, toți trei știau că nu aveau să fie primiți cu simpatie. Timp îndelungat, în timpul rugăciunii din zori, Mahomed îi ceruse lui Allah să-i insufle curaj și răbdare sub ploaia ocărilor, precum și iscusința de a găsi cele mai potrivite cuvinte.

Acum se apropiau de un grup numeros de oameni care culegeau aplecați păstăile de bob. Când se apropiară, câteva țărănci îi recunoscură. Aproape imediat țâșniră strigătele și cuvintele de batjocură. O bătrână gesticulă, scuturându-și trupul greu.

– Nu veni să ne strici munca, aducătorule de nenorocire! țipă ea scrâșnind din dinți. Păstrează blestemele djinnilor pentru tine!

Vorbele ei fură ca un semn pentru copii. Aceștia începură să țopăie și să se învârtă ca niște nebuni în jurul Fatimei, provocând-o prin strâmbături, gesturi obscene și injurii. Palidă la față, gata să pună mâna pe pumnal, se străduia din răsputeri să nu audă nimic, să nu le întâlnească privirile.

Mahomed înainta cu pași mari printre brazde. Când ajunse la douăzeci de pași de un grup de femei, se opri. Nu avu timp să vorbească. Doi tineri care așezau coșarcile pline pe spinarea măgarilor se apropiară strigând:

– Nu sta aici! Cară-te, veneticule din Mecca! Scuipară în fața sandalelor lui Mahomed, fără a conteni cu insultele: Pleacă de pe câmpul nostru, sau vei fi tratat ca un hoț! Căci asta ești. Un hoț de zeități. Fii sigur că pedeapsa nu va întârzia! Zeița Allat te va strivi!

Mahomed rămase impasibil. Când le răspunse, atât vocea, cât și gesturile sale părură ciudat de lente. În timp ce privirea i se plimba de la un chip la altul, rosti:

– În ziua aceea, oamenii se vor scula în cete ca faptele să și le vadă. Chiar cât un fir de praf, cine a făcut un bine îl va vedea. Chiar cât un fir de praf, cine a făcut un rău îl va vedea.[1]

Liniștea lui îi surprinse, făcându-i să ezite. Pe același ton, Mahomed adăugă:

– Fie ca Allah Atotputernicul să fie Milostiv și Îngăduitor cu voi.

Acestea fiind zise, se întoarse și își ridică poala tunicii ca să pășească peste o brazdă, apoi peste alta. Fatima reacționă cu puțină întârziere, așa că trebui să sară peste plantele de bob de un verde crud ca să-l ajungă din urmă. Cu o privire, îi porunci să rămână la fel de calmă ca el.

Copiii erau deja pe urmele lor, reluându-și tărăboiul. Fatima se răsuci să se uite. Abdonai se afla acolo, la vreo douăzeci de pași în spatele lor, masiv, puternic, vigilent. Puștii se țineau la distanță de el.

Când ajunseră la drumul care ocolea grădina, persanul agită bățul cu vârf de fier în direcția copiilor.

– Ștergeți-o de-aici, plevușcă nenorocită!

Cei mai mulți ascultară. În ciuda fricii ce li se citea pe chip, unii voiră să facă pe șmecherii și continuară să azvârle ocări. În spate, de pe câmpul cultivat, femeile îi urmăreau din priviri. Unele începură să râdă. Altele ridicară pumnul. Bărbații observau fără să se miște.

Nu avură de mers mult ca să dea peste o altă grădină. Strigătele de pe primul câmp îi avertizaseră pe țăranii de pe cel de-al doilea. Astfel, de cum apărură, copiii făcură cerc în jurul lor, strâmbându-se ca niște maimuțe și răcnind injurii.

Abdonai, care îi ajunsese pe Mahomed și Fatima din urmă, spuse:

[1] *Coran* 99, 6-8

– *Said!* La ce bun? Trimisule! Nu te vor lăsa să spui un cuvânt. Nu au pic de curaj. Își trimit plozii să scuipe pe tine și să te batjocorească. Se va termina rău!

Mahomed, prefăcându-se că nu-l auzea, înaintă sub ploaia de insulte.

– Stai lângă el! o îndemnă Abdonai pe Fatima. Să nu cumva să-l lași singur!

Tânăra femeie alergă lângă tatăl ei. Niciodată până atunci nu auzise atâta ură vibrând în aer. Spaima o strângea în spate. Mahomed simți acest lucru. Întoarse spre ea un chip atât de senin, încât văzându-l, Fatima căpătă curaj. Îi înfruntă pe copii, neezitând să-i atingă pe cei care se apropiau prea mult. Ceva din privirea ei îi sperie, căci se îndepărtară țipând:

– *Al-shaytan, al-shaytan*[1]! Nu este o fată adevărată! E un djinn deghizat!

La fel ca în prima grădină, bărbații se așezară la mijloc, în fața femeilor. Mahomed ridică mâinile în semn de pace și începu să vorbească până ca ei să apuce să deschidă gura. Discursul lui ținu însă doar cât dură efectul surprizei. Imediat, strigară din nou că era un profet al nenorocirii, un mincinos, un distrugător al zeilor din Taif.

– Vii ca să amenințI, nu numai în viața aceasta, ci și în cea de dincolo? Și cu drăcoaica de fie-ta și cu ciungul tău bătrân? se răți unul dintre ei arătând către Fatima și Abdonai.

– Nu am decât cuvinte, nimic altceva decât cuvinte. Ascultați-le! răspunse Mahomed.

Nu ridicase glasul. Fatima îi simți totuși nerăbdarea sub calmul aparent.

Acum se apropiau alți țărani, agitându-și amenințător pumnii. Abdonai era înconjurat de copii și de femei pe care-i ținea la distanță, urlând la fel de tare ca ei. Fatima văzu un puști aplecându-se, luând un pumn de pământ umed și aruncându-i-l în față. Noroiul îi împroșcă obrazul și gura. Persanul scuipă și se șterse

[1] Dracul, dracul! (în limba arabă, în orig.)

cu încheietura învelită în piele. Puștii râseră. Într-o clipă, toți își băgară mâna în țărână. Abdonai își învârti bățul, urlând de furie.

– *Said*, nu rămâne aici! îi strigă stăpânului său.

Deja bărbații îi împingeau, îi îndepărtau. Unii o loviră pe Fatima la umăr. Văzând că o izbitură îl făcuse pe tatăl ei să se clatine, îl prinse de braț. Fură împroșcați cu noroi pe față. Fatima se lipi de Mahomed, împingându-l prin pământul sfărâmicios în care li se afundau sandalele.

– Tată, tată, trebuie să fugim!

Apoi veni prima piatră. Nu știa cine o aruncase. Poate un copil. Aceasta izbi umărul lui Mahomed, foarte aproape de ureche.

Fatima văzu mirarea în privirea bărbaților care-i înconjurau, apoi febra violenței. Alte pietre îi loviră în timp ce ea își ținea tatăl de mâneca mantiei.

– Pietrele nu sunt decât bucăți de rocă, spuse Mahomed. Nu fac rău.

Una dintre ele, mare cât pumnul, o lovi pe Fatima în coapsă. Ea se clătină și puse un genunchi pe pământ, moment în care îl văzu pe Abdonai protejându-și fața cu mănușa de piele. Copiii se învârteau în jurul lor ca într-o horă, iar femeile râdeau. Persanul nu-și mai folosea bățul ca să se apere. Fatima se gândi că încerca să atragă bătaia de joc asupra lui, pentru a-i permite lui Mahomed să se îndepărteze.

Își prinse tatăl de braț.

– Repede, repede! Abdonai ne apără.

Mahomed se împotrivi, mistuit de furie și de umilință. Peste câteva clipe însă, niște pietre grele îl loviră în coaste.

– Tată, vino! țipă Fatima. Vor să ne facă rău!

Bărbați, femei, copii, toți erau în culmea fericirii, aruncând cu tot ce le cădea la mână, scuipându-și plămânii, istovindu-și glasul cu jigniri și amenințări:

– Unde este Dumnezeul tău, nebunule Mahomed? Unde este Atoputernicul tău? Cel Drept, Milostiv şi Îngăduitor? Unde este? Vezi cum te apără!

Abdonai nu mai este

Strigătele se auziră până departe, în oraş. Temându-se de ce putea fi mai rău, Zayd şi Ali dădură fuga în întâmpinarea lui Mahomed şi a Fatimei. Când îi găsiră, nu-i mai urmărea nimeni, dar pe uliţe şi în pragurile curţilor şi ale dughenelor nu întâlniră decât priviri răutăcioase şi pumni ridicaţi.

Când în sfârşit ajunseră în curte, Abu Bakr porunci să fie pus drugul de la poarta mare.

– Nu! protestă Fatima. Să-l aşteptăm pe Abdonai!

Femeile din casă îl înconjurară pe Mahomed. Hainele îi erau murdare, iar o piatră îi zgâriase uşor bărbia şi obrazul stâng. Barba atenuase şocul, însă din rană curgea sânge. Fără să-i pese de asta, Trimisul o întrebă pe Fatima:

– Cum, Abdonai tot nu a ajuns?

Ea ieşi în faţa casei. Zayd i se alătură, cu un băţ în mână. Străduţa cea lungă era pustie. Tăcerea se lăsase peste Taif. Toţi se întorseseră acasă pentru a-şi vedea de treburi, ca şi cum nimic nu se întâmplase puţin mai devreme.

O presimţire cumplită o cuprinse pe Fatima.

– Mă duc să văd, îi spuse lui Zayd. Poate că este rănit.

– Nu, Fatima! Este mai bine să rămâi cu noi. Drumurile nu sunt sigure.

Tânăra femeie, fără a-i răspunde, o luă la fugă. Peste câteva secunde, glasul tatălui ei o opri:

– Fatima! Fatima!

Era în pragul casei, lângă Zayd, şi îşi agita disperat braţele. Ceilalţi, Abu Bakr, Ali, Ashemu, se îmbulzeau în spatele lui.

– Fatima, întoarce-te! Locul tău este aici, lângă mine.

- Tată! gemu ea, la capătul puterilor. Dacă Abdonai...

Dintr-odată, rămase nemişcată. Privirea lui Mahomed exprima temerea ei. O durere ascuţită o cuprinse.

Când ajunse înapoi lângă el, tatăl ei şopti:

- Allah hotărăşte. Şi noi, fiica mea, noi trebuie să ne rugăm.

Trebuiră să aştepte până a doua zi dimineaţa ca nişte ţărani să mâne un măgar în faţa casei Khadijei bint Khowaylid.

Trupul persanului zăcea în spinarea animalului, cu picioarele, capul şi braţele atârnându-i. Ţăranii îl lăsară să alunece pe prag, ca pe un sac de grâu, apoi plecară.

Faţa lui Abdonai era de nerecunoscut. Ca să se ajungă acolo fusese nevoie de mai mult de o piatră şi de un munte de frică şi de sălbăticie.

Când Ashemu şi mătuşa Kawla îi spălară corpul împovărat de ani, găsiră pe tors alte urme de lovituri, iar pumnalul îi dispăruse. Poate că Abdonai se apărase, spuseră ele.

Fatima refuză să creadă. Dacă Abdonai s-ar fi apărat, ar fi fost în viaţă. Înainte să fugă de pe câmp, văzuse că nici măcar nu-şi ridica bâtul cu vârf de fier împotriva copiilor.

- De ce? îl întrebă pe tatăl ei.

Mahomed căzu pe gânduri. În cele din urmă zise:

- Când Allah va dori să găsim răspunsul, îl vom găsi.

Aceste cuvinte treziră un fior de gheaţă în trupul Fatimei. Dacă Mahomed avea dreptate, ca întotdeauna, atunci Domnul Atotputernic îl făcuse să înţeleagă de unde venise lovitura care-l ucisese pe Abdonai, pe Abdonai invincibilul.

La asfinţitul soarelui, corpul martirizat al credinciosului persan fu îngropat în micul cimitir al casei Khadijei. Fatima, distrusă de durere, de mânie şi de neputinţă, simţea o spaimă cumplită pe care nu o putea mărturisi nimănui. Dintr-odată, nişte lovituri în uşa de la intrare o făcură să tresară. Un om de vază din Taif, unul dintre

bătrânii clanului Thaqif, bine cunoscut drept un aliat servil al celor din clanurile Harb şi Sakhr conduse de Abu Sufyan, dorea să-l întâlnească pe Mahomed.

Acesta refuză să-l primească. Bărbatul insistă. Cum nimeni nu-i deschidea, strigă ce avea de spus prin gard:

- Mahomed ibn Abdallah! Mahomed Nebunul! Te prevenisem deja. Nu te vrem aici. Semeni răul, răsuflarea ta pute a iad. Ai legături carnale cu djinnii şi vei atrage asupra noastră mânia iubitului nostu Isaf. Şi, mai rău, a lui Allat! Ibn Abdallah, Consiliul din Taif a luat o hotărâre. În zori, îţi iei tălpăşiţa. Tu şi toţi ai casei tale, vă luaţi tălpăşiţa. Dacă nu ţi-ai părăsit casa înainte ca soarele să lase umbre pe pământ, nu vei mai ieşi. Îţi spun. Aici vei crăpa, la fel ca persanul tău pe câmpuri. Şi te vom lăsa să putrezeşti în curtea ta până când viermii îţi vor fi curăţat carnea de pe oase. Poţi fi sigur de acest lucru.

Persecuţii

Întoarcerea la Mecca fu ca un marş al celor desculţi prin spini.

Timp de patru zile merseră în tăcere. Cele vreo zece animale care-i urmau înaintau la pas. Se opreau de zece ori între zori şi apus pentru rugăciune. Trimisul îi trezea şi noaptea.

Lipsa lui Abdonai se făcea simţită. În fiecare rugăciune, el era prezent. Fatima legase căpăstrul bătrânului său armăsar de şaua ei. De mai multe ori, Zayd îi propuse să-l încalece.

- Abdonai ar fi bucuros. Calul lui nu poate aparţine nimănui altcuiva în afară de tine.

Dar nu reuşea să se hotărască. Se simţea mult prea vinovată. O vină imensă pe care numai ea o cunoştea şi a cărei greutate îi strivea pieptul.

Când ajunseră în apropiere de Mecca, inima Fatimei începu să bată atât de puternic, încât fu cuprinsă

de ameţeală şi se clătină în şa. Ashemu şi Kawla se îngrijorară imediat:

– Ce se întâmplă, Fatima? Ce este?

Nu ştiu ce să răspundă. Avea să înţeleagă abia mai târziu ce presimţise atunci.

În momentul în care intrau în defileul Al-Bayadiyya, o ceată de copii beduini coborau colinele în dezordine. Alergară să-i întâmpine, înconjurând dromaderul alb al lui Mahomed. După lungi saluturi pline de respect, strigară:

– Trimisule, nu trebuie să mergi spre Mecca fără noi! Cei răi te aşteaptă la cimitirul Al-Maalat. Au pietre în mâini. Vă vom apăra aşteptând ca domnul Al-Arqam ibn Abd Manaf să vină să vă ocrotească. Cineva s-a dus să-l anunţe de sosirea voastră.

Se iscă un moment de confuzie, dar nu chiar de surpriză. Întâmplarea de la Taif ajunsese la urechile lui Abu Lahab şi ale lui Abu Sufyan, desigur, şi îi stătea în caracter lui Yakut al-Makhr să-i plănuiască lui Mahomed Trimisul o soartă identică celei suferite de Abdonai.

În ciuda veştii proaste, vederea micilor beduini îi uşură inima Fatimei. Nu se îndoia că Abd Mrah avea de-a face cu povestea asta. În timpul şederii lor la Taif, probabil că-i supraveghease pe Yakut şi pe mercenarii săi şi descoperise capcana.

Starea de rău care o cuprinsese mai devreme nu era cu siguranţă decât teama de a-l revedea pe Abd Mrah. În scurtă vreme avea să răsară de undeva în felul său caracteristic, ieşind din pământ, ca să fie lângă tatăl ei.

În ciuda insistenţei micilor beduini, care voiau să aştepte până se întorcea tovarăşul lor cu vestea că Al-Arqam şi slujitorii săi ajunseseră la cimitir, Mahomed hotărî să înainteze. Pe când mergeau la pas, Fatima se uita cu atenţie la tufişuri şi la potecile pe unde ar fi putut veni Abd Mrah.

Avusese timp să se pregătească pentru întâlnirea lor. Timp să aleagă ce îi va spune şi ce nu. În cursul călătoriei se gândise de o mie de ori la aceste lucruri. Abd Mrah

trebuia să înţeleagă faptul că Necuratul îşi bătuse joc de ei ca de nişte păgâni. În mod clar, povestea cu lacul întunecat având în mijloc cele două stele nu era decât pură vrăjitorie.

Avea să i-o spună fără ocolişuri. Nu era ea fiica Trimisului? Allah, Domnul Unic al lumii, îşi avea privirea aţintită asupra ei. Ea trebuia să fie la fel de desăvârşită ca tatăl ei. Gândurile ei trebuiau să fie la fel de cristaline ca apa din izvorul Zamzam. Nu se putea preta la jocurile obişnuite ale fetelor, cum făceau surorile ei. Ea nu avea decât un destin, dintotdeauna: să fie sabia dreaptă şi scutul de apărare al tatălui ei, Trimisul. Când nu-şi îndeplinea această misiune, mânia lui Allah devenea cumplită. Abdonai o plătise cu viaţa.

Când ajunseră în dreptul cimitirului Al-Maalat, Abd Mrah încă nu îşi făcuse apariţia. Ceea ce auziră mai întâi, răsunând printre colinele de bazalt, iar apoi văzură, fu cearta violentă între Al-Arqam şi Yakut al-Makhr.

Al-Arqam era însoţit de o duzină de slujitori bine înarmaţi. El însuşi, ţinând o *nimcha* în mână, călărea un bidiviu acoperit cu un valtrap din piele, ca atunci când se pregătea de luptă.

De îndată ce-l văzu pe Mahomed apropiindu-se, îi ieşi în întâmpinare în galop.

– Situaţia este gravă, Trimisule, zise el trecând în grabă peste saluturile obişnuite. De la plecarea ta din Mecca, nu am încetat să ne apărăm de Abu Lahab. Este dispus la ce e mai rău împotriva ta, agită spiritele cu orice prilej. Are Kaaba şi *mala* la picioare. A răspândit zvonul că ai fi trecut Taif prin foc şi pară, că te întorci la Mecca cu o armată de djinni nevăzuţi ca să împlineşti aceeaşi nelegiuire. Făcând un semn spre mercenar, adăugă: După cum vezi, Yakut şi oamenii lui sunt aici. Te aşteaptă pentru a te împiedica să pătrunzi în cetate. Tocmai l-am avertizat că dacă atinge un fir din tunica ta, e ca şi cum m-ar atinge pe mine. Va fi război în oraşul nostru. Abu Lahab nu controlează încă toate clanurile.

Deşi cei din clanul Manaf nu te iubesc, îmi datorează respect şi sprijin. La fel şi cei din clanul Al-Uzza: sunt datori să păstreze vie amintirea soţiei tale defuncte, Khadija bint Khowaylid. Dar nu trebuie să mai întârziem. Cu cât mai repede ajungem în curtea mea, cu atât vei fi mai în siguranţă.

Zis şi făcut. În trapul cailor şi al cămilelor, cu săbiile scoase din teacă, o porniră pe străduţele oraşului.

Yakut al-Makhr îi privi cum îi fugeau pe sub nas şi le strigă ocări grele, promiţându-le că aveau să se întâlnească din nou în curând.

– Ai grijă, nebunule Mahomed! urlă el. Tu fugi, dar zeul tău nu este decât un neputincios între coapsele lui Allat, şi tu la fel!

Fatima lăsase în seama lui Al-Arqam flancul tatălui ei ca să apere animalele ce duceau litierele lui Ashemu, mătuşei Kawla şi ale slujitoarelor. Îi văzu pe copiii beduini cum se împrăştiau înainte de a ajunge la cimitir, temându-se de pedeapsa lui Yakut. Unul dintre ei îi făcu cu mâna în semn de rămas-bun.

Abd Mrah tot nu era printre ei.

În curtea lui Al-Arqam, fură uluiţi de ceea ce descoperiră. Fuseseră ridicate corturi exact ca în mijlocul deşertului. Cam o sută de persoane se repeziră spre Mahomed. De îndată ce-i porunci dromaderului alb să se lase în genunchi, veniră cu toţii să-i sărute mâna şi să implore Milostivirea şi Îndurarea lui Allah.

Execuţia lui Abd Mrah

Doar mai târziu, ajunsă în zona femeilor, Fatima află din gura surorilor ei limbute ce se întâmplase.

Şi năpasta se abătu asupra ei.

– Totul a început când voi aţi părăsit Mecca şi aţi luat-o spre Taif, zise Umm Kulthum. Mercenarii lui Abu Lahab şi Abu Sufyan au pornit să-i vâneze pe credincioşii lui Allah, în primul rând pe cei mai slabi şi pe cei

pe care nu-i proteja nici un clan. Îi insultau, îi amenințau, îi torturau până când aceștia scuipau pe numele lui Allah și cinsteau numele lui Hobal și Allat. Celor care nu acceptau această nelegiuire le smulgeau limba și apoi le tăiau gâtul. Dimineața, trupurile lor erau aruncate la porțile orașului drept hrană pentru hiene și păsările negre. În fața unei asemenea orori, Al-Arqam a hotărât să-și deschidă curtea pentru sărmani. La el, sunt la adăpost.

– Furia l-a împins pe Abu Lahab să dea un exemplu cumplit, o întrerupse Ruqayyah. Yakut a pornit pe urmele beduinului care-i salvase viața tatei în fața pieței mari. A reușit să-l prindă și să-l aducă în lanțuri pe esplanada Kaabei, unde l-a acuzat că este întruparea unui demon. Yakut i-a tăiat capul și membrele cu mâinile lui, apoi a pus să fie aruncate pe toate drumurile ce duceau la Mecca.

Fatima se ridică urlând:

– Despre Abd Mrah vorbești! Vrei să spui că l-au ucis pe Abd Mrah?

Se prăbuși fără cunoștință. Speriate, Ashemu și Kawla o duseră într-o cameră mică fără fereastră. Fatima rămase acolo, când zguduită de convulsii, când țeapănă și nesimțitoare ca o moartă. În aceste momente, Ashemu se lungea lângă ea și o cuprindea în brațe, strângând-o la pieptul ei pentru ca frigul morții să nu o răpună. Îi șoptea cuvinte liniștitoare, însă Fatima nu auzea nimic. După un timp, buzele ei începură să îngaime șoaptele delirului.

În inima nopții, moartă de frică, mătușa Kawla se repezi să-l anunțe pe Mahomed:

– Fiica ta e pe ducă, nepoate. Fatima, îngerul tău care nu trăiește decât pentru tine, se duce. Demonii o iau cu ei! Nu putem să o ținem aici. Ei sunt puternici! Atât de puternici, încât o țin în ghearele lor!

Mahomed se albi la față. Fruntea și gura i se schimonosiră de furie.

– Mătușă Kawla! Cum poți spune asemenea lucruri?

– Pot, pentru că știu ce se întâmplă. Du-te și vezi cu ochii tăi! O iau pe fiica ta.

Mahomed îi porunci să se ducă să-și spele gura cu apă curată.

– Tu blestemi! Nici un demon nu se va apropia vreodată de fiica mea. Aș ști acest lucru. Ea este o parte din mine. Colții diavolului Iblis vor trebui mai întâi să mă taie în două pe mine.

Mahomed se duse la patul fiicei sale. Ashemu o ținea strâns la pieptul ei, de parcă ar fi vrut ca trupurile lor să se contopească, de parcă ar fi vrut ca sângele și respirația lor să devină una.

Privirii aruncate de Ashemu, Mahomed îi răspunse printr-un semn de aprobare. Se lăsă în genunchi pe păturI.

– Faci bine, spuse el punând mâna pe fruntea Fatimei. Ține-o strâns. Și nu te teme de nimic. Nu există nici un djinn sau demon în ea. Doar Allah, Domnul nostru Milostiv, care-i vorbește.

Trimise după Abu Bakr, Zayd și Ali. Gălăgia îl trezi și pe Al-Arqam. Împreună se rugară până în zori.

Când Mahomed se întoarse, Fatima își recăpătase cunoștința. Cum îl văzu, se ridică în genunchi strigând:

– Tată, Tată! Dacă ai ști! O, iertare!

Pe obraji îi șiroiau lacrimile, maxilarele îi tremurau de frică.

Mahomed luă o pernă și se așeză lângă ea. Cu un semn, le ceru lui Ashemu și mătușii Kawla să-i lase singuri. După ce ele trecură pragul camerei, spuse cu blândețe:

– Știu ce s-a întâmplat cu tânărul beduin Abd Mrah. Știu ce i-au făcut acestui băiat care a ucis ca să-mi apere viața și mi-a oferit un mehari alb ca să predic...

– Dar nu știi ce am făcut eu, îl întrerupse Fatima în hohote.

Reluându-și suflul cum putea, îi mărturisi despre lacul cu cele două stele și tot restul, gândurile și greșeala

ei care stârniseră mânia lui Allah. Nu merita nici o milă, după ce atrăsese nenorocirile asupra tuturor!

Când în sfârşit tăcu, văzu cum pe buzele tatălui ei înflori un zâmbet.

- Eşti plină de mândrie, constată el. Acesta este cel mai mare defect al tău, şi cu siguranţă îi displace lui Allah. Despre celelalte, te înşeli. Cine altcineva dacă nu Domnul ţi l-a scos pe Abd Mrah în cale? A făcut din el un martir despre care urmaşii noştri îşi vor aminti peste două mii de ani. Domnul, care-i cunoştea destinul, a vrut ca tu să fii darul lui de graţie, dulceaţă şi frumuseţe. El v-a oferit un paradis în cer pentru ca aceasta să fie forţa şi speranţa lui în clipa încercării. Răul răspândit de diavol nu este în tine, ci în Mecca şi în întruchipările lui, precum Abu Lahab. El corupe toate vieţile şi toate pietrele din oraşul nostru, chiar sfânta Kaaba. Trebuie să învăţăm din ceea ce s-a întâmplat la Taif: în zadar vrem să-i împiedicăm să facă răul atâta timp cât nu suntem destul de puternici. Fie ca Allah să fie Milostiv cu Abd Mrah până în vecii vecilor. Pentru Trimisul său a venit clipa să fugă de pacostea păgânilor, aşa cum Musa a fugit de pacostea Faraonului.

Partea a treia

Hegira

Haniful se duce la Allah

Mahomed o știa prea bine: trebuia să părăsească Mecca. Trecu însă un timp îndelungat, aproape jumătate de an, până reușiră. O perioadă de lupte, amenințări și multă nesiguranță. Iar în această nesiguranță, sănătatea Fatimei nu conteni să le îngrijoreze pe Ashemu și mătușa Kawla.

Ea, pe care toată lumea o știa atât de hotărâtă și vioaie, rămânea tăcută și retrasă. Adesea, Ashemu își făcea de lucru prin preajma ei cu speranța că în cele din urmă avea să-și deschidă inima. În zadar, însă: chipul Fatimei rămânea posomorât. Nedreptatea cumplită, suferința îngrozitoare prin care trecuse Abd Mrah din cauza cruzimii păgânilor i se reflectau pe față în aceeași măsură ca furia și neputința ei. Visa să se răzbune, dar nu putea să o facă.

Ashemu se sperie. Cum să o liniștească pe Fatima, dacă nici Trimisul nu reușea? Îi mărturisi temerile sale Kawlei:

– Cunosc sufletul Fatimei. Astăzi este ca un foc ce mocnește sub cenușă. Pare calmă. Prea calmă. Mă tem pentru ea.

Mătușa Kawla împărtășea temerile fostei sclave, dar ce puteau face? De săptămâni bune trăiau închise în curtea lui Al-Arqam, ca niște prizoniere. Zi și noapte se rugau sub îndrumarea Trimisului, îndreptați cu toții spre sfânta Kaaba, ca și cum s-ar fi aflat încă la Taif! Doar Abu Bakr, Al-Arqam și slujitorii săi îndrăzneau să se aventureze pe străduțe pentru a se duce la Kaaba, la piață sau la *mala*.

De fiecare dată când se întorceau, Abu Bakr și Al-Arqam se plângeau de sarcasmele, jignirile și provocările

pe care trebuiseră să le îndure. Prin urmare, sfaturile lor rămâneau neschimbate. Al-Arqam spunea:

– Trebuie să aşteptăm. Abu Lahab continuă să-şi împrăştie otrava, dar înverşunarea lui începe să deranjeze. Chiar şi pe cei din clanul Makhzum. Trag nădejde să-i conving pe unii dintre ei să încline în favoarea noastră, căci excesele lui Abu Lahab dăunează afacerilor.

– Orice s-ar întâmpla, nu ieşiţi din această curte niciodată! adăuga Abu Bakr în felul său tăios. Se vor lua de voi. V-aţi pune în primejdie de moarte, iar asta ar înrăutăţi situaţia: un singur incident, şi n-am mai putea să negociem nimic cu păgânii.

Era adevărat. În fiecare zi aflau că alţi credincioşi ai lui Allah fuseseră huliţi şi agresaţi. Sau chiar mai rău. O dată, Abu Bakr plecă în grabă să-şi ajute un fost sclav pe care îl eliberase în urmă cu doi ani. Bărbatul devenise un adorator al lui Allah, însă, liber fiind, rămăsese lipsit de protecţie, la bunul-plac al zbirilor lui Yakut. Abu Bakr reuşi să-l răscumpere ca sclav, dar, din nefericire, când slujitorii lui Al-Arqam îl aduseră în curte, pierduse deja atât de mult sânge încât, în ciuda îngrijirilor şi a rugăciunilor, muri.

Pentru mulţi, singura speranţă era fuga. Departe de Mecca şi de răutatea păgânilor. Abu Bakr începea să încline şi el spre plecare.

– Nişte oameni din Bahrein se află la Mecca, îl înştiinţă el pe Mahomed într-o bună zi. Se cunoşteau cu tata. Vin să te asculte. Cuvântul tău i-a cucerit. Bahrein este departe de Mecca, de cealaltă parte a deşertului Nefud. Acolo, de multă vreme sunt acceptate cuvintele profeţilor. Călătoria nu ar lua mult timp. Să plecăm cu ei!

Mahomed respinse ferm propunerea.

– Doar Allah cel Milostiv şi Îngăduitor îmi va arăta când să plec şi unde să mă duc. Voi vedea semnul de la El. Dacă El vrea să-i îndurăm în continuare pe răii din Mecca, îi vom îndura.

Nerăbdarea creştea însă de la o zi la alta. Când Abu Bakr şi Al-Arqam îi aduceau la cunoştinţă acest lucru, Mahomed întreba pe un ton dur:

– Vă temeţi că Domnul ne părăseşte?

Abu Bakr şi Al-Arqam protestau. Mahomed adăuga în faţa tuturor:

– Când va sosi momentul potrivit, vom şti. Domnul este Stăpânul timpului şi al drumurilor. Puterea şi răbdarea Lui sunt nemărginite. Nu vă fie teamă! Allah cel Milostiv spune: „Noi nu am pogorât asupra ta Coranul ca să te năpăstuim"[1].

Când Mahomed Trimisul vorbea astfel, Fatima se înnegura şi mai mult. La ce era de folos ea, fiica lui războinică, dacă în loc să-i înfrunte pe cei răi, tatăl ei se transforma într-un zid de răbdare şi aşteptare?

Apoi, după cum se schimbă direcţia din care bate vântul, în zilele următoare apărură veşti importante.

Într-o dimineaţă, după rugăciune, Ali se apropie de Fatima.

– Sora mea... îngăimă el.

Aceste cuvinte o năuciră pe Fatima. Îl privi cu atenţie, ca şi cum nu-l mai recunoştea. Avea un aer liniştit, chiar dacă trăsăturile îi erau încordate şi buzele şovăitoare sub barba rară.

Era prima dată când folosea cuvântul „soră". De obicei îi spunea verişoară.

– Sora mea, reluă el, pe un ton puţin mai ridicat. Te rog să mă ierţi.

– Să te iert?

– Nu fi surprinsă. De multe zile mă tot gândesc. Când mă rog, mă gândesc la beduinul Abd Mrah. De fiecare dată simt că Allah – mare e mila lui – nu este mulţumit de mine.

– Vorbeşti alambicat, Ali.

– Spun că ar fi trebuit să deschid ochii mai devreme. Beduinul Abd Mrah întruchipa voinţa Dumnezeului

[1] *Coran* 20, 2.

nostru. Tu ai văzut acest lucru din prima clipă. Eu nu am văzut decât un beduin care-ţi trezea interesul...

Fatima îi tăie vorba cu un rânjet sarcastic.

- Ştiu ce gândeai. Se citea pe chipul tău. Ne-ai disprețuit. Pe Abd Mrah, pentru că era beduin. Pe mine, pentru că eram o fată. Un beduin şi o fată pot oare avea un dram de discernământ?

Ali tăcu stânjenit. O cunoştea destul de bine ca să ştie că nimic nu o împiedica să spună ce-i trecea prin minte. Ceea ce şi făcu:

- Tatăl nostru petrece mult timp cu beduinii. Nu există în toată Mecca oameni mai fideli decât ei. Dar pentru tine, Ali ibn Talib, ei sunt oameni de nimic. Ali, fratele meu, înainte de a fi fiul cuvintelor tatălui nostru eşti fiul unui om de vază.

- Nu, nu...

- Ba da! Altfel gelozia nu te-ar fi orbit. Căci ai fost gelos pe Abd Mrah. Am auzit cuvintele tale pline de batjocură. Şi tăcerea ta în faţa curajului său.

Ali o privea atât de încordat, încât Fatimei îi fu greu să ştie dacă avea să se lase pradă mâniei sau ruşinii. Cum el tăcea, se dădu bătută. Lacrimile îi umflară pleoapele. Resentimentul care o obsedase de când primise vestea torturii la care fusese supus Abd Mrah îi ţâşni de pe buze:

- Abd Mrah era în inima mea ca o stea. Acolo va rămâne pentru totdeauna. Credeam că săvârşeam cea mai mare greşeală primindu-l acolo. Dar tata mi-a spus: „Nu, nu este o greşeală". Atunci de ce Allah cel Milostiv şi Îngăduitor nu a rânduit ca Abd Mrah să o învingă pe târâtura de Yakut al-Makhr?

Ali dădu din cap. Îşi recăpătase siguranţa de sine. Îi aruncă Fatimei o privire plină de respect şi de tandreţe şi făcu un gest de parcă ar fi vrut să-i strângă mâinile, dar în cele din urmă, neîndrăznind, se mulţumi să-şi ducă palmele la piept.

- Întrebările tale nu au răspuns decât în voinţa Creatorului, murmură el. Dacă vrea, într-o bună zi,

îţi va răspunde. Eu, unul, pot mărturisi doar atât: da, m-am înşelat. I-am spus mătuşii Kawla. Ea mi-a răspuns: „Nu în faţa mea trebuie să-ţi recunoşti greşeala. Vorbeşte cu Fatima. Du-te şi vezi dacă ea te va ierta. Nu e sigur. Furia ei este la fel de profundă ca mâhnirea". Are dreptate. Îmi dau seama cât de mult suferi. Dacă nu vrei să mă ierţi, voi înţelege.

Fatima înlemni de uluire. Pe chipul ei, Ali nu putea citi decât mânie şi o durere veşnică. Într-un târziu, rosti în şoaptă:

– Abd Mrah avea frumuseţea celor care au fost aleşi de Atotputernicul.

Se lăsă un moment de tăcere. Lung şi liniştitor. Ali era pe punctul de a se întoarce şi a se îndepărta fără o vorbă când Fatima adăugă:

– Zayd mi-a spus că vă veţi duce în curtea mamei mele, Khadija, pentru a-l saluta pe bătrânul Waraqa.

– Şi ca să-i cerem sulurile pentru studiu, încuviinţă Ali. Aceasta este dorinţa tatei.

– Riscaţi să vă întâlniţi cu cine nu trebuie.

– Bilal ne va însoţi.

– Şi eu.

Aceasta nu era nici o propunere, nici o cerere. În felul acesta brutal îşi exprima hotărârile Fatima bint Mahomed.

Ali zâmbi. Era zâmbetul unui băiat fericit.

Fatima susţinu că era mai bine să meargă în plină zi, în văzul tuturor. Al-Arqam fu de acord, dar insistă să le dea nişte slujitori înarmaţi.

– Bilal va fi de ajuns, replică tânăra femeie. Oare vrem să le dăm de înţeles că ne temem să ne întoarcem acasă, noi, copiii Trimisului?

Ali şi Zayd o susţinură.

– Fatima are dreptate. Cine ne-ar putea împiedica să-l vizităm pe maestrul nostru? Dacă va trebui să îndurăm injurii, le vom îndura! Dacă va trebui să ne batem, ne vom bate!

Mahomed, care sosea în acel moment, îi făcu un semn lui Al-Arqam.

- Să meargă. Allah este cu ei.

Discuţia era încheiată.

Ca să meargă la locuinţa Khadijei bint Khowaylid trebuiau să treacă prin centrul oraşului, pe străduţele cele mai aglomerate, acolo unde erau prăvăliile şi pe unde se plimbau toţi gură-cască. De cum porniră la drum, Fatima se gândi la Abdonai, la felul în care el conducea o trupă. Înarmată cu băţul cu vârf de fier pe care-l moştenise de la bătrânul persan, încercă să imite felul lui de a-l agita şi a-l mânui cu un singur braţ. Parcă slujitorul ei credincios s-ar fi aflat lângă ea.

Înaintau repede. Bilal mergea înainte, înalt, slab şi la fel de hotărât ca întotdeauna. Silueta lui de uriaş negru era atât de cunoscută în rândul localnicilor, încât devenise la fel de firească precum schimbarea luminii de la un anotimp la altul. Aşa că li se dădu puţină atenţie. Brusc, un negustor îi recunoscu şi le rosti numele. Muşteriii lui se întoarseră, surprinşi, dar în fond, destul de indiferenţi.

- Dacă Abu Lahab şi Abu Sufyan nu i-ar aţâţa pe cei mai cretini, oamenii din Mecca ne-ar lăsa în pace, concluse Zayd. Poate că l-ar asculta pe tata cu bunăvoinţă. Tocmai de asta se îndârjesc împotriva noastră cei doi ticăloşi. Se tem de noi mai mult decât ne temem noi de ei. În ciuda provocărilor pe care ni le tot aruncă, sunt slabi. Ca toţi cei care ştiu că în cele din urmă vor pierde bătălia.

Când împinse poarta albastră a casei părinteşti, Fatima fu cuprinsă de emoţie. Curtea nu mai fusese măturată de la plecarea lor la Taif. În bătaia vântului, perdelele de la uşi fluturau ca şi cum ar fi fost agitate de fantome. Frunzele uscate se adunaseră sub tamarix. Dinspre bucătărie nu se vedea nici un fir de fum. Tăcerea parcă se prelingea din ziduri.

– Mergeți la Waraqa, o să vin și eu, le spuse lui Ali și Zayd.

Se duse spre zona femeilor ca să ia niște cearșafuri de care avea nevoie Ashemu. Dintr-un cufăraș scoase tunica pe care o purtase în ziua cumplită în care Abd Mrah îi salvase viața lui Mahomed. Atingerea țesăturii îi stârni amintirile. Închise pleoapele. Chipul lui Abd Mrah întâmpinând-o după luptă îi apăru înaintea ochilor la fel de clar ca și cum ar fi fost viu.

– Fatima! Fatima! Zayd, palid, stătea în prag. Fatima, vino repede!

Camera dublă unde locuia Waraqa de la moartea Khadijei se afla în partea opusă a curții principale. Avea curticica ei, precum și o deschizătură ce dădea în străduța strâmtă ce înconjura locuința. Acolo domnea pacea. Nu se mai simțea nimic din zarva orașului.

Waraqa era așezat la masa lui joasă, așa cum îl văzuse Fatima dintotdeauna. Ca de obicei, bastonul îi era sprijinit de coapsă. Pe genunchi era desfăcut un sul lung, acoperit cu litere mărunte, pe care mâinile lui moarte îl țineau întins.

Trebuie că viața îl părăsise de ceva vreme. Zece sau douăzeci de zile, cine putea ști?

Totuși, nu arăta ca un corp în descompunere. Dimpotrivă, parcă învelișul de carne se întărise, închizându-se la culoare asemenea cernelii de pe acele suluri înnegrite de vreme de unde-i venea înțelepciunea.

Poziția bătrânului înțelept era și ea ieșită din comun. Spatele era drept, fără cusur, ceafa țeapănă. Ochii stinși și buzele ofilite păreau să privească spre pragul camerei și să-i salute pe oaspeți.

Tremurând din cap până în picioare, Zayd arătă spre pergament.

– Sulul lui Musa, al lui Moise! Iată ce citea învățătorul nostru când Allah l-a luat la el!

Dârdâind în continuare, ca și când un vânt rece îi sufla în față, se așeză în spatele trupului hanifului. Cu glas stins, citi cuvintele foarte vizibile ținute între palmele uscate și întărite ale defunctului:

„O, Moise! Apropie-te, nu-ţi fie teamă!"[1]... „O, Moise! Eu te-am ales, dintre toţi oamenii, prin Solia mea, prin Cuvântul meu. Scoate-ţi poporul din întunecimi către lumină. Astăzi te vom mântui la trup ca tu să fii un semn pentru cei care vor veni după tine. Mulţi oameni sunt nepăsători la semnele noastre."[2]

Fatima şi Ali rămaseră o clipă stană de piatră. Deşi moartea se întipărise pe chipul lui Waraqa, Fatima nu putu să nu-l găsească de o mare frumuseţe. Probabil Ali avu acelaşi gând. Ca pentru a căuta un sprijin, mâna lui o atinse pe a tinerei femei.

– Cel mai bizar, şopti el, este faptul că bătrânul învăţător miroase a soare ca o floare din deşert după ploaie.

Cuvântul lui Mahomed

Când află despre moartea lui Waraqa şi despre condiţiile în care se produsese, Mahomed ştiu că i se confirmau semnele primite deja. În sfârşit, Allah îi vestea sigur că venise vremea să plece.

Venise vremea să întoarcă spatele călăilor făţarnici şi cruzi din Mecca! Să fugă de denigrările şi blestemele lor păgâne!

Venise vremea să emigreze spre tărâmul nou al unei vieţi noi!

– Nu vă întristaţi! le spuse lui Abu Bakr şi tuturor celor care erau mâhniţi de moartea bătrânului hanif. Să ne prosternăm şi să-i mulţumim lui Allah! El ne dictează voinţa lui: Mecca nu mai este oraşul nostru. Trebuie să pornim la drum. Dar în ce direcţie? Allah cel Milostiv şi Îngăduitor încă nu ne-o arată. Vom afla însă curând.

Descrierea făcută de Fatima, Zayd şi Ali trupului lui Waraqa îl impresionă mult pe Mahomed. Dori să meargă să se convingă cu ochii lui de acest semn al lui Allah, înainte ca haniful să fie îngropat. Abu Bakr nu fu de acord.

[1] *Coran* 28, 31
[2] *Coran* 7, 144; 14, 5; 10, 92

Îl convinse să se abţină atâta vreme cât Al-Arqam şi el însuşi nu vor fi obţinut de la membrii *malei* dreptul Trimisului de a se mişca liber prin cetate.

După două zile de negocieri se întoarseră bucuroşi, ca unii care şi-au făcut bine treaba, iar Al-Arqam simţi o plăcere uriaşă să relateze victoria.

– Abu Lahab şi Abu Sufyan nu voiau nici în ruptul capului ca trupul înţeleptului să fie îngropat în cimitirul Al-Maalat. Au protestat: „Niciodată Waraqa ibn Nawfal nu i-a cinstit pe zeii noştri! În fiecare zi a vieţii lui, i-a disprețuit pe Allat şi Hobal. Cine de-aici îşi aminteşte să-l fi văzut învârtindu-se în jurul Pietrei Negre? Nimeni! Dumnezeul lui este un dumnezeu străin. Cel al evreilor şi al creştinilor. Waraqa i-a împuiat capul lui ibn Abdallah. Nu are loc în cimitirul nostru!" Dar în clanurile Manaf şi Muttalib, mulţi au refuzat să se plece în faţa acestei neînduplecări absurde.

Ca un adevărat povestitor, Al-Arqam tăcu o clipă, pentru ca vorbele lui să-şi facă loc în minţile ascultătorilor, apoi reluă:

– „Cu siguranţă, Waraqa nu se învârtea în jurul Pietrei Negre, au răspuns ei. Dar fără bătrânul învăţat, ce s-ar fi ales de ea când molima ne-a făcut să fugim din Mecca? Fără înţelepciunea şi curajul lui, ce s-ar fi ales de izvorul Zamzam şi de Kaaba?"

– Am profitat de ocazie pentru a aminti că Waraqa a fost primul care să aplaude cuvintele rostite de gura ta, Trimisule, interveni Abu Bakr. Când tu ai coborât din peştera Hira, el te-a recunoscut ca pe un adevărat *nabi*, un adevărat profet. Atunci şi-au privit tălpile încălţărilor ca şi cum ar fi fost din aur.

Lucru deosebit de rar, Abu Bakr izbucni în râs.

– Am continuat: „Mahomed ibn Abdallah trebuie să meargă să se roage şi să se prosterneze în faţa trupului înţeleptului. Aşa este tradiţia. Abu Lahab doreşte să jignească morţii şi să calce în picioare tradiţiile noastre?" Ei au spus: „Nu!" Atunci, aşa cum se face la piaţă pentru a avea doi saci cu grâu în loc de unul, am zis:

„De asemenea, trebuie ca ibn Abdallah să poată merge la cimitir. Waraqa n-ar fi dorit să audă alt glas decât al lui la mormântul său, deoarece, cum admiteţi voi înşivă, nici Allat, nici Hobal nu erau zeii lui." Şi după ce au mai mormăit puţin, au dat din cap în semn de aprobare!

Abu Bakr, nefiind obişnuit să vorbească atât de mult timp, ceru puţin lapte de cămilă. Apoi, zâmbitor, istorisi mai departe:

– Aşa că am profitat ca să cer un al treilea sac, spunându-le: „Oameni de vază din Mecca, înţelepciunea voastră îmi încălzeşte inima. Voi aveţi credinţele voastre, dar îi respectaţi pe cei care adoră alţi zei decât ai voştri. Astăzi este o zi frumoasă! Se simte parfumul păcii! Totuşi, dacă gândiţi că, pentru această ocazie, Trimisul nostru poate să umble prin Mecca fără să i se întâmple ceva rău, atunci acordaţi-i dreptul de a se duce să se roage la Kaaba cum făcea înainte de plecarea lui la Taif".

Al-Arqam izbucni în râs. Trecuse atâta amar de vreme de când în casă nu se mai auziseră râsete! Fiecare se simţi revigorat. Mahomed însuşi îşi arătă mulţumirea. Barba îi tremură de satisfacţie.

Abu Bakr fu primul care îşi reluă aerul serios.

– Acest sac nu a trecut la fel de uşor ca primele două, recunoscu el. Dar făcuseră atâţia paşi înainte, încât nu mai puteau da înapoi. Iată la ce învoială s-a ajuns: Trimisule, de astăzi eşti liber să mergi să te rogi la Kaaba în zori şi la apus. În zori, până când soarele desenează o umbră clară. La apus, din moment ce soarele se face roşu şi până când vrei tu în noapte. Bineînţeles, Abu Lahab şi-a arătat colţii, aşa că îţi este interzis să iei cuvântul pentru a predica. Ai dreptul te rogi, dar nu te adresezi nimănui dacă nu ţi s-a adresat el mai întâi...

Mahomed se încrunta deja. Cu un zâmbet viclean, Al-Arqam îi anticipă critica:

– Acestea sunt condiţiile puse de necredincioşi şi păgâni. Le-am acceptat fără să ne punem de pricină, căci nu este o înţelegere rea. Dacă unul dintre aceşti idolatri vrea să te insulte, înseamnă că ţi se va adresa şi-i

vei putea răspunde după bunu-ţi plac. Iar dacă este un om sincer care doreşte să afle cuvântul tău, şi lui îi vei putea răspunde.

Din nou, se amuzară cu toţii de acest şiretlic ingenios.

– Ei nu gândesc prea departe, rânji Abu Bakr. Şi apoi această situaţie nu va dura decât atâta timp cât Allah, fie el Milostiv, ne va ţine în Mecca înainte de a călăuzi spre o viaţă nouă. Aruncând o privire scurtă spre Fatima, adăugă: Mai există o condiţie. Au cerut ca tu să te duci singur la Kaaba. „Fără toată trupa voastră care provoacă de fiecare dată dezordine!" a spus Amr ibn al-Ass, care nu este altul decât gura lui Abu Sufyan. Am răspuns: „Nici vorbă! Nici un puternic din Mecca nu se deplasează singur. Vreţi ca Trimisul nostru să meargă pe străzi ca un slujitor sau un sclav? Ar însemna că-l scuipaţi. Trimisul va merge cu fiica sa Fatima şi cu Bilal, sclavul lui eliberat". Au acceptat în silă, ca şi cum îţi acordau o favoare, căci ştiu ce a învăţat-o Abdonai pe fiica ta.

Aşa că în acea iarnă, la fiecare crăpat de ziuă, Fatima îşi însoţi tatăl la Kaaba şi-l protejă în timpul rugăciunilor. La început fu uşor, deoarece nu-i băga nimeni în seamă.

După abluţiunile făcute cu grijă la izvorul Zamzam, Mahomed se ducea să se aşeze într-un colţ, în partea opusă şirurilor de idoli din lemn înfipţi în pământ. Rămânea acolo, cu buzele mişcându-i-se fără încetare. Uneori avea ochii deschişi şi vii. Alteori, pleoapele îi erau închise, ca şi cum nu aveau să se mai deschidă niciodată, ceea ce îi stârnea Fatimei îngrijorarea. Apoi, când umbra zidului se contura în praf, Mahomed Trimisul se ridica dintr-o singură mişcare şi îi zâmbea fiicei lui. La fel îi zâmbea şi după căderea nopţii, când şoptea:

– Este vremea să mergem acasă. Trebuie să dormi.

Adesea se gândea că tatăl ei nu se întorcea în casa lui Al-Arqam decât pentru ea. El ar fi rămas cu plăcere acolo până a doua zi dimineaţă, la căderea umbrei.

Parcă toate se liniştiseră dintr-odată. Nu se mai auzeau strigăte, injurii, ameninţări. Într-o zi, însă, pe când coborau pe strada principală, nişte urlete sfâşiară aerul dimineţii. Îşi făcu apariţia o femeie cu o tunică largă, cu părul desfăcut, care ducea un sac vechi din piele. Se repezi spre Mahomed. Din gura ei mare se revărsau injurii. Până să-şi revină Fatima din uluire şi să ridice băţul cu vârf de fier al lui Abdonai, nebuna răsturnase conţinutul sacului pe ei. Gunoaie, măruntaie de vită colcăind de viermi, mâncare putredă. Femeia mai lătră nişte obscenităţi, apoi îşi luă picioarele la spinare în faţa armei mânuite de Fatima.

Mahomed se întoarse în curtea lui Al-Arqam să se spele din cap până-n picioare. Nici vorbă să se înfăţişeze murdar şi puţind înaintea Dumnezeului său. Când fu curat, umbrele soarelui muşcau deja pământul. Era prea târziu să meargă la Kaaba.

Abu Bakr şi Al-Arqam voiră să ştie cine era nebuna. Fatima o recunoscuse imediat.

– Este Omm Jamil bint Harb. Prima nevastă a lui Abu Lahab, spuse ea. Şi sora lui Abu Sufyan.

A doua zi şi-n zilele ce urmară, nevasta lui Abu Lahab încercă din nou să-i murdărească cu gunoaie pe drumul spre Kaaba, însă Fatima era acum pregătită. De îndată ce femeia îşi făcea apariţia sau îi auzea urletele, băţul cu vârf de fier al lui Abdonai începea să se agite.

– Ai grijă nu cumva să o atingi, îi atrăsese atenţia Abu Bakr. Abu Lahab şi Abu Sufyan atât aşteaptă. Ar fi în stare să ceară în *mala* dreptul de a riposta.

Fatima deveni foarte iscusită, astfel că băţul ei abia atingea şalele, pulpele şi chiar ceafa nebunei. Doar îi ştergea uşor pânza tunicii. Atâta era de ajuns: nebuna îşi arunca sacul şi fugea, strigând tot felul de injurii.

Această scenă se repetă de atâtea ori, încât deveni un spectacol distractiv pentru locuitorii Meccăi. Din ce în ce mai numeroşi, veneau să dea târcoale cu noaptea în cap pentru a privi amuzaţi cum fiica Trimisului o punea pe fugă pe soţia lui Abu Lahab. Oamenii râdeau

în hohote prin curți. Se prăpădeau de râs pe străduțe. La *mala*, un potop de glume se abătu asupra lui Abu Lahab. Negru de furie, acesta porunci ca nevasta lui să nu mai fie lăsată să iasă din casă înainte ca soarele să lase umbre foarte apăsate în praf. Străduțele și diminețile își regăsiră liniștea. Dar vreme îndelungată oamenii povestiră despre aceste momente de nebunie.

Toată această agitație atrăsese din nou atenția asupra Trimisului lui Allah. Numeroși fură cei din Hidjaz care auziră vorbindu-se despre predicile lui și despre ura pe care oamenii de vază din Mecca o nutreau față de el. Prin urmare, cu fiecare ocazie, târguri sau sărbători ale zeilor păgâni, se adunau la Kaaba în zori, lângă zidul unde se ruga Mahomed. Cei mai mulți ca să se distreze, ca să asiste poate la o încăierare sau ca să o vadă pe fiica Trimisului mânuind bățul. Cum cel mai adesea nu se întâmpla nimic, erau dezamăgiți. De ciudă, scuipau în țărână înainte de a pleca.

Pe alții, în schimb, îi încerca o curiozitate mai puțin bolnavă. Deoarece cunoșteau condițiile impuse de clanuri rugăciunilor Trimisului, evitau *să-i vorbească* și *să-i* pună întrebări. Le era suficient să-l asculte. Unii rămâneau acolo tot timpul cât se reculegea, ba chiar se întorceau seara sau a doua zi, dornici să afle tot mai multe despre cuvântul și voința lui Allah cel Milostiv și Îngăduitor. Alții însă, mai numeroși, trebuie să o spunem, sfârșeau prin a clătina din cap neîncrezători și se duceau să-și depună ofrandele la picioarele vechilor idoli.

Fatima supraveghea îndeaproape aceste manevre. Învățase multe despre comportamentele unora și ale altora și, mai ales, ajunsese să înțeleagă și să admire modul în care tatăl ei propovăduia fără să pară că făcea acest lucru. Nici unul dintre cuvintele lui nu era inutil. Nici una dintre rugăciunile lui nu era pierdută. Ea însăși învățase pe de rost toate surele. Iar când Mahomed, în timpul momentelor de reculegere din timpul nopții, primea de la îngerul Gabriel noi cuvinte ale Dumnezeului

său, Fatima nu trebuia să le mai afle din gura lui Zayd sau Ali, căci le cunoştea înaintea lor.

Într-o noapte, când se întorceau în linişte de la Kaaba, îi mărturisi acest lucru tatălui ei. El îi puse o mână pe păr şi spuse:

– Cuvintele sunt nişte păsări. Dacă ştii să le deschizi colivia, găsesc mereu încotro să se ducă. Şi poţi avea încredere în ele: cunosc cele mai bune cuiburi.

Şi astfel ajunseră la inima lui Musab ibn Umayr.

Convertirea lui Musab ibn Umayr

Într-o după amiază, Al-Arqam se întoarse în curte plin de veselie.

– Trimisule, un bărbat stă în Kaaba şi recită cuvintele tale cui vrea să le audă! strigă el. Acolo, în plină zi. Recită ceea ce a învăţat, ascultându-te cum te rogi, Trimisule. Are un glas încântător. Este prietenos şi blând. Celor care se apropie le adresează un salut plin de cumsecădenie. Le spune: „Aşezaţi-vă, vă rog, şi ascultaţi mesajul. Vă rog, primiţi-l, dacă nu, nu vă faceţi griji!" Apoi, recită cuvintele tale. Iar glasul lui... nu poţi să nu-l asculţi.

Mahomed se arătă deopotrivă încântat şi rezervat. Abu Bakr voi să se ducă imediat să-l întâlnească pe străinul cu pricina.

– Aşteaptă, aşteaptă, îi ceru Mahomed. Faptele acestui bărbat îi privesc pe el şi pe Allah. Nu e momentul să ne amestecăm.

Seara, totuşi, Al-Arqam cedă curiozităţii. Îi însoţi pe Mahomed şi pe Fatima până la Kaaba. Bărbatul era acolo. Foarte tânăr, purta o tunică şi o mantie îngrijite, care demonstrau că provenea dintr-o familie bună. Chipul lui, mare şi aproape spân, era luminos şi simplu ca un izvor de apă. Când îl văzu pe Trimis apropiindu-se pentru rugăciunea de seară, îşi termină versetul pe care-l recita, apoi le mulţumi celor ce-l ascultau făcând o plecăciune adâncă. Fără să mai rostească o vorbă, se aşeză suficient

de aproape încât să audă glasul lui Mahomed. Rămase până târziu în noapte, iar a doua zi era capabil să recite versetele pe care nu le știa cu o seară înainte, oricât de lungi ar fi fost.

Doar o lună mai târziu își spuse numele: Musab ibn Umayr.

– Nu mă cunoști, deși fac parte din clanul Hashim, ca tine, îi spuse el lui Mahomed. Am petrecut mai mulți ani în Ghassan. Am auzit vorbindu-se despre tine, Trimisul din Mecca, și imediat mi-am dorit să te ascult. Mi-am aranjat treburile, și iată-mă aici. Nu am vrut să te deranjez. Cuvântul tău, care îi aparține lui Allah și se revarsă în gura ta prin harul îngerului, mă împlinește. Acest lucru îmi ajunge în viață.

Mahomed îl luă în brațe și strigă emoționat:

– De multă vreme Atotputernicul nu mi-a făcut un cadou atât de frumos!

– Cere-mi tot ce vei vrea să-mi ceri, mai spuse Musab. Pașii mei îi vor urma întotdeauna pe ai tăi. Cunosc condițiile ce ți-au fost impuse de *mala*. Eu nu mă supun nici unei reguli și nu mă tem de nimeni. Dacă mi s-ar întâmpla ceva, familia mea ar pretinde pe dată să-mi fie răscumpărat sângele.

– Ceea ce aș vrea să-ți cer nu-mi poți da, răspunse Trimisul. Allah cel Milostiv și Iertător nu a îngăduit decât unui om să îi cânte cuvântul cu atâta frumusețe și poezie. Acest om ești tu și nimeni altcineva.

Din acea zi, cei care veneau pe esplanada Kaabei îl ascultau pe Musab ziua și pe Mahomed în zori și la apus.

În acea vreme, Ruqayyah dovedi în sfârșit că nu mințise când se lăuda că frumosul Othman ibn Affan nu visa altceva decât să o ia de nevastă, chiar dacă pentru asta ar fi trebuit să se supună lui Allah.

Evenimentul se petrecu într-una dintre primele zile ploioase ale toamnei, în cel mai ciudat mod cu putință, când Mahomed se întorcea de la Kaaba, ca în fiecare dimineață.

Din cauza timpului urât, Bilal îi însoţea, protejându-l pe Trimisul Domnului cu o pânză întinsă între două ramuri de palmier ce formau un mic baldachin. Se aflau încă pe strada principală, croindu-şi drum printre negustorii care-i priveau cu un aer complice. Pe neaşteptate, Othman ibn Affan fu acolo, lângă ei. Se înfăşurase într-o mantie mare din lână brună, foarte asemănătoare cu cea purtată dintotdeauna de Mahomed. Pe dedesubt, cingătoarea lui împodobită cu bobiţe de aur strălucea, iar teaca sabiei era la vedere.

Fatima se aşeză în faţa lui, cu băţul deja ridicat, gata să-l atenţioneze. Othman, cu veşmintele şiroind de la ploaie, cu turbanul lăsat greu pe frunte, ridică palmele.

– Soră! Nu ridica băţul împotriva mea. Oricine din Mecca ştie că te foloseşti de el cu mare pricepere. Apoi se întoarse către Mahomed: Mă apropii de tine ca să-ţi slujesc, Mahomed ibn Abdallah. Dacă o doreşti şi tu.

Fără să mai rostească o vorbă, luă din mâinile lui Bilal ramurile ce susţineau baldachinul şi se aşeză în spatele lui Mahomed aşa cum ar fi făcut un slujitor.

– Ce faci, Othman ibn Affan al Omayya? îl apostrofă Mahomed, răsucindu-se spre el. Nu ştii că aici te văd toţi apărându-mă de ploaie? Nu vom termina bine discuţia, şi toată Mecca îşi va bate joc de tine. Vărul tău Abu Sufyan se va supăra. Te va insulta. El şi tot clanul tău.

– Cei din clanul Omayya nu sunt cu toţii necredincioşi, Trimisul lui Allah. Cât despre Abu Sufyan, să-l lăsăm să vorbească: mai mult dă din gură decât crede cu adevărat ce spune. Nu te îngrijora, el nu este nici gura, nici urechile mele. Ştiu ce fac. Şi de ce.

Mahomed îl privi cu atenţie.

– Dacă aşa este, spune odată.

Cortegiul lor ciudat îşi reluă drumul. Deşi era evident că ţinea ramurile unui baldachin pentru prima dată în viaţa lui, Othman îşi dădu toată silinţa ca să-l apere pe Mahomed de ploaia torenţială. Bilal şi Fatima făceau schimb de priviri mirate. Deşi vremea era urâtă,

feţele uluite ale curioşilor se înmulţeau pe marginile străduţelor şi în pragurile curţilor.

Othman nu aşteptă să ajungă acasă la Al-Arqam ca să se destăinuie.

– Trimisule, începu el pe un ton precaut. I-am spus într-o zi fiicei tale Ruqayyah că numai un Dumnezeu de neînvins şi Atotputernic putea da naştere unei femei atât de frumoase ca ea. Acest lucru se întâmpla în urmă cu patru ani. Era măritată cu Utbal, fiul fără inimă al lui Abu Lahab – *fie ca inima să-i putrezească!* În toţi aceşti ani, am văzut multe femei, Trimisule. Aici, în Mecca, la miazăzi, la Sanaa, Zafar sau Maris. Precum şi la miazănoapte, în întregul Ghassan. Le cunoşti. Evreice sau creştine, nu pierd nici o ocazie de a se arăta prietenoase îndată ce simt deşertul sub pielea noastră. Totuşi, frumuseţea lui Ruqayyah nu a încetat să mă încânte. Oricât de departe m-aş fi dus să fac negoţ, n-am avut decât o dorinţă: să mă întorc lângă ea la Mecca. Şi fără gânduri ascunse! Mă mulţumeam să o admir când mergea prin oraş. Iar în timpul acestor patru ani – Allah Atotputernicul să mă prefacă în piatră dacă mint – nu am căutat să obţin nimic de la ea. Ruqayyah ta era în patul acestui Utbal. O canalie lipsită de respect şi fără pic de gust! Un om de nimic! Însă tu l-ai ales pentru ea...

Oftă, apoi reluă plin de entuziasm:

– Allah este Dumnezeu, nu există altul decât El! Viaţa de ieri nu este cea de azi, nici cea de mâine. Lăudat fie cel Milostiv şi Îngăduitor! Utbal a repudiat-o pe fiica ta. Aşa că iată-mă astăzi, Trimisule. Dă-mi-o pe Ruqayyah ta, această frumuseţe unică precum Domnul Atotputernic. Vei putea cere orice de la mine. După cum ştii, sunt destul de bogat ca să nu datorez nimic celor din clanul meu. Ei au relaţii carnale cu demonii şi zeiţele diavolului Iblis, nu eu.

Mahomed nu răspunse. Sub perii bărbii lui se puteau ghici mulţumirea şi veselia.

Othman nu putea să-l vadă. Răcoarea adusă de ploaie nu era în stare să-i potolească focul gândurilor şi al temerilor.

Merse astfel, de parcă ar fi călcat pe spinii cactuşilor din deşert, până în pragul casei lui Al-Arqam. Acolo, Mahomed îi făcu semn lui Bilal să ia ramurile baldachinului, apoi se întoarse spre tânăr.

– Othman ibn Affan, cunoşti versetele pe care Dumnezeul nostru ni le-a dat în chip de Lege?

Othman se strâmbă, plecându-şi fruntea.

– Numai unele. Nu multe, Trimisule, nu multe. Nu am putut să învăţ decât pe apucate, de la cei pe care clanul meu nu-i sperie.

– În acest caz, tinere Othman, sper ca viaţa ta viitoare lângă fiica mea Ruqayyah să fie frumoasă şi lungă, ca să poţi să le înveţi pe toate şi să nu le uiţi niciodată.

În acea zi, nimeni nu putu să nu audă strigătele de bucurie ale lui Ruqayyah. Fatima se strădui din răsputeri să-şi ascundă proasta dispoziţie.

Nu se îndoia că tatăl ei era mulţumit să-şi dea a doua fiică, repudiată, bogatului Othman. Lui Ashemu, care o observa cu acea privire care ghicea totul, reuşi să-i spună cu un zâmbet:

– Nenumărate sunt şiretlicurile lui Allah şi ale tatei ca să crească numărul credincioşilor...

Ea cunoştea gândurile lui Ashemu şi ale mătuşii Kawla. Acestea se temeau că ea va fi tristă, poate geloasă, văzând fericirea surorii ei. Se temeau să nu o macine din nou amintirea lui Abd Mrah.

Cât de mult se înşelau! Nu în felul acesta se gândea Fatima la Abd Mrah. Niciodată. Pentru ei doi, pentru ea şi Abd Mrah, niciodată nu-şi imaginase această fericire banală a căsătoriei. Nu era făcută pentru asta. După cum nici Abd Mrah nu fusese făcut să devină un soţ trist.

Chiar dacă Allah cel Neînduplecat nu l-ar fi transformat în martirul lui, nu ar fi devenit soţ şi soţie.

Ar fi devenit războinici. Ea și el, uniți ca două mâini pe mânerul aceleiași *nimcha* în slujba tatălui ei, Trimisul.

Iată cum se gândea ea la Abd Mrah.

În cele mai frumoase vise ale ei, goneau în galop unul lângă celălalt, zburând peste deșerturile de stâncă și de praf, când pe dromaderi magnifici, când pe armăsari pursânge. Cu același curaj și aceeași lipsă de griji, îi învingeau fără cruțare pe cei mai puternici, pe cei mai cruzi, pe cei mai îndârjiți dușmani ai lui Allah și ai Trimisului său. Îi doborau pe demoni, îi spintecau pe djinni, iar în urma lor, mângâiată de adierea răcoroasă a unei oaze, se năștea o împărăție de o strălucire nemaivăzută.

Față de acest destin de vis, ce căsătorie ar fi putut s-o întristeze și s-o facă geloasă?

Nici una, nici una!

Dar cine putea ști?

Nimeni. Nici măcar Ashemu.

Vești de la Yathrib

Când se încheie anotimpul ploilor, la ușa lui Al-Arqam bătu un om pe care Mahomed îl aștepta de mult timp. Tamim al-Dari, dragul lui tovarăș, se întorsese, iar veștile pe care le aducea îi înviorară pe toți.

Tamim se născuse la Hebron, în Palestina, și făcuse avere prin negoț cu iudeii, care îl respectau în mod deosebit. Călătoriile lui de afaceri, pe drumul spre Mecca, îl duceau adesea în oaza Yathrib, locuită de evrei din neamul lui Abraham, cu excepția a două clanuri: Aws și Khazraj. Originare din sudul îndepărtat, acestea din urmă nu se instalaseră la Yathrib decât de câteva generații.

La masa de seară oferită de Abu Bakr după rugăciune, Tamim își sprijini trupul sprinten de perne și povesti:

– Odinioară, stăpânii oazei erau iudeii din clanul Banu[1] Qurayza. Ei menţineau pacea şi controlau comerţul. Dar astăzi, s-a terminat. Astăzi puternicii din Yathrib sunt clanurile Aws şi Khazraj. Părinţii părinţilor lor veneau din sudul Meccăi. Din nefericire, se duşmănesc necontenit cu iudeii, folosind orice pretext pentru harţă. Dar certurile distrug pacea şi afacerile, aşa că cei mai înţelepţi doresc unitatea între toate clanurile din Yathrib. Totuşi, ei se tem de Dumnezeul evreilor, bănuind că este mai puternic decât idolii lor.

Platoul cu curmale umplute şi smochine înmuiate în lapte de cămilă trecu din mână în mână. Tamim luă câteva fructe înainte de a continua:

– Fiii sunt sătui de conflictele taţilor. S-ar pune de bunăvoie sub puterea Dumnezeului lui Abraham. „Iudeii au o scriptură şi ştiu mai multe decât noi toţi despre lume, spun ei. Când încercăm să-i contrazicem, ne răspund: «Va veni un profet, aşa cum a venit Moise. Vă va supune pe voi, păgânii, căci zeii voştri nu sunt decât piatră şi lemn. Neamul nostru vine de la Abraham, a văzut totul de la facerea lumii. Aşezaţi-vă din acest moment sub oblăduirea lui Iahve, şi pacea se va revărsa asupra noastră». Au dreptate." Bătrânii clanurilor Aws şi Khazraj se lasă greu, zicând: „Dumnezeul lui Moise poate că este mare, dar este de la miazănoapte, şi noi suntem de la miazăzi. Niciodată nu va fi Dumnezeul nostru. Ne va transforma în nişte sclavi". Aşa încât nimeni nu găseşte o soluţie. Doar că...

Tamim îl fixă pe Mahomed în ochi.

– ... doar că, atunci când le-am vorbit despre Allah şi despre Trimisul lui, cei din clanurile Aws şi Khazraj au strigat: „Dacă există unul care ne poate uni, iată-l! Iar Trimisul lui nu cumva este profetul pe care ni-l vestesc iudeii? Dacă vine aici, va avea grijă de noi înainte să aibă

[1] Pentru a uşura înţelegerea, am rezervat denumirea „Banu" clanurilor evreieşti (n.a.) În arabă, *banu* înseamnă „fiii lui", „descendenţii lui", servind astfel la denumirea triburilor. Echivalentul ebraic este *b'nai*. (n.red.)

grijă de ei!" Iar acum, Trimisule, cei din clanurile Aws şi Khazraj nu mai au decât o dorinţă: să te întâlnească.

Cu felul său de a fi liniştit şi încrezător, Tamim observă chipurile care-l înconjurau: Abu Bakr şi Al-Arqam aveau sprâncenele încruntate, Mahomed avea un aer răbdător. Adăugă pe un ton blând:

- Zilele trecute, pe drum, mă bucuram să vă dau această veste. Să vă spun: „Tovarăşi! Cuvântul Trimisului lui Allah zboară din ce în ce mai departe!" Dar, din ce mi-aţi povestit voi, aici, la Mecca, viaţa credincioşilor în Allah nu mai este posibilă. Îmi spuneţi că trebuie să pornim în pribegie. Să fugim, aşa cum Moise şi poporul lui au fugit de cruzimea Faraonului. Văd că Atotputernicul s-a folosit de mine ca să ne arate patria noastră din viitor. Mahomed, cheamă-i aici pe locuitorii din Yathrib. Convinge-i să ne primească pe toţi. Îţi garantez, te vor asculta şi vor fi fericiţi.

Dezbaterea fu aprinsă. Mulţi dintre ei stătuseră în Yathrib cu diverse ocazii, profitând de răcoarea oazei, la întoarcerea din Ghassan sau înainte de traversarea periculoasă a platourilor din Maydan. La şase zile de mers pe cămilă de Mecca, Yathrib era o oază întinsă, atât de umedă şi de verde, încât te făcea să uiţi de nisipul şi praful din Hidjaz. Populaţia era abia o treime din cea a Meccăi. Cultivau legume, făceau comerţ cu animale şi realizau arme splendide. Fără a mai pune la socoteală semnele pe care Allah le lăsase de multă vreme pe acel pământ, unde păgânii nu erau bine-veniţi. În plus, toţi ştiau că tatăl Trimisului îşi avea mormântul la Yathrib. Murise acolo pe când vizita familia soţiei sale Amina, mama lui Mahomed, care era din clanul Khazraj.

Abu Bakr se arătă plin de entuziasm.

- Nu se află în Yathrib toate semnele de care avem nevoie ca să ne călăuzească paşii?

Cu toţii împărtăşeau această părere. Totuşi, după cum îi era obiceiul, după ce fiecare spuse ce gândea, Mahomed îi îndemnă:

– Haideţi să ne rugăm şi să dormim. Să-i dăm Atotputernicului timpul de care are nevoie ca să ne ia de mână.

În realitate, le trebui mai multă răbdare decât o noapte de somn şi de rugăciune. Hotărârea nu veni nici a doua zi, nici cu o zi mai târziu. Înainte de a o lua, Mahomed făcu un anunţ care-i miră pe majoritatea credincioşilor aflaţi în curtea lui Al-Arqam.

De zile în şir, entuziasmul lui Ruqayyah la ideea căsătoriei umplea casa. În dimineaţa în care Trimisul trebuia să se aşeze între noii soţi, zona dedicată femeilor era un furnicar, plin de ciorovăieli, râsete, şuşoteli şi, în sfârşit, de aplauze când Ruqayyah apăru într-o tunică de Saba, brodată cu fir de argint şi scoici, pe care i-o dăruise viitorul soţ. Un veşmânt pe care avea să-l scoată doar pentru a primi mângâierile lui Othman...

După rugăciunea de la amiază, înainte ca nuntaşii să se aşeze în faţa felurilor de mâncare, Mahomed luă mâna lui Ruqayyah în mâna lui dreaptă şi pe cea a lui ibn Affan în mâna sa stângă. Tânărul şi elegantul Othman părea transfigurat.

– Prin voinţa lui Allah care îmi călăuzeşte fiecare pas, am luat o decizie, anunţă Trimisul. Astăzi, Othman ibn Affan o primeşte pe fiica mea Ruqayyah drept nevastă. Peste două zile, ginerele meu Othman îi va conduce pe cei care doresc să-l urmeze la Aksum, dincolo de marea Al-Qulzum. Va merge în această parte a pământului ca să ducă cuvântul şi binefacerile lui Allah – fie ca El să ne arate Milostenie şi Îngăduinţă! – la o căpetenie cu numele Najashi. Acest prinţ din Aksum îl venerează pe Dumnezeul unic al creştinilor. Este bun şi îngăduitor faţă de Domnul nostru Atotputernic şi ne-a trimis emisari cu acest mesaj de frăţietate. El ne spune: „Îl iubesc pe Domnul Milostiv şi Îngăduitor după rânduielile noastre. Voi le aveţi pe-ale voastre. Nu are importanţă. Nu există alt Dumnezeu decât El. Iar noi suntem fraţi întru El". Acest Najashi ştie cum suntem trataţi aici. El ne spune:

„Veniţi, voi fi protectorul vostru plin de respect. La mine nu vă veţi teme de nimic". L-am întrebat pe Allah cu privire la aceste oferte. Îngerul lui îmi răspunde: „Pământul lui Dumnezeu nu este atât de larg încât să vă îngăduie să plecaţi oriunde!"[1] A venit ceasul să întoarcem spatele Meccăi şi păgânilor ei. Să pornim la drum spre noi zări. Să ducem cât mai departe cu putinţă cuvântul lui Allah. El nu aşteaptă de la noi decât această cutezanţă şi spune: „Eu voi şterge relele celor care s-au pribegit, au fost izgoniţi din casele lor, au suferit pe Calea Mea".[2] Am încredere. I-o încredinţez pe Ruqayyah lui Othman, precum şi pe Umm Kulthum, care a fost eliberată prin repudiere de duşmanii noştri. Amândouă îmi sunt dragi, zise Mahomed uitându-se la fiicele lui mai mari. Nu vă fie teamă. Toţi cei care vor să-l urmeze pe Othman cel Viteaz să spună. Atotputernicul va fi cu voi.

Pe când oamenii discutau, ezitau, se hotărau, Trimisul le dădu în sfârşit tovarăşilor lui, Tamim, Abu Bakr şi Al-Arqam, răspunsul pe care îl aşteptau:

– Este prea devreme ca să-i întâlnim pe cei din Yathrib. Ei nu ne cunosc destul, iar noi nu le cunoaştem intenţiile. Nu putem desemna noua ţară sfântă a lui Allah fără să cercetăm mai mult.

La auzul acestor cuvinte, faţa lui Tamim se crispă. Mahomed îi puse o mână pe umăr:

– Nu te mâhni, Tamim. Dacă Atotputernicul doreşte ca noi să mergem la Yathrib, vei afla în curând. Le vom trimite evreilor, precum şi celor din triburile Aws şi Khazraj, un giuvaier pe care Allah ni l-a lăsat în Kaaba. Vom afla repede cât valorează inima lor acolo, în verdeaţa oazei.

Giuvaierul despre care vorbea Mahomed era Musab ibn Umayr. Abu Bakr aplaudă.

– Bineînţeles! Bineînţeles, iată soluţia!

*

[1] *Coran* 4, 97
[2] *Coran* 3, 195

Tamim se duse să-l asculte pe Musab ibn Umayr la Kaaba. Se întoarse vrăjit.

– Să se ducă la Yathrib! strigă el cu bucurie. Inima lor se va deschide înaintea lui, nu e cu putinţă să fie altfel. Nu există alt dumnezeu în afară de Dumnezeu, şi El vorbeşte prin gura lui Musab!

A doua zi, pentru prima dată, Musab ibn Umayr trecu pragul casei lui Al-Arqam. Când Mahomed îi spuse ce se aştepta de la el, tânărul făcu o plecăciune şi-i mulţumi de nenumărate ori.

– Aceasta mi-e răsplata, zise el fără şovăială. Voi fi demn de ea. Cămila mea este pregătită de multă vreme, Trimisule. Nu-mi ia decât o clipă s-o înşeuez. Mâine voi porni la drum.

– Fii prudent, Musab. Vezi ce se întâmplă aici, la Mecca. Când vestim cuvântul lui Allah, loviturile curg repede, iar făţarnicii nu lipsesc. La Yathrib nu vei afla cât valorează evreii şi neevreii decât atunci când vei fi singur cu ei şi lipsit de protecţie. E posibil chiar să-ţi pierzi viaţa.

– De ce m-aş teme, Trimisule? se amuză Musab. Domnul nostru spune: „Nu staţi la îndoială asupra celor cărora li se închină ei, căci ei nu se închină decât celor cărora li se închinau taţii lor odinioară. Noi o să le dăm partea lor, fără să-i lipsim de nimic"[1].

Încă o dată, Mahomed şi tovarăşii lui fură fermecaţi de Musab.

Cine ar fi putut rezista felului plin de blândeţe în care Musab recita cuvintele lui Allah?

Cine mai bine decât el le putea pleda cauza la Yathrib?

Solie la Aksum

Vreo treizeci de oameni porniră la drum spre Aksum cu Othman şi Ruqayyah. Pentru mai multă siguranţă,

[1] *Coran* 11, 109

caravana lor se însoți cu altele care mergeau la Djedda să facă negoț cu negustorii din Africa. Curtea lui Al-Arqam deveni brusc foarte liniștită.

Trei sau patru zile mai târziu, Abu Bakr, care supraveghea îndeaproape starea de spirit a puternicilor Meccăi, se arătă mulțumit.

– Bineînțeles, plecarea lui Othman, a tinerei lui soții, a cumnatei și a grupului său de credincioși și slujitori nu a trecut neobservată. Dușmanii noștri sunt la curent. Știu, dar nu spun nimic. Pentru clanul Omayya, Othman era deja un fiu pierdut. Plecarea lui le convine. Dacă ar fi rămas la Mecca, ar fi trebuit să-l înfrunte. Să-l renege în fața *malei* sau să pară slabi. Plecarea lui Othman îi eliberează de această povară. Cât despre cei care-l însoțesc în ținutul Abisiniei, se numărau printre cei mai slabi dintre tovarășii noștri. Cei pe care nici un clan nu-i apără și pentru care nimeni nu va cere răscumpărarea sângelui vărsat dacă ar fi omorâți. Doar Yakut regretă că nu-și mai poate exercita cruzimea asupra lor. Este bine să fim atenți la el.

În zori și la apus, rugăciunile decurseră conform obiceiului. Fatima era însă foarte vigilentă, căci învățătura lui Abdonai nu-i dădea pace: „Când totul pare a fi liniștit, totul minte. În timp de pace, trebuie să ai o sută de ochi". Desigur, locuitorii Meccăi se obișnuiseră cu deplasările lor prin oraș, dar asta nu însemna că erau numai lapte și miere.

Vecinii lui Al-Arqam se distrau să bată în tobe atunci când membrii gospodăriei lui se rugau. Alteori, înfierbântați de credincioșii lui Allat și Hobal, se dedau la concursuri de obscenități. Din când în când, unii veneau să-și arunce gunoaiele peste zidul curții. În ajunul sărbătorii de primăvară a lui Allat, vărsară în fața porții un butoi plin cu utere de oaie, împiedicând intrarea sau ieșirea din casă până când pământul nu era curățat.

La Kaaba, absența lui Musab ibn Umayr fu remarcată, apoi uitată. Pe măsură ce zilele se lungeau, pelerinii se adunau tot mai numeroși ca să-și aducă ofrandele

şi rugăminţile înaintea idolilor. Seara, după ce se învârteau în jurul Pietrei Negre, se apropiau de Mahomed ca să-l apostrofeze şi să-şi bată joc de el. Trimisul devenise o atracţie. Un bărbat pe jumătate nebun căruia îi cereau să facă minuni.

– Un profet fără minuni nu există! strigau ei. Hai, hai! Arată-ne ce ştii să faci, ibn Abdallah!

Printre ei se găsea întotdeauna un membru al clanurilor lui Abu Sufyan sau Abu Lahab care să-i aţâţe cu speranţa că vor pune mâna pe o piatră sau pe un băţ.

Abu Bakr şi Al-Arqam erau foarte îngrijoraţi din cauza acestor provocări. Insistau pe lângă Mahomed să renunţe la rugăciunea de seară în incinta Kaabei.

– În cele din urmă vor găsi un nebun gata de orice, prezise Abu Bakr, frământându-şi mâinile.

– Dacă aceasta este voia lui Allah, replică sec Mahomed. Dacă în Milostivirea şi Îndurarea sa, consideră acest lucru de folos.

– Lasă-mă cel puţin să trimit mai mulţi slujitori să te însoţească, îl imploră Al-Arqam. Dacă devin violenţi, fiica ta nu va face faţă.

Mahomed refuză.

– N-am face decât să-i enervăm şi mai mult. Vor fi ca nişte hiene care adulmecă rana prăzii. Persiflările lor nu mă rănesc, iar fiica mea îmi oferă toată ocrotirea de care am nevoie. Ea ştie ce trebuie să facă.

Totuşi, mai târziu, când mergeau unul lângă celălalt pe străduţe, îi spuse Fatimei:

– Când îţi dai seama că furia lor creşte şi poate să-i sufoce, când simţi că insultele şi râsetele nu le mai sunt de-ajuns, evită-le privirea. Arată-te umilă. Nu-ţi încleşta degetele pe băţ, nu te încorda. Oamenii ăştia nu sunt cei de vază din Mecca. Nu au aroganţa celor care se cred întotdeauna cei mai puternici. Mai mult decât orice îi tulbură faptul că ne văd smeriţi şi neînfricaţi.

Fatima nu trebuia decât să-şi observe tatăl ca să priceapă că avea dreptate. Când o ploaie de injurii se abătea asupra lui, el închidea ochii şi se ruga ca şi cum

ar fi fost singur. Cei care-şi băteau joc şi erau agresivi îşi pierdeau răbdarea destul de repede şi plecau. Uneori, de îndată ce începeau să-şi latre obscenităţile, Mahomed le întorcea spatele. O manevră pe care Fatima o detesta. Niciodată spatele tatălui ei nu i se părea mai fragil ca atunci, expus imbecililor care erau în stare de orice! Atât timp cât stătea alături de el, agitând băţul cu vârf de fier care-i transmitea forţa lui Abdonai, păgânii îşi abăteau furia de la Trimis. Pe ea o potopeau cu cuvinte de batjocură:

– Neputinciosul! urlau ei. Se ascunde în spatele fiicei ca să se apere! Nu e bărbat.

– Într-adevăr, are o singură nevastă! O fetiţă de şase ani! Şi iată pe cine are drept războinic: pe fiică-sa, care se poartă ca un băiat.

– Un profet slab de vână şi un zeu decăzut, asta sunt el şi Allah al lui!

Când insultele durau prea mult timp, Mahomed îşi abandona rugăciunea, se ridica şi o lua pe Fatima de mână, spunându-i:

– Vino, să mergem acasă.

Se îndreptau ţintă spre provocatori, care în mod ciudat le făceau loc să treacă în tăcere.

Prima dată, Fatima protestase. Mahomed nu trebuia să plece din Kaaba de dragul ei!

– Le pot îndura ocările, îi zise. Urechile mele au auzit deja o mulţime.

– Iar eu mă pot ruga în curtea lui Al-Arqam fără ca aerul din jurul meu să fie murdărit, îi răspunse tatăl ei. Pe esplanada Kaabei, în timp ce se aprindeau torţele, adăugă: La un moment dat, va trebui să le cedăm locul. Kaaba este îngropată sub mizeriile lor. În cele din urmă însă, ne vom întoarce să o curăţăm. Îndoiala îi va cuprinde când ura se va întoarce împotriva lor şi va cădea asemenea grindinei cu piatră în deşert. Allah va avea grijă. Dacă vor cuteza să ridice mâna asupra ta, Fatima, carne din carnea mea, voi fi constrâns să ridic mâna asupra lor. Nimic nu-mi va sta în cale, dar ar fi mai bine

să nu ajungem acolo. Nu vreau să încurc planurile Domnului nostru Atotputernic.

Fatima nu uită această clipă şi aceste cuvinte până la moarte. Ele se strecurară în sângele ei şi o îmbătară de fericire.

De mii de ori revăzu scena când ieşise din Kaaba cu o mână ţinând arma persanului şi cu cealaltă în mâna tatălui ei.

De mii de ori îi lăudă pe provocatorii care făcuseră cu putinţă ca iubirea tatălui faţă de fiică şi a fiicei faţă de tată să se exprime într-un mod desăvârşit.

Lecţia învăţată era importantă: Milostenia şi Bunătatea lui Allah se puteau manifesta pe căile cele mai ocolite şi neaşteptate. Trimisul o ştia de multă vreme. Ea învăţa acum.

Pelerinii

Într-o după-amiază, în răstimpul cel mai călduros al zilei, cu fruntea plină de sudoare, Al-Arqam se apropie de Mahomed. Trimisul era cufundat într-un studiu profund al sulurilor lui Waraqa cu ajutorul lui Zayd şi Ali.

– Mahomed, Allah să fie Milostiv cu tine în veci! Iartă-mă că te tulbur. Sunt aducătorul unei veşti foarte rele. Unchiul meu Abu as Alkr, ultimul din clanul Omayya care încă îmi mai adresează cuvântul, m-a chemat la el să mă prevină. Cei din *mala* îţi vor sfârşitul. Clica lui Abu Lahab se încăpăţânează ca un stol de hoitari. Abu Sufyan şi ajutoarele lui au tot mai mulţi adepţi în Sfatul cetăţii. Planul lor este să adune la un loc toate clanurile din Mecca pentru a încuviinţa osândirea ta la moarte. Dacă reuşesc, nici eu nu te voi mai putea proteja.

Şocat, Zayd dădu drumul sulului pe care-l ţinea în mână.

– Unchiul meu Abu as Alkr mi-a spus că le va lua partea, continuă Al-Arqam. Dacă hoitarii se ating de casa mea, el nu va cere ca sângele să-mi fie răzbunat.

La cei din clanul Abd Manaf este la fel: se dezic de mine. Cuvântul meu nu mai are nici o greutate. În curând nici un clan nu se va opune uciderii tale. Doar o mână de oameni, cei din clanul Abd Muttalib şi verii tatălui tău Abdallah, refuză încă să te renege, în amintirea soţiei tale Khadija. Dar, mai devreme sau mai târziu, vor ceda. Atunci va veni Yakut, sau poate un altul, care, în acest moment, e chiar mai înverşunat decât Abu Lahab şi acoliţii săi. Îl cunoşti: pe vremea *saidei* bint Khowaylid, aţi făcut afaceri împreună. Este vorba despre Omar ibn al-Khattab al-Makhzum. Repetă oricui stă să-l asculte că trebuie să termine cu tine. Sora lui, Fatima, a plecat cu Othman şi fiicele tale fără acordul său. Când a aflat, a fost cuprins de o furie nebună. Se spune că azi-dimineaţă Abu Lahab însuşi l-a oprit să vină să-ţi taie gâtul. Avea deja sabia în mână. Adineauri, l-am văzut cu ochii mei pe esplanada pieţei mari urlând din toate puterile: „Mecca este în lacrimi, şi este vina unui singur om, Mahomed cel Putred! Acest bastard al demonilor îi dezbină pe fii şi pe taţi, pe fraţi şi pe surori şi pe fraţi între ei. Ibn Abdallah este neputincios în aşternut! Allat i-a închis coapsele, de aceea vine să distrugă pacea în Mecca. Atâta timp cât va fi în picioare şi-şi va scuipa cuvintele înveninate, nu va fi decât tulburare şi nenorocire în casele noastre! Îi vânează pe sclavii noştri, pe fetele noastre, pe surorile noastre şi pe soţiile noastre ca să păcătuiască fără ruşine cu djinii! Ce aşteptăm oare ca să punem capăt acestui haos?"

Zayd şi Ali se ridicară albi de mânie.

În Mecca, Omar ibn al-Khattab era temut. Foarte bogat şi foarte puternic, mânuia sabia cu o forţă şi o dexteritate ieşite din comun. Auster şi intransigent, putea să doboare cu o lovitură de pumn un cal care nu mergea în buiestru cum dorea el. De mai multe ori fusese văzut ucigându-şi în chinuri groaznice slujitorii pe care-i surprinsese recitând cuvintele ce veneau de la Allah. Dacă trebuiau să se teamă de cineva ca de răsuflarea lui Iblis,

el era acela. Totuşi, în faţa chipurilor descompuse ale tovarăşilor lui, Mahomed se mulţumi să şoptească:

– Omar este Omar. Dumnezeu este Dumnezeu. Îl cunoaştem pe Cel care are autoritate asupra celuilalt.

În acel moment apăru ca din senin Tamim.

– Şase pelerini au sosit de la Yathrib dis-de-dimineaţă, anunţă el. Acum se roagă în Kaaba. M-au recunoscut şi au venit la mine ca şi cum aş fi Domnul în persoană, fie ca El să-mi ierte trufia! Iată, Trimisule, Allah cel Milostiv şi Îngăduitor ne arată drumul. Braţele lui Tamim desenau umbre mişcătoare pe pereţi. Volubil, povesti mai departe: Musab şi-a îndeplinit misiunea mai bine decât ne-am fi imaginat. Oamenii din Yathrib nu mai încetează cu laudele la adresa lui. Cuvântul lui face minuni nu numai în rândul celor din clanurile Aws şi Khazraj, ci şi al evreilor, care îl ascultă cu atenţie. Toţi se arată nerăbdători să-l cunoască pe acest Trimis care aduce un cuvânt atât de apropiat de scripturile lor.

– De ce nu i-ai adus în curtea mea? se miră Al-Arqam.

– Vor să rămână discreţi, răspunse Tamim. Cunosc prea bine aroganţa şi asprimea celor din Mecca de îndată ce se ia cineva de idolii din Kaaba. Ei sunt la curent cu ameninţările care planează asupra credincioşilor noştri. De asemenea, nu este o hotărâre uşor de luat să ne primească în pribegie, să ne acorde un loc în Yathrib şi să ne asigure protecţia lor. Ei spun: „Trimisul trebuie să ştie la ce să se aştepte. La fel şi noi. În mod firesc, vor exista în Yathrib unii care se vor împotrivi. Nu vom aduce la noi deprinderile rele din Mecca. Dimpotrivă, venirea Trimisului nu va avea decât un scop: pacea pentru viitor".

– Este bine, interveni Mahomed. Sunt înţelepţi. Îşi doresc un profet, nu un războinic. Asemenea iudeilor din vechime, vor un *nabi* care să transmită fără trufie cuvintele Domnului. Cine le-ar putea reproşa acest lucru?

– Aşa este, încuviinţă Tamim. Cu atât mai mult cu cât sunt bogaţi. Ei fac negoţ cu cei din Ghassan, din

Maydan şi Hidjaz. De asemenea, armele făurite la Yathrib sunt faimoase, toate clanurile le preţuiesc, până departe, la miazănoapte. Bucuria tânărului se mai domoli. Încurcat, adăugă: Şi ei se tem. Adineauri, în faţa izvorului Zamzam, l-au auzit pe Omar ibn al-Khattab vorbind cu mânie la adresa ta. Ei îl cunosc bine. Săbiile de care este cel mai mândru au fost lucrate la Yathrib. Ameninţările lui nu-i lasă nepăsători.

Mahomed văzu privirile pe care le schimbau discipolii săi, însă nu-şi pierdu calmul.

- Nu trebuie să ne aşteptăm la o cale uşoară. Când Musa şi-a condus poporul departe de Faraon, Allah nu i-a trasat un drum de mătase...

Aşteptă ca fiecare să-şi spună părerea înainte de a întreba:

- Ce propun?

- O întâlnire peste treizeci de zile, cu ocazia marelui târg. Nu-i va bănui nimeni. Vor fi în număr suficient de mare ca să te vadă, să te asculte şi să hotărască.

- Foarte bine. Dar mai întâi trebuie să le vorbesc. La noapte, după ce luna trece la Răsărit, condu-i pe drumul spre Mina, dincolo de cimitirul Al-Maalat. Dacă nu au curaj să facă acest lucru, cum vor avea curajul să ne primească?

În a doua treime a nopţii, părăsiră casa lui Al-Arqam împreună, dar, pentru mai multă siguranţă, se împărţiră în grupuri mici. Mahomed, Zayd şi Fatima o luară pe un drum, Abu Bakr, Bilal şi Al-Arqam pe un altul. Se regăsiră lângă cimitir. Acolo, nişte tineri beduini veniră să-l salute pe Mahomed. Făcură o plecăciune înaintea lui.

- Tamim al-Dari ne-a poruncit să te conducem la el, Trimisule, şopti cel mai mare dintre ei.

Abu Bakr îşi puse mâna pe braţul lui Mahomed.

- Cum poţi şti că puştii ăştia nu ne vor trăda?

- Îi recunosc, spuse Fatima aşezându-se de partea lor. Cei pe care îi vezi aici şi-au riscat deja viaţa pe esplanada pieţei mari. Erau cu Abd Mrah.

Mahomed îl luă de mână pe unul dintre beduini.

– Arată-ne drumul, îi ceru.

Peste câteva minute, după ce străbătuseră un labirint strâmt şi foarte întunecat de stânci, în care înaintau unii în spatele celorlalţi, fiecare ţinându-se de haina celui dinainte, ieşiră într-un luminiş deschis sub lumina stelelor. Acolo se afla Tamim în compania solilor din Yathrib.

Inima Fatimei bătea cu putere. În pofida întunericului, recunoscuse ascunzătoarea în care Abd Mrah, la ultima lor întâlnire, îi dăruise mehariul alb pentru tatăl ei.

Un tânăr beduin scoase un şuierat. Tamim zări mantia pământie şi turbanul deschis la culoare al lui Mahomed. Uşurat, veni să-l întâmpine.

– Iată-l pe Trimisul Domnului, le vesti el celor din Yathrib.

Aceştia erau şase, trei Aws şi trei Khazraj, strânşi în jurul a două opaiţe. Neliniştiţi, se ridicară. După schimbul de saluturi şi o rugăciune comună pe care o învăţaseră de la Musab, Mahomed recită un fragment din învăţătura lui. Le vorbi şi despre profeţii veneraţi de iudeii din Yathrib:

– Ei au venit la poporul lor numai prin hotărârea lui Allah, Unicul, care le-a dat acestor *nabi* perseverenţa de a-i călăuzi pe cei care le ascultau cu supuşenie cuvintele. Dar cine îi asculta? Acesta este adevărul: ziua judecăţii e aproape, însă oamenii rămân nepăsători. Despre aducătorul soliei zic: „Iată alte născociri ale unui nebun care s-a molipsit de închipuirea unor poeţi proşti". Mie, Allah Unicul îmi spune: „Nu am trimis înaintea ta decât bărbaţi cărora li s-a dezvăluit voinţa Mea". Atunci, eu, care nu sunt decât purtătorul cuvintelor lui, vă spun: Dacă vă îndoiţi, întrebaţi-i pe cei care din rândul vostru ţin cronica neamurilor. Mie, Mahomed, *nabi*-ul său, mi-a fost dezvăluit că Dumnezeu este Dumnezeu şi nu există nici unul în afară de el. Voi trebuie să vă supuneţi Greutăţii şi Milostivirii sale. Că inima celor mulţi

este surdă și nepăsătoare este și va fi adevărat la Yathrib ca peste tot în lume. Dar să știți: aceștia nu vor fi decât hrană pentru gheenă.[1]

Bărbații din Yathrib se arătară impresionați și surprinși. Cuvintele lui Mahomed erau mai limpezi și mai tăioase decât cele ieșite din gura lui Musab. Erau cuvinte care cereau o alegere clară.

Unii șoptiră:

– Mahomed vorbește precum acei *nabi* ai evreilor al căror cuvânt este predat la *kuttab*[2] în Yathrib. Atunci de ce să mai vină la noi?

– Pentru că este unul de-ai noștri, răspunseră alții. Limba lui este cea a gurii noastre și a strămoșilor noștri.

După un moment de reflecție, cel mai în vârstă dintre Aws se întoarse spre tovarășii săi.

– Anotimp după anotimp, ne temem că dezbinarea ne va distruge cetatea. Clanurile noastre și cele ale evreilor nu încetează să se dușmănească. Pământul din Yathrib este unul. Adevărul îl cunoaștem: fără unitate, vântul și ura vor sfârși prin a ne împrăștia ca pe un coș de curmale râncede. Acest Trimis al lui Allah este șansa noastră. Domnul lui ne poate uni sub o singură oblăduire, pe noi, Khazraj și Aws, precum și pe evreii din triburile Banu Qurayza, Banu Nadir sau Banu Qaynuqua. Să ne întoarcem la Yathrib și să le ducem vestea. Fiecare va alege. Dar trebuie să ne grăbim. Amenințările la adresa Trimisului le cunoaștem. Și pe Omar îl cunoaștem.

Nimeni nu se mai împotrivi. Cei din Yathrib erau prea nerăbdători să pornească la drum. Cu ochii lucind de entuziasm, un tânăr pe nume Hubab ibn al-Mundhir făcu o plecăciune adâncă în fața lui Mahomed. Ridicându-se, spuse năvalnic:

– *Nabi!* Îți spun, dacă Dumnezeul tău ne unește în credința Sa, pe noi toți din Yathrib, atunci nu va exista om mai puternic decât tine pe fața pământului.

---

[1] *Coran* 21, 1-7; 108

[2] Școală (în limba arabă, în orig.)

Un nou credincios: Omar ibn al-Khattab

Cât aşteptau întoarcerea soliei, Abu Bakr îl convinse pe Mahomed să nu mai iasă din casa lui Al-Arqam doar cu Fatima. Din acel moment, îi însoţiră şi Bilal, şi Zayd. La fiecare colţ de stradă pândeau strigătele lui Omar ibn al-Khattab, temându-se că-l vor vedea ţâşnind cu sabia ridicată.

Al-Arqam făcea tot ce-i stătea în putinţă ca să afle hotărârile *malei* cu privire la Mahomed. Susţinătorii lui Abu Lahab obţinuseră unanimitatea pentru osândirea Trimisului la moarte? Din păcate, gurile se închideau în faţa lui.

- Vor lua hotărârea în taină, se plângea el. Vom afla prea târziu...

Abu Bakr îl imploră pe Mahomed să nu se mai ducă la Kaaba.

- La ce bun, Trimisule? Nu este decât un loc pângărit de idolatri. În curând, prin voinţa lui Allah, îi vei întoarce spatele.

După o îndelungă tăcere, Mahomed răspunse:

- Ştiu de multă vreme din ce aluat este făcut Omar. Nu este decât hrană pentru Domnul Atotputernic. Nu e sarcina noastră să ne ocupăm de el.

Apoi îi ceru lui Abu Bakr să se aşeze cu el, cu Zayd şi Ali în faţa sulurilor lui Waraqa.

- Mai trebuie să citim şi să învăţăm. Când cei din Yathrib se vor întoarce, va trebui să le dăm regulile noastre, care vor deveni ale lor. Altfel nu va exista o înţelegere. Nu trebuie să ne ducem acolo, la Yathrib, doar cu nişte cuvinte pe buze. Trebuie să fie scrise, aşa cum au fost scrise legile lui Musa.

Miracolul se produse cu şapte zile înainte de revenirea soliei din Yathrib. Pe când înaintau spre esplanada Kaabei, Mahomed, Fatima şi Zayd îl văzură pe Omar venind cu paşi mari spre ei. Era un bărbat de mai puţin

de treizeci de ani, frumos şi puternic, cu barba fină ca pânza hainelor. Dar în privirea lui se citea tot ce putea fi mai rău.

Mahomed îşi puse mâna pe umărul Fatimei atât pentru a-i da semnalul de oprire, cât şi pentru a-i transmite puţin din calmul lui. Toţi trei observaseră că în mâna dreaptă Omar nu-şi ţinea sabia ridicată, ci o tăbliţă din lemn lată de două palme.

Cu glasul său răsunător ce se auzea până departe, în semn de salut, îi spuse lui Mahomed:

– Azi-dimineaţă m-am trezit cu gândul să vă omor, pe tine şi pe fiica ta Fatima, care poartă acelaşi nume ca sora mea pe care zeul tău mi-a furat-o. Şi ca să nu şovăi în clipa în care aveam să vă lovesc cu *nimcha*, m-am dus acasă la sora mea ca să miros parfumul tunicilor ei. Voiam ca furia să-mi fie proaspătă şi inima mea sfâşiată să sângereze de amintiri în momentul când îmi voi flutura sabia prin faţa ochilor tăi. Dar iată ce am găsit printre tunicile surorii mele Fatima.

Omar ridică tăbliţa pe care o ţinea în mână. Mahomed, Fatima şi Zayd văzură că fusese vopsită în verde, şi pe ea fuseseră scrise cu grijă două învăţături ale lui Allah încredinţate Trimisului.

– Al-Bayina şi Al-Adiyat![1] citi Zayd.

– Da! scrâşni din dinţi Omar. Da, citeşti corect, fiu al ţinutului Kalb! Şi eu ştiu să citesc.

Omar agită mânios tăbliţa. Părea gata să sară, dar nu era limpede asupra cui.

Mahomed îl lăsă câteva momente să bată din pinteni. O ţinea strâns pe Fatima de umăr, văzând cum falangele i se albeau pe băţul cu vârf de fier.

În cele din urmă, cu multă blândeţe, îl întrebă pe tânăr:

– Şi...?

– Trimisule, Trimisule! mormăi Omar. Am citit şi m-am cutremurat. Aceste cuvinte mi-au pătruns în inimă,

[1] *Coran*, surele Al-Bayina, „Dovada vădită", 98; şi Al-Adiyat, „Cei care galopează", 100

şi nu-mi mai revin. Sabia mea este în teacă. Nu am altă dorinţă decât aceea de a te urma, aşa cum a făcut sora mea. Cum explici tu acest lucru?

– Nu-l explic, ibn al-Khattab. Spun doar că Dumnezeu este Dumnezeu şi că nu există altul în afară de El.

– Atunci vreau ca toţi să ştie acest lucru. Doresc să merg cu tine la Kaaba. Vreau să mă spăl în apa izvorului Zamzam şi să spun ce trebuie să spun pentru ca Allah să-mi ceară să fac ce sunt dator să fac!

Mahomed nu-şi putu stăpâni un hohot de râs.

– Allah va cere, fii sigur de asta. Şi încă pe măsura blestemelor pe care le-ai rostit ca să nu-l asculţi când îţi vorbea deja. Cât despre mersul la Kaaba, ştii mai bine decât oricine altcineva că acest lucru este imposibil. Nu ni se dă voie.

– Trimisule, încă nu s-a născut cel care să-i interzică lui Omar ibn al-Khattab până şi să se uite la o muscă! Spune-mi: glasul tău este cel al Adevărului?

– Este.

– Şi de când trebuie să ascundem adevărul în Kaaba? Haide la Al-Arqam să-i luăm pe credincioşii tăi, şi vom merge cu toţii acolo unde trebuie să ne rugăm.

Puţin mai târziu, la lumina zilei, când umbrele deja se scurtau, oamenii din Mecca, descumpăniţi, se îngrămădiră pe esplanada sanctuarului să vadă o scenă neaşteptată: Omar ibn al-Khattab rugându-se umăr lângă umăr cu Mahomed Trimisul înaintea izvorului Zamzam.

În spatele lor se aflau zecile de credincioşi întru Allah care nu putuseră trece pragul Kaabei de multe anotimpuri.

În aceeaşi seară, Omar le deschise uşa casei lui. Toţi remarcară că avea faţa plină de vânătăi. Lui Abu Bakr, care făcu ochii cât cepele, Omar îi spuse râzând:

– Merita să le dau o asemenea veste cât mai grabnic unchilor mei. Voiam ca Abu Lahab şi Abu Sufyan să o afle repede. Îţi poţi închipui fericirea lor! Au hotărât să mă umple de lovituri. De dragul tradiţiei, m-am lăsat puţin. Dar când am încasat destul, le-am rupt

brațele și le-am spus: „Dacă acesta este mijlocul vostru de a mă face să-mi schimb părerea, luați-vă gândul! Omar ibn al-Khattab nu mai este unul de-al vostru! El merge pe Calea lui Allah, Unicul și Milostivul. Eu merg pe urmele Trimisului său, Mahomed. Nu mă veți abate din drum. Alegerea voastră este simplă: temeți-vă de ceea ce vă așteaptă sau supuneți-vă".

Iudeul Ubadia ben Shalom

Cei din Yathrib sosiră în ziua hotărâtă. Erau peste șaptezeci, din clanurile Aws și Khazraj, ca prima dată. Pe drum se amestecaseră cu negustori din Hidjaz care-i aduceau ofrande zeiței Al-Uzza. Intrară în Mecca fără să fie văzuți. Căldura verii lovea crunt orașul. Puternicii din *mala* deja se duseseră la Taif sau plecaseră în Ghassan cu caravanele. Momentul fusese bine ales.

Tamim fu din nou cel care organiză întâlnirea. Ținând cont de numărul lor, îi rugă pe cei din Yathrib să-și ridice corturile în Aqaba. Era o vale scurtă pe drumul spre Mina, aproape de colinele unde se adăposteau beduinii în timpul iernii. O alegere înțeleaptă. Locuitorii din Mecca nu veneau decât rareori acolo, și rămâneau destui tineri beduini la Al-Bayadiyya ca să supravegheze tabăra.

Abu Bakr și Mahomed așteptară câteva zile pentru a fi siguri că dușmanii lor nu remarcaseră prezența emisarilor din Yathrib și nu pregăteau vreo lovitură. În cea de-a treia noapte, cornul lunii răspândea o lumină atât de slabă, încât abia se zăreau stâncile și drumul. Mahomed se hotărî:

– Acum este momentul!

La fel ca prima dată, Trimisul și tovarășii lui părăsiră curtea lui Al-Arqam în grupuri mici. Când ajunseră în vale era atât de târziu, că nimeni nu-i mai aștepta. Mulți dormeau, așa că fură treziți în grabă. În sfârșit, toată

lumea se adună sub un cort mare, luminat de opaiţe, ce fusese ridicat anume pentru a le găzdui sfatul de taină.

Cei şase soli pe care Mahomed îi cunoştea deja îl salutară ceremonios şi făcură prezentările. Când îl recunoscură pe Omar ibn al-Khattab sub turbanul roşu, tresăriră înspăimântaţi. Mai aveau puţin şi o luau la goană.

Teama şi uluirea lor stârniră râsul tânărului nobil, iar veselia lui o molipsi şi pe Fatima. De cât timp nu o mai auziseră râzând? Mahomed îşi mângâie satisfăcut barba, un gest care destinse brusc atmosfera.

Trimisul prinse mâna puternică a lui Omar, o ridică la înălţimea pieptului său şi declară:

– Omar ibn al-Khattab este cu noi şi ne este preţios.

Urmă o tăcere în care se amestecau aşteptări şi incertitudini. Omar înaintă cu un pas şi făcu o plecăciune în faţa vizitatorilor. Trăsăturile feţei sale, precum şi tinereţea lui apărură mult mai clar în lumina galbenă-maronie a lămpilor.

– Ştiu la ce vă gândiţi, începu el cu un glas foarte liniştit. Ştiu de unde vine frica voastră. M-aţi văzut dedându-mă blestemelor şi ocărilor, asemenea tuturor detractorilor din Mecca. Într-adevăr, eram unul dintre ei. Şi chiar unul dintre cei mai înverşunaţi. Allah este mare, niciodată Milostenia lui nu va putea şterge de pe mâinile mele sângele credincioşilor.

Omar îşi flutură palmele înaintea tuturor, ca fiecare să le poată vedea bine. În lumina lămpilor cu ulei negru, păreau însângerate. Le închise, îşi ascunse pumnii sub mâneci şi adăugă:

– Dar iată, Dumnezeu este Dumnezeu şi nu există altul în afară de El. Când a dorit, şi-a aşezat palma pe capul meu şi m-a îngenuncheat ca pe un mieluşel. El îmi hotărăşte soarta. Suflarea care iese din gura mea îi aparţine. El mi-o dă şi El o ia înapoi când doreşte, iar viaţa mea nu-i aparţine decât lui.

Cei din Yathrib nu-şi credeau ochilor şi urechilor. Cei şase, pe care mânia furibundă a lui Omar îi înspăimântase

în vizita anterioară la Kaaba, le povestiră tovarăşilor lor ce văzuseră atunci. Asta spulberă toate îndoielile. Ce semn mai mare le putea oferi Allah cu privire la Puterea, Milostenia şi Îndurarea lui? Când hotăra, putea să-i întoarcă din drum cei mai aprigi duşmani la fel de uşor ca pânza unui turban şi să-i pună în slujba lui. Păgânii cereau necontenit fapte extraordinare şi miracole de la Allah şi Trimisul său. Dar care idol ar fi putut arăta o asemenea putere?

Se aşezară în jurul lui Mahomed, formând un cerc larg, şi spuseră:

– Trimisule, dă-ne legile pe care le cere Allah pentru ca tu să vii să trăieşti printre noi la Yathrib. Vor fi ale noastre de îndată ce vor fi rostite de buzele tale.

Mahomed scoase dintr-un toc de piele sulul cu legile ce orânduiau viaţa credincioşilor pe care Zayd şi Ali le redactaseră sub dictarea lui.

Un bărbat grăsuliu, cu o faţă vicleană de negustor, care se numea Abu Ayyub şi pe care ceilalţi păreau să-l considere conducătorul lor, exclamă surprins când desfăşură sulul:

– Este scris în limba iudeilor!

– Nu numai, replică Mahomed. Şi în limba din Mecca. Iudeii din Yathrib trebuie să ştie că Abraham şi Moise nu ne sunt străini. Aşezându-şi mâinile pe umerii lui Zayd şi Ali, continuă cu blândeţe: Aceştia sunt fiii mei adoptivi. Ei ştiu să citească şi să scrie ceea ce trebuie să citească şi să scrie.

Nu dură mult ca să se ajungă la un acord. Hotărâră că acei credincioşi din Mecca gata să pornească în pribegie spre Yathrib aveau să plece noaptea, în grupuri mici, trecând astfel neobservaţi. Abu Lahab şi Abu Sufyan nu aveau să poată interveni.

– Când toţi cei care doresc să plece vor fi departe, în siguranţă, voi veni şi eu, zise Mahomed.

– Vei fi oaspetele casei mele atât timp cât vei dori! strigă imediat Abu Ayyub.

Până dimineață, cu toții ascultară învățătura și cuvântul Trimisului.

În clipa în care Mahomed se pregătea să iasă din cort ca să se ducă la Kaaba, unul dintre oamenii din Yathrib, care rămăsese tăcut și atent până atunci, se apropie de el și îl salută printr-o plecăciune.

– Ibn Abdallah! Sub turbanul foarte strâns, chipul lui era lung și slab, barba albă era tăiată cu grijă, iar pupilele îi semănau cu două scântei. Ibn Abdallah, repetă bărbatul. Numele meu este Ubadia ben Shalom. Sunt un iudeu din Yathrib, din Banu Salma. Pentru poporul meu, sunt un rabi.

Toți ochii se ațintiră asupra lor și se făcu liniște. Zayd îi șopti lui Mahomed:

– Și-a spus numele în ebraică. În limba din Mecca înseamnă „ibn Salam". „Rabi" este pentru ei cel care citește și explică scripturile.

Cu un aer amuzat, ben Shalom aprobă printr-un semn.

– Fiul tău traduce perfect.

– Este din Kalb, explică Mahomed. A învățat de mic limba voastră și mi-a împărtășit și mie câte ceva.

– Vei putea să o înveți mai bine în școlile noastre din Yathrib, propuse ben Shalom. Va fi o plăcere pentru oamenii mei să te primească. După cum a fost o plăcere să te aud vorbind despre profeții neamului nostru, *nabi*.

Mahomed își închise pleoapele.

– Ai o întrebare pentru mine, ibn Salam?

– Nu o întrebare. Doar un gând. La Yathrib, ai noștri vor vrea să știe dacă ești un *nabi* adevărat sau fals. Nu vei putea să-i eviți.

– Nu aceasta este intenția mea. Una e să mă lupt cu păgânii și idolatrii care profanează Kaaba aici, la Mecca. Alta e să răspândesc vorbele lui Allah printre cei care citesc cartea lui Moise. Îngerul mi-a așezat aceste cuvinte în inimă: „O, popor al meu! Ce părere aveți? Dacă mă sprijin pe o dovadă de la Domnul meu care mi-a dat o frumoasă înzestrare, eu nu vreau să mă împotrivesc

vouă când vă opresc ceva, ci vreau doar să vă îndrept atât cât pot. Ajutorul nu-mi vine decât de la Dumnezeu"[1]. Dacă întrebarea ta nerostită, ibn Salam, este: „Mahomed Trimisul vine în Yathrib cu arma în mână și cuvântul lui Dumnezeu în inimă?", cunoști răspunsul.

Mahomed își desfăcu larg mantia pentru a-i arăta brâul de care nu atârna nici măcar un pumnal.

- Allah mă călăuzește spre Yathrib cu dorința de pace.

Ubadia ben Shalom izbucni în râs.

- Ibn Abdallah, știi să citești în suflete mai mult decât ar da de înțeles cuvintele tale când îți ies din gură!

Peste o clipă redeveni serios. Netezindu-și barba îngrijită cu degetele și căutând cu privirea în adâncurile ochilor lui Mahomed, strigă, destul de tare încât să-l audă toți:

- Că tu ești Trimisul lui Allah, sunt dispus să cred. Că tu ești fratele lui Moise, fiul lui Imran, Mesagerul Legilor lui Dumnezeu și însărcinat cu aceeași misiune ca și el, sunt dispus să cred, de asemenea. Le voi spune celor care mă ascultă în *madaris*[2]-urile noastre din Yathrib. Vom vedea ce părere vor avea când te vor auzi cu urechile lor. Căci trebuie să vii, Mahomed ibn Abdallah. Trebuie să vii, nu există nici o îndoială!

În jurul lor, tensiunea se risipi. Cu toții scoaseră strigăte de bucurie și se îmbrățișară, după care se repeziră în jurul lui Mahomed. Mai mici sau mai mari, mai plăpânzi sau mai puternici, își spuseră numele:

- Eu sunt Huyayy ibn Akhtab.

- Eu sunt Abu Yassaur.

- Când vei sosi la Yathrib, casa mea va fi a ta, spuseră la unison. Nu va trebui să te mai temi de nimic. Noi, cei din tribul Banu Qaynuqa, vom fi frații și credincioșii tăi precum cei din clanurile Aws și Khazraj.

Trebuiră să pună capăt îmbrățișărilor și cuvintelor de rămas-bun. Cerul, deasupra munților de la Răsărit, începea să se albească.

---

[1] *Coran* 11, 88

[2] Pluralul de la *madrasa*, „școală" în limba arabă (n.red.)

Adio, Mecca

Totul se petrecu repede.

Tamim formă un prim grup de credincioşi. Erau o mână de oameni, abia o duzină, urmaţi îndeaproape de cei din Yathrib. Alte două grupuri părăsiră Mecca în nopţile următoare. Trebuiau să i se alăture lui Tamim lângă un izvor, la Khalid, după o treime din drum. Aveau să-şi continue călătoria după ce se reuneau, pentru a fi mai în siguranţă. Singura lor teamă era ca Abu Lahab să nu-şi trimită mercenarii pe urmele lor. După legile din Mecca, locuitorii cetăţii n-o puteau părăsi fără autorizaţia *malei*.

Prudenţi, Al-Arqam şi Abu Bakr stăteau cu urechea ciulită la zvonuri, însă nu păreau să fie motive de îngrijorare. Nici o bănuială nu învenina străduţele Meccăi. Căldura verii era cel mai bun aliat al lor, căci nu era o perioadă propice călătoriilor. Cu toate acestea, Omar se gândi să lanseze un zvon fals. Se certă cu rudele sale, dându-le de înţeles că voia să-l găzduiască pe Mahomed Trimisul în curtea familiei Adi. Disputa, foarte zgomotoasă, îi păcăli pe mulţi, spre bucuria tânărului nobil.

Când primi veste că majoritatea credincioşilor erau departe de Mecca, în siguranţă, Mahomed îi ceru lui Omar să însoţească femeile şi copiii din casă.

– Trimisule, să însoţesc o caravană de femei şi copii este nedemn de mine! mormăi acesta strâmbându-se. Nu sunt un beduin! Voi veni cu tine, căci ai nevoie de braţe de nădejde.

– Cine altul decât tine ar putea să le apere pe femeile noastre pe drum? obiectă Mahomed. Mai ales că nu vei avea tovarăşi înarmaţi. Iar odată ajuns la Yathrib va trebui să te ocupi de pregăturile pentru sosirea mea. Am toată încrederea în cei cu care am încheiat înţelegerea la Aqaba, dar cum vor reacţiona ceilalţi aflând că vrem să trăim pe pământul lor şi după obiceiurile lor? Tamim şi Musab sunt prea moi, şi dacă spiritele se încing...

Lui Zayd, Mahomed îi spuse:

– Mergi cu Omar. Prezența ta îi va face bine; pe deasupra, îți va putea arăta niște moduri noi de a mânui sabia. Nu șovăi să iei lecții de la el. Îi place să fie admirat. Mai important însă este să te apropii de evrei când te vei afla la Yathrib. Au multe să ne învețe. Acest Ubadia ibn Salam, care a venit înaintea noastră la Aqaba, ține la noi. Ascultă-l. Informează-te cu privire la școlile lor, aceste *madaris*, cum le numesc ei. Vezi ce se povestește acolo despre profeții lor, *nabi*. Voi avea nevoie de toate aceste cunoștințe când voi sosi. Fie ca Allah să fie mereu cu tine, fiule!

Plin de bucurie, Zayd se duse la Fatima.

– Am o veste bună! strigă el. Vom face împreună drumul spre Yathrib. Tata a hotărât.

Fatima, care dintotdeauna se arăta bucuroasă de compania lui Zayd, abia îi aruncă o privire. În ciuda întrebărilor adresate de fratele ei adoptiv, nu-și descleștă buzele, păstrând acea expresie împietrită pe care o avea de la moartea lui Abd Mrah.

Abia la apus, înainte de rugăciune, Zayd află motivul.

Nimeni nu se îndoia că Fatima avea să călătorească sub paza lui Omar, ca toate celelalte femei ale casei. La fel ca soțiile lui Abu Bakr, fiii săi și Aisha, logodnica Trimisului.

Aceasta sosi în zona femeilor după masa de prânz. Fatima nu o mai văzuse de la Taif. Nu era, după cum spunea Ashemu zâmbind înduioșată, decât o copilă cu mintea încă plină de visuri, jocuri și păpuși. Însă grația ei atrăgea deja atenția și afecțiunea tuturor. Sprâncenele ei formau un arc perfect, a cărui simetrie prevestea o frumusețe rară. Părul des și buclat, strâns la tâmple și ridicat pe fruntea ușor bombată, încadra o față luminoasă. Era înaltă pentru vârsta ei. În timp ce se juca, pe când fragedul ei trup se scutura de râsul copilăriei, silueta ei dădea la iveală acea eleganță care avea să aparțină, mai târziu, unei alese a lui Allah.

Nu puse bine piciorul în curtea lui Al-Arqam împreună cu slujitoarele ei, că toate femeile din casă, inclusiv Ashemu şi mătuşa Kawla, o potopiră cu o ploaie de complimente, râsete şi mângâieri. Enervată de propria curiozitate, Fatima se apropie şi ea. Preţ de o clipă, o observă pe cea care, în câţiva ani, avea să devină adevărata soţie a tatălui ei, dar pe care toată lumea o trata deja cu toate atenţiile cuvenite acestui statut. Se gândi că mai trebuiau să treacă vreo patru sau cinci ani până când Mahomed să o ia în patul lui. Cam douăzeci de anotimpuri, cel mult.

Simţi tăişul inevitabilului străpungându-i inima. Douăzeci de anotimpuri nu însemna nimic! Într-o strălucire, noua ei viaţă în Yathrib i se desfăşură înaintea ochilor.

Această Aisha avea să fie soţia tatălui ei. Şi el avea să o iubească. O, nu era greu de ghicit cât de mult avea s-o iubească pe frumoasa Aisha! Dar ce avea să se aleagă de ea, fiica Trimisului, în pacea din Yathrib?

Vedea bine: credincioşii aveau să dea năvală pentru a-l asculta pe Mahomed, lucrarea lui Allah se împlinea. De la primele cuvinte rostite la întâlnirea din Aqaba, Fatima presimţise că a doua zi viaţa lor avea să se schimbe complet faţă de cea din Mecca. Misiunea ei pe lângă Mahomed era una de război. Dacă Yathrib era împărăţia păcii lui Allah, această misiune avea să se încheie odată cu părăsirea Meccăi, unde îi ameninţau atâtea pericole. Şi asta era tot.

Aceasta era voinţa celui Milostiv şi Îngăduitor?

Mai vedea şi alte lucruri. Strâmbăturile mătuşii Kawla, ale lui Abu Bakr, Omar şi ale multor altora o spuneau limpede: erau sătui de această fiică a Trimisului care refuza să fie o fată ca toate celelalte. Care mânuia bâtul de luptă, care îi frecventa pe beduini ca şi cum erau egalii ei şi care nu părea să-şi dorească un soţ.

Fatima se clătină sub durerea gândurilor sale. Ashemu, ca întotdeauna, o supraveghea îndeaproape.

– Fatima... murmură ea, prinzând-o de cot.

Tânăra femeie se trase, dar şoapta şi gestul lui Ashemu o făcură atentă pe Aisha. Ochii ei desăvârşiţi, limpezi şi încrezători, se fixară asupra pupilelor întunecate şi chinuite ale Fatimei. Aisha tresări sub duritatea lor în prima clipă. Apoi însă, pe chip îi apăru un zâmbet blând, straniu şi distant, ca şi cum presimţea, în felul copiilor, ceea ce în curând avea să le lege una de cealaltă. Până la moarte.

Un fior mult mai cumplit decât ameninţările şi pericolele pe care le înfruntase luni în şir o îngheţă pe Fatima. Se îndepărtă în fugă de vacarmul şi efuziunile ridicole din zona femeilor şi se duse la tatăl ei.

- Nu voi pleca împreună cu femeile şi Omar! spuse ea răspicat, cu toată asprimea de care era în stare. Voi fi alături de tine până la capăt.

Mahomed nu avu timp să răspundă. Abu Bakr, care nu era departe, aruncă sec:

- Ba bine că nu! Pleci cu femeile şi cu fiica mea. Eu îl însoţesc pe Trimisul Domnului. Ce s-a hotărât s-a hotărât, pentru tine ca pentru toţi ceilalţi.

Fatima cunoştea prea bine orgoliul şi înverşunarea lui Abu Bakr, precum şi neîncrederea pe care i-o arăta cu fiecare prilej. Se mulţumi să-şi aţintească privirea în ochii lui Mahomed, transmiţându-i fără cuvinte că hotărârea ei era irevocabilă.

Allah cel Atotputernic, Milostiv şi Îngăduitor îi dădu dreptate - cel puţin asta îndrăzni ea să creadă, rugându-se îndelung pentru a i se ierta trufia unui asemenea gând.

Pe când femeile îşi pregăteau boccelele, Al-Arqam se întoarse din piaţa mare cu faţa răvăşită de teamă.

- Liniştea din Mecca ne-a înşelat! strigă el înaintea lui Mahomed. Abu Lahab şi Abu Sufyan, aflaţi la Taif, şi-au urzit planurile în continuare şi au obţinut încuviinţarea *malei* ca să pună mâna pe tine. Te vor ataca mâine-dimineaţă, în zori, când vei ieşi cu fiica ta ca să mergi la Kaaba! Vor fi atâţia bărbaţi şi atâtea săbii câte clanuri

în Mecca. De trei zile se adună în curtea lui Abu Afak. Bătrânul poet este atât de mânios pe tine, încât vrea să ia parte el însuşi la uciderea ta.

Vestea stârni uluire şi panică. Omar se declară gata să se năpustească asupra ticăloşilor. Mahomed avu ceva de furcă până îl potoli.

– Omar, nu vezi tu oare că Allah ne dă de veste? De ce ar face-o, dacă nu ca să ne oblige să ne îngrijim de soarta noastră? Dacă dai fuga la Abu Afak, oricât de puternic şi curajos ai fi, şi chiar dacă te vor mai urma şi alţii, crezi că îi veţi domina? Nu. Detractorii sunt treizeci, poate mai mulţi. Veţi avea de-a face cu zbirii lui Yakut. Veţi ieşi din confruntare ori răniţi, ori morţi. Ce se va alege de mine atunci? Voi fi la mâna idolatrilor. Înseamnă că au învins.

Omar mormăi şi oftă; până la urmă însă, se plecă în faţa înţelepciunii Trimisului.

– Dar există altă soluţie? întrebă Ali, care din prima clipă îşi exprimase dorinţa de a-l urma pe Omar la Abu Afak. Dacă rămânem în această curte, ne vor asedia. Dacă ieşi, tată, se vor năpusti asupra ta. Dacă nu suntem suficient de puternici să-i învingem la Abu Afak, nu vom fi în stare să te apărăm pe străduţe. Nu vei ajunge niciodată la porţile Meccăi.

Întoarseră problema pe toate feţele. Într-un târziu, Mahomed declară:

– Trebuie să ne prefacem că suntem proşti şi ignoranţi. Făţarnicii iubesc vicleşugurile. Allah, de asemenea, când este nevoie.

După îndelungi discuţii în şoaptă, hotărâră ca Omar şi femeile să iasă din curtea lui Al-Arqam în toiul nopţii. Mahomed şi Abu Bakr aveau să fie printre ei. Trimisul nu avea să poarte mantia sa maronie, pe care oricine o cunoştea, ci pelerina de lână verde a lui Al-Arqam. După multe împotriviri şi răbufniri, Abu Bakr acceptă să se îmbrace în femeie.

De îndată ce caravana ajungea pe drumul spre Jarul, Mahomed şi Abu Bakr aveau să se separe pentru a merge

să se ascundă câteva zile într-o peșteră de pe muntele Thawr. Mahomed și Abdonai obișnuiau să se oprească acolo când mergeau să vâneze.

- Allah este mare! mormăi sarcastic Omar. Deci nu voi fi un beduin... Dar cine îți spune, Trimisule, că nu ne vor ataca de cum vom pune piciorul în afara acestei curți?

- Ei nu știu că noi le cunoaștem planul. Nu se vor gândi că voi fi cu femeile și mai ales nu vor dori să ne alarmeze. Dimpotrivă, de îndată ce ne vor vedea, vor face totul ca să nu se arate.

- Dar mâine? se îngrijoră Al-Arqam. Cum o să reacționeze când o să constate că nu ieși din curtea mea, Trimisule?

- Va ieși, spuse Ali pe un ton sigur. Dar vor avea surpriza să-l descopere pe fiu în locul tatălui. Cum toată lumea îl privea uluită, Ali se înclină spre Mahomed: Eu voi fi sub mantia ta, dacă ești de acord.

- Îți asumi un mare risc, obiectă Abu Bakr.

- Allah va hotărî dacă riscul este mare sau nu, răspunse Ali.

- Băiatul are dreptate! exclamă Omar, lovindu-și palmele de coapse.

Fatima vedea cum tatălui ei îi străluceau ochii de fericire și recunoștință.

- Voi fi cu Ali, zise ea. Dacă trebuie să ne batem, ne vom bate. Dacă ne întreabă unde este tata, le vom spune că ești bolnav, la pat. Abu Bakr deschise gura, dar, înainte să poată scoate vreun cuvânt, Fatima adăugă: Și veți avea nevoie de mine în peștera de pe muntele Thawr. Veți avea nevoie de vești, de apă și de hrană. Vi le voi aduce.

Omar râse și făcu o plecăciune în fața lui Mahomed.

- Este o plăcere să-i auzi pe copiii tăi. Voi regreta că nu sunt la Mecca în zilele următoare.

Vicleșugul

Cerul avea culoarea laptelui și lumina era încă slabă. Trupul lui Ali cu greu umplea mantia lui Mahomed,

dar cu gluga trasă, așa cum avea Trimisul obiceiul să o poarte dimineața, înlocuirea avea să fie imposibil de ghicit.

La vederea mantiei mari a tatălui ei fluturând pe umerii lui Ali, Fatima nu putu să-și stăpânească un mic hohot de râs. Regretă imediat și prinse mâinile fratelui ei adoptiv.

- Ali, șopti ea, emoționată de mărturisirea pe care urma să o facă. Ali... ești curajos. Mai mult decât credeam. Sunt mândră de tine. Poate... După o scurtă ezitare, adăugă: Poate că se vor dezlănțui purtați de mânie? Sau Yakut îi va ațâța să se răzbune pe noi? Va trebui să ne batem de-adevăratelea și...

- Știu, o întrerupse Ali ferm. Dădu la o parte poalele mantiei. La cingătoare strălucea mânerul de fildeș al pumnalului lat moștenit de la tatăl lui. Dacă se întâmplă asta și Allah ne cheamă la El, eu, Ali ibn Talib, voi fi mândru să mă fi bătut alături de tine, sora mea.

Fatima tresări, observând emoția de pe chipul lui. Era a doua oară când un bărbat o privea în acest fel, a doua oară când un bărbat îi dedica lupta lui și înfruntarea cu moartea. Probabil că Ali îi ghici gândul, întrucât se grăbi să adauge pe un ton plin de tristețe:

- Dacă ar fi în viață, beduinul Abd Mrah s-ar afla în locul meu. Sunt sigur de asta.

Fatima nu mai apucă să răspundă, căci Al-Arqam venise să-i ia cu cei patru slujitori care-i mai rămâneau. Tulburată, șopti:

- A sosit vremea.

Fatima avu impresia că poarta scârțâia mai mult decât de obicei. Mâinile îi erau atât de încordate pe băț și pe mânerul pumnalului de la cingătoare, încât brațele i se păreau de piatră. Amintindu-și de sfaturile lui Abdonai, respiră adânc înainte de a ieși pe străduța îngustă. După cum era de așteptat, Ali fu la înălțime de la primii pași.

În acea clipă, iadul se dezlănțui asupra lor.

Țâșniră de sub toate porticurile, din toate ungherele, din toate firidele, urlând și zbierând! Din față, din spate, din stânga, din dreapta... Cu săbiile ridicate, cu tăișul mai pal decât cerul. Chipuri, turbane, brațe... Într-o străfulgerare, văzură totul și nimic. Fatima răcni, la fel și Ali. Brațele lor se dezlănțuiră, cu săbiile și cu bețele, le învârteau, loveau cu ele, fandau în gol, în pânza unui veșmânt, izbindu-se de o altă sabie, despicând umbrele... Atacatorii erau fără număr! Douăzeci, treizeci, mai mulți...

Fatima simți până la cot când izbi capul cuiva cu bățul. Auzi strigătul de durere în timp ce îl vedea pe Ali prăbușindu-se, împiedicându-se în mantia prea mare pentru el. În clipa în care văzu săbiile ridicându-se, își aruncă din nou bățul, scoase un strigăt sfâșietor și zdrobi încheieturile care-i stăteau în cale.

O lovitură cumplită în josul șalelor o făcu să se aplece în față. „Un lat de sabie", se gândi. Strigătele asasinilor, mai puternice decât huruitul care-i invadase capul, îi ajunseră la urechi. „Nu m-au ucis încă!"

Al-Arqam urlă în timp ce Fatima cădea peste Ali. Atacatorii aveau să-i înghită asemenea abisului unui puț. Dintr-odată însă, deasupra lor se auzi un strigăt.

– Nu este ibn Abdallah!

Alte glasuri se amestecară:

– Încetați! Încetați! Am fost păcăliți!

– Lăsați jos săbiile, lăsați jos săbiile!

– Este Ali! Nepotul lui Abu Lahab!

– Pe Allat! Fiul lui Abu Talib!

Fără pic de menajamente, îl ridicară pe Ali în picioare. Avea fața însângerată, o rană pe frunte, dar râdea.

– Unde este ibn Abdallah? urlă Yakut. O înșfăcă pe Fatima de braț și o scuturâ ca pe o ramură de tamarix, zbierând în continuare: Unde este taică-tu?

Glasul lui răsună în tot cartierul. Vecinii lui Al-Arqam ieșiră în pragul porților, bănuitori. Unul dintre asasini îl prinse pe Yakut de încheietură și spuse:

– Liniștește-te, ne-au înșelat!

Ceilalți se cercetară din priviri și, bombănind, își vârâră săbiile în teci. Deopotrivă nervos și ușurat, Ali nu se putea opri din râs. Când Yakut îl lovi cu pumnul, făcându-l să se clatine, Fatima își ridică bățul aproape fără să-și dea seama și, cu toate puterile ei, cu toată ura, îl abătu peste brațul mercenarului. Se auzi un zgomot ciudat, acoperit de strigătul de durere al ticălosului. Voi să se arunce asupra Fatimei, dar tovarășii săi îl ținură în timp ce-și îndreptau săbiile spre pieptul fetei Trimisului.

– Trimisul lui Allah este bolnav, spuse Al-Arqam. Doarme în pat în casa mea.

– Minți! strigă Yakut.

Se ținea de braț, iar chipul său era la fel de palid precum cerul zorilor.

– Ajunge! Vedeți bine că au fost preveniți de capcana noastră. Am dat greș...

Se creă un moment de confuzie, nici unii, nici alții neștiind ce să facă. Fatima se apropie de Ali și, simțind că tremura, îl strânse pe după umeri. Unul dintre atacatori conchise:

– Nu mai avem nimic de făcut aici. Nu ne-am adunat atâția pentru fiul lui Abu Talib, nici ca să tăiem gâtul unei fete.

– Al-Arqam minte, sunt sigur de asta! strigă Yakut, încercând să-i mai rețină.

– Atunci înseamnă că ibn Abdallah nu se mai află în casa lui, răspunse altul.

– A fugit din Mecca, zise al treilea. A aflat și a fugit.

Se împrăștiară bombănind, fără să se uite în urmă.

– Surioară, am câștigat! izbucni în râs Ali. Allah fie lăudat în vecii vecilor! Noi doi i-am învins pe hulitorii ăștia!

Cele două slujnice ale lui Al-Arqam îngrijiră rănile lui Ali. Nu erau adânci, dar pierderea unei cantități mari de sânge îl adusese aproape de leșin. Bătrânele

îi dădură să bea niște poțiuni care-l adormiră și o asigurară pe Fatima că avea să-și revină repede.

- Este tânăr și puternic. Îl va durea capul timp de trei zile, dar după aceea nu va mai simți nimic. Dacă trebuie să pornească la drum în curând, va trebui să mănânce multă carne ca să-și recapete puterile.

Pe când aștepta ca Al-Arqam să se întoarcă de la piață cu vești, Fatima îl veghe pe Ali. Temându-se să nu-l cuprindă febra, îl ținea de mână necontenit. Bătrânele o priveau zâmbind cu subînțeles.

- Nu te teme, fata noastră. Peste o jumătate de lună va fi ca înainte. Iar loviturile la cap nu ating și inima, fii sigură.

Iritată, Fatima plecă de la căpătâiul lui Ali. Soarele era deja sus. Al-Arqam se întoarse mai repede decât s-ar fi așteptat, însoțit de un necunoscut. Un tânăr de vreo douăzeci de ani, acoperit cu o mantie veche de-a lui Al-Arqam. Când o deschise ca să salute, Fatima îi zări dedesubt tunica de beduin. Înainte ca ea să pună vreo întrebare, Al-Arqam spuse:

- Atacul de dimineață este pe buzele tuturor. La piață, zeflemitorii își bat joc de Yakut și de planul lui dus de râpă. Îi amuză că Mahomed a putut să le scape, însă această situație nu va dura mult. Abu Lahab și oamenii lui îi vor reduce la tăcere pe cei care îi iau peste picior. Din întâmplare, am dat peste...

Al-Arqam arătă spre beduin, încercând să-și amintească numele lui. Acesta se prezentă, fixând-o pe Fatima cu ochii săi negri:

- Ibn Uraiqat. Sunt vărul lui Abd Mrah. Pentru mine era mai mult decât un frate. Își descoperi brațul, lăsând să se vadă o tăietură lungă, până la cot. M-a mușcat un șarpe în munți. Abd Mrah mi-a tăiat pielea și a supt sângele otrăvit. Astăzi, eu sunt viu, iar el nu mai este. Nu sunt credincios ca voi. Allat este încă în mine. Însă cei care l-au masacrat pe Abd Mrah sunt aceiași care vor să-ți masacreze tatăl. Vă voi ajuta. Știu unde mergeți. Mă număram printre santinele când i-ați întâlnit pe evreii

din Yathrib. Cunosc drumurile secrete. Vă voi călăuzi pe tine şi pe tatăl tău.

Fatima îşi muşcă buzele ca să nu lase lacrimile să-i curgă. Astfel, Abd Mrah îi ajuta de dincolo de moarte! Nu o mira.

- Nu trebuie să aşteptaţi, aprobă Al-Arqam. Trebuie să profitaţi de confuzia lui Yakut... Dintr-odată se întunecă la faţă şi îi spuse Fatimei: Se aude că i-ai rupt braţul cu băţul tău. Furia răzbunării îl va mistui precum flăcările iadului.

- Pregăteşte-ţi bocceaua, interveni cu răceală ibn Uraiqat. Am cămilele pregătite în ţarcul Ajyad.

- Dar este nevoie şi de provizii, remarcă Fatima. Şi de apă...

- M-am gândit la toate, samarele sunt pline, răspunse beduinul.

Avutul Fatimei încăpea într-un sac de piele. Luă şi arcul pe care i-l dăduse Abdonai şi o tolbă dublă cu săgeţi. Ibn Uraiqat avu o mişcare de surpriză descoperindu-le pe umărul tinerei fete, dar nu făcu nici un comentariu. Cearta începu când ea refuză să se despartă de dromaderul alb oferit tatălui ei de Abd Mrah şi de bătrânul armăsar al lui Abdonai. Ibn Uraiqat îi ţinu piept.

- Nu vor rezista pe drumurile pe unde vom merge noi. Ne vor încetini sau vor muri. Cu vipia asta, calul tău va cădea răpus de sete în mai puţin de două zile.

Al-Arqam găsi soluţia.

- Pot rămâne cu animalele mele. Ali le va duce la Yathrib când va fi în stare să vă urmeze. Va fi fericit să o facă.

Ali dormea încă, sub efectul fierturilor preparate de bătrânele slujnice, când Fatima se pregăti să plece împreună cu beduinul. Ea se gândi că era mai bine aşa, căci n-ar fi vrut ca Ali să-l vadă pe vărul lui Abd Mrah. Când se duse să caute mantia lui Mahomed, descoperi că slujitoarele nu avuseseră timp să o spele. „Cu atât mai bine, îşi zise. Tata va fi mândru de petele de pe mantia lui."

În ultima clipă, se puse în genunchi şi luă mâinile inerte ale lui Ali în ale ei. Erau reci, fără febră. Fine, cu degete subţiri, erau nişte mâini mai deprinse cu sulurile pline de învăţătură decât cu tăişul săbiilor şi mânerele pumnalelor. Le sărută cu delicateţe. Din acea clipă, ea era chezaşă pentru curajul lui Ali. Nimeni nu avea să-l mai pună vreodată la îndoială.

Soarele era sus pe cer când se îndepărtară de Mecca. Era ceasul din zi în care toţi se aciuau între zidurile răcoroase ale caselor. Cu toate acestea, ibn Uraiqat îi duse pe nişte poteci întortocheate unde ar fi fost uşor să-şi dea seama dacă erau urmăriţi şi unde puteau găsi puţină umbră ca să respire în arşiţa dogoritoare.

Ajunseră la peştera de pe muntele Thawr la căderea nopţii. Mahomed îi primi cu bucurie. O îmbrăţişă îndelung pe Fatima. Din prima văzu că purta banduliera şi *nimcha* capturate odinioară la Tabuk de la un om al lui Abu Sufyan.

Îi povesti cum ea şi Ali îi înfruntaseră pe asasini în acea dimineaţă. Tatăl ei o ascultă încântat şi ceru o sumedenie de detalii. Apoi, Fatima îi spuse despre intenţia lui ibn Uraiqat de a-i călăuzi spre Yathrib.

Beduinul vorbi. Când termină, Mahomed zise:

- Ce contează că zeiţa Allat este în continuare în inima ta? Tu eşti deja în inima lui Allah. Pentru cămilele, proviziile pe care mi le aduci şi tot timpul pe care ni-l dedici ca să ne călăuzeşti pe aceste drumuri, vei primi plata cuvenită. Încrederea pe care ne-o dăruieşti valorează însă mult mai mult, iar pe aceasta nu sunt destul de bogat ca să ţi-o răsplătesc.

Abu Bakr, care asista la discuţie, înţelese: fie că el o voia sau nu, Fatima avea să-i însoţească.

Marşul cel lung

Douăzeci de zile.

Douăzeci de zile, atât ţinu drumul lor până la Yathrib. Douăzeci de zile pe potecile înguste ale munţilor

din Hidjaz, de-a lungul văilor sau pe platourile unde praful şi stâncile îndurau arşiţa soarelui care topea aerul ca pe ulei.

Douăzeci de zile de fericire absolută din care Fatima gustă fiecare clipă. Presimţind că nu avea să mai trăiască niciodată o asemenea intimitate alături de tatăl ei, îşi întipări fiecare clipă în memorie.

Totuşi, zilele semănau unele cu altele. Când noaptea încă mai acoperea cerul, beduinul ibn Uraiqat se trezea şi aprindea un foc mic la care pregătea o fiertură din ierburi în timp ce Mahomed, Abu Bakr şi Fatima ieşeau din aşternuturi ca să se roage îndelung şi cu fervoare. Răcoarea nopţii îi învăluia asemenea unei mâini drăgăstoase, şi de multe ori Fatima se gândi că acesta era modul în care Allah îi încuraja şi îi ocrotea.

Când îşi părăseau tabăra, o făceau la fel de uşor cum îşi iau păsările zborul de pe o ramură goală, fără să lase cea mai mică urmă.

Nu scăpară uşor de tensiune. Se temeau ca inamicii din Mecca, Yakut sau mercenarii lui, să nu fi pornit pe urmele lor. Beduinul ibn Uraiqat îi ducea pe nişte cărări care erau departe de toate drumurile cunoscute. Abu Bakr, dezorientat, îşi manifestă îngrijorarea în mai multe rânduri:

– Chiar ştii încotro ne duci?

Drept răspuns, beduinul se mulţumea să mormăie în barbă. Într-o dimineaţă, ghicind nervozitatea tot mai mare a tovarăşului său, Mahomed dădu la o parte capătul turbanului care-i apăra buzele de praf şi spuse:

– Să nu-ţi fie frică. Nu există alt Dumnezeu decât Dumnezeu, şi El este cu noi. La fel şi ibn Uraiqat.

Treptat, teama de a fi prinşi din urmă de cei din Mecca dispăru. În zilele următoare, beduinul reuşi să le găsească adăposturi care să-i apere de ceasurile cele mai fierbinţi: peşteri în munte, umbra stâncilor orientate spre Răsărit, simple ridicături de pământ acoperite de tufişuri unde trebuiau să fie atenţi la şerpi şi la lincşi... Înainte de a instala tabăra, după rugăciunea de la miezul

zilei, ibn Uraiqat răsturna fiecare piatră ca să alunge scorpionii.

El, care se închina la Allat, știa unde se aflau cele patru ziduri scunde pe care le ridicaseră pelerinii pe marginea drumului. Din negura vremurilor, o mulțime de oameni veneau să-și rostească acolo rugăciunile de păgâni, idolatri și necunoscători ai adevărului.

Acelea erau însă locuri sfinte, pure.

Atunci când ajunseră la cel dintâi, ibn Uraiqat se roti în șa ca să se uite la Mahomed, cu o întrebare mută pe buze. Trimisul încuviință. Lui Abu Bakr, care se bosumflase, îi spuse:

– Întregul pământ poate deveni *masjid*[1] pentru noi. Peste tot unde mergem, Allah Și-a lăsat prezența și forța.

Nu porneau din nou decât la apus și își continuau drumul până târziu în noapte, oprindu-se doar cât să le dea cămilelor timp să se odihnească. Ibn Uraiqat știa să se orienteze după stele. De mai multe ori, în timpul marșurilor nocturne, când luna apusese deja, Fatima întrezări lacul de întuneric pur, aproape de Calea Lactee, pe care-l descoperise la Taif. Contempla cu nostalgie acea promisiune a paradisului, acea bucată minusculă din împărăția nesfârșită a lui Allah unde visase să se plimbe de mână cu Abd Mrah.

Acum însă, nu o lua în stăpânire nici o vrajă diavolească. Dacă silueta legănată a lui ibn Uraiqat îi amintea adesea de Abd Mrah, iubirea ce-i umfla pieptul îi era menită pe de-a-ntregul tatălui ei, Trimisul.

Nu-l slăbea din ochi și se minuna să-l redescopere. Nu mai petrecuse niciodată atât de mult timp în compania lui, în ciuda lungilor ore când stătuseră alături în incinta Kaabei. Acolo, Mahomed era absorbit de rugăciunile lui și de prezența lui Allah. Pe parcursul drumului spre Yathrib, deși se cufunda, zi după zi, în gândirea cuprinzătoare a Domnului său, Mahomed redevenise călătorul neobosit de odinioară, omul marilor caravane. Cel care

[1] Loc de rugăciune, moschee (în limba arabă, în orig.)

ani la rând străbătuse de la miazănoapte la miazăzi ţinuturile arabilor, perşilor, evreilor şi creştinilor. Un bărbat care ştia la fel de bine ca beduinul ibn Uraiqat să se odihnească în şa, să-şi strunească fără şovăială patrupedul printre stâncile căzute, să urce pantele nisipoase şi să nu crâcnească sub razele dogoritoare ale soarelui.

Vârsta şi poate violenţa ultimelor încercări îi înăspriseră chipul, adâncindu-i ridurile fine de pe frunte, însă barba deasă şi strălucitoare îi îmblânzea trăsăturile.

Şi mai mult îl îmblânzea bucuria pe care i-o stârnea vederea fiicei sale.

– Fatima Zahra mea! Fatima cea Strălucitoare! strigă el într-o dimineaţă, văzând-o cum îşi mâna cămila la trap, apoi cum îşi încorda arcul ca să doboare cu două săgeţi bine ţintite, în gât şi în inimă, un *maha*[1] cu coarne lungi.

Această pradă le asigură cina mai multe zile. Ibn Uraiqat, apreciind ca orice beduin un trofeu frumos de vânătoare, jupui rapid blana moale şi albă şi o întinse pe nişte ramuri ca să se usuce pe spinarea cămilei sale.

– Fata mea, îţi va mângâia picioarele în noua ta cameră din Yathrib, aprobă Mahomed, cu ochii strălucind de bucurie.

Nu dorise ca Fatima să şteargă sângele lui Ali de pe mantia lui. Pata închisă rămânea ca o rană printre falduri.

În fiecare dimineaţă, când soarele se avânta în albastrul absolut al cerului, umbrele lor desenau în praf nişte siluete de uriaşi. Apoi acestea se micşorau treptat, ca şi cum Allah, închizându-şi uşor palma, îşi concentra atenţia asupra Trimisului său.

Din când în când, Abu Bakr venea lângă Mahomed. Nu-şi vorbeau. Fatima, din spate, nu putea să le vadă feţele, dar îşi imagina că se mulţumeau să se roage şi să se minuneze de acel drum care îi apropia de Yathrib şi de propriile lor visuri.

[1] Oryx din Arabia (n.a.)

Uneori făcea acelaşi lucru, călărind la pas alături de tatăl ei într-o tăcere la fel de profundă. Nici un cuvânt nu le trecea dincolo de buze. Ar fi fost zadarnic.

Când coteau brusc la o răspântie, luând-o după beduinul ibn Uraiqat, sau când animalele lor îşi exprimau dorinţa de a se apropia şi mai mult, sau când mergeau pe o creastă plină de pietre, privirile li se încrucişau. De fiecare dată, în negrul intens al pupilei tatălui ei, Fatima citea vorbe pe care el nu avea să le rostească niciodată.

Cuvinte, fraze care spuneau cât de strâns legaţi erau ei doi, în trup, inimă şi spirit, în iubirea desăvârşită pe care Allah le-o dăruise dintotdeauna.

În mod straniu, în acel răstimp parcă suspendat, amintiri de mult uitate răsăreau în mintea Fatimei. De pildă, ziua în care, pentru prima dată, tatăl ei îi pusese în mână un arc şi întinsese coarda, acoperindu-i mâna micuţă de copil cu mâna lui puternică.

Sau acea zi în care el râsese din toată inima văzând-o că se îmbrăcase în haine de băiat ca să-l însoţească la vânătoare. Când slujitoarele alergaseră după ea prin curte încercând să-i dea jos aceste straie, pe care le considerau cu totul nepotrivite pentru o fată, Mahomed o apărase. Spusese liniştit:

– Fatima va purta ce doreşte la vânătoare.

Şi noaptea aceea cumplită în care o ţinuse strâns lipită de el fără să scoată o vorbă, la fel ca acum, în arşiţa deşertului. Tremurau amândoi de groază în timp ce Khadija urla peste trupul spintecat al lui Al-Qasim, singurul său fiu.

Şi numeroase alte amintiri! Clare, exacte. Atât de exacte, atât de prezente în cursul lungului marş spre Yathrib, încât Fatima se gândi că tatăl ei, aflat atât de aproape, le avea şi el. Şi le readucea în memorie înainte de a le abandona, pentru ca inima ei să fie curăţată de tot trecutul când sosea momentul să înfrunte vremurile noi din Yathrib.

Acele momente unice aveau să se termine în curând. Zi după zi, sfârşitul era tot mai aproape. Zi după zi, Fatima se ruga fierbinte ca Allah cel Milostiv şi Îngăduitor să-i ierte egoismul.

Ar fi dat orice ca să poată păstra neatinsă în adâncul fiinţei sale acea minune care nu avea să se repete vreodată. Era destul de lucidă ca să intuiască acest lucru.

Partea a patra

Yathrib

Când Fatima deveni femeie

Era dimineaţă, soarele abia se ridicase pe cer când înaintau prin albia uscată a unui *wadi*[1]. Beduinul ibn Uraiqat îşi opri cămila la umbra unui tamarix şi arătă curba pe care o forma uedul ce şerpuia printre colinele joase. El, atât de zgârcit la vorbă, se întoarse spre Mahomed şi spuse:

- Ai ajuns, ibn Abdallah. Acolo, în dreapta, vei da peste satul Qoba. De pe înălţimile lui vei zări palmierii din Yathrib.

Beduinul plescăi din limbă şi îşi atinse cămila pe gât ca s-o oblige să-şi îndoaie genunchii.

- Ce faci? se miră Abu Bakr, desfăcându-şi turbanul.

- Cobor ca să îmi iau rămas-bun, răspunse ibn Uraiqat.

Deja căuta vreascuri ca să aprindă un foc şi frunze de mentă şi de melisă ca să pregătească un ceai.

- Încă nu am ajuns, remarcă Mahomed surprins.

- Pentru restul călătoriei nu mai ai nevoie de mine, ibn Abdallah. După cum ai spus: Dumnezeul tău cunoaşte drumul. El te va călăuzi. Iar pentru cei din Qoba şi din Yathrib, este mai bine să te prezinţi fără mine.

Cuvintele acestea îl mişcară pe Mahomed. În felul său delicat şi respectuos, ibn Uraiqat îi amintea că el nu era un credincios al lui Allah. Într-adevăr, cei din Mecca îi reproşau Trimisului neputinţa şi faptul că nu se înconjura decât de săraci şi de beduini. Ibn Uraiqat avea dreptate. Doar pe el dorea Domnul său să-l vadă apropiindu-se de Qoba, apoi de Yathrib.

[1] Ued, vale prin care se scurg torentele sau cursurile de apă nepermanente (în limba arabă, în orig.)

Băură ceaiul de despărţire în tăcere. Apoi, ibn Uraiqat luă pielea antilopei doborâte de Fatima din cadrul unde o pusese la uscat şi o împături cu grijă.

– Acum cunosc o fată care ştie să vâneze ca un bărbat, spuse el întinzându-i-o.

Despărţirea fu scurtă. Când Mahomed, Abu Bakr şi Fatima se îndepărtară de umbra arbustului, ibn Uraiqat dispăruse. Cărarea pe unde veniseră era goală.

Ajunseră destul de repede la Qoba. Nu era decât o aşezare obişnuită la nord de drumul pe care o luau caravanele ca să ajungă la Yathrib. Ibn Uraiqat spusese adevărul: se ghiceau, spre răsărit, palmierii din Yathrib.

Când se apropiară de pereţii albi ai satului, se auziră strigăte. În timp ce copiii se ascunseră, câteva siluete îşi făcură apariţia. Nişte bărbaţi îşi duseră mâna streaşină la ochi şi strigară:

– Allah este mare! Allah este mare!

Anunţat de Omar ibn al-Khattab, care se afla deja la Yathrib cu femeile, Tamim trimisese noi credincioşi să pândească sosirea Trimisului. Aceştia alergară în grabă, foarte entuziasmaţi, în mijlocul zarvei şi al râsetelor. Într-o clipă, Mahomed fu înconjurat cu o sumedenie de atenţii. Îi atingeau tunica, îi ofereau să bea, să mănânce... Se formă o mică mulţime. Apoi tot satul veni să sărbătorească.

Musab ibn Umayr sosi cu lacrimi în ochi. Surprins, Mahomed îl strânse la piept. De multe zile, Musab îi încânta pe locuitorii din Qoba prin talentul cu care recita cuvintele Trimisului.

– La Yathrib am avut un vis, spuse el cu glas tremurător. Se făcea că tu, Trimisule, căutai aici, deasupra satului Qoba, o peşteră pentru noapte. Dar nu există nici o peşteră deasupra satului Qoba! M-am trezit şi am înţeles: trebuia să vin să le vorbesc oamenilor de aici. Să le recit versetele lui Allah. Peştera pe care o căutai în visul meu era inima lor. Şi iată-te... Musab arătă mulţimea care-i înconjura şi repetă: Da, este inima lor... Iar acum au învăţat destule rugăciuni ca să-şi înalţe cuvintele alături de ale tale.

Chiar asta făcură peste puțin timp. Mahomed refuză mâncarea și paharele de lapte, cerând doar un vas cu apă ca să-și spele fața și mâinile. Musab îl conduse spre locul retras unde păgânii din Qoba obișnuiau să-și cinstească idolii. Pământul fusese curățat cu grijă de cenușă și resturile ofrandelor. Înconjurat de Abu Bakr, de Musab și de noii credincioși, Trimisul își ridică palmele și fruntea spre cer. La primele cuvinte pe care le pronunță - „În numele lui Dumnezeu cel Milostiv și Îngăduitor, slavă lui Dumnezeu, Domnul lumilor, Stăpânul Zilei Judecății!"[1] - lucrarea săvârșită deja de Musab fu limpede. Oamenii din Qoba își înălțară glasul fără să ezite. Cuvintele lor și cele ale Trimisului răsunară la unison. Cunoșteau versetele pe de rost, la fel de bine precum credincioșii din Mecca.

Apoi se adunară în jurul lui Mahomed. Fatima își dădu seama că apropierea dintre ea și tatăl ei, pe care Allah i-o oferise timp de douăzeci de zile, lua sfârșit. De acum, tatăl ei avea să fie cel spre care se îndreptau toți să-i asculte vorbele. Mesagerul, Trimisul lui Dumnezeu.

Fatimei nu avea să-i mai acorde decât o atenție superficială, căci Domnul lui îi așezase pe umeri povara strivitoare de a construi o lume nouă. Locul ei nu mai era lângă Mahomed. Deja acolo, la Qoba, nu mai avea nevoie să fie apărat.

Cu inima grea, se îndepărtă, privind de la distanță bucuria și însuflețirea celorlalți. Când agitația se mai potoli, niște femei din Qoba îi observară prezența. Se apropiară zâmbitoare, prietenoase, dar incapabile să-și ascundă mirarea la vederea înfățișării ei.

Începură s-o tachineze: Ce făcea fiica Trimisului cu un arc ce-i trecea peste piept? Și cu bățul acela mare, cu vârful din fier? Parcursese tot drumul de la Mecca în șaua cămilei, asemenea unui bărbat, și nu la adăpostul unei litiere? Nu știa oare că asta nu se cuvenea?

Când descoperiră pumnalul prins la cingătoarea Fatimei, exclamațiile lor își pierdură tonul glumeț. Privirile

[1] *Coran* 1, 1-4, sura de deschidere, Al-Fatiha

li se umplură de dezaprobare şi suspiciune. Era oare cu putinţă ca fiica Trimisului să se poarte astfel?

– O, nu! strigară ele din nou. Tânără Fatima, nu poţi să te înfăţişezi la Yathrib îmbrăcată astfel! Vor râde de tine. Îţi vei face tatăl de ruşine. Ce vor crede despre un Trimis care-şi lasă fiica să arate ca un bărbat?

De ce voise Allah ca Abu Bakr, care venea să ceară o carafă de apă, să audă ultima lor observaţie?

Fără să ezite, luă cuvântul, adresându-li-se femeilor cu acea siguranţă şi trufie care impresionau întotdeauna. Le linişti, asigurându-le că Fatima nu obişnuia să se îmbrace astfel şi că Mahomed îi permisese să poarte ţinuta respectivă doar în acele împrejurări anume.

– Drumul a fost lung şi dificil. Trebuia să ne ascundem, căci păgânii din Mecca ne pândeau ca să-l ucidă pe Trimis. Din acest motiv i-a îngăduit fiicei sale să se îmbrace ca un bărbat, pentru ca de departe, urmăritorii să nu ne poată identifica. Judecata voastră este corectă: încercarea a luat sfârşit. Ca să intre în Yathrib, Fatima îşi va recăpăta înfăţişarea de femeie. Calea Trimisului nu poate fi decât calea curăţiei tuturor, şi mai întâi a familiei sale.

Abu Bakr rosti ultimele vorbe fixând-o pe fiica lui Mahomed cu asprime. Gândurile i se citeau limpede pe chip: „S-a terminat, Fatima. A venit şi pentru tine vremea să te porţi ca celelalte fete. Tatăl tău nu mai are nevoie de un fals fiu care să mânuiască băţul alături de el. Nu va mai fi loc pentru mofturile tale în oraşul nostru sfânt. Voi avea eu grijă".

Pentru prima dată în mulţi ani, Fatima nu ripostă. Îşi plecă ochii, ştiind că Abu Bakr exprima un adevăr împotriva căruia nu putea şi nici n-ar fi dorit să lupte.

O cuprinse o stare ciudată, ca şi cum propriul trup îi devenea brusc indiferent. Inima, emoţiile, fiinţa ei se ghemuiră undeva departe, în adâncul său, întărindu-se dintr-odată ca o piatră.

Şi în această piatră mai tare decât toate pietricelele din Nefud, şi care avea să apese pentru totdeauna înlăuntrul ei, trebuia să trăiască şi să respire iubirea

față de tatăl ei, în ciuda deznădejdii și a durerii care o încercau.

Încântate de cuvintele lui Abu Bakr, femeile o tratară pe Fatima ca pe o prințesă. O spălară și o înveșmântară cu tunici frumoase în culori strălucitoare, sporovăind în jurul ei ca și cum a doua zi s-ar fi măritat. Fatima se lăsă pe mâna lor. Înconjurată de râsetele și glumele noilor ei tovarășe, înfășură bățul lui Abdonai, arcul, tolba și pumnalul în covorul subțire ce-i fu oferit în acest scop.

În acea noapte, culcată în rând cu fetele din casa clanului Aws unde fuseseră găzduiți, își astupă gura cu o mână pentru ca nimeni să nu poată auzi plânsul ce-i sfâșia pieptul.

În sfârșit, Yathrib!

Mahomed petrecu două zile cu locuitorii satului Qoba, rugându-se, odihnindu-se, recitând cuvântul lui Allah în tovărășia lui Musab în fața a zeci de credincioși, refăcându-și forțele. Lungul drum de la Mecca fusese o grea încercare. În cele din urmă, se grăbi să pornească la drum spre Yathrib.

Înștiințați dinainte, Tamim și Omar îl așteptau la intrarea în oază, înconjurați de noi convertiți. Cum nu-l vedeau pe Trimis apropiindu-se, cei mai iuți de picior hotărâră să se ducă în întâmpinarea lui. Îngroșară mulțimea din jurul cămilei albe pe care Mahomed o conducea la pas.

Caravana lor înainta agale, ba din când în când se oprea. Fatima călărea în spatele grupului ce roia în jurul tatălui ei. În curând, credincioșii aveau să fie atât de numeroși, încât nici măcar nu avea să-i mai zărească mantia maronie și turbanul deschis la culoare.

De pe cămilă, Trimisul îi saluta pe cei care se apropiau. Repeta fără încetare aceleași cuvinte, iar în schimb se bucura de aceeași primire călduroasă. Abu Bakr

îi ţinea la distanţă pe cei mai exaltaţi sau mai curioşi, precum şi pe cei mai puţin respectuoşi.

O singură dată, când zidurile satului Qoba erau deja departe în spatele lor, Fatima se închipui împingându-şi cămila prin acea mulţime dezordonată ca să se aşeze lângă tatăl ei.

Acesta nu era însă decât un vis din vremuri apuse. Ar fi trebuit să poarte vechile haine şi să ţină în mână băţul de fier...

Nu mai era fata de odinioară. Trebuia să înţeleagă, să accepte acest lucru.

Cu ochii pe jumătate închişi, se lăsa dusă de legănatul nepăsător al patrupedului, ştergându-şi visele, gândurile şi tristeţea şi pregătindu-se să adopte înfăţişarea exterioară pe care o aşteptau de la ea.

Treptat, potecile de piatră se schimbară în poteci de nisip pe care pasul animalelor devenea mai mlădios. Se îndepărtară de uedul pe firul căruia merseseră din Qoba şi intrară într-o vale unde creşteau din belşug palmierii şi pomii fructiferi.

Fatima nu călătorise niciodată. Nu mai văzuse un pământ atât de bogat, atât de verde. La ieşirea din valea cea îngustă le apărură în faţa ochilor, dispuse într-o geometrie savantă, grădini despărţite de şiruri de palmieri sau garduri din cactuşi. Ca într-un tablou al paradisului, măslini, smochini, portocali şi multe legume creşteau pe brazdele foarte îngrijite. Aerul era încărcat cu parfumuri proaspete: se simţeau menta, limba-mielului, mărarul sau frunzele de rozmarin.

În depărtare, la o distanţă de două săgeţi, se înălţau lizierele de palmieri cu trunchiuri subţiri, deschise la culoare. Ici, colo, trasând dungi întunecate pe pământul crăpat şi prăfos, apa curgea în făgaşul unor rigole înguste. Apoi, o serie de diguri şi împletituri de nuiele o canalizau spre nişte bazine aflate la umbra palmierilor.

Pretutindeni, bărbaţi, femei şi copii săpau, greblau, recoltau sau tăiau. La apropierea grupului ce-l înconjura pe Mahomed, se ridicară, semeţi şi vioi, cu mâna pe uneltele lor. Acolo nu era însă Taif sau Mecca. Privirile

lor erau doar curioase, nu şi agresive. Acolo, Abu Lahab şi Abu Sufyan nu-şi dictau legea.

Femeile din Qoba puseseră să fie montată o litieră pe animalul Fatimei. O îmbrăcaseră şi fardaseră pe fiica lui Mahomed.

Ochii ei cu pleoape lungi erau conturaţi cu *kohl*, iar tunica verde, brodată în roşu şi ocru, îi scotea pieptul în evidenţă. O fâşie albă de in, înnodată la ceafă, îi ţinea pletele bogate care străluceau de la henna şi uleiul de argan. Puţină pomadă roşie îi ascundea amărăciunea buzelor. Putuse refuza doar prezenţa unui slujitor care să-i ţină cămila de căpăstru.

La trecerea ei, ochii femeilor o priveau insistent cu uluire şi curiozitate. Unele dintre ele schiţară un semn de bun venit.

Şi astfel îşi făcu intrarea în Yathrib, cu privirea fixă şi inima de piatră, dar în splendoarea celor şaisprezece ani ai ei.

Când îi regăsiră pe Tamim, Zayd şi Omar ibn al-Khattab, o luară de la capăt cu îmbrăţişările, cântecele, râsetele şi rugăciunile. Bucuria şi agitaţia celor din neamurile Aws şi Khazraj ajunseseră în punctul culminant. Fatima scrută chipurile. Recunoscu multe.

Printre ele nu zări nici o femeie. În schimb, nu putu să se sustragă privirii lui Zayd, care o fixa zâmbitor, încântat şi afectuos.

Zayd era în mod limpede fericit să o vadă, mai ales cu această înfăţişare. Simţi ceva mai puternic decât ea: pieptul îi ardea de ruşine şi furie. Fără să răspundă la salutul fratelui ei, se întoarse în litieră. Cum cămila era tot mai agitată din pricina zgomotului, Fatima trase de căpăstru, îndemnă patrupedul spre marginea drumului şi-l opri la umbra rară a unui moşmon. Astfel putu să admire spectacolul de departe.

Omar nu era genul care să-şi dezvăluie emoţiile altfel decât prin strigăte şi gesturi largi. Îmbrăţişările, repeta el oricui dorea să-l asculte, nu erau demne de bărbaţi decât atunci când se aşezau în patul femeilor. Dar

în acea zi, asistând la regăsirea dintre Tamim şi Mahomed, avea ochii înlăcrimaţi ca o fetişcană.

În sfârşit, Trimisul se întoarse spre el. Cunoscându-i pudoarea, se mulţumi să ridice mâna. Omar făcu o plecăciune adâncă, apoi arătă un chip ce strălucea de veneraţie. Cu o remarcă plină de prietenie, Mahomed încerca să-l tragă spre el când, printr-o mişcare iute, Omar îi atinse uşor palmele cu vârful degetelor, ca şi cum ar fi luat de pe ele un balsam tămăduitor. Apoi îşi lovi cu violenţă fruntea, buzele şi pieptul cu această esenţă invizibilă. Spre surprinderea tuturor, inclusiv a lui Mahomed, repetă gestul de două ori.

Toţi cunoşteau acest gest, din ţinutul Sham până în Saba. O formulă de salut foarte veche şi plină de respect, specifică oamenilor deşertului, exprima jurământul de credinţă al unui supus faţă de prinţul său. Faptul că Omar îl primea astfel pe Trimis în noile ţinuturi ale lui Allah îi impresionă pe mulţi. Manifestările de afecţiune încetară. O linişte stranie se lăsă peste acel moment de regăsire, ca şi cum un eveniment misterios tocmai avusese loc.

După câteva clipe, Mahomed puse capăt tăcerii.

– Ai găsit un loc pentru noi? îl întrebă pe Tamim.

Tamim clătină din cap şi arătă spre căpeteniile clanurilor Aws şi Khazraj care îl însoţeau. Unul dintre ei spuse:

– Multe pământuri din oază nu sunt încă lucrate şi nu sunt locuite, Trimisule. Dar nu noi trebuie să alegem. Cine altul în afară de tine poate spune care este voia lui Allah?

De îndată, Mahomed ceru să i se aducă dromaderul.

– Duceţi-mă acolo. Nu avem timp de pierdut. Astă-seară doresc să mă rog ştiind unde va fi casa pe care ne-a pregătit-o Dumnezeu.

Pe când porneau spre palmieri, Zayd se apropie de litiera Faimei şi îşi puse mâna pe gâtul cămilei.

– Fatima...

În faţa aerului neîncrezător al tinerei, şovăi, apoi tăcu. Cu vârful nuieluşei, Fatima gâdilă uşor gâtul

animalului pentru a-l mâna înspre grupul lui Mahomed. Zayd merse pe lângă ea, cu degetele aşezate pe blana animalului. Înaintară fără să vorbească vreo douăzeci de paşi. Încordată, cu ochii ţintă înainte, Fatima se temea de întrebările şi tachinările lui.

Auzi însă cu totul altceva:

– Sunt fericit că ai ajuns în cele din urmă, Fatima. Ne temeam cu toţii pentru voi, şi m-am rugat fără încetare gândindu-mă la tine. La tine şi la tatăl tău. Apoi adăugă cu sinceritate, fără urmă de batjocură: Eşti foarte frumoasă îmbrăcată ca o fată, deşi urăşti acest lucru.

În mod straniu, din intonaţia lui lipsea bucuria pe care o presupuneau aceste cuvinte. Glasul lui era atât de grav şi de încărcat de tristeţe, încât Fatima înţelese că Zayd era purtătorul unei veşti triste.

– Ce se întâmplă? întrebă ea cu un nod în gât, în timp ce trăgea brutal de căpăstrul cămilei ca să o oprească.

– Voiam să fiu eu cel care-ţi dă vestea. I s-a întâmplat o nenorocire lui Ashemu...

Fatima nu ştiu niciodată dacă strigase sau cuvintele îi explodaseră doar în cap şi în inimă: „Ashemu a murit!"

Ca şi cum i-ar fi auzit tânguiala, Zayd spuse:

– O viperă. La cinci zile după plecarea din Mecca. Ashemu o îngrijea pe mama lui Ali, care era cam bolnavă. Într-o dimineaţă, se trezise ca să facă focul. A zărit capul viperei sub pătură, foarte aproape de gâtul bătrânei. Fără să stea pe gânduri, s-a repezit cu mâna... Zayd, ridicându-şi mâneca, arătă pielea fină prin care se vedeau venele. Vipera a muşcat-o aici, în partea cărnoasă. Colţii au intrat atât de adânc, încât Ashemu nu a putut smulge capul şarpelui. Abia a mai putu striga, deoarece veninul îi tăiase răsuflarea. Totul s-a întâmplat foarte rapid, nu a avut timp să sufere.

În glasul lui se simţeau lacrimile. Fatima îl înţelegea. Dacă o iubise cineva pe Ashemu la fel de mult ca ea şi Khadija, acesta era el, fiul adoptiv. Sclavul eliberat, aşa cum fusese şi Ashemu.

Nu, emoţia lui Zayd nu o mira. Însă ea nu reuşea să plângă, şi acest lucru o speria. Se gândea: „Ashemu

a murit!" Cu toate astea, nu era decât o fiinţă de piatră şi de gheaţă.

Îşi puse din nou cămila în mişcare. Zayd îi aruncă o privire şocată, dar rămase lângă ea fără să mai rostească vreun cuvânt.

Mahomed şi mica mulţime de credincioşi erau acum departe în faţă. De o parte şi de alta a drumurilor de nisip începură să apară locuinţele, astfel că grădinile erau mai restrânse şi mai compacte. Construcţiile mari erau înconjurate de ziduri înalte care nu lăsau să se vadă în curţi. În colţul unora dintre ele fuseseră ridicate turnuri pătrate de două ori mai înalte decât clădirile principale. Nimic nu sugera că acolo era un oraş: casele păreau răsfirate la întâmplare prin oază, fără ca zidurile să delimiteze străzi sau pieţe. Nu se zăreau nici prăvălii, nici agitaţia vânzătorilor de la tarabe.

Zayd îşi drese glasul. Surprinsese gândurile Fatimei şi era mâhnit. Cu o oarecare undă de reproş, arătă un punct departe, dincolo de palmieri:

– Există totuşi un oraş, unul mic, al evreilor din tribul Banu Qaynuqa.

Tânăra femeie abia îl auzi. Privind cu atenţie peisajul, acea frumuseţe nouă, străină, atât de diferită de Mecca şi despre care nu cunoştea nimic, nici drumurile, nici umbrele, acel loc unde cerul nu era îngrădit de munţi din bazalt şi unde ea nu avea nici o amintire, îşi dădea seama că nu mai era Fatima bint Mahomed de odinioară.

Recunoscu abisul adânc din care îi venea durerea. Era abisul unei singurătăţi imense, copleşitoare.

Asta era. Ashemu se dusese. Abdonai se dusese. Cu Abd Mrah abia înfiripase o prietenie minunată când suferise cea mai cumplită moarte cu putinţă. Iar astăzi, tatăl ei se îndepărta de ea, punându-se cu totul în slujba necunoscuţilor.

– O Allah! şopti. O, Allah, de ce vrei să fiu atât de singură?

Degetele ei tremurară pe căpăstrul cămilei. Închise ochii, abia suportând durerea apăsătoare din piept.

– Fatima... Fatima!

Zayd își ridică fața spre ea cu ochii plini de tandrețe și de înțelegere. Poate încărcați cu un alt fel de speranță...

În loc să răspundă tandreții lui, Fatima avu acest gând ciudat: „Nu! Nu te apropia. Allah are nevoie de tine".

Cu nuieluța, arătă spre grupul din fața lor. Mahomed și cei din clanurile Aws și Khazraj se opreau în fața unui teren întins. Nu se zăreau nici locuințe, nici ogoare, nici un petic de grădină, doar ici, colo erau presărate pâlcuri de palmieri ce scoteau un foșnet înăbușit în bătaia vântului.

– Du-te la tata, îi ceru. Nu-l lăsa singur. Va dori să stea de vorbă cu evreii. Nu-l părăsi, îi ești un ajutor prea prețios.

Tânărul deschise gura ca să protesteze, dar se mulțumi să o privească atent cu ochii lui strălucitori. Fatima nu se înșelase: Zayd știa să citească în ea așa cum știa să descifreze sulurile obscure ale lui Waraqa și legile lui Moise.

Ca pentru a-i da dreptate, Abu Bakr gesticulă nerăbdător de lângă Trimis:

– Zayd! Zayd! Ce faci?

– Nu te mai îndepărta, fiu al ținutului Kalb! îl mustră Abu Bakr când Zayd ajunse la el. Locul tău este lângă tată, nu lângă fiică.

În același timp, un membru al clanului Khazraj îi spunea lui Mahomed:

– Trimisule, aici poți alege. Aceste pământuri nu sunt bune pentru a fi cultivate. Le aparțin evreilor din orașul vechi. Mereu se va găsi cineva bucuros să-ți cedeze o parcelă. Alege, alege!

Mahomed își mângâie barba, șovăind.

– Nu, răspunse el într-un târziu. Nu mie îmi revine sarcina de a alege unde ne vom ridica noile ziduri. Nu este decât Unul singur care alege întotdeauna pentru noi. Pe neașteptate, azvârli căpăstrul peste gâtul cămilei

şi-l prinse neglijent de şa. Cu un plescăit al limbii şi o lovitură pe coapsă, îşi mână animalul în direcţia terenului. Du-te, du-te! îi porunci. Allah să te călăuzească.

Animalul ezita, legănându-şi capul alungit cu acea aroganţă mirată tipică speciei sale. Buzele îi acoperiră dinţii galbeni şi ochii ei mari parcă fixară mulţimea din jurul Trimisului. Apoi se îndepărtă la pas, ca şi cum se pregătea să înceapă un drum lung care avea să o ducă departe de oază.

Plini de uimire, credincioşii o priveau concentraţi. În cele din urmă, unul exclamă:

– Trimisule, după cum merge, se va pierde în curând pe cărările dintre palmieri! Va trebui să fugim după ea!

– Se va duce unde doreşte Dumnezeu, fie El Binecuvântat şi Milostiv, răspunse Mahomed pe un ton ferm. Dacă El doreşte ca unul dintre aceste pământuri să devină *masjid*-ul unde îi vom cânta laude şi totodată casa Trimisului său, va călăuzi cămila într-acolo. Nu există făptură pe această lume care să pună un picior înaintea celuilalt fără ca El să fie Stăpânul şi Destinul ei.

În timp ce vorbea, cămila se îndepărta tot mai mult, aruncându-şi copitele când spre dreapta, când spre stânga. Rătăcea dincolo de pâlcurile de palmieri scuturate de vânt, în partea cea mai aridă, unde pe pământul uscat şi cenuşiu nu creşteau nici măcar tufe pitice de scaieţi.

Pe neaşteptate, ca şi cum ar fi auzit un fluierat, se opri. În jurul lui Mahomed, mulţimea îşi ţinu răsuflarea... Dar nu. Animalul se mulţumi să-şi plece gâtul şi să-şi apropie buzele de sol ca pentru a-i adulmeca sărăcia. La fel de brusc cum se oprise, o luă din nou la goană, de data aceasta întorcându-se. Apoi coti spre stânga, legănându-se ca şi cum urma să o ia la trap. Ceea ce şi făcu. Căpăstrul dezlegat îi alunecase de pe gât şi se târa prin praf.

Tăcerea din jurul lui Mahomed deveni încordată, plină de nelinişte. Mersul animalului era foarte neobişnuit. Prea vioi şi precis. Cămilele erau cunoscute pentru nepăsarea lor, pentru moliciunea leneşă din momentul

în care erau lăsate singure. Pe aceasta însă, parcă o călăuzea un deget. Nimeni nu se mai îndoia. În purtarea ciudată a cămilei, toţi vedeau mâna Invizibilă.

De aceea nu fură surprinşi când ea rămase din nou nemişcată, apoi bătu din picioare, se întoarse în cerc şi scoase un răget scurt.

Se găsea între două pâlcuri de palmieri bătrâni, cu trunchiurile acoperite de ramuri uscate. Mai scoase un răget: un sunet mai prelung, mai nerăbdător, însoţit de o scuturare vie din cap, ca şi cum ar fi alungat un nor de muşte.

Bărbaţii nu mai aşteptară. Strigând fericiţi numele lui Allah, porniră spre cămilă, care-i privea nepăsătoare cum se apropiau. Se porni o discuţie. Cui aparţinea acel teren? Care-i erau marginile?

Mahomed îşi temperă tovarăşii, aşa că pasul lor se domoli. Când fură destul de aproape ca Trimisul să poată prinde căpăstrul cămilei, cearta era încheiată.

– Terenul aparţine orfanilor din Banu Zafr, anunţă cel din clanul Khazraj care condusese delegaţia de la Aqaba.

Ceilalţi aprobară.

– Vor spune ei până unde se întinde. Cu siguranţă nu este foarte mare. Destul pentru a construi o casă, dar nu mai rămâne nimic pentru grădină. Şi cum vezi, Trimisule, este un pământ sărac. Foarte sărac. Un pământ uitat, căci apa este departe. Aici nu se irigă. Cum vei face ca să te hrăneşti?

Râsul lui Omar izbucni în aerul fierbinte. Răspunse înainte ca Mahomed să deschidă gura:

– Dacă acest teren pe care ni-l arată Domnul este sterp şi fără apă, de ce am planta o grădină? Allah nu vrea să fim grădinari. Aici am venit ca să ne rugăm! Pentru grădinărit, Dumnezeu a dat Yathribului ceea ce-i trebuie.

Ca întotdeauna, tonul şi ţinuta lui Omar îi impresionară pe ascultători. Poate că îi şi înspăimântară puţin. Pleoapele unora se lăsară în jos. Frunţile altora se înclinară.

Mahomed puse mâna pe braţul Khazrajului care vorbise.

- Ştii cui ar trebui să-i plătesc pentru acest pământ? Îi cunoşti pe evreii cărora le aparţine?

Celălalt şovăi. Un glas se auzi în spatele lor:

- *Nabi!* Eu ştiu cine sunt şi pot să te slujesc.

Trimisul şi tovarăşii lui se întoarseră. Recunoscură chipul sincer, barba albă şi îngrijită, tunica elegantă de in şi turbanul scurt şi strâns al evreului care-i vizitase la Mecca.

- Ubadia ibn Salam! exclamă Mahomed. Deschise braţele şi pronunţă încet numele în limba iudeilor: Ubadia ben Shalom!

Îmbrăţişarea fu sinceră. Îndepărtându-se, Ubadia îşi puse o mână la inimă şi se înclină.

- *Nabi,* sunt nespus de bucuros să te văd în ţinuturile Yathribului. Dumnezeu este mare şi de o mie de ori Milostiv, căci te-a călăuzit aici teafăr şi nevătămat! Este adevărat, doi fraţi din Banu Zafr, la fel de săraci ca praful de sub picioarele noastre, sunt stăpânii acestui pământ. Aceasta este singura lor moştenire şi aproape singurul lor bun. Până astăzi nimeni nu a dorit să li-l cumpere. La ce bun? Ai auzit şi tu: în afara zidurilor de rugăciune, ce ar putea creşte pe el?

- Deci mi-l vor vinde?

- Da, ţi-l vor vinde şi te vor binecuvânta ca pe un salvator, *nabi.* Îl vor cânta pe Dumnezeu laolaltă cu tine. Le faci o mare favoare cumpărându-le terenul. Vino la mine să te odihneşti până la rugăciunea de seară. Până atunci afacerea va fi încheiată, iar Yathribul va şti că tu eşti drept şi bun.

Construirea casei Islamului

Atunci începură pentru Fatima vremurile de tăcere şi de sărăcie.

Doi ani lungi şi cumpliţi în timpul cărora înflăcărarea sa, tăria, accesele de furie, devoţiunea faţă de tatăl ei se transformară în muţenie şi izolare.

Doi ani lungi în care păru dornică să-şi ascundă personalitatea sub o înfăţişare feminină. Ca şi cum anotimp după anotimp, încercare după încercare, devenea tot mai mult umbra Fatimei bint Mahomed pe care tatăl ei, pe drumul spre Yathrib, o numise Fatima Zahra, cea Strălucitoare.

Aşa cum prezisese ben Shalom, orfanii ce deţineau terenul marcat de cămilă fură foarte fericiţi să-l vândă. În aceeaşi seară, Mahomed anunţă că, după o zi de odihnă, aveau să se apuce de ridicarea zidurilor. Asta făcură cu toţii timp de două luni, din zori până în noapte, cu pauze numai pentru rugăciune şi de masă.

Locuitorii din Yathrib îi ajutară să schiţeze amplasarea zidurilor, a porţilor şi a încăperilor de locuit. Apoi nici o mână nu se dădu în lături de la a săpa, căra şi aşeza pietrele de temelie. Pe urmă trebuiră să scoată lut, să sape o rigolă pentru apă şi să amestece lutul cu paiele, frământând cu picioarele. Femeile băteau pământul greu şi îl modelau sub formă de chirpici, după care aşezau cărămizile pe frunze de palmier, unde se întăreau la căldura soarelui ca într-un cuptor. La final transportau chirpiciul aproape de zidurile care începuseră să crească, desenând o umbră nouă în praful maroniu.

Fiecare munci până când se trezi cu şalele, coapsele şi umerii frânţi.

Mahomed era întotdeauna primul pe şantier, înconjurat de Omar, de Abu Bakr şi Tamim. În fiecare zi, după ce-şi terminau munca, credincioşii din Yathrib veneau puhoi, apucându-se de treabă cu o însufleţire ce le dădea forţe proaspete celor mai istoviţi. În momentele cele mai grele ale după-amiezii, Musab, cu glasul lui atât de dulce şi de convingător, intona versetele comunicate de înger Trimisului, şi astfel aducea alinare muncitorilor cărora le vâjâia capul de oboseală.

În aceste zile de strădanii uriaşe, Fatima, ca toate femeile din casă, fu găzduită în curţile familiilor prietene.

Când la cei din clanul Aws, când la Khazraj sau la evreii din Banu Qaynuqa.

Peste tot era tratată cu o amabilitate și atenție deosebite, căci era fiica Trimisului, a lui *nabi*. Însă femeile nu conteneau să se mire că la vârsta ei nu avea deja un soț.

– Șaisprezece ani! Și să fii așa frumoasă! se mirau unele. De ce nu ai un bărbat în patul tău?

– Noi suntem măritate deja de mult timp, râdeau altele. I-ai respins pe toți?

– Sau așteptai să-ți alegi un bărbat din Yathrib? chicoteau ele, acoperindu-și fața cu palmele. Se spune că sunt mai blânzi și mai iubitori decât cei din Mecca...

În fiecare seară se adunau cinci sau șase în jurul ei ca să-i ungă cu balsam din ierburi și ulei de *luban*[1] mâinile jupuite. Mătușa Kawla, pe care oboseala o îmbătrânea văzând cu ochii și pe care moartea lui Ashemu o aruncase într-o tristețe pe care nu reușea să o depășească, o implora:

– Nu te revolta, Fatima. Te rog, nu te revolta... Ele au dreptate. O să vezi, în curând tatăl tău va fi mândru de tine.

Într-o bună zi, pe când se ridicau zidurile noii curți, Ali și Al-Arqam sosiră la Yathrib însoțiți de ultimii credincioși din Mecca. Al-Arqam povesti, spre bucuria Trimisului și a tovarășilor lui, cum Yakut îi urmărise multe zile cu brațul prins într-o atelă, deșelând o duzină de cai cu speranța că se va răzbuna.

Însă Fatima, care îi rupsese brațul lui Yakut, nu auzi râsetele și glumele lui Al-Arqam: bărbații se adunau după rugăciunea de seară, iar femeile nu erau invitate la întrunirile lor.

A doua zi, în zori, când se îndreptau cu toții spre grămezile de chirpici, Ali veni lângă ea. Rana i se vindecase, iar pentru cei din Yathrib, care transmiseseră din gură în gură povestea capcanei întinse păgânilor din Mecca, purta deja aura unui personaj de legendă.

[1] Smirnă (n.a.)

Asemenea lui Zayd, observă imediat frumusețea Fatimei și ținuta ei feminină.

- Ești frumoasă, spuse el cu glas înăbușit.

Nu adăugă „îmbrăcată ca o fată", cum făcuse Zayd, dar Fatima îi intui gândurile.

Atitudinea ei rece, nevădind nici un semn de plăcere la auzul complimentelor lui, îl îndemnă să continue:

- Mama îți împărtășește durerea de a o fi pierdut pe Ashemu. Pentru gestul ei, slujitoarea ta merită de o sută de ori paradisul lui Allah. Să știi că în fiecare zi mama se roagă ca Ashemu să fie în preajma Lui.

- Nu ar trebui, replică ea sec.

- Fatima...

- Ashemu nu a îmbrățișat niciodată credința în Domnul nostru Milostiv și Îngăduitor.

- Ce spui acolo? Se ruga cu noi! Ai văzut-o la fel de bine ca și mine!

Fatima spuse cu un zâmbet obosit:

- Când tata i-a cerut: „Vino cu noi în credința lui Allah!", Ashemu i-a răspuns: „Sunt slujitoarea ta și mă supun ție. Ca tu să fii mulțumit și să nu mă consideri necurată înaintea alor tăi, voi recita cuvintele pe care le voi învăța de la tine, dar inima mea n-a fost niciodată atât de mare încât să iubească un zeu. Nu este făcută decât pentru soția ta Khadija, pentru tine și fiica ta Fatima".

O clipă, Ali rămase mut lângă Fatima. Avântul cu care o abordase dispăruse. O privi atent.

- Zayd mi-a spus că te-ai schimbat de când ai venit aici.

- Totul s-a schimbat de la sosirea noastră aici. Vei constata tu însuți. Și asta din iubirea pe care Allah i-o poartă tatălui nostru.

Încă o dată, Ali fu redus la tăcere. Erau în fața terenului unde zidurile cenușii conturau viitoarea curte a Trimisului. Femeile se îndreptau spre grămezile de chirpici. Mai multe le aruncară priviri complice, pline de subînțelesuri foarte clare.

Fatima grăbi pasul. Ali strigă:

– Sora mea, voiam să-ţi spun că pe tot drumul de la Mecca...

Tăcu. Fatima se întorsese, şi privirea ei îl descuraja să continue. Ea ştia, şi nu voia să ştie.

Zilele de trudă

Casa Trimisului fu terminată la scurt timp după marile călduri ale verii. O casă mai mare decât îşi imaginaseră vreodată.

De-a lungul zidului nordic, trunchiuri de palmier rindeluite cu grijă susţineau împletitura unui acoperiş din frunze de palmier şi argilă lat de cel puţin zece paşi. După ce se întărise la soare, căpătând o nuanţă roşiatică, fusese învelit cu ramuri de palmier verzi, riguros aliniate ca să dreneze apa de ploaie.

Trei încăperi de mărime egală ocupau zidul de la Răsărit. Sub un acoperiş la fel de solid ca acela dinspre nord, pereţii lor erau din cărămizi până la înălţimea unui stat de om, apoi din lemn şi ramuri de palmier, astfel încât să circule aerul în miezul verii. Locul uşilor era ţinut de nişte draperii.

Singura poartă a curţii era tăiată în mijlocul zidului dinspre apus. Aşezate pe fiecare latură, cuptoarele şi magaziile nu erau decât nişte barăci fără pretenţii. Cât despre zidul sudic, rămânea gol, accentuând impresia de lărgime.

În ajunul primei lor nopţi petrecute în casă, Mahomed ceru ca în mijlocul curţii să fie plantat un tamarix precum cel al Khadijei de la Mecca.

Seara, când rugăciunea îi adună pe toţi tovarăşii şi noii credincioşi care ajutaseră la construcţie, spuse:

– De fiecare dată când vă veţi abate privirile asupra ramurilor acestui tamarix, vă veţi aminti de soţia mea Khadija. Fie ca ea să poată rămâne pe veci alături de Allah, ea care m-a susţinut când îngerul Gabriel m-a înspăimântat de moarte în grota din Hira.

După rugăciune, prima pe care o făcură în acea curte, împărți diversele sectoare ale casei. Streașina cea mare avea să-i adăpostească pe tovarășii care nu-și construiseră încă o locuință. Tot acolo aveau să se adune pentru rugăciuni în zilele caniculare, ploioase sau foarte reci. În restul timpului, aveau să se roage în fața zidului sudic, orientat spre Kaaba din Mecca.

Cele trei încăperi cu pereți din chirpici le erau destinate femeilor. Cea mai apropiată de streașină avea s-o găzduiască pe Aisha începând cu ziua nunții. Mama lui Ali, Kawla și Fatima urmau s-o ocupe pe cea din centru. A treia le era rezervată soțiilor acelor tovarăși care nu aveau încă propriul acoperiș.

Sărbătoarea din prima seară fu plină de făgăduințe, însă zilele ce urmară se dovediră epuizante. Foarte repede își amintiră cu toții avertizarea lansată de cei din triburile Aws și Khazraj atunci când cămila Trimisului se oprise pe acel pământ sterp, lipsit de irigații și de puțuri. În acea zi, Omar ibn al-Khattab își bătuse joc de temerile locuitorilor din Yathrib, însă acum nimeni nu le mai considera ridicole. Apa de care se foloseau ca să modeleze chirpicii nu era sănătoasă, și nici măcar pentru spălatul rufelor nu era bună. Femeile trebuiau să se ducă să umple urcioare și burdufuri la *wadi* Bathan, care șerpuia departe, dincolo de colinele de la apus. Chiar dacă dromaderii și catârii transportau vasele, drumul dus-întors era lung și istovitor.

Și cum să trăiască fără grădină? Mâncau din pomenile noilor credincioși, însă nu puteau fi siguri că vor avea nici măcar niște curmale și lapte acru la următoarea masă. Prin urmare, teama că vor rămâne fără hrană le amăra zilele.

Abu Bakr, Omar și nici un alt tovarăș nu aveau cu ce să cumpere un teren fertil; ca să nu-și îngreuneze fuga, toți își abandonaseră avutul când părăsiseră Mecca, luând cu ei doar niște boccele. De la sosirea lui la Yathrib, Tamim dăduse la troc o caravană întreagă pe lucrurile

necesare casei: ţesături pentru haine şi aşternuturi, piei, pături, urcioare... Bunătatea lui l-ar fi determinat să facă mai mult, dar Mahomed se împotrivi, nevrând să-i rămână dator.

Înainte de plecarea din Mecca, Al-Arqam nu putuse să vândă încărcătura ultimei sale caravane ce se întorcea de la miazănoapte. Abu Lahab şi Abu Sufyan îi interziseseră să facă negoţ în piaţa mare, răzbunându-se astfel pentru că nu putuseră împiedica fuga lui Mahomed. Atunci, Al-Arqam îşi trimisese caravana la Djedda, sperând să vândă o mică parte din mărfuri, însă nu era nici o îndoială că avea să piardă o mare parte din banii investiţi. Cu toate acestea, îşi cheltuise ce-i mai rămânea din avere pentru ca un meşter din Yathrib să monteze la intrarea în curte o poartă solidă, care să le garanteze siguranţa.

Zilele se transformară într-o înşiruire de corvezi plictisitoare, repetate la nesfârşit. În fiecare dimineaţă, Fatima şi femeile cele mai tinere făceau drumul dus-întors de acasă la *wadi* ca să aducă apă. După-amiaza se aventurau departe ca să scuture curmalele uitate în palmierii bătrâni şi să îndese în coşuri legumele şi fructele pe care noii credincioşi binevoiau să li le ofere. Apoi trebuiau să pregătească bruma aceea de hrană, să găsească lapte, să spele hainele sau să mătură praful nisipos pe care îl ridica vântul, suflându-l parcă anume până în aşternuturile lor.

După rugăciunea din zori, Mahomed şi tovarăşii lui păräseau curtea. Fără preget, cel mai adesea însoţiţi de evreul ben Shalom, vizitau casele din Yathrib, trecând de la un clan la altul, ducând cuvintele lui Allah şi dorinţa de înţelegere dintre Aws şi Khazraj.

La întoarcere, frânţi de oboseală, devorau masa frugală pe care o pregătiseră femeile. Foamea şi îngrijorarea începuseră să le lase semne pe chipuri şi în inimi. Mahomed intui acest lucru. Înainte de rugăciunea de la apus, îşi făcu obiceiul de a întări curajul şi voinţa fiecăruia prin cuvinte blânde şi pline de promisiuni pe care Dumnezeul său i le punea pe buze. Le spunea povestea

străveche a lui Noe, Iov şi Moise, aceşti *nabi* pe care Allah îi trimisese deja în mijlocul popoarelor ca să-i ridice şi-i conducă pe oamenii Cărţii prin greutăţile cumplite ale vremurilor.

Fatima ţese

La apropierea iernii, când nopţile erau tot mai răcoroase, femeile din triburile Aws şi Khazraj le avertizară pe cele din Mecca:

– Aici iarna nu este precum cea de la miazăzi. Munţii noştri nu sunt ca ai voştri şi nu avem acelaşi soare. Trebuie să ştiţi cum să îndurați ploaia şi frigul. Nu vă lăsaţi luate prin surprindere. Este timpul să ţeseţi haine groase, altfel bolile vă vor omorî înainte de venirea primăverii.

Cele mai credincioase le dăruiră lână pe care să o scarmene. Mătuşa Kawla şi mama lui Ali cunoşteau de multă vreme meşteşugul ţesutului. Ştiau şi cum să fabrice ustensilele necesare, respectiv daracul şi războiul de ţesut pe care-l puteau fixa de perete. Kawla o învăţă pe Fatima.

Aşa cum îşi îndeplinea toate celelalte sarcini, Fatima se dovedi foarte eficientă. Nu avu nevoie de mult timp ca să facă să zbârnâie o suveică printre firele întinse ale urzelii. Învăţa şi muncea fără să protesteze vreodată, dar şi fără să deschidă gura. I se auzea glasul atât de rar, încât noile credincioase din Yathrib glumiră pe seama proastei ei dispoziţii: o numeau „Fatima tăcerii". Mătuşa Kawla veghea să nu fie deranjată, chiar dacă trebuia să ameninţe sau să ocolească adevărul.

– Lăsaţi-o în pace! le poruncea ea femeilor. Fatima este aşa cum este. O fată ca ea nu veţi mai întâlni a doua oară în viaţa voastră. Allah îi trasează un drum pe care nici una dintre noi nu va putea merge. Iar tatăl ei ştie acest lucru dintotdeauna. Ea este preferata lui. Când era mică o adora mai mult decât pe celelalte fiice. Nu vă sfătuiesc să mergeţi cu glumele prea departe, căci vă veţi căi.

Femeile își lăsau capul în jos, strâmbându-se. Unele bombăneau:

– La noi, fetele nu sunt lăsate să se poarte așa de anapoda. La vârsta ei încă nu are soț. Măcar ar putea fi politicoasă și mai puțin rezervată față de noi.

În momentele ce urmau unor asemenea remarci, Fatima se arăta atât de serviabilă, încât cele care o criticaseră până atunci rămâneau descumpănite și stânjenite. Își închipuiau de îndată că fiica Trimisului devenise ca ele și o asaltau cu întrebări. Dar nu primeau niciodată răspuns.

La fel, după revederea glacială, Ali și Zayd se țineau la distanță de Fatima. Pe Zayd, indiferența aparentă a fetei părea să-l afecteze cel mai mult.

Spre sfârșitul unei după-amiezi înnorate, o descoperi țesând singură, afară, la umbra zidului incintei. Nu putu să se abțină să nu se ghemuiască lângă ea. Trecură minute bune, timp în care se auzeau sunetele seci ale suveicii lovindu-se de marginile războiului, până când avu curaj să deschidă gura. În sfârșit, cu mare frică, spuse:

– Astăzi am mers departe de oază, la cei din tribul Banu Salma. Tata a vorbit în fața lor. Musab a recitat. Abu Bakr a povestit istoria noastră. Omar a descris felul în care Allah a venit spre el. Evreii ne ascultă cu multă atenție. Unii ne dau să mâncăm și să bem. Ne consideră frați, Popoare ale Cărții. Alții își încruntă sprâncenele. Îl întreabă pe tata: „Ești de-ai noștri sau nu? Este greu să ne regăsim în toate cuvintele tale". Adesea insistă: „Dacă ești un *nabi* adevărat, ca Iov și Moise, trebuie să ne poți aduce dovezi". La această întrebare atât de des auzită, tata răspunde: „Domnul v-a oferit deja dovezile. Nu mai rămâne decât una, iar pe aceasta o aveți înaintea voastră: eu sunt cel pe care vi-l trimite. Deschideți ochii. Deschideți-vă cărțile. Toate răspunsurile la întrebările voastre se află acolo, despre ce a fost și ce va fi".

În timp ce Zayd vorbea, Fatima rămânea atât de atentă la firele care-i treceau printre degete, încât un necunoscut ar fi putut crede că era surdă. Zayd o cunoștea însă bine, astfel că-i putu observa sclipirile de mulțumire

în irisuri. Pe de altă parte, știu să-i interpreteze tremuratul buzelor sau zvâcnirea mai puternică a venei de la gât când ea înțelese cu ce neîncredere trebuia să se confrunte Trimisul.

Tânărul își dădu seama că era bine-venit în preajma Fatimei atât timp cât îi povestea despre această viață nouă în care ea nu mai avea loc. Așa că de-atunci înainte, când se ivea ocazia, când și unul, și celălalt își terminaseră sarcinile, Fatima începea să țesă sub umbrar, iar Zayd se așeza lângă ea. Bineînțeles, totul părea să fie rodul întâmplării. O ironie a lui Allah, care voia ca ei să stea alături, în tihnă și feriți de curioși. De fiecare dată Zayd îi povestea ce văzuse și auzise în zilele anterioare.

– Unele case din Yathrib sunt construite la fel ca acelea pe care le-am văzut în copilărie în Kalb, spunea el. Altele sunt mai impunătoare. Au ziduri groase pentru a respinge atacurile și curți destul de mari încât să adăpostească zeci de soldați.

Le descria în amănunt, la fel cum zugrăvea părțile necunoscute ale oazei, mult mai întinse decât și-ar fi putut imagina cei din Mecca, sau hrana locuitorilor ei și felul în care se distrau.

– Oamenii din Yathrib sunt pioși, remarca el. Dar sunt bogați și le place huzurul. Când tatăl nostru vorbește cu severitate despre viața și purtările pe care fiecare trebuie să le adopte, cum i se întâmplă adesea, ei se posomorăsc și-și cercetează vreme îndelungată vârful papucilor. Astăzi, Omar a observat acest lucru. A spus: „Trimisule, îngăduie-mi să te previn: nu cânți destul de vesel pentru oamenii ăștia". Tata a râs și l-a lovit prietenește peste braț, răspunzându-i: „Într-o zi, cel mai sever dintre noi vei fi chiar tu, ibn al-Khattab!"

Zayd mai povestea și despre ocupațiile lui și descoperirile pe care le făcuse.

– Tata îmi cere să citesc mult. Vrea să parcurg toate sulurile la care am acces. Aici, la *madrasa*, evreii foarte credincioși au adunat mai multe decât s-ar putea citi într-o viață întreagă. Cu ajutorul lor, tinerii învață să citească, să scrie și să mediteze asupra cuvintelor Cărții.

Când intri acolo, simți un parfum care nu există nicăieri altundeva. Este izul de cerneală de pe pergamentele vechi, așa cum l-am cunoscut în camera hanifului Waraqa, dar mult mai puternic. Și cu o tentă diferită, amintind de pieile bătute de vreme și totuși având mirosul de lapte al pruncilor. I-am mărturisit asta unui rabin, un bătrân cărunt care este bucuros să mă învețe ceea ce nu știu. El mi-a spus: „Fiule, acest parfum pe care-l respiri este parfumul trecutului. E un semn bun pentru tine: numai cei pe care Dumnezeu îi iubește îl simt". E adevărat? Nu știu, dar știu că sunt fericit să mă aflu acolo la dorința tatălui nostru. Evreii de la *madrasa* sunt buni cu mine. Nu-mi ascund nimic. Dacă nu știu să scriu un cuvânt, râd și clatină din cap văicărindu-se: „Băiete, cunoașterea ta ar încăpea într-un ou de porumbel!" E adevărat, dar își dau toată silința ca în curând să încapă într-o traistă.

Într-o seară, când Fatima țesea niște fire groase pentru o tunică, Zayd se apropie cu un pas mai greu, aproape sfios, și îi așeză dinainte un coș mare cu lână.

– Astăzi eram la evreul ben Shalom, spuse el, dus pe gânduri. E diferit de ceilalți. Se poartă de parcă ar fi unul de-ai noștri, deși le este foarte credincios alor săi. Îl ajută pe tatăl nostru să-i cunoască pe oamenii de aici. Cine a fost cel mai puternic și de ce nu mai este. În cine se poate avea încredere. Cine este sârguincios la *madrasa*, cine este bun negustor, cine fură. Cine sunt cei trufași, cei geloși, cei care pun bețe în roate... Tata îl numește ibn Salam, iar el nu se miră. Sunt convins că între ei se naște o prietenie, o dovadă fiind aceea că petrecem mult timp în casa lui. Astăzi, când plecam, femeile de acolo mi-au dat această lână ca să țesi o pătură pentru tata.

Zayd împinse coșul spre șoldul Fatimei, întrerupând-o din țesut. Când ea îl fixă cu insistență, dându-i de înțeles că aștepta mărturisirea completă, tânărul schiță un zâmbet aparent nepăsător.

– Ele spun că tata slăbește și că la iarnă va fi frig. Femeilor din Yathrib le plac bărbații care au grăsime

pe burtă. Se pare că în pat aceasta este o plăcere în plus pe care le-o oferă Domnul.

Fără să reacţioneze la glumă, Fatima îşi vârî mâna în coşul cu lână. Era o lână atât de moale, încât, pentru prima dată după foarte mult timp, Zayd o văzu zâmbind.

– Este o lână bună, foarte călduroasă, spuse ea. Să le mulţumeşti femeilor lui ben Shalom. Sunt sigură că au dreptate. Voi lucra o pătură foarte groasă pentru tata.

– Allah este mare! Încă ştii să vorbeşti.

Fatima îşi retrase mâna şi-şi reluă lucrul. Fără un cuvânt, Zayd îşi răsuci o şuviţă de păr pe deget. Între două lovituri ale războiului de ţesut, ea zise:

– Mai ai ceva de spus, dar nu te încumeţi?

– Astăzi tata i-a spus lui Abu Bakr că dacă Aisha va supravieţui bolii care o chinuie, o va lua de soţie în curând, murmură el cu ochii plecaţi.

Boala Aishei

De ceva vreme, femeile din casă nu vorbeau decât despre asta: Aisha, fiica lui Abu Bakr, copila pe care Trimisul o luase de nevastă la Taif, era bolnavă. Conform tradiţiei, adevărata căsătorie nu avea loc decât în ziua în care Aisha devenea femeie cu adevărat. Dar boala o măcina, şi era posibil să nu mai prindă vreodată acea zi.

Aisha căzuse la pat din cauza anotimpului rece despre care vorbeau locuitorii din Yathrib. Ardea de febră, respiraţia i se tăia şi uneori, în toiul nopţii, Fatima auzea, dincolo de peretele despărţitor, gemetele înăbuşite care le scoteau din minţi pe mătuşa Kawla şi pe mama lui Ali.

Ele două o vegheau necontenit pe fiica lui Abu Bakr. Fatima le îndeplinea sarcinile de câteva zile deja, când mama lui Ali îi dădu vestea:

– La noapte, tu va trebui să veghezi la căpătâiul Aishei. Tatăl tău îţi va fi recunoscător.

– Când Aisha va fi vindecată, tata nu va trebui să-i mulţumească decât lui Allah. Eu nu sunt potrivită

să veghez o bolnavă, replică Fatima, vorbind pentru prima oară după mult timp.

Mama lui Ali bombăni un reproş, dar mătuşa Kawla o prinse de cot ca să o oprească.

- Fatima ne ţine locul la treburile noastre, spuse ea cu blândeţe. Nu e puţin lucru, e ca şi când ar veghea asupra micuţei.

În fiecare dimineaţă, Abu Bakr se înfăţişa înaintea draperiei de la camera fiicei lui ca să afle cum se simţea. Avea ochii roşii de nesomn şi îngrijorare. Fiecare ghicea întrebările pe care nu le rostea, căci ele frământau minţile tuturor.

De ce Allah o făcea pe Aisha să sufere? Nu era decât un copil.

De ce îl supunea El la această nouă încercare pe Trimisul său?

Oare Dumnezeu trimitea astfel un semn fiicei, sau tatălui? Aishei, sau lui Abu Bakr?

Atotputernicul refuza oare căsătoria trimisului Său cu o fată atât de tânără?

Mahomed însuşi venea să le întrebe pe mătuşa Kawla sau pe mama lui Ali:

- Se simte mai bine? Tot mai are febră? Doarme? Vorbeşte?

Cele două femei dădeau din cap în semn că nu. Şi ele aveau cearcăne din cauza grijilor şi a nopţilor nedormite. Mama lui Ali, mai firavă şi mai în vârstă decât Kawla, aţipea deseori în timpul zilei. În curând, nu mai fu în stare să stea la căpătâiul bolnavei. Abu Bakr o rugă pe o verişoară de-a lui Tamim, o femeie tânără şi robustă, să o înlocuiască.

Din a doua ei noapte de veghe, aceasta îi înştiinţă pe Abu Bakr şi pe Mahomed:

- Allah cel Mare, Atotputernicul! O, Milostivul şi Îngăduitorul! Vai, Doamne! Abu Bakr, fiica ta şi-a pierdut tot părul. I-a căzut în smocuri pe pat, ca nişte păsări moarte! Vai, Trimisule! Iat-o cu ţeasta cheală, ca o bătrână! Ce să însemne asta?

Nimeni nu ştia să răspundă la această întrebare, nici măcar Trimisul lui Allah. Li se ceru sfatul femeilor din clanurile Aws şi Khazraj care îi preveniseră pe cei din Mecca în legătură cu bolile iernii. Mahomed îl trimise pe Ali la evreul ben Shalom ca să-i ceară ajutor. Zayd alergă la *madrasa* ca să-i întrebe pe rabini. Pretutindeni, în loc de răspuns văzură doar nişte ochi mari de uluire şi neştiinţă.

În mijlocul acelei zile cumplite, Mahomed adună comunitatea credincioşilor, pe cei din Mecca şi pe cei din Yathrib, în curtea lui. Vremea era urâtă. La orizont, cerul era apăsător şi gri, asemenea cenuşii răcite. Vântul sufla în rafale tăioase ce ridicau în aer crengile uscate de palmier şi formau vârtejuri din frunze, pene şi smocuri de lână.

Rugăciunea fu intensă şi lungă. Fatima rosti numele Aishei şi ceru Milostivirea Domnului Atotputernic cu aceeaşi înflăcărare ca restul credincioşilor.

Cu toate acestea, nimic nu se schimbă în zilele ce urmară. Ţeasta Aishei, golaşă şi asudată, era acoperită cu un văl gros. Femeile trebuiau să-i şteargă în permanenţă buzele cu o cârpă umedă şi călduţă. A o face să mănânce era o misiune aproape imposibilă, iar noaptea, când i se tăia respiraţia, vaietele ei parcă invocau moartea de fiecare dată.

În a cincea zi după ce Aisha îşi pierduse părul, cerul redeveni albastru şi senin. Frigul umed dispăru în faţa soarelui. Fatima profită şi se duse să ţeasă lângă zidul dinspre apus, cel mai cald.

Zayd se apropie când sunetele războiului de ţesut îşi slăbiră ritmul. Cu siguranţă o pândise.

Din felul în care se ghemui, Fatima ştiu că trebuia să se aştepte iarăşi la o veste neplăcută. Zayd fixă câteva clipe firele de lână care se duceau şi veneau pe urzeala albă, apoi îşi despovără sufletul:

– Când Aisha şi-a pierdut părul, rabinii de la *madrasa* mi-au spus: „Întreabă-l pe *nabi* al tău dacă doreşte să stea de vorbă cu noi". A doua zi, tatăl nostru a mers

înaintea lor, iar eu i-am stat alături. Rabinii i-au pus întrebări despre Carte. Întrebări de toate felurile, mai ales cu privire la versetele dictate de îngerul Gabriel. Când Trimisul a terminat de răspuns, rabinii s-au sfătuit între ei. În cele din urmă au venit cu noi întrebări, legate de profeții din vechime ai Domnului. Erau atât de precise, încât te apuca amețeala: Moise a făcut cutare lucru? Iov a spus cutare lucru? Crezi că cel pe care-l numești Nuh a susținut cutare lucru? Cel pe care-l numești Yusuf cunoștea arta interpretării viselor? Și așa mai departe. La fiecare răspuns al tatei, ei dădeau din cap. Păreau mulțumiți, dar eu eram îngrijorat. Îi cunosc pe acești evrei, amabilitatea pe care o arată tatălui nostru nu este cea pe care mi-au arătat-o mie în trecut.

Zayd se întrerupse o clipă ca să se frece la ochi, ca și cum scotea din inimă curajul de a rosti următoarele cuvinte.

După o scurtă tăcere, reluă cu un glas monoton, încât Fatima trebui să ciulească urechea ca să-l audă:

– Când s-a apropiat momentul rugăciunii, deopotrivă pentru evrei și pentru credincioșii lui Allah, cel mai în vârstă dintre rabini l-a rugat pe Trimis să se apropie. Foarte încet, l-a întrebat: „*Nabi,* oare cunoști răspunsurile la aceste întrebări?" Apoi a început să le înșire, dar într-o șoaptă atât de slabă, încât tata a fost nevoit să-și ducă urechea la gura bătrânului. Eu, unul, n-am putut înțelege nimic...

Fatima, cu degetele brusc amorțite, se încurcă în țesătură. Trebui să descâlcească firele de lână înainte ca suveica să-și reia mișcarea regulată de du-te-vino. După un timp, Zayd continuă:

– Am văzut că tatăl nostru era tulburat. Nu cunoștea răspunsurile la aceste întrebări noi. A stat pe gânduri o clipă, cu ochii închiși, apoi a zis: „Rabi, nu pot să-ți răspund acum. Se apropie momentul rugăciunii. Trebuie să merg la tovarășii mei. Mâine sau poimâine ne vom revedea și-ți voi spune ce dorești să auzi".

Zayd tăcu din nou, căutând să capteze toată atenția Fatimei. Ea își înălță capul și-și fixă ochii în ai lui.

– Astăzi se împlinesc cinci zile de când tata i-a făcut această promisiune rabinului, reluă el. De cinci zile nu a răspuns! Nu poate. Nu cunoaşte răspunsurile. Bătrânii de la *madrasa* încep să râdă de el: „Ce fel de profet este acesta care nu ne poate răspunde? Dumnezeu cunoaşte toate răspunsurile. Dacă acest ibn Abdallah din Mecca este Trimisul său, atunci Dumnezeu îi dictează răspunsurile. Dar dacă rămâne în tăcere, înseamnă că este un impostor".

Zayd înăbuşi un hohot de plâns. Cu mâinile nemişcate pe pânza ţesută până atunci, care-i acoperea şoldurile, Fatima îl aşteptă să-şi recapete glasul, însă tânărul, evitându-i privirea, fixa şirurile de palmieri bătrâni din depărtare.

– Tatăl nostru este îngrijorat, şopti el. Boala Aishei şi întrebările fără răspuns... Azi-dimineaţă, după rugăciune, l-am auzit spunându-i lui Tamim: „Domnul nu-mi mai vorbeşte de prea multă vreme. Pe îngerul său nu-l mai văd, nu-l mai aud. Această stare durează de când am sosit aici, la Yathrib". Nu a zis mai multe, dar ne dăm seama că se întreabă dacă am ales drumul cel bun...

– Tatăl meu nu se îndoieşte niciodată! îl întrerupse Fatima violent, după care îşi reluă lucrul. Sunetele scoase de războiul de ţesut răsunară sec, asemenea unui bici pe capul unei catârce. Tatăl nostru nu se îndoieşte niciodată, repetă ea. Poate că este nerăbdător. Asta este tot. Tu care eşti primul să fiu adoptat, nici tu nu trebuie să te îndoieşti.

Cuvintele tăioase şi clare părură să-l revigoreze pe Zayd. Preţ de o clipă o urmări pe Fatima lucrând, apoi se ridică şi se îndepărtă fără alt comentariu.

În acea seară, după cină, când întunericul se lăsa peste toate cotloanele curţii, Mahomed se înfăţişă în pragul uşii Aishei. Le porunci femeilor care o vegheau să se ducă să se odihnească:

– În această noapte, eu voi avea grijă de cea pe care Allah mi-a încredinţat-o.

Spre uluirea tuturor, intră în camera logodnicei şi lăsă în jos draperia de la uşă. Pereţii de cărămidă erau subţiri, pentru a nu mai vorbi de partea din lemn şi ramuri de palmier. Foarte repede, Fatima, mătuşa Kawla şi mama lui Ali distinseră glasul înăbuşit al lui Mahomed care recita şi se ruga. O vreme îndelungată, toate trei rămaseră astfel, în întuneric, la pândă.

Kawla şi mama lui Ali nu reuşiră să păstreze tăcerea mult timp. Din patul ei, Fatima le auzi cum schimbau la nesfârşit păreri despre hotărârea neobişnuită a Trimisului.

– S-a mai văzut vreodată aşa ceva? Se cuvine ca un logodnic să-şi petreacă noaptea în camera logodnicei înainte de căsătorie? întrebă mama lui Ali.

– Nu soţul stă lângă patul Aishei, ci Trimisul lui Allah, obiectă Kawla.

– Totuşi, ce s-ar întâmpla dacă Aisha ar fi cuprinsă de una din crizele ei de sufocare? Trimisul ar şti ce să facă?

– Allah îl călăuzeşte pe nepotul meu în toate lucrurile, răspunse mătuşa Kawla. Nu-ţi face griji.

Fatima îşi astupă urechile cu mâinile. De ce să audă mai mult? Tatăl ei s-ar fi comportat la fel şi cu ea dacă ar fi fost pe moarte?

În faţa rabinilor

Boala Aishei se prelungi încă multă vreme. Tuturor femeilor care veneau la ele, mătuşa Kawla şi mama lui Ali le repetau:

– Mahomed este balsamul ce o va salva pe fiica lui Abu Bakr. De la un capăt la altul al nopţii, stă lângă ea. Îşi împletesc mâinile şi se roagă la Allah. Atotputernicul va hotărî.

Îngrijorarea îl măcina pe Abu Bakr. Slăbise îngrozitor, obrajii îi erau tot mai supţi, ochii şi pielea îi deveniseră pământii precum cerul de iarnă. El, care fusese dintotdeauna atent la cum arăta, lăsase să-i crească barba vâlvoi. Se plimba de colo, colo prin curte de dimineaţă

până seara, şi uneori până în toiul nopţii, recitând necontenit cuvintele pe care îngerul lui Allah i le încredinţase lui Mahomed.

Toţi cei ai casei aveau spatele încovoiat sub povara fricii. Fiecare vorbea încet, evita râsetele, strigătele şi ţipetele. Stăteau cu ochii în pământ, iar impulsurile spre plăcere mureau în faşă. Bărbaţii aveau grijă să se ducă drept spre streaşina care le fusese rezervată. Femeile se mărgineau la camerele lor. Doar cele mai în vârstă serveau la masă.

De două ori Fatima se instală ca să ţeasă lângă zidul dinspre apus, dar Zayd nu-şi făcu apariţia. Aşa ştiu că tatăl ei încă nu se dusese înaintea rabinilor din *madrasa* ca să le arate că era un *nabi* adevărat.

Apoi, într-o dimineaţă, cu puţin după răsăritul soarelui, mama lui Ali scoase nişte urlete de se cutremurară zidurile:

- Aisha nu mai are febră! Aisha nu mai are febră! Mănâncă şi-mi zâmbeşte!

De data aceasta, bărbaţi şi femei laolaltă, râzând şi punând sute de întrebări fără rost, se adunară în faţa camerei Aishei. Kawla întări spusele mamei lui Ali. Câteva femei se duseră lângă patul bolnavei.

- Biata micuţă! E mai albă decât laptele prins, şi este dureros să o vezi aşa cheală. Dar este adevărat, zâmbeşte şi mănâncă tot ce i se dă fără să verse. Lăudat fie Allah cel Milostiv şi Îngăduitor!

Se aşternu din nou tăcerea când Mahomed apăru pentru rugăciunea de dimineaţă. Avea o înfăţişare înspăimântătoare, cu ochii roşii şi încercănaţi, obrajii albi ca varul şi o piele care-l îmbătrânea cu zece ani. Dar un zâmbet ciudat îi plutea pe buze. Mai târziu, mulţi credincioşi aveau să afirme că, sub razele palide ale zorilor, chipul lui era mai luminos decât soarele însuşi.

În miezul zilei, când norii adunaţi ca o turmă de antilope *maha* acopereau cerul, Zayd nu mai avu răbdare să aştepte. Se duse să o caute pe Fatima pe cărările dintre grădini. O găsi în cele din urmă cărând un coş greu

plin cu ierburi. I-l luă din mâini şi-l săltă pe umăr, parcă dansând.

– Tata le-a răspuns rabinilor! Îngerul l-a vizitat din nou! Deborda de entuziasm şi cuvintele îi ţâşneau din gură: Ziua de azi este minunată. Minunată! Allah ne deschide calea! Ai avut dreptate. Nu trebuia să ne îndoim. Tata este atât de bucuros, încât l-a sărutat pe frunte pe Abu Bakr. După rugăciunea din zori, ne-a spus: „Să mergem înaintea evreilor din *madrasa*". Eu, Ali, Abu Bakr şi Omar l-am însoţit. Pe drum ne-a zis: „Rabinii îmi aşteaptă răspunsurile de prea multă vreme. Le-am pus la încercare răbdarea, acum le voi pune la încercare memoria". Ochii îi străluceau de fericire. A adăugat: „Voi să nu scoateţi un cuvânt, dar ascultaţi şi reţineţi ce voi spune". Zayd puse coşul jos ca să poată gesticula în voie înainte de a continua: Şi tu ai fi plâns de bucurie dacă ai fi auzit răspunsurile tatălui nostru. Erau atât de desăvârşite şi cu atât de multe detalii pe care nici bătrânii evrei din *madrasa* nu le cunoşteau, încât au început să se frământe pe scaunele lor asemenea unor ramuri de palmier în bătaia vântului de la miazănoapte. „Ah, *nabi, nabi!* Oare eşti mai înţelept decât noi? Ah, fără îndoială: eşti un profet adevărat! Eşti fiu al lui Abraham! Fie ca numele lui Yahve să fie proslăvit în veci!" Tata le-a răspuns: „Nu vă miraţi. Răspunsul meu a întârziat căci am făcut o greşeală. V-am spus: «Mâine voi veni să vă văd şi voi şti...» Dumnezeul meu s-a supărat din cauza mândriei mele. El m-a făcut să am răbdare. A îmbolnăvit-o pe soaţa mea Aisha, care nu a împlinit încă zece ani. Iar eu a trebuit să-i înţeleg semnele, şi asta mi-a luat câteva zile bune. În cele din urmă, m-am dus să-i ţin soţioarei mele mâna ce ardea de febră. Copilei aceleia care-şi pierduse părul ca şi cum s-ar fi născut din nou! Atunci îngerul Gabriel a venit la mine şi mi-a dat răspunsurile la întrebările voastre. Fără El, nu aş fi decât un ignorant, la fel de neştiutor ca un păianjen. Lăudat fie Allah! Atotputernicul i-a dezvăluit Cartea slujitorului său! Dar m-a şi certat prin gura îngerului. Mi-a spus: «Nu te mai apuca să promiţi un lucru sau un altul pentru mâine

sau pentru poimâine». Mi-a spus: «Dacă îţi iei vreun angajament faţă de cineva, adaugă de îndată: Dacă voieşte Allah»[1]. De la boarea din grădinile din Yathrib până la febra unei soţii, nimic nu se întâmplă fără voia lui Allah. Nu încape discuţie asupra acestui lucru! Nu există altul decât El ca să hotărască şi să dea răspunsurile la întrebări".

În entuziasmul său de a imita tonul lui Mahomed, Zayd nu observase că, de îndată ce rostise numele Aishei, chipul Fatimei devenise de gheaţă.

– Asta a spus tata? întrebă ea. Şi despre Aisha, asta a zis?

– Bineînţeles, replică Zayd plin de admiraţie. Că Allah îi dăduse boala ca el să o ia de mână şi să-l audă din nou pe îngerul Gabriel! Ah, acum cine va mai îndrăzni să pretindă că tatăl nostru nu este Trimisul lui Allah?

A doua zi, de îndată ce se lumină, îi veni rândul Kawlei să iasă din camera Aishei punând pe jar întreaga casă:

– Îi creşte părul! strigă ea cu lacrimi în ochi. Veniţi să vedeţi, părul Aishei creşte! Ce minune!

Era adevărat. Un puf moale, roşcat, acoperea craniul fetiţei. Nu trecu mult şi se îndesi. În fiecare dimineaţă, mătuşa Kawla şi mama lui Ali le chemau pe femeile din casă în camera Aishei. Toate o mângâiau pe cap şi se minunau. Exclamaţiile ţâşneau din toate părţile, la fel de stridente precum cotcodăcelile şi cârâielile din ograda de păsări. „Cât de repede cresc noile plete! Cât de dese sunt, cât de moi şi cârlionţate! Ce belşug miraculos! Ce păr bogat va avea tânăra soţie a lui Mahomed!"

– Fata mea, în ziua nunţii, vei fi mai frumoasă decât regina din Saba! strigau unele.

– Dumnezeu vrea ca tu să fii cea mai frumoasă pentru soţul tău, spuneau altele. Cum te va mai iubi, cu un păr aşa de frumos!

---

[1] *Coran* 18, 23-24

– Cât de Mare este Allah! Ţi-a dat să te îmbolnăveşti ca să-ţi dăruiască o frumuseţe de înger. El te iubeşte şi doreşte pentru tine desăvârşirea supremă...

Sub revărsarea sufocantă de complimente, Aisha râdea. Ochii ei minunaţi străluceau de fericire, ca şi cum febra nu i-ar fi acoperit cu un văl timp de aproape o lună de zile. Erau limpezi şi senini, ca şi râsul pe care şi-l recăpătase. Pătrunzători şi inteligenţi. Capabili să-i susţină privirea Fatimei singura dată când aceasta intră în încăpere ca să cântărească ea însăşi amploarea miracolului.

La fel ca la Mecca, privirile li se încrucişară şi se înfruntară instinctiv. Ceea ce o izbi pe Fatima şi-i străpunse inima nu fu nici graţia Aishei, nici strălucirea părului ei. Nici veselia, nici seninătatea sau sprâncenele ei de pasăre. Nu. Femeile din casă vedeau fără să vadă şi se lăsau orbite de strălucirea lucrurilor exterioare. Căci departe, în adâncul pupilelor şi pe marginea buzelor logodnicei lui Mahomed, fremăta o umbră. O linişte stranie şi puternică pe care Fatima nu o simţise niciodată. O seriozitate surprinzătoare pe chipul acelei fetiţe.

Iar în privirea pe care Aisha i-o întoarse, Fatima văzu că logodnica tatălui ei ştia deja multe despre această profunzime.

Allah le ţinea pe amândouă sub mâna lui. Şi una, şi alta erau supuse voinţei sale. Dar niciodată nu aveau să devină prietene. Niciodată.

Soţie şi fiică a Trimisului, până la sfârşitul vieţii lor, aveau să rămână ca două feţe ale aceleiaşi săbii. Una avea să fie tăişul care spinteca şi taie. Cealaltă, lucirea perfectă şi elegantă.

Evrei şi adepţi ai lui Allah împreună

Până în primăvara următoare, pletele roşcate ale Aishei crescuseră, devenind atât de minunate, încât de pretutindeni din jurul Yathribului convertiţii veneau să le atingă pentru a-şi întări frageda credinţă.

Trecerea probei întrebărilor în faţa rabinilor îşi produse efectul miraculos. Certurile care de mulţi ani îi ridicaseră pe cei din clanurile Aws şi Khazraj împotriva evreilor din triburile Banu Zafr, Banu Salma, Banu Nabit sau Banu Zuraya se rezolvară ca prin farmec.

Mahomed îi puse pe Zayd şi pe Ali să scrie regulile de bună înţelegere cărora şi unii, şi ceilalţi trebuiau să li se supună în viitor. Aceste reguli îi uneau într-o singură comunitate împotriva ameninţărilor întruchipate de păgâni şi de idolatri, mai ales cei din Mecca.

Evreii şi neevreii din Yathrib se supuneau legilor Dumnezeului Cărţii. Îl recunoşteau în Mahomed pe *nabi* al lor, după cum îl chemau cu toţii, judecătorul şi chezaşul păcii şi al dreptăţii.

Cu tratative, supărări şi împăcări, aşa începură acele vremuri noi. Evreul ben Shalom, căpetenia tribului Banu Salma, deveni cu adevărat prietenul Trimisului şi-l susţinu de mai multe ori când rabinii discutau la nesfârşit interpretarea legilor lui Moise. În ziua în care Mahomed, în predica sa înainte de rugăciunea de seară, ridică în faţa tuturor sulul Legilor din Yathrib, ben Shalom se aşeză lângă el.

–Ascultaţi! Ascultaţi şi priviţi! strigă el după ce Mahomed tăcu. Cu braţele întinse, cu mâinile ridicate spre cer, cu o mişcare ce semănă cu un pas de dans şi care stârni câteva zâmbete, se învârti în cerc. Dacă mă întorc spre *madrasa*, mă numesc ben Shalom. Dacă mă întorc spre casa Trimisului lui Allah, mă numesc ibn Salam. Totuşi, eu nu am decât un singur trup, un singur cap, o singură gură, o singură inimă. De ce este posibil acest lucru? Deoarece ne uneşte cel mai preţios lucru: suntem fiii lui Abraham, ai lui Agar şi ai Sarei. Nu avem decât o Carte, şi nu este alt Dumnezeu decât Dumnezeu. Domnul nostru ne trimite îngerii săi, profeţii săi şi legile sale. El este Unul, şi El este în acelaşi timp Milostiv şi Îngăduitor cu ben Shalom şi ibn Salam. Allah sau Yahve, doar literele se schimbă. El rămâne Domnul lumilor, Creatorul vieţii, Stăpânul Zilei Judecăţii,

Dumnezeul universurilor.[1] Fulgerul său şi voinţa sa sunt pentru noi toţi, cei ai Sarei şi cei ai lui Agar. Iată de ce legile noastre sunt, toate, fiicele lui Abraham şi Moise: Dumnezeu este Dumnezeu, şi Mahomed este *nabi* al său!

Cuvintele lui ben Shalom stârniră vociferări şi reticenţe în rândul rabinilor. Niciodată până atunci, de când clanurile Aws şi Khazraj îl primiseră pe Trimisul lui Allah, lucrurile nu fuseseră exprimate cu atâta exactitate şi forţă.

Pentru a răspunde obiecţiilor şi iritărilor, Mahomed luă mâna prietenului său. Cu degetele întrepătrunse, îşi ridicară palmele către cer.

– Cu mult timp în urmă, spuse Mahomed, când îi înfruntam pe păgânii din Mecca şi înduram jignirile şi dorinţa lor de a mă ucide, ca să-mi dea putere şi încredere, îngerul lui Allah mi-a spus: „Recită ce ţi s-a dezvăluit din Carte... Nu vă certaţi cu oamenii Cărţii decât pentru o cale mai bună... Lor şi tuturor spuneţi-le: «Noi credem în ceea ce a fost pogorât asupra noastră şi în ceea ce a fost pogorât asupra voastră. Dumnezeul nostru şi Dumnezeul vostru este Unul şi noi lui îi suntem supuşi...»"[2]

Pentru a demonstra acest adevăr comun şi unora, şi celorlalţi, Trimisul declară că, din acel moment, credincioşii lui Allah aveau să se roage la fel ca evreii, îndreptaţi spre oraşul sfânt Ierusalim. Şi că ziua de post sacru, pe care evreii o numeau Kippur, avea să fie respectată şi de supuşii lui Allah.

De atunci, deşi frigul şi foamea îi chinuiau încă, atmosfera din casă se schimbă complet. Evrei şi neevrei au început să prindă gustul de a vizita curtea lui Mahomed pentru a-l asculta dând sfaturi, judecând şi vorbind înainte de rugăciune.

Cât de des puteau, vizitatorii aduceau mâncare, materiale de construcţii sau lână. Şi, de asemenea, observă Fatima, arme făurite de cealaltă parte a oazei, în acea

[1] *Coran* 1, 2-4
[2] *Coran* 29, 45-47

zonă a plantaţiei de palmieri unde se aflau ateliere renumite.

Omar profită pentru a-i trimite pe bărbaţi să reia jocurile cu scuturile şi antrenamentele cu lancea, după cum obişnuiau la Mecca.

- O să ruginim dacă nu ne antrenăm pentru luptă! strigă el. Allah Singur ştie dacă într-o zi nu-i va fi de folos.

Nu-i fu greu să adune tovarăşi din clanurile Aws şi Khazraj. Cu această ocazie avu loc o convertire pe care Mahomed o aştepta cu nerăbdare.

Omar invitase doi dintre cei mai puternici reprezentanţi ai clanurilor Aws şi Khazraj. Aceştia fură impresionaţi de abilitatea şi şiretenia lui în întrecerile călare cu lancea, precum şi de glumele lui, în timp ce câştiga un duel după altul. Curajul, calmul şi francheţea lui sfârşiră prin a-i seduce. Când îl felicitară, Omar le spuse:

- În astfel de întreceri sau în lupta adevărată, precum şi în fiecare zi din viaţa mea, totul este rodul voinţei lui Allah. Lui mai mult decât mie îi aparţin braţul şi sângele meu. Dacă El doreşte să fiu învingător, voi fi. Aşa este: nu este alt Dumnezeu în afară de Dumnezeu, şi nimic nu scapă puterii lui.

Căpeteniile se întoarseră la oamenii lor şi declarară:

- Nici un membru al clanurilor Aws şi Khazraj, bărbat sau femeie, să nu ne adreseze cuvântul atâta timp cât nu se va mărturisi supus al lui Allah şi al profetului său Mahomed.

De mai multe ori, cu inima strânsă, retrasă în umbra bucătăriilor, Fatima îi văzu luptând astfel pe Omar şi pe bărbaţii din Yathrib. În primul moment, îi veneau în minte criticile şi sfaturile lui Abdonai. În scurt timp, distingea calităţile şi defectele luptătorilor. Unii se dovedeau atât de neîndemânatici, încât îşi atrăgeau pe dată fulgerele lui Omar. Alţii demonstrau capacităţi ce dovedeau o experienţă vastă.

Dar se întorcea repede la sarcinile ei de femeie, strângând din dinţi. La ce bun să vrea să se amestece printre bărbaţii aceia? Era de neconceput ca ea să se îmbrace

iar cu un pieptar de piele şi să pună mâna pe o lance sau o *nimcha*. Omar ar fi fost primul care să se opună cu vehemenţă. După el, femeile trebuiau să se ocupe doar de casă, bucătărie, spălatul hainelor şi curăţenie.

– Într-un singur loc femeile dau lupte, repeta el în hohote de râs. Şi anume în aşternut.

Fatima ştia că nu avea să facă vreo excepţie. Nici măcar pentru fiica Trimisului, chiar dacă ea singură le ţinuse piept asasinilor din Mecca. Dar în urmă cu mult timp îşi făgăduise să nu-i ceară nimic tatălui ei. Şi, mai mult ca oricând, el nu părea să mai aibă ochi pentru ea.

Mahomed trebuia să fie atent la cei care, tot mai numeroşi, veneau să se supună legilor lui Allah. De asemenea, după vindecarea Aishei, îngerul îl vizita din ce în ce mai des. În fiecare seară, după rugăciune, Trimisul mergea să se destindă în camera logodnicei. Fără voia ei, Fatima îi auzea prin peretele mult prea subţire.

În glasul blând al tatălui ei recunoştea intonaţii vechi, dar nicicând uitate. Cele pe care le avea la întoarcerea din călătoriile sale de negustător în ţinuturile Ghassan sau Saba. Sau când, după zilele istovitoare petrecute la depozite, îi plăcea să se joace cu ea... Pe când era încă tatăl ei, şi nu Trimisul lui Allah.

Acum însă se veselea cu Aisha. La puţină vreme după ce el intra în cameră, râsul încântător al fiicei lui Abu Bakr nu întârzia să izbucnească. Iar sub pleoapele Fatimei ţâşneau lacrimi minuscule, aproape invizibile, atât de amare încât îi ardeau ochii.

Toate femeile se minunau de răbdarea şi plăcerea pe care le arăta Trimisul faţă de Aisha. Mătuşa Kawla şi mama lui Ali nu vorbeau decât despre asta. În curte, în bucătărie sau lovind pe genunchi rufele murdare pe malul uedului Bathan, şuşoteau:

– Vedeţi cum joaca cu fiica lui Abu Bakr îl întinereşte pe Trimisul lui Allah?

– Se joacă de parcă ar avea vârsta viitoarei lui soţii, râdea mătuşa Kawla. El, care a trecut de cincizeci de ani, în ciuda iernii care a lăsat urme asupra tuturor, îşi recapătă anii tinereţii în loc să-i piardă!

– Înseamnă că Allah îi călăuzeşte pe amândoi pe calea fericirii supreme. O să vedeţi: când căsătoria îi va uni pe Aisha şi pe Mahomed, vor deveni ca nişte stele în noaptea vremurilor ce vor veni.

Se mai întâmpla ca, în camera Aishei, râsetele şi jocurile să înceteze brusc. Se lăsa o tăcere ciudată şi grea, ce apăsa pieptul celor care o simţeau. Apoi, de cealaltă parte a peretelui de chirpici, se năştea un murmur lent şi sacadat.

În aceste momente, Fatima ştia că mama lui Ali şi Kawla, care ascultau la fel ca ea, începeau să tremure. Din gurile lor urca un bolborosit ciudat, pe jumătate implorare, pe jumătate rugăciune: bolborositul spaimei. Îngerul lui Dumnezeu era acolo. Foarte aproape. De parcă şedea pe ceafa Trimisului.

Totuşi, Aisha, în ciuda vârstei sale fragede, nu arăta nici un fel de teamă. Nu ţipa, nu punea nici o întrebare. Şi apoi venea clipa în care auzeau din nou, cu uşurare, glasul ei vioi, limpede şi cristalin, asemenea aerului după ploaie. Repeta cuvintele pe care îngerul lui Allah le aşezase în inima lui *nabi*. Ceva mai târziu se auzeau salutul de noapte bună al lui Mahomed şi răspunsul somnoros, uneori vesel, alteori nepăsător, al Aishei.

Fatima pândea paşii tatălui ei îndreptându-se spre marele umbrar, unde dormea cu ceilalţi bărbaţi. Uneori avea o lampă ca să-i lumineze drumul. Din când în când, se îndrepta spre zidul sudic.

Dacă se dădea jos din pat şi ridica draperia de la camera comună, Fatima îi zărea umbra conturându-se pe peretele alb în timp ce se ruga, şi se tot ruga, până în zori, cerând sfatul Domnului său.

În spatele ei, mătuşa Kawla şoptea:

– Fatima, nu sta acolo. Culcă-te la loc. Nu te istovi, căci mâine-dimineaţă va fi rândul tău să te duci după apă.

În întuneric, Fatima se ghemuia pe patul ei şi-şi strângea pumnii la ochi. Simţind un nod în gât, îl ruga fierbinte pe Allah să o cruţe.

– O, Doamne Puternic, O, Allah atât de Milostiv şi Îngăduitor, nu mă lăsa să devin rea! Eliberează-mă de gelozie! O, Allah, Unicul Domn, cere ce doreşti şi îndepărtează răul din inima mea!

Şi veni ziua în care Allah, în felul său, îi dădu răspunsul.

În curând măritată

Într-o dimineaţă, Fatima se întorcea de la *wadi* călare pe o catârcă încărcată cu ciubere grele. Pe jumătate aţipită, legănată de clipocitul apei, tresări şi scoase un strigăt, ca şi cum un djinn şi-ar fi făcut apariţia pe neaşteptate înaintea ei. Era Zayd, care prinse căpăstrul dintr-o mişcare.

– Dormeai, spuse el. Dormeai, şi catârca ta mânca nisip în loc să înainteze.

Nu era pic de reproş în vocea lui. Doar amuzament. Reproşul apăru însă în ochii Fatimei, care nu se simţea obligată să dea explicaţii.

– Ai dreptate, bolborosi tânărul. A trecut multă vreme de când nu te-am văzut. Dar nu te mai duci să ţeşi la peretele dinspre apus...

– Iarna a trecut. Este cald, şi am alte sarcini de îndeplinit decât să ţes lână.

Zayd încuviinţă din cap. Avea de spus ceva stânjenitor: îl trădau buzele strânse şi degetele încordate pe căpăstru. Nu era omul care să ştie să mintă şi să se prefacă.

Fatima îşi îndemnă bidiviul cu lovituri de călcâie în coaste. Înaintau agale, într-o tăcere ritmată de clipocitul apei din ciubere. În cele din urmă, Zayd îşi înălţă fruntea.

– Allah este mare şi-l face pe tata fericit ca niciodată înainte. Îngerul îl vizitează deseori, şi a făcut o descoperire extraordinară: Aisha are o memorie ca nimeni altcineva. Este de-ajuns ca tata să-i recite nişte versete din Coran o singură dată, şi ea şi le aminteşte atât de bine,

de parcă le-ar fi învăţat în timpul zilei. Are darul ăsta de când s-a îmbolnăvit. Tata şi-a dat seama când a repetat prima dată versetele îngerului în faţa ei. A doua şi chiar a treia zi, Aisha i le-a recitat fără efort, deşi nu le auzise decât o singură dată!

Povestind această minune, Zayd se destinse, dar chipul i se adumbri foarte repede când observă că trăsăturile Fatimei împietriseră. Cu toate astea, nu mai putea să ţină în el ceea ce venise să spună.

– Ali doreşte să-ţi vorbească, dar se teme de reacţia ta.

Fatima nu răspunse imediat. Probabil Zayd văzuse tremurul care-i străbătea mâinile, căci îi dădu căpăstrul catârcei. După câţiva paşi, tânăra femeie declară cu un zâmbet uşor:

– Ştiu ce vrea să-mi spună. Totuşi, nu-mi închipuiam că te va ruga să-mi dai de veste în locul lui.

– Nu el m-a rugat. Eu am...

Nemaifiind în stare să continue, Zayd îşi încheie fraza printr-un gest. Fatima lăsă să se scurgă din nou ceva timp înainte de a vorbi.

– Şi tu ai vrea să-mi ceri acelaşi lucru ca Ali, nu-i aşa?

Zayd opri catârca printr-o mişcare atât de violentă, încât aceasta se clătină sub greutatea ciuberelor.

– Vreau asta de ani de zile! strigă el. O ştii, mi-ai citit-o în suflet. Şi mai ştii că nu ţi-o voi cere, căci nu poţi cere ceea ce este cu neputinţă. Cum Fatima îl fixa fără să-şi desfacă buzele, adăugă, aruncând cuvintele năvalnic, aşa cum făcea uneori când era cuprins de teamă, de bucurie sau de durere: Nu sunt decât un Kalb pe care tatăl tău şi mama ta l-au eliberat din sclavie. Allah să-i binecuvânteze! Dar, după tradiţie, numai un bărbat din Mecca şi dintre Quraysh poate să o ia de soţie pe fiica Trimisului. Oricine din casa noastră ştie că Abu Bakr doreşte ca Ali să se însoare cu tine. Deseori, l-am auzit spunându-i tatei: „Trimisule, nu nesocoti vârsta fiicei tale. Ar fi trebuit să fie femeie şi soţie de mulţi ani, şi ştii a cui. Nu este decât unul singur".

Fatima nu-şi putu înăbuşi un rânjet.

– Ceea ce doreşte Abu Bakr mai presus de orice este ca eu să fiu departe de tata când va intra în patul fiicei sale.

Jenat de această francheţe, Zayd îşi lăsă ochii în jos fără să răspundă. Fatima se lăsă să alunece de pe catârcă şi îi luă mâna cu afecţiune.

– Sunt fericită că doreşti de atâta timp să fii soţul meu. Dacă există cineva căruia i-aş fi putut spune da, acela eşti tu, Zayd ibn Harita al-Kalb. Nu-mi pasă că ai fost sclav, aşa cum mamei nu-i păsa că soţul ei era sărac şi un om neînsemnat. Dar să nu-ţi pară rău: dacă mi s-ar da libertatea de a-mi exprima voinţa, te-aş refuza, aşa cum l-aş refuza şi pe Ali. Adevărul este că sunt o femeie care nu vrea un soţ. Ştiu însă că Allah nu poate să dorească aşa ceva, iar tata va trebui să consimtă că fiica lui cea mai mică este sortită să se mărite.

Păstră încă o clipă mâna fierbinte a lui Zayd într-a sa, închipuindu-şi cum ar fi fost dacă Allah i-ar fi îngăduit să fie stăpâna propriilor dorinţe.

Apoi îi dădu drumul, îngropând cât mai adânc în inima ei gândul pe care Zayd nu trebuia să-l ghicească, şi anume că Allah o pedepsea pentru gelozia ei faţă de Aisha.

Seara, mama lui Ali o chemă pe Fatima în camera femeilor să-i arate veşmântul pe care i-l pregătise. Pe tunica somptuoasă, din fir de lână amestecat cu mătase, nişte broderii cu arabescuri complicate şerpuiau până la talie, scoţând în evidenţă zona pieptului. Aceasta era împodobită cu semiluni din argint, inele de aur şi inimi din sidef de un trandafiriu la fel de pal ca zorii zilei. Fatima înţelese că acolo se aflau toate comorile pe care bătrâna le putuse salva în fuga ei din Mecca.

Cu obrajii îmbujoraţi de emoţie, cu ochii strălucindu-i de speranţă, strângând mâna Fatimei atât de tare încât o durea, mama lui Ali şopti pe tonul cu care ar fi spus un secret:

– O rochie de mireasă cum se făceau la Mecca. Cele de aici nu sunt la fel de frumoase ca ale noastre. Toată

vara am ţesut-o în secret pentru tine. Fiica Trimisului nostru va trebui să strălucească în ziua sorocită. M-am gândit deseori că Ashemu ar fi foarte mândră să te vadă purtând-o. Ei, da! Cu pleoapele strânse, tăcu preţ de o clipă. Buzele îi fremătară. Poate că rostea o rugăciune. Brusc, redeschise ochii şi spuse: Fatima, nu vei mai zăbovi şi vei deveni femeie! Nu vei mai zăbovi, ştiu asta! Allah e mare, şi Mahomed este profetul său! încheie ea, lovindu-şi pieptul cu palma la fiecare cuvânt.

Privirea ei înfierbântată o scruta pe Fatima, însă tânăra femeie, neclintită, nu lăsa să se vadă cel mai mic sentiment. Atunci un hohot de plâns ţâşni din gâtlejul bătrânei. Încântare şi uşurare, amestecate cu durere şi reproş. Cu un gest convulsiv, îi prinse umerii, o strânse la sânul ei, o sărută pe obraji, apoi o împinse, tulburată. Părăsi încăperea cu acel pas mărunt de femeie împovărată de ani pe care-l deprinsese de când se mutaseră la Yathrib.

Rămasă singură, Fatima împături cu grijă tunica de mireasă. Mama lui Ali nu exagera: era un strai de regină, moale şi luminos, cu o lucrătură desăvârşită şi nişte ornamente ce-ţi luau vederea.

O puse în lada ei de haine pe trei sferturi goală. Puţin mai târziu, când mătuşa Kawla intră la rândul ei în camera lor comună, căută din ochi veşmântul. Bineînţeles, ştia totul despre tunica de mireasă. Cu siguranţă cunoştea şi numele mirelui după voia lui Allah.

Dar tăcu. Şi Fatima făcu la fel.

Fatima îşi regăseşte tatăl

Mahomed aşteptă luna nouă ca să rostească predicile de Ashura. În acea zi, în faţa supuşilor din Mecca şi a noilor credincioşi, vorbi din nou despre călătoriile profeţilor, despre Noe şi despre Moise care-şi duseseră poporul departe de nebuniile şi ticăloşiile oamenilor. În rândul femeilor, Fatima îl asculta cu atenţie.

De ceva timp, aceste momente stranii în care ea auzea vocea Trimisului şi-l vedea ca şi cum ar fi devenit aproape un necunoscut nu-i mai rodeau pieptul şi nici nu o mai înfuriau. Pur şi simplu, ca să le îndure mai uşor, îşi ţinea pleoapele închise şi încerca să arate celor din jur un chip liniştit.

De data aceasta însă, când predica se termină, percepu o intonaţie nouă în vocea lui Mahomed. Avu impresia că-i simţea privirea stăruind asupra ei, ceea ce nu mai făcuse de luni bune.

Cu speranţa în inimă, se temu să nu se înşele.

Oare el chiar o vedea? Vocea lui conţinea oare o emoţie care nu i se adresa decât fiicei sale? Nu era oare o nebunie născocită de dorinţa şi imaginaţia ei?

Nu îndrăzni să deschidă ochii. Această iluzie era atât de dulce... La ce bun să se confrunte cu adevărul?

Când înţelese însă că tatăl ei avea să-şi încheie predica prin rugăciunea comună, tulburată cum nu mai fusese de mult timp, îl privi.

O, Allah! Nu se înşelase. Tatăl ei, Trimisul, o fixa. Limpede şi fără echivoc.

Privirea lui o învăluia cu o dulceaţă pe care ea o crezuse stinsă pentru totdeauna.

Acest schimb, care nu durase decât o clipită, îi şterse din minte tot ce se întâmplă mai apoi, rugăciunea, saluturile, glumele femeilor vorbăreţe. Dădu totul uitării, în afară de ochii tatălui ei.

Ashura era o zi de post şi de odihnă, precum Kippur la evrei. După încheierea rugăciunii, toţi se împrăştiară prin curte, puşi pe leneveală şi taifas. Unii din clanurile Aws şi Khazraj se duseră acasă. Cei mai tineri o porniră spre drumurile din oază. Singură, după obiceiul ei, Fatima merse să se aşeze la picioarele zidului dinspre apus unde de atâtea ori în timpul iernii venise să ţeasă.

Adusese cu ea un covoraş, pe care-l pusese pe pământul acoperit de praf înainte de a se ghemui acolo. Închise pleoapele şi revăzu de îndată chipul tatălui ei fixând-o pe deasupra capetelor credincioşilor.

Cuvintele lui, rostite cu timbrul acela fără pereche, i se derulară în minte. Estompată, dar foarte reală, tandreţea care o învăluise în timpul predicii îi reveni. Un zâmbet plin de pace i se înfiripă pe buze. Apoi ţipă brusc:

– Allah!

Strigătul ei se izbi de zid în acelaşi timp cu râsul stăpânit al lui Mahomed.

El era acolo. Strângând-o la piept. În carne şi oase, cu umerii acoperiţi de acea mantie galbenă-maronie pe care nu o părăsea niciodată.

Fără să scoată un sunet, se rezemase de zid lângă ea. Mâna lui stângă se aşezase pe braţul fiicei sale. Iată ce o făcuse să strige de surpriză.

Fatima izbucni la rândul ei într-un hohot de râs. Râsul nu-i mai ieşise din piept de atâta amar de vreme! Uitase fericirea căreia îi dădea naştere. Fără să se gândească, îşi prinse tatăl de umeri, ca odinioară, când încă nu era Trimisul. Când el o ridica şi o învârtea ca pe un titirez, făcând-o să ţipe de bucurie.

El primi îmbrăţişarea cu tandreţe, dezmierdând-o pe spate şi pe ceafă. O privi un moment îndelungat, apoi se încordă şi o sărută pe frunte, înainte de a o împinge cu blândeţe. Şopti:

– Fatima, fiica mea preaiubită... Am o veste să-ţi dau.

Ea se dădu înapoi şi îşi strânse tunica în jurul taliei ca să lupte cu fiorul de gheaţă ce ştergea deja căldura îmbrăţişării lor. Ochii ei spuneau că ştia, că era pregătită să audă cuvintele cumplite pe care el urma să le rostească.

Mahomed îşi luă un răgaz ca să-i cerceteze chipul.

– Fiica mea preaiubită, îmi dau seama că a trecut mult timp de când nu te-am privit cum trebuie. Nu mai eşti cea din Mecca. Ai devenit o femeie. O femeie frumoasă.

Fatima se înroşi auzind complimentul, dar îi susţinu privirea, ceea ce nu era lucru uşor.

– Nu fi supărată pe mine dacă nu mai suntem atât de aproape unul de celălalt, continuă el. Aici, la Yathrib, totul este diferit faţă de Mecca. Allah cere mult, mult

de la noi. Se opri o clipă, apoi reluă pe alt ton: Îngerul mi-a vorbit despre tine şi mi-a transmis voinţa lui Allah cel Milostiv şi Îngăduitor. A venit timpul să ai urmaşi. „Fiica ta cea Strălucitoare este o bucată din tine, mi-a spus. Fie ca cel mai scump membru al clanului tău, care a fost şi primul care te-a ascultat, să o ia de nevastă. Timpul va fi de partea lor. Urmaşii Fatimei vor fi urmaşii tăi."

În ciuda blândeţii şi a vocii melodioase desprinse parcă dintr-un cântec de leagăn, Fatima opunea rezistenţă. Reacţiona ca şi cum nu înţelegea sensul vorbelor lui.

– Domnul te cunoaşte aşa cum mă cunoaşte pe mine, urmă tatăl ei. El este în tine aşa cum este în mine. Voinţa lui este voinţa noastră. Nici o temere nu trebuie să-ţi apese pieptul, fiica mea preaiubită: totul în tine este drept.

De astă dată, tăcerea dură mai mult. Mahomed îşi întoarse privirea ca să observe terenul din jur. O pârloagă sărăcăcioasă unde nu creşteau decât nişte palmieri piperniciţi. Poate că acela era, la urma urmei, locul cel mai bătut de soartă din Yathrib.

Îşi netezi barba şi, cu ochii mijiţi, spuse:

– Peste iarnă am văzut că veneai deseori aici ca să ţeşi. Îţi plăcea acest loc. Acolo este o parte a terenului pe care l-am cumpărat de la cei doi orfani, zise el întinzând braţul spre un şir de palmieri care formau un gard viu. Acolo vom ridica noua voastră casă, în care veţi locui tu, Ali şi odraslele voastre.

O fixă din nou, de parcă aştepta un răspuns sau o aprobare, însă chipul Fatimei nu trăda nici o emoţie.

– Lucrările vor începe de mâine, anunţă el înainte de a se îndepărta.

Declaraţia lui Ali

Înainte de apusul soarelui, pe când Fatima se afla în faţa cuptoarelor din bucătărie, Ali se apropie. Era îmbrăcat în verde şi alb, cu ochii strălucitori, cu genele

vopsite cu *kohl*, cu barba tăiată fin şi pieptănată. Din studierea sulurilor Cărţii, care-i ocupa toate zilele, dobândise gesturi delicate şi mâini elegante. Frigul iernii şi hrana puţină îi subţiaseră chipul şi-i accentuaseră trăsăturile. Nu mai era un adolescent, ci un bărbat cu privire profundă. Frumuseţea lui era şi mai vizibilă.

Distincţia şi pielea lui mată le plăceau foarte mult femeilor, care-i pândeau fiecare plecare şi întoarcere.

Acum, când îl văzură apropiindu-se, chicotiră încântate. Ali le aruncă o privire absentă şi se duse direct la Fatima.

– Sora mea Fatima, vin să-ţi vorbesc...

Glasul lui era plin de subînţelesuri. Fatima aşteptă, cu ciurul de făină în mână. Ali, şovăitor, se uită în jur şi schiţă un gest:

– Ar fi mai bine să mergem în altă parte, şopti el.

Se răsuci pe călcâie, iar Fatima îl urmă. În spatele ei izbucniră imediat râsete şi şuşoteli. Ali rămase nemişcat în faţa porţii. De cealaltă parte a curţii, din pragul camerelor comune, Kawla şi mama lui Ali îi observau. Ostentativ, Fatima le întoarse spatele.

Ali o învălui cu o privire insistentă, căutându-şi cuvintele, poate repetându-şi-le în gând. Fatima surprinse în ochii lui aceeaşi intensitate cu care o fixase în dimineaţa luptei lor cu asasinii din Mecca. După tonul înăbuşit şi ezitant al glasului său, ştiu că avea să-i destăinuie ce simţea cu adevărat.

– Tatăl nostru a venit la mine acum două zile şi mi-a spus: „Allah m-a înştiinţat de voinţa sa. O vei lua pe fiica mea Fatima de nevastă". Ştiu, la fel ca toţi ceilalţi, că nu vrei să te măriţi. Totuşi, Allah a ales. Tu eşti fiica Trimisului său. Cum ai putea să rămâi fără urmaşi? Allah este mare. Nimic nu-i scapă. El cunoaşte adâncurile inimii şi ale gândurilor mele, aşa cum ştie totul despre tine. El a văzut că în fiecare noapte îmi apari în vise. Nu este ceva nou, şi deseori l-am rugat pe Domnul să mă elibereze. Nu m-a ascultat. De la sosirea mea la Yathrib nu ţi-am ieşit în cale tocmai pentru că nu ştiam

cu ce aer mă vei cerceta din cap până în picioare. Lăudat fie Allah. Fără El, nimic nu ar fi posibil...

Cu o mişcare neaşteptată care o făcu să tresară, Ali se înclină până la pământ. Apoi îşi puse un genunchi în praf, luă o bucată din tunica ei şi o duse la buze.

Gestul lui vădea atâta sinceritate, devoţiune şi sfioşenie, încât Fatima nu putu rămâne ca de piatră. Îşi aşeză mâna dreaptă pe capul lui şi murmură:

– Nu, nu, te rog, ridică-te!

Ochii lui străluceau de lacrimi. Deşi voia să se arate rece şi indiferentă, cu greu îşi opri cuvintele ce-i veneau pe buze: „Fratele meu, fratele meu..."

Nu! Ali nu avea să fie niciodată un frate pentru ea! Allah hotărâse în alt fel. De ce nu se putea comporta ca restul femeilor, care o invidiau atâta? Allah fie lăudat de o mie de ori: nu-i dădea El cel mai frumos, tandru şi brav soţ din câţi existau?

Nunta

Din nou, zeci de oameni săpară, frământară argila cu picioarele, cărară chirpiciul şi ridicară zidurile. În mai puţin de două luni construiră casa proaspeţilor soţi. Incinta nu conţinea decât o cameră, un umbrar lung de patruzeci de paşi, magazia unde aveau să ţină proviziile şi cele două catârce cumpărate de Ali, precum şi un mic spaţiu pentru bucătărie.

Argila roşie a acoperişurilor fu acoperită cu ramuri de palmieri verzi înainte de venirea căldurilor mari ale verii. Când o poartă solidă din trunchi de palmier fu ridicată pe zidul de la Răsărit, în faţa casei Trimisului, mama lui Ali şi mătuşa Kawla împărţiră vestea în stânga şi-n dreapta:

– Nunta se apropie. Va avea loc luna viitoare.

Prin urmare, hotărâră s-o scutească pe Fatima de corvezile obişnuite. Nu era de dorit să iasă cu treburi în afara casei, mai ales să se ducă după apă până la *wadi*. Îşi ocupa cea mai mare a timpului cu vizitele femeilor

din Yathrib, fie ele din clanul Aws sau evreice din casa lui ben Shalom. Gureşe, povesteau o mie şi una de istorii despre nunţile din oază, fără măcar să se mire de tăcerea şi de indiferenţa Fatimei. Le era de ajuns atenţia mamei lui Ali sau a mătuşii Kawla. Doar când se pregăteau de plecare, aceste cumetre o înconjurau pe viitoarea mireasă strigând:

- Fericire şi binecuvântare! Mult noroc! Mâna lui Allah să-ţi înfrumuseţeze zilele!

O strângeau la piepturile lor uscate sau pline nebăgându-i în seamă iritarea. Şi a doua zi luau totul de la capăt, şi ziua următoare tot aşa...

Într-o după-amiază, pe când se îndepărtau sporovăind, după cum le era obiceiul, o caravană lungă apăru pe drumul ce mărginea terenul adepţilor lui Allah. După un moment de tăcere plin de suspiciune şi nelinişte, femeile începură să ţipe de bucurie. Caravana îi aducea pe credincioşii care se refugiaseră la Aksum, la regele abisinienilor! Allah fie lăudat, în sfârşit ajungeau la Yathrib!

Mahomed şi tovarăşii săi dădură fuga să-i întâmpine. Când îşi dădură jos turbanele de pe chipuri şi femeile coborâră din litiere, mătuşa Kawla strigă fericită recunoscându-i pe Umm Kulthum şi Othman ibn Affan.

Amândoi se schimbaseră mult. Othman devenise mai solid şi mai sever. Umm Kulthum, odinioară rotunjoară şi cu trăsăturile uşor neregulate, căpătase aerul unei femei sigure de autoritatea ei şi deprinse să-şi vadă dorinţele îndeplinite. O salută oarecum distantă pe sora ei mai mică, iar atunci când Kawla îi dădu vestea nunţii ce urma să aibă loc în curând, făcu o remarcă muşcătoare:

- Vai, soro, oare o să devii şi tu o fată ca toate celelalte?

Din fericire, Fatima nu trebui să răspundă. Înaintea lui Mahomed, Othman anunţă că preafrumoasa Ruqayyah, soţia lui adorată, murise dorind să-i dea un fiu cu mai bine de un an în urmă.

- Eu şi fiica ta abia am avut timp să ne cunoaştem, Trimisule.

După cum cerea tradiţia, Othman o luase imediat de nevastă pe Umm Kulthum.

– Trimisule, nimic nu va şterge amintirea iubirii mele pentru Ruqayyah, adăugă el cu nostalgie. Dar Allah le-a copleşit cu daruri pe femeile din neamul tău ca pe nimeni altcineva. Umm Kulthum ascunde adevărate comori, şi nici un bărbat, în tot ţinutul Hidjaz şi Abisinia, nu este mai fericit decât mine.

Oricine putu să-şi dea seama de unde veneau trufia şi mulţumirea lui Umm Kulthum.

Sosirea lui Othman şi a tovarăşilor din Africa îmbunătăţi traiul zilnic al celor din casă. La regele Abisiniei, credincioşii lui Allah avuseseră noroc în afaceri, aşa că se întorceau la Yathrib mai bogaţi decât plecaseră din Mecca. Caravanele lor aduceau cai de rasă, arme şi minuni din ţări îndepărtate pe care le vândură negustorilor aflaţi în trecere prin oază.

Pentru întâia dată după luni de zile, cu toţii putură îmbrăca haine noi, iar în timpul meselor castroanele fură pline din belşug. Odată ce spectrul foametei trecu, Omar fu primul care spuse ceea ce mulţi dintre tovarăşi gândeau:

– În sfârşit, nu mai suntem asemenea pruncilor care sug lapte şi molfăie griş! În curând vom vedea că exerciţiile noastre de luptă nu vor fi fost inutile.

Într-adevăr, în jurul casei Trimisului lui Allah era o forfotă permanentă. Nu terminară bine de ridicat locuinţa lui Ali şi a Fatimei că trebuiră să clădească alte ziduri, pentru ca nou-sosiţii să aibă un acoperiş iarna următoare.

Într-o seară, când Fatima se ducea la culcare, mătuşa Kawla o opri.

– Mahomed a trimis o trupă înarmată la miazăzi, înaintea unei caravane din Mecca, îi şopti ea. Şi cum Fatima o fixa intens, adăugă: Zayd este unul dintre aceşti doisprezece oameni. Tatăl tău i-a încredinţat această misiune, spunându-i că trebuie să se pregătească să devină un mare scrib războinic.

În lumina slabă a opaițului, mătușa pândea reacția Fatimei, ținând-o strâns de mână. O simți clătinându-se ca și cum ar fi primit o lovitură, apoi tremurând de furie și mâhnire.

Cine putea ignora faptul că cea mai mare dorință a Fatimei era să-i însoțească pe războinici? Că dorea să le fie alături, cu *nimcha* scoasă din teacă și lancea ridicată, gata să-i înfrunte pe ticăloșii din Mecca? Acesta era visul ei dintotdeauna, și poate chiar destinul ei.

Allah știa acest lucru. Tatăl ei îl știa.

Cu toate acestea, Allah alesese. Tatăl ei alesese.

Fatima Zahra bint Mahomed trebuia să se comporte ca o femeie obișnuită. La ce bun să viseze și să se lase pradă dezamăgirii?

Fără un cuvânt, cu o mișcare fermă, voi să-și elibereze încheietura din mâna mătușii Kawla, însă aceasta își strânse degetele, reținând-o.

- Fatima...

Flacăra lămpii agățate lângă ușa camerei arunca umbre mișcătoare ce dădeau fiecărui lucru o înfățișare ciudată. Totuși, Fatima fu foarte sigură că buzele Kawlei începuseră să tremure. Știa motivul acelui tremurat înainte să audă cuvintele pe care le pronunță mătușa:

- Mahomed a hotărât și data nunții tale. Va avea loc mâine.

Ziua începu ca oricare alta. Apoi, când soarele se apropie de zenit, mătușa Kawla și mama lui Ali o însoțiră pe Fatima la *wadi* Bathan. Acolo o așteptă o surpriză: Aisha era deja acolo, înconjurată de femeile din casa lui Abu Bakr.

Răspunzând întrebării fără cuvinte a Fatimei, mătușa Kawla anunță:

- Și nunta ei are loc tot azi.

- Dar nu este încă femeie! strigă Fatima.

- Celor care i-au atras atenția asupra acestui lucru, tatăl tău le-a răspuns: „Aisha este deja femeie în inima mea. Și ea mă călăuzește în fiecare noapte la întâlnirea cu Domnul Dumnezeul meu. Cât despre calea plăcerii,

are tot timpul să înflorească. Răbdarea este înțelepciunea celui care-și lasă graba în mâinile lui Allah".

Fatima se întoarse. În acel moment, Aisha, din mijlocul albiei, îi făcu un semn de bun venit.

– Fii drăguță cu ea, Fatima, o rugă în șoaptă Kawla. Nu este decât un copil care nu cunoaște încă jocurile meschine ale bărbaților și duritatea lumii. Nu fi supărată pe ea. Nu fi nedreaptă cu ea.

Fatima răspunse salutului Aishei. Logodnica tatălui ei strigă veselă:

– Vino! Vino cu mine în apă. Ne vom mărita împreună. Cât de bucuroasă sunt!

Încet, mătușa Kawla o împinse pe Fatima spre *wadi*.

Până spre seară, cele două logodnice trebuiră să se supună abluțiunilor nesfârșite și masajelor cu pomezi, până când pielea lor deveni mai fină decât un voal de mătase.

Din când în când, femeile scoteau niște chiote stridente, care răsunau până departe. În scurtă vreme sosiră niște cumetre din clanurile din împrejurimi. Unele aduceau coșuri cu haine la spălat, altele urcioare, simple scuze pentru a-și potoli curiozitatea. După ce se făcură prezentările, se amestecară și ele în grupul ce le înconjura pe Aisha și pe Fatima.

Le sărbătoriră pe mirese cu simplitate, ca și cum ar fi fost toate surori și fiicele aceluiași clan. De peste tot izbucniră cântece, binecuvântări și urări de fericire, precum și râsete și mângâieri afectuoase. În curând, veselia puse stăpânire pe toate, tinere și mai vârstnice, și fiecare uită de greutățile vieții.

Pentru prima dată de când se știa, Fatima, care se temea de adunările femeilor și se ținuse mereu la distanță de ele, se simți bucuroasă și ciudat de ușoară. Cele mai tinere, abia devenite femei, cu naturalețea și dezinvoltura Aishei, se dedară unor jocuri copilărești. Cedând bunei lor dispoziții, Fatima li se alătură, uitând de greutatea rece și sumbră ce-i strivea pieptul din ajun.

Când umbrele lungi anunțară apusul, mama lui Ali bătu prima din palme. Se făcu tăcere în jurul Aishei,

care își recăpătase rangul de copil-minune. Femeile din gospodăria lui Abu Bakr o înveliră cu un cearșaf mare de un alb orbitor și, fără o vorbă de rămas-bun, dădură bice cămilelor și catârcelor, grăbindu-se spre casă.

Mătușa Kawla și mama lui Ali mai zăboviră ca să o ungă pe Fatima cu pomezi parfumate. Când îmbrăcă tunica splendidă țesută de viitoarea ei soacră, admirația și poate gelozia dădură naștere altor chiote din partea femeilor care încă nu se hotărâseră să plece.

În cele din urmă, mătușa Kawla o ajută pe Fatima să se instaleze în litiera de pe bătrâna cămilă ce le adusese până la *wadi*. Mama lui Ali aruncă un văl de in închis la culoare pe umerii viitoarei sale nurori. Cu un gest reflex, Fatima îl dădu la o parte, însă bătrâna o potoli zâmbindu-i emoționată:

– Nu lăsa praful de pe drum să murdărească tunica înainte ca mirele tău să o poată atinge.

Cămila se ridică și porni încet la drum. Litiera Fatimei se proiecta pe fundalul cerului ce căpăta nuanțe de roz. Pentru ultima oară, urările de fericire răsunară între pereții abrupți de pe marginea drumului ce ducea spre inima verde a oazei.

Acest drum, care i se păruse Fatimei de atâtea ori lung și enervant când căra vasele cu apă, i se păru acum mult prea scurt.

Cumplit de scurtă fu și rugăciunea sub tamarixul din curtea tatălui ei, când Trimisul și Ali începură într-un singur glas porunca supușilor:

– Nu este alt Dumnezeu în afară de Allah, și *nabi* al său este Mahomed!

– Cred în Allah, în îngerii săi, în cărțile sale, în mesagerii săi și în realitatea zilei de apoi care va fi realitatea sorții mele![1]

[1] *Hadith*-ul lui Gabriel este cel mai important din perspectiva musulmanilor sunniți. Apare în versiuni diferite în două colecții de *hadith*-uri (consemnarea faptelor și spuselor Profetului), *Sahih* Al-Bukhari (1:2:48) și *Sahih* Muslim (8). (n.red.)

Aceste cuvinte fură repetate de Fatima şi de Aisha, apoi şi de restul credincioşilor care se strânseră în curte. Ele ţâşniră pe deasupra pereţilor incintei, cu atâta putere încât toate piepturile tremurară.

Mahomed se apropie de Aisha, iar Ali de Fatima. Desfăşurară fiecare câte o mantie fină de lână roşie, în timp ce steaguri colorate fluturau în cele patru colţuri ale casei Trimisului lui Allah.

După aceea, cu o mişcare delicată şi elegantă, acoperiră cu mantiile umerii Aishei şi ai Fatimei.

Şi asta fu tot.

Ali o luă pe Fatima de mână şi o conduse spre noua lor locuinţă. Şi acest drum fu scurt: cele două case erau aproape.

Dar când păşi în ceea ce avea să fie de-acum înainte curtea ei, Fatima se opri uimită. Un tamarix magnific fusese plantat în mijloc, împrăştiindu-şi de jur împrejur ramurile subţiri şi roz.

Cu glasul uşor răguşit, Ali îi şopti:

– Tatăl tău mi-a spus: „În curtea femeii tale, nu uita tamarixul. Fatima îl va purta în suflet până când o va regăsi pe mama ei, Khadija, în apropierea lui Allah".

Mai târziu, când uşile se închiseră, când draperiile se lăsară şi lămpile înlocuiră lumina soarelui, tulburarea şi timiditatea îi cuprinseră pe cei doi miri, lăsând loc în cele din urmă tandreţii.

Dimineaţă, când zorile albeau zidurile noi care împrejmuiau noua ei viaţă, când ochii lui Ali o descoperiră pentru prima dată ca femeie, Fatima spuse:

– Ai luat-o de nevastă pe fiica Trimisului. Va trebui să faci cu mine aşa cum a făcut el cu mama: nu vei avea altă nevastă. Nu-ţi voi îngădui să ai nici una atâta vreme cât mă vei putea găsi în acest pat.

Între femei

Începuse o viaţă nouă, dar Fatima părea să aibă de îndeplinit aceleaşi sarcini şi să-şi petreacă timpul în acelaşi

fel ca în casa tatălui ei. Din păcate, spre deosebire de casa mare a lui Mahomed sau cea a Khadijei din Mecca, aici pereții păreau atât de strâmți, încât se simțea ca într-o tunică ce nu era pe măsura ei.

Mai mult, a doua zi după nuntă, mama lui Ali se mută practic în curtea fiului său, trebăluind la cuptor și spălând. Când Fatima voi să meargă după apă la *wadi*, se repezi s-o mustre:

– Nu, nu, nu te duce singură! Acum ești soție! Nu mai poți să te comporți ca o fetișcană.

Când socoti că lucrările de amenajare a casei erau terminate, îi spuse Fatimei că venise timpul să-și deschidă ușa pentru soțiile noilor credincioși din Yathrib. Numeroase erau cele care doreau să o viziteze, după cum o cerea tradiția.

– M-au văzut în fiecare zi înainte de nuntă, protestă Fatima. Nu le-am adresat niciodată cuvântul. Nu le este de ajuns?

Mama lui Ali râse încetișor.

– Asta era înainte. Vei vedea diferența.

Spunea adevărul. Spre surprinderea Fatimei, de îndată ce puseră piciorul în curtea cea mică, acele femei zgomotoase și de obicei atât de puțin prevenitoare îi arătară un respect neașteptat.

După cum cerea tradiția, sosiră cu mâinile pline de daruri. Mai ales mâncare, dar și bucăți de pânză sau obiecte de bucătărie. Se instalară în cerc sub tamarix și-și reluară flecărelile fără sfârșit. Brusc, una dintre cele mai tinere remarcă:

– Fatima! Noi turuim întruna, iar tu nu spui nimic! Cum am putea ști dacă ne asculți sau nu?

– Vă ascult și învăț de la voi.

– Ce poți învăța de la noi tu, care ești fiica Trimisului? Noi nu facem decât să batem apa în piuă, pe când tu cu siguranță ai multe lucruri de povestit!

Surprinderea și o timiditate neobișnuită pecetluiră buzele Fatimei. Plină de jenă, aruncă o privire spre mama lui Ali.

– Orwa are dreptate, din toată adunarea asta Fatima bint Mahomed are cele mai multe lucruri de povestit, interveni o bătrână. Așa tânără cum este, a trăit mai multe vieți decât noi toate la un loc. Noi mergem din pat la bucătărie și din bucătărie la *wadi* ca să spălăm hainele. Dar fiica Trimisului nu este nici vorbăreață, nici arogantă. Ea preferă să tacă atunci când nouă, celorlalte, ne place să facem gălăgie. Așa stau lucrurile de când lumea: cei mai neînsemnați se agită, pe când cei mai importanți iubesc tăcerea.

Se auziră alte râsete și proteste, apoi rugăminți:

– Fatima, povestește! Povestește-ne! Într-o bună zi, soții noștri s-au întors acasă strigând: „Un bărbat din Mecca a sosit la Yathrib! Vorbește ca nimeni altul. Rabinii evrei susțin că este un *nabi* la fel ca Abraham și Moise!" Erau la fel de entuziasmați ca după o victorie în bătălie. Ne-am trezit supuse ale Domnului tatălui tău, care este și Dumnezeul tău Milostiv și Îngăduitor. Dar noi nu știm cum s-au întâmplat toate aceste lucruri. Cum l-a ales Allah pe tatăl tău la Mecca? Nu știm nimic!

– Vai, da, povestește-ne, o rugară ele.

– Nu-ți face griji că întârzii cu pregătirea mâncării pentru soțul tău. Îți vom aduce tot ce ai nevoie.

Și astfel, mai multe zile la rând, Fatima le povesti femeilor din Yathrib despre viața la Mecca, începând cu cele mai îndepărtate amintiri ale ei.

Când descrise scenele în care Abdonai persanul o învăța să se lupte ca un bărbat, râsetele le zguduiră atât de puternic piepturile și pântecele, încât trebui să tacă și să aștepte să se reinstaleze calmul.

În momentul în care istorisirea ajunse la beduinul Abd Mrah, nu putu să-și înăbușe tremurul glasului. Ochii femeilor din jur se umplură de lacrimi. Iar atunci când relată cum Ali înfruntase săbiile asasinilor, ochii lor străluciră.

Tânăra care-i remarcase pentru prima dată tăcerea o întrebă:

– De acum nu te vei mai lupta niciodată cu păgânii?

Mama lui Ali răspunse foarte repede în locul nurorii sale:

- Acum, Fatima este o soție. În noua ei viață are de călărit altceva decât un dromader sau un cal.

Sensul dublu al acestor cuvinte stârni o mare hilaritate și o sumedenie de glume. Când în sfârșit femeile tăcură, Fatima își învălui soacra cu o privire grea.

- Viața pe care o încep, cine altul decât Allah o cunoaște? rosti ea pe un ton inexpresiv.

Dar fiecare musafiră știa ce avea în cap mama lui Ali.

Tânăra soție fu bine-venită în grădinile din Yathrib. Nu pleca niciodată de acolo fără coșuri pline de fructe și legume. Când mulțumea, suratele ei răspundeau:

- De ce ne mulțumești, Fatima? Tu ești fiica Trimisului. Locul tău este foarte aproape de Allah, și ne bucurăm să te avem aproape.

Într-o zi, ele repetară aceste cuvinte în prezența mătușii Kawla și a mamei lui Ali. Kawla aplaudă făcând cu ochiul spre cealaltă bătrână.

- Ah! strigă ea. Fatima! Tu, care nu voiai nici soț, nici nuntă, vezi cum Allah te călăuzește spre fericire!

Amândouă erau nerăbdătoare ca ea să devină mamă. În fiecare zi aruncau priviri curioase spre pântecele Fatimei, cu speranța unei vești care întârzia cam mult.

Ali, pe de altă parte, nu dădea nici un semn de nerăbdare. Seara, după rugăciune, intra în camera soției sale, iar siguranța sau chiar trufia pe care le arăta uneori celorlalți dispăreau ca prin farmec. Timp îndelungat, la flacăra plăpândă a lămpii, îi plăcea să povestească noutățile, evenimentele fericite și nefericite din viața credincioșilor, de care Fatima era ținută acum la distanță.

- Tata ne-a cerut, lui Zayd și mie, să copiem sulurile Cărții pe care evreii de la *madrasa* vor să ni le încredințeze, spuse el la un moment dat. Însă Zayd a plecat să se lupte cu cei din Mecca, așa că trebuie să scriu

cât doi. Uită-te la degetele mele: forma penei de scris mi s-a imprimat în ele!

Aşa era. Buricele degetelor i se subţiaseră, părând încă şi mai delicate.

Mai zise, jumătate în glumă, jumătate în serios:

– Tata se joacă mult cu Aisha. Văzându-i împreună, nimeni nu şi-ar da seama că sunt soţ şi soţie. Aisha are o memorie cu totul ieşită din comun. Când tata o învaţă un verset, şi-l aminteşte pentru totdeauna. Abu Bakr este atât de mândru de ea, încât mi-a spus: „Astăzi Trimisul îţi cere să copiezi Cartea. Dar când fiica mea Aisha va cunoaşte destul de bine limba evreilor ca să citească singură, copiile tale vor fi inutile. Îi va fi de-ajuns să citească Cartea o singură dată şi o va şti pe de rost. Mahomed va putea extrage adevărul lui Dumnezeu din ea precum scoţi apa limpede dintr-un puţ". Tamim şi Omar l-au auzit şi s-au amuzat copios. Apoi mi-au mărturisit oftând: „Nu lua cuvintele lui Abu Bakr ca pe adevărul suprem. Când vine vorba despre fiica lui, pierde orice măsură!"

Într-o seară, cu fruntea îngândurată, Ali o întrebă:

– Îţi aminteşti de poetul care-l insultase pe tata înaintea Kaabei? Abu Afak, bătrânul din Yathrib pe care Abu Lahab îl târâse pe esplanadă ca să strige în public că Trimisul lui Allah nu este decât un poet prost?

– Cum aş putea uita? În acea noapte l-am auzit pe Yakut punând la cale atacul împotriva tatei...

– Ei bine, acest bătrân nebun care se dă drept poet s-a dus astăzi să urle în faţa caselor celor din Banu Qaynuqa. Vrea să-i asmută împotriva clanurilor Aws şi Khazraj pe motiv că ne urmează pe calea lui Allah. Dacă ar fi după mine, i-aş tăia gâtul.

Fatima zâmbi în penumbră. Îi plăcea furia soţului ei. Îi luă mâinile şi sărută din vârful buzelor urmele lăsate de peniţă.

Astfel vorbeau despre toate lucrurile, fără să abordeze niciodată îndatorirea de a avea un copil.

Primul atac

La scurt timp după aceea, într-o dimineaţă în care sufla peste vreascuri ca să aprindă focul, Fatima auzi dinspre drum un vacarm de strigăte şi răgete de cămile. Curioasă, urcă pe scara ce ducea la o terasă mică, acoperită, de unde se puteau supraveghea împrejurimile.

Descoperi vreo cincisprezece dromaderi călăriţi de bărbaţi care purtau turbanul verde al supuşilor lui Allah. Sub paza lor se aflau câţiva prizonieri, nişte cai înşeuaţi fără călăreţ şi o caravană de vreo douăzeci de cămile ce duceau încărcături grele.

Din casa lui Mahomed, ca de pretutindeni, din pârloagă, de pe drumuri şi din grădini, locuitorii se repeziră cu mic, cu mare să-i întâmpine. Saluturile şi aclamaţiile de bucurie ajunseră până la Fatima. În mijlocul învălmăşelii, auzi râsul lui Zayd. Drept pe cămila lui, ţinea frâiele a trei cai. Ea recunoscu modul în care îşi punea cu eleganţă animalul să se învârtă înainte de a-l constrânge să îngenuncheze.

Aşadar, bărbaţii trimişi de Mahomed în sud să-i atace pe caravanierii din Mecca se întorseseră! Îşi duseseră la bun sfârşit atacul de pradă...

În acea zi, nici o femeie nu veni în vizită la Fatima. Soarele dispărea în spatele dealurilor când Ali ceru în sfârşit să i se deschidă poarta. Îndată ce fură trase zăvoarele, pătrunse în curte călare pe un roib splendid, cu coama vârstată cu auriu. Sub privirea plină de invidie a soţiei sale, nu rezistă bucuriei de a-i arăta graţia şi vioiciunea animalului: îl îmboldi la un galop scurt, în ciuda spaţiului redus, înconjurând tamarixul cu măiestrie, apoi făcu un salt peste şareta cu care erau cărate vasele cu apă de la *wadi*.

Înainte de a coborî din şa, cu flăcări în priviri, spuse:

– Zayd l-a capturat de la idolatrii din Mecca! Mi-l dăruieşte drept cadou de nuntă. I-a oferit unul aproape identic tatei!

Îmbătat de fericire, scotoci prin tunică şi scoase o cutie de santal.

– Iar aceasta este cadoul lui Zayd pentru soţia mea!

Cutia conţinea o brăţară minunată din argint, în care fuseseră incrustate bobiţe de ambră şi fildeş. Un giuvaier pe care Fatima îl văzuse deja la Mecca, în mâinile negustorilor care se întorseseră din Ghassan.

În culmea încântării, Ali insistă ca Fatima să şi-o pună la mână. Ceea ce şi făcu, însă ochii ei nu se dezlipeau de pe roib. După o scurtă ezitare, Ali o prinse de talie şi o ridică în şa.

– Este rândul tău! Încearcă-l în curtea noastră!

– Ali!

– Nu-ţi face griji! Propunerea vine din partea soţului tău. Cine mi-ar putea reproşa că vreau să-i fiu pe plac soţiei mele aşa cum cred de cuviinţă?

Fatima era îmbrăcată cu o tunică obişnuită. Se prinse de oblâncul şeii şi, ca o amazoană, porni calul în trap mărunt. Animalul era ascultător şi nu părea sperios. Totuşi, Fatima nu îndrăzni să-l îmboldească să o ia la galop, şi cu atât mai puţin să sară, aşa cum făcuse Ali. Fericirea ei era deja imensă. Când opri bidiviul, cu ochi strălucitori, Ali o prinse în braţe şi o ajută să descalece.

– Allah să fie binecuvântat de mii de ori pentru că te-a creat, şopti el lipit de buzele ei. Othman nu încetează să ne asurzească vorbindu-ne despre frumuseţea surorilor tale. Din fericire, nu cunoaşte nimic din a ta.

Mai târziu, după ce se întoarse de la rugăciunea ţinută de Mahomed în cinstea războinicilor învingători, o înştiinţă posomorât:

– Atacul s-a lăsat cu vărsare de sânge. A murit un necredincios.

Nu trebuia să spună mai multe. Se aflau în Rajab, luna sacră în timpul căreia, după legile păgânilor din Mecca şi Hidjaz, nimeni nu trebuia să verse sânge, şi mai ales nu în cursul unui atac.

– Tatăl nostru nu ne-a spus cum a prins de veste că această caravană se îndrepta spre miazăzi după ce păruse

să o ia spre apus, istorisi Ali mai departe. I-a trimis pe-ai noştri să se posteze aproape de Nakhla, pe drumul spre Taif. Atât de departe de Yathrib, încât cei din Mecca nu puteau bănui capcana ce li se întindea. Erau atât de siguri de ei, că au înaintat fără griji. Ca nişte orbi! Când ai noştri au pornit la atac, ceilalţi, în loc să fugă văzând că erau depăşiţi, au ridicat săbiile. Şi astfel a curs sânge.

– Ce spune tata? întrebă Fatima.

– Mai întâi a oftat: „Pe bunul Dumnezeu, nu v-am cerut să luptaţi în timpul lunii sfinte!" Glasul său era atât de mânios, încât bucuria victoriei s-a transformat în ruşine pentru toţi. Apoi s-a dus să-i ceară sfatul lui Allah alături de Aisha. I-a mărturisit îndoiala şi greşeala sa. Domnul nu l-a lăsat să aştepte. I-a răspuns prin glasul îngerului. Aşa încât în această seară, la predică, Trimisul a spus: „Lupta în această lună este o grozăvie, însă a-i îndepărta pe oameni de calea lui Dumnezeu, a fi necredincios faţă de El este cu mult mai groaznic înaintea lui. Ei nu vor înceta să se lupte cu voi, până ce nu vă vor întoarce de la Legea voastră, dacă vor putea"[1].

Ali îşi plecă fruntea, aşa cum îi plăcea să facă după ce repeta cuvintele lui Allah şi ale Trimisului său. Când se ridică, întâlni privirea Fatimei. Înţelese imediat ce voia să-i spună ea în tăcere.

– Da, ai dreptate, încuviinţă el. Tata nu a spus-o, dar fiecare a înţeles: se apropie războiul împotriva Meccăi.

Unul lângă celălalt în pat, cu ochii strălucindu-le în lumina slabă, se înţelegeau. De atâta vreme doreau să se răzbune pe cei care-i insultaseră, îi umiliseră şi îi obligaseră să fugă!

Ali ştia să tălmăcească gândurile soţiei sale ca pe sulurile Cărţii pe care-şi strica ochii la *madrasa*.

– Ştiu la ce te gândeşti, murmură el privind-o cu tandreţe. Am văzut ce expresie aveai când te-ai urcat pe cal adineauri. Îţi cunosc expresia asta, dintotdeauna. Îţi închipui că Trimisul ar putea avea din nou nevoie

[1] *Coran* 2, 217

de Fatima Zahra a lui. Şi poate că Allah nu se va împotrivi. Dacă aşa trebuie să fie, eu, Ali, soţul tău...

Degetele Fatimei îi închiseră gura.

– Nu. Îi prinse mâna şi i-o închise într-un pumn pe care-l aşeză pe pântecele ei. Allah a hotărât care este datoria mea. Ceea ce mama ta aşteaptă cu atâta nerăbdare s-a întâmplat. După cum spune ea, nu e momentul să încalec un dromader sau un cal.

Ali şovăi, nevenindu-i să creadă.

– Fatima...

– Pântecele meu este plin. A trecut o lună, şi sângele meu de femeie nu a curs.

Un fiu!

Credincioşii lui Allah aflară foarte repede vestea că Fatima era însărcinată. De îndată, mama lui Ali veni să locuiască în casa fiului ei. Îi construiră o cămăruţă sub marele umbrar.

Cu cea mai mică ocazie, mătuşa Kawla şi femeile din Yathrib veneau să sporovăiască sub tamarix. În curând, vecinele îi propuseră Fatimei să o înlocuiască la corvezile cele mai anevoioase, strigându-i:

– Lasă, fiică a lui Allah! Lasă. Nu trebuie să faci tu asta!

Atunci sosi vestea că negustorii din Mecca pregăteau o nouă caravană plină de bogăţii. Începură să viseze la noi atacuri de pradă, cu binecuvântarea lui Allah.

Yathrib se afla într-o poziţie ideală pe drumurile care legau Mecca de ţinutul foarte prosper al Ghassanului. Mai devreme sau mai târziu, ticăloşii din Mecca erau nevoiţi să-şi ducă mărfurile pe-acolo. Pentru a-i înfrunta, trebuiau să recruteze suficienţi luptători robuşti şi bine înarmaţi.

Zvonul despre ambiţiile credincioşilor lui Allah se răspândi în praful din Hidjaz. Numeroşi erau cei pe care aroganţa Meccăi îi umilise, iar faptul că războinicii lui Allah îndrăzniseră să sfideze legea deşertului care

interzicea luptele sângeroase în tipul lunii sfinte Rajab apărea drept o dovadă a puterii lui Mahomed.

O sumedenie de bărbaţi înarmaţi cu lănci, săbii şi arcuri veniră la Yathrib. În mai puţin de un anotimp, vastul teren neprimitor şi sterp care fusese cumpărat cu ajutorul evreului ben Shalom pentru a găzdui casa Trimisului se acoperi de lume. Printre casele noi ale tovarăşilor se înălţau acum o mulţime de corturi. Locul începea să semene cu un orăşel ca acelea ale bogatelor triburi evreieşti, Banu Qaynuqa şi Banu Qurayza.

Din înaltul terasei sale, Fatima observa cu atenţie aceste mişcări. Ca întotdeauna, Ali îi relata în detaliu mersul evenimentelor.

Într-o seară, când Fatima remarcase o activitate mai vie decât de obicei în jurul casei lui Mahomed, Ali o înştiinţă că sosise ultimul unchi în viaţă al tatălui ei.

– Abu Hamza! Cel care ne copleşea cu insulte la Mecca! Şi-a îmboldit cămila până în faţa porţii Trimisului. Fără să mai aştepte ca animalul să îngenuncheze, a sărit la pământ şi a alergat să se prosterneze înaintea lui. Tata se afla sub tamarix. Lua masa cu Abu Bakr, Omar şi Tamim, care tocmai se întorseseră din Ghassan. Puţin a lipsit ca Abu Hamza să nu-şi lase oasele acolo. Omar, crezând că atenta la viaţa tatei, s-a repezit cu pumnalul scos din teacă. Abu Hamza s-a rostogolit în praf asemenea unui vierme, urlând: „Trimisule, Trimisule! Nepoate! Iartă-mă, iartă-l pe unchiul tău, Abu Hamza! Dumnezeul tău să nu mă fulgere! Am greşit nespus de mult! Te rog, Mahomed, nepoate, opreşte-l pe Omar! Te rog, Trimisul lui Allah cel Atotputernic, nu mă lepăda... Am omorât două cămile sub mine ca vin în goană să mă arunc la picioarele tale. Vreau să mă convertesc şi să mă supun lui Allah! El să mă ierte!"

Ali se prăpădea de râs, căci îl distra să imite implorările şi strâmbăturile lui Abu Hamza, un bărbat înalt şi uscat ca un palmier fără frunze, viclean până la ipocrizie, dar de temut în luptă, căci nu-i păsa de primejdii.

– A gemut şi a plâns atât de tare, încât toată lumea s-a îmbulzit să asiste la această comedie. Este la fel

de șiret și atât de slab, încât te întrebi dacă mai și mănâncă uneori. Tata l-a pus să se ridice ca să-l conducă la rugăciunea convertiților. Apoi, Abu Hamza ne-a spus de ce s-a grăbit în așa măsură să vină încoace: cei din Mecca sunt nebuni de furie împotriva noastră. Cine s-ar mira? Nu visează decât să răzbune atacul de la Nakhla și viața care a fost curmată. Dar, potrivit lui Abu Hamza, Abu Lahab nu găsește tot sprijinul la care spera. Țipă ca din gură de șarpe tocmai pentru că este neputincios. Omar i-a spus tatălui nostru: „Se tem de noi. Să profităm de avantajul nostru, Trimisule. De ce să așteptăm?" Abu Hamza a adăugat: „Da, din acest motiv mă alătur vouă. Se poartă ca niște lași. Abu Lahab amenință, însă nu sunt decât vorbe. Mai mult, îmi rămân destule urechi în Mecca pentru a ști pe unde va trece bogăția celor de vază în vremurile ce vor veni!"

Ali, cu ochii strălucitori, pândea reacția Fatimei.

– Și ce a spus tata? întrebă ea.

– Și-a mângâiat barba, după obiceiul lui, apoi a zis că venise vremea să se ducă să-i spună povești Aishei înainte ca ea să adoarmă. Dar știm ce gândește. Abu Hamza nu este de încredere. Nu trebuie să dezvăluim înaintea lui ce vom hotărî. Cu voia lui Allah, prima bătălie adevărată va avea loc în curând.

Voia lui Allah fu ca totul să se întâmple în același timp.

În timp ce pântecele Fatimei se rotunjea, numărul corturilor crescu și mai mult în jurul casei lui Mahomed. De la o zi la alta soseau călăreți înarmați care-și plecau fruntea să se convertească. Unii veneau din Mecca, aducând cu ei informații corecte sau minciuni.

– Omar știe să-i deosebească pe cei buni de cei răi. Respinge la fel de mulți cât recrutează. Chiar dacă este exigent, în curând vom fi două sau trei sute gata de luptă! strigă entuziasmat Ali într-o seară.

Reluându-și vechiul obicei de a-și petrece nopțile sub umbrarul lui Mahomed, lângă Zayd și Omar, nu se mai

duse la Fatima. Ceea ce le conveni de minune mătușii Kawla și mamei lui Ali.

– Pântecele tău devine prea mare, spuseră ele. Patul tău nu mai este cel al soțului tău, ci deja al fiului care va veni.

– Cum de știți că va fi un fiu și nu o fiică? râse Fatima.

– Știm, căci Allah nu poate dori decât un fiu pentru Ali și pentru Trimisul său! răspunse soacra ei.

– Ar trebui să vă fie rușine! strigă Fatima. Nu auziți ce spuneți? S-ar părea că-i cunoașteți voința lui Allah mai bine decât El însuși! Dați fuga și implorați-i Milostivirea și Îndurarea înainte să vă trăsnească.

O ascultară, apoi se repeziră să împrăștie pretutindeni cuvintele Fatimei care-l impresionară chiar și pe Mahomed. Într-o seară, când veni să vadă cum se simțea și să-i aducă vești din casa cea mare, Ali îi sărută buzele și pântecele, rostind binecuvântări, după care îi povesti:

– Când a aflat ce i-ai răspuns mamei, tata s-a dus înaintea femeilor: „Ascultați vorbele fiicei mele Fatima și țineți-le minte. Ceea ce iese din gura ei este pur și urmează dorința lui Dumnezeu. În tot Yathribul nu este una care să respecte mai fidel decât ea voința lui Allah".

Ali zâmbi văzând că obrajii Fatimei se înroșeau de mândrie. Îi mai mângâie o dată pântecele rotund, așa cum îi plăcea să facă de la o vreme, apoi chicoti:

– Când tata a rostit aceste cuvinte, îl priveam din întâmplare pe Abu Bakr. Dacă i-ai fi văzut fața! Imediat s-a gândit la Aisha. Era furios! A așteptat până când credea că rămăsese singur cu tata și l-a iscodit: „Mahomed, chiar așa crezi? Că fiica ta este singura din Yathrib dreaptă înaintea lui Allah? Soția ta Aisha nu este și ea pe măsură?" Din cauza geloziei, ochii îi ieșeau din orbite.

– Și tata ce a răspuns?

– Și-a pus mâna pe umărul lui și a zis: „Abu Bakr, Aisha este o minune pe care Allah mi-a încredințat-o pe drumul vieții mele. Dar nu e decât o copilă. Peste câteva anotimpuri, când va fi îndeajuns de matură ca să intru

în patul ei, Allah ne va spune ce însemnătate are pentru El".

Fericirea produsă de acest răspuns compensă durerea Fatimei, dezamăgită că nu mai primea vizita lui Mahomed. De fiecare dată când lăsa să i se vadă tristețea, mătușa Kawla spunea:

- Este mult prea ocupat cu tot ce se întâmplă în acest moment!

Iar mama lui Ali, cu lipsa de tact ce o caracteriza, se grăbea să adauge:

- Bunicii se tem de nașteri pe cât de mult și le doresc. Au văzut prea multe vieți curmate în timpul chinurilor facerii și se tem să nu aibă inima frântă. Din acest punct de vedere, Trimisul lui Allah este ca toți ceilalți.

Nici Ali nu era un sprijin prea mare, din moment ce își rărise vizitele.

- Tata se închide în fiecare zi cu Tamim, care primește mesageri de la Tabuk. Zayd și Omar susțin că o caravană a Meccăi va părăsi ținutul Ghassan înainte de sfârșitul anotimpului. Poate că în timpul Ramadanului. După părerea lui Tamim, aceasta ar fi cea mai bogată caravană din Mecca ce s-a văzut de multă vreme. Tata vorbește cu cei care vor să lupte, încercând să le citească în suflete. Spune: „Allah nu dorește războinici cu jumătate de măsură, nici mâini murdărite". În fiecare dimineață participă la întreceri, ca noi toți. Dar se gândește la tine. Înainte de rugăciunea de la prânz, mă întreabă întotdeauna: „Cum se simte soția ta?"

Fatimei îi crescu atât de mult pântecele, încât se mișca tot mai greoi. În curând, abia mai putea să urce pe mica terasă de unde contempla foiala necontenită a nou-veniților ce trăiau în corturi. Totuși, se încăpățână: în acele momente de singurătate, departe de atenția celorlalți și de sporovăitul lor, își punea brățara oferită de Zayd ca pe un talisman și, astfel, putea să se închipuie printre acei bărbați care se pregăteau de luptă.

Din păcate, Kawla și mama lui Ali nu întârziară să-i interzică plăcerea de a se refugia pe terasă. Din acel

moment, pe feţele tuturor femeilor care veneau în vizită, Fatima putu citi teama de chinurile facerii. Zâmbetele şi glumele dispărură, fiind înlocuite de grimase încruntate. Privirile pândeau, se plecau, se fereau.

Nimeni nu rosti numele lui Ruqayyah, sora moartă la naştere, însă toate îl aveau în minte, căci se spunea că slăbiciunea în clipa aducerii pe lume a unui copil era un blestem de familie. Enervată, Fatima îi porunci mătuşii Kawla:

- Nu le mai lăsa să intre aici! Ele nu cred suficient de mult în Allah încât să aibă încredere. Refuz să le îndur spaimele!

- Fatima, nu fi aspră cu cele care nu o merită. Ele te iubesc! Se tem pentru tine, mai ales că vei naşte pentru prima dată.

- Eu nu sunt Ruqayyah şi nu am fost niciodată, mătuşă Kawla. Deci nu mai tremuraţi! Allah şi tata au dorit ca eu să fiu soţie. Cu siguranţă nu ca să pier. Tremuraţi mai degrabă pentru cei care în curând vor înfrunta putreziciunea din Mecca! Bătălia mea este mai uşoară decât a lor.

A doua zi dimineaţă, mătuşa era albă ca varul când intră în cameră.

- Au plecat cu toţii astă-noapte ca să atace caravana celor din clanul Quraysh, anunţă ea, confirmând intuiţia Fatimei. Mahomed a ţinut o predică înainte să se lumineze de ziuă. El a spus: „Cei din Mecca ne-au alungat din casele noastre şi ne-au constrâns să ne părăsim bunurile ca ei să se îmbogăţească. Allah va face dreptate şi ne va înapoia ceea ce ni se cuvine!"

Cu ochii umezi, mama lui Ali şopti:

- Soţul tău a venit să te vadă înainte de a pleca. Dormeai. Şi-a pus mâna pe pântecele tău fără să te trezească.

Se scurseră cinci zile fără veşti sigure, dar cu zvonuri din belşug. Din Yathrib plecaseră peste trei sute de luptători... Abu Lahab şi Abu Sufyan însoţeau caravana cu o trupă bine pregătită... Bogăţiile pe care le transportau erau minunate şi nu era negustor din Mecca care

să nu-şi fi investit averea în ea... Oamenii de arme ai lui Abu Lahab şi Abu Sufyan deţineau de trei sau patru ori mai mulţi cai decât războinicii lui *nabi*... Fără ajutorul miraculos al lui Allah, atacul era sortit eşecului...

Zvonurile deveniră şi mai nebuneşti, aşa încât Fatima încetă să le mai asculte. Din când în când nişte dureri ascuţite o înjunghiau în pântece şi şale, tăindu-i răsuflarea. Tăcerea fricii se strângea în jurul ei.

Fără să ştie de ce, sau poate pentru că-şi imagina că numai un viitor bărbat îi putea da asemenea lovituri în burtă, ajunse la concluzia că urma să aducă pe lume un fiu. Deşi acest gând o deranjase înainte, acum îi dădea noi puteri. Cel puţin, spre deosebire de o fată, un fiu putea lupta după bunul-plac, supunându-se doar voinţei lui Dumnezeu.

Veniră alte zguduituri, atât de violente încât parcă îi dislocară măruntaiele. Apoi din pântece îi curse apă.

Trecuse de amiază când băiatul scoase primul scâncet. Strigătele femeilor confirmară că era frumos şi foarte vioi. Fatima, cuprinsă de o fericire stranie, se simţea uşoară şi nu-şi mai amintea nimic din chinurile îndurate.

În lacrimi, mama lui Ali îi aşează pruncul între sânii încordaţi.

– E băiat! Allah este Milostiv, binecuvântat fie în ceruri! Ai un fiu! Este frumos, este desăvârşit! Va fi mare!

Şi toate repetau aceste cuvinte.

Fatima îşi sărută fiul pe creştet şi simţi pe buze cum sub osul moale pulsa o viaţă nouă. Strângându-şi odorul la piept, le lăsă pe femei să o spele cu grijă, apoi adormi în sfârşit, învăluită de o pace pe care nu o mai cunoscuse niciodată.

Victoria de la Badr

Când se trezi, era singură. Afară se auzea un tărăboi atât de mare, încât crezu că se întâmplase o nenorocire. Se ridică în capul oaselor. Coşul nou-născutului era gol!

Inima îi sări din piept. Țipă după Kawla și făcu eforturi să se dea jos din pat.

Draperia de la ușa camerei se dădu la o parte, iar mama lui Ali apăru cu pruncul în brațe.

– Fiul meu! gemu Fatima.

Bătrâna nu răspunse. În grabă, mătușa Kawla o împinse la loc în așternuturi. Alte femei intraseră deja în cameră, foarte agitate, vorbind toate în același timp. Gălăgia îl sperie pe nou-născut, care începu și el să țipe.

– Dați-mi copilul! porunci tânăra mamă.

Soacra ei se conformă în cele din urmă. Vacarmul se liniști și răsunară râsete nervoase. Copilul era fericit între sânii mamei lui. Kawla mângâie fruntea Fatimei și-i îndreptă câteva șuvițe lipite de sudoare, după care spuse, abia abținându-se să nu plângă:

– Sunt învingători. I-au învins pe cei din Mecca. Au capturat toată caravana necredincioșilor!

Puțin mai devreme, un sol adusese vestea: Mahomed îi ajutase pe războinicii lui Allah să evite capcanele și vicleșugurile idolatrilor. Aceștia crezuseră că-l vor păcăli luând-o pe drumul spre puțurile din Badr, însă Allah îl prevenise pe Trimisul său, iar șiretenia lui Abu Sufyan se întorsese împotriva lui. Se spunea că Abu Lahab își pierduse viața.

– Necredincioșii au fugit din fața alor noștri ca niște măgărițe chele! Și-au abandonat bogățiile! exultă o femeie, lovindu-și pieptul de fericire.

O alta se lăsă să alunece la picioarele patului Fatimei strigând:

– Fiică a lui Allah, fiul tău s-a născut în timpul acestei bătălii victorioase!

Soacra ei se prăbuși, îmbrățișându-i pe mamă și pe copilaș.

– Solul vestește că Ali este bine! Spune că s-a purtat ca un erou!

Mătușa Kawla fu prima care-și veni în fire.

– Pruncul a supraviețuit, mama a supraviețuit. Și dacă o țineți așa, o să-i înnebuniți cu strigătele și lacrimile voastre! bombăni ea. Victoria lui Allah și a lui *nabi*

al său nu-şi va lua zborul! Aşa că lăsaţi mama şi copilul să respire!

În zilele următoare, peste casele supuşilor lui Allah domni haosul. Bărbaţii din Yathrib se duseră în întâmpinarea învingătorilor, pe când femeile se dedicau cât mai bine sarcinilor gospodăreşti, deşi se întrerupeau fără încetare ca să răspândească noi zvonuri.

Unele povesteau că luptătorii din Mecca fuseseră două mii, însă nici numărul războinicilor şi al cailor, nici calitatea armelor lor nu-i ajutaseră. Trimisul îşi chemase Domnul în ajutor, iar Allah îi trimisese îngerii săi.

Altele pretindeau că Mahomed le tăiase gâtul oamenilor de vază din cetatea Meccăi care îi erau de multă vreme duşmani. De-acum înainte, pe păgânii trufaşi îi aştepta dezastrul, pe când familiile refugiaţilor puteau spera să se reîntregească în curând.

Alte cumetre, dându-şi ochii peste cap şi plescăind din limbă, şopteau că războinicii lui Allah nu erau grăbiţi să ajungă acasă. Un număr mare de femei, soţii şi sclave, însoţeau caravana celor din Mecca, susţineau ele. Şi cine se putea îndoi că învingătorii aveau să-şi acorde răgazul de a se bucura de ele înainte de a ajunge la Yathrib? Acest subiect tulbura conversaţiile şi strica buna dispoziţie.

Bârfele ajunseră până în curtea Fatimei, care îşi îngrijea fiul suportând sfaturile necontenite ale soacrei sale.

– Nu te îngrijora când plânge, înseamnă că-i este foame, spunea ea, abţinându-se cu greu să ia pruncul în braţe. Lasă-l puţin să scâncească. Îi va întări glasul. Ai grijă la frunte să nu facă cumva febră. Fii atentă şi la ce-i iese din burtică. De acolo aflăm dacă îl pândeşte boala. Nu-l lăsa să sugă de cum are chef, va deveni un răsfăţat. Nu-l obliga atunci când nu vrea, căci îi vei slăbi voinţa. Arta de a creşte copiii este cumpănirea între îngăduinţă şi asprime. Uită-te la Ali. Nu am făcut treabă bună?

Chestiunea numelui revenea neîncetat. Veşnicelor întrebări puse de femei, Fatima le răspundea:

- Eu trebuie să aleg? Tata şi Ali vor hotărî. Şi nu fiţi pieze rele. Allah îmi cunoaşte fiul şi-l ajută să-şi trăiască primele zile de viaţă.

Era adevărat. Tradiţia spunea că, pentru a nu atrage boala şi moartea, copilul nu trebuia să primească un nume prea repede. Totuşi, bunica nu se putea stăpâni, şi de dimineaţa până seara îşi boteza nepoţelul în fel şi chip. Pruncul îndura această încăpăţânare fixând-o pe bătrână cu ochii lui negri mari şi severi, foarte asemănători cu ai mamei.

În ziua a patra, Fatima, sătulă peste cap, îi porunci Kawlei să le interzică tuturor femeilor să intre în camera ei.

- Îmi vor vedea fiul la rugăciunea de seară. Va fi de ajuns.

Deopotrivă uluită şi ofensată, soacra ei protestă:

- Nu te referi la mine!

- Ba la tine şi la celelalte, mamă.

- Eu locuiesc aici. Este hotărârea fiului meu.

- Atunci locuieşte aici în tăcere până la întoarcerea soţului meu. Apoi, Allah va hotărî, replică sec Fatima.

Întoarcerea învingătorilor

A doua zi, la puţină vreme după rugăciunea de seară, Fatima auzi copiii răspândind vestea în oază: războinicii lui Allah şi ai Profetului său se apropiau de Yathrib!

Se repezi pe terasă, dar în aerul fierbinte nu văzu decât un imens nor de praf care se ridica asemenea unui vis deasupra palmierilor.

Coborî în curte şi se repezi să îmbrace cea mai frumoasă tunică şi să-şi ia fiul din coşul unde dormea. Neluând în seamă ţipetele lui de protest, îl strânse la piept cu un şal pe care şi-l înnodă în jurul gâtului. O clipă mai târziu îşi îmboldea catârca fără milă, cu lovituri de călcâi în coaste, în mijlocul celor care, asemenea ei, alergau în întâmpinarea eroilor.

Îi ajunse când erau la marginea oazei. În faţă, tatăl ei, îmbrăcat cu vechea lui mantie brună, călărea un mehari cu şoldurile acoperite de o tapiserie brodată în albastru şi auriu. În stânga lui, Fatima recunoscu roibul lui Ali, apoi silueta înaltă şi slabă a lui Hamza şi pe cea a lui Omar. Spre deosebire de Mahomed, care avea capul acoperit cu turbanul lui obişnuit, ceilalţi patru încă îşi purtau coifurile cu pene şi ţepuşe din argint.

Omar flutura flamura roşie şi verde a lui Allah urlând:

– Dumnezeu este mare, Mahomed este Profetul său!

Şi de fiecare dată mulţimea relua acest strigăt, agitându-şi mâinile spre cer.

Apropiindu-se, Fatima observă o cămilă care mergea cu trei paşi în urmă, la dreapta lui Mahomed. Pe ea era montată o litieră mare, al cărei baldachin roşu se legăna încet.

I se strânse inima. Sângele îi pulsă în tâmple şi în gâtlej.

Singură, ţinându-se cu o mână de marginea litierei şi fluturând veselă cealaltă mână, cu pletele prinse într-un pieptene bătut în pietre scânteietoare, Aisha saluta mulţimea ca o regină sub privirea arzând de mândrie a lui Abu Bakr.

Din adunare, râsete, strigăte, săruturi trimise prin aer, invocări pline de devoţiune urcară spre ea:

– Aisha! Aisha! Allah şi îngerii săi sunt cu tine!

Deşi toţi îi împuiaseră Fatimei urechile cu tot feluri de fleacuri, bârfe şi zvonuri, nici măcar o singură dată nu-i spuseseră singurul lucru cu adevărat important, şi anume că tatăl ei plecase să-şi ducă prima mare bătălie împotriva necredincioşilor însoţit de Aisha.

Trase de căpăstrul catârcei, oprind-o de-a curmezişul în drumul coloanei victorioase. O clipă, animalul fu înghesuit din stânga şi din dreapta de mulţimea enervată care roia de jur împrejur. Pruncul începu să ţipe, speriat de zgomot şi de zguduituri.

Ali fu primul care-i descoperi în această învălmăşeală. Desprinzându-se de tovarăşii săi, îşi împinse calul

în mijlocul gloatei, tăindu-şi drum în trap mărunt. Doar când îl auzi râzând şi urlând „Fiul meu s-a născut! Fiul meu s-a născut!" Fatima îşi reveni în fire.

– Soţia mea, fiul meu! răcni el în culmea fericirii.

Apropiindu-şi calul foarte mult de catârcă, se înclină cu agerime din şa şi-şi sărută soţia pe frunte, după care înşfăcă pruncul din şalul ce-l ţinea strâns la pieptul mamei.

Preţ de o clipă îşi cercetă cu încântare băiatul, apoi, înălţându-se în scări, îl ridică în aer. Printr-o mişcare abilă a călcâielor, îşi roti calul astfel încât mulţimea ce se forma deja în jurul lui fu nevoită să se dea la o parte. Strigând cât îl ţineau bojocii peste vacarm, le dădu vestea:

– Victoria şi fiul meu! Allah este mare!

Din mii de piepturi, numele lui ţâşni ca într-un ecou asurzitor:

– Ali! Ali! Slavă lui Ali! Slavă luptătorilor lui Allah! Slavă lui Abu Hamza, slavă lui Ubaida. Allah este mare!

În această nebunie de zgomote şi de gesticulări, Ali izbuti să-şi apropie roibul de dromaderul Trimisului. Mahomed se înclină, iar mâna lui lungă atinse uşor capul băieţelului. Abia după ce rosti o binecuvântare o căută din priviri pe fiica sa, Fatima.

Întinsă ca o coardă de arc, ea voi să-i prindă privirea, însă aceasta păru să alunece deasupra ei. Un zâmbet, un semn uşor de mulţumire... şi Mahomed deja se întorcea, oferindu-se entuziasmului celor care-l chemau de pretutindeni: Abu Bakr, venit lângă el, evreul ben Shalom, care-l saluta cu mâna la inimă, căpeteniile din clanul Khazraj, cei care nu luptaseră, dar îi prezentau în mod ceremonios admiraţia şi supunerea lor. O dată în plus, nu tatăl ei se afla înaintea Fatimei, ci Trimisul lui Allah.

În acea clipă, singura privire pe care o captă fu cea a Aishei, radioasă, atotputernică, împlinită şi aclamată în litiera ei de soţie a Trimisului.

Povestirea bătăliei

Amploarea victoriei de la Badr şi gloria luptătorilor lui Allah întreceau orice închipuire.

Pentru prima dată după foarte mult timp, mândrii locuitori ai Meccăi fuseseră învinşi în luptă şi scăpaseră doar prin fugă. Mai mult, bogăţia caravanei capturate de luptătorii Trimisului era atât de ieşită din comun, încât pierderea ei avea să slăbească durabil puterea cetăţii. În acelaşi timp, ea proclama noua putere a supuşilor lui Allah până la marginile de la miazănoapte şi de la miazăzi ale ţinutului Hidjaz.

Lui Abu Bakr îi reveni cinstea de a relata înaintea adunării credincioşilor adevărul despre bătălie.

Foarte devreme, Abu Sufyan află zvonul care circula prin deşert despre ameninţarea la adresa caravanei lui bogate. Recurse la viclenie şi subterfugii pentru a scăpa de războinicii lui Allah. Merse până acolo încât schimbă traseul, luând-o către mare. În zadar, iscoadele sale îl înştiinţară că nu putea evita lupta. Spre nenorocul lui, alese să dea bătălia la puţurile din Badr, o fundătură unde credea că-i putea lua prin surprindere pe luptătorii Trimisului.

Abu Sufyan era păgân, rău şi răzbunător, dar un bărbat lucid. Înţelese că Mahomed căuta să se răzbune pentru umilirile din trecut în aceeaşi măsură în care voia să pună mâna pe comorile ce apăsau pe spinările celor şase sute de cămile ale caravanei lui. Aceasta era apărată de trei sute de războinici încercaţi, ceea ce ar fi fost prea îndeajuns pentru un atac obişnuit.

Bătălia ce avea să vină nu avea însă nimic obişnuit.

Ajuns la o distanţă de două zile în galop de Mecca şi tot atâta faţă de Yathrib, Abu Sufyan îşi chemă aliaţii în ajutor. Vechiul duşman al lui Mahomed, Abu Lahab, precum şi tatăl, fratele şi unchiul lui Hind, soţia lui Abu Sufyan, se bucurară la gândul luptei. Înrolară şapte sute de războinici şi veniră în grabă mare, râzând cu gurile până la urechi, convinşi că izbânda era iminentă.

Ajunşi la palmierii din Badr, descoperiră şirurile războinicilor conduşi de Mahomed. Acestea erau dispuse riguros pentru o mare ciocnire frontală. Cavaleri, arcaşi şi suliţaşi, călăreţi pe cămile cu săbii lungi, cu toţii aşteptau ordinul de atac.

Abu Lahab şi Abu Otba înţeleseră că urma o bătălie necruţătoare, dar nu-şi făcură griji. Siguranţa dată de superioritatea lor numerică le întărea trufia înnăscută. Înaintară ca să-i sfideze pe luptătorii din Yathrib, care se rânduiseră în jurul puţurilor, supravegheaţi de războinicii lui Allah.

Convinşi că aveau să le recucerească lesne şi că aveau să-şi potolească în curând setea care le ardea gâturile uscate, galopară încolo şi încoace, strigându-şi insultele obişnuite:

– *Nabi! Nabi* din Yathrib, căci astfel te numesc evreii, renunţă cât mai este încă timp! urlă Abu Lahab. Şterge-o de-aici înainte să te duci după Allah al tău în iad!

– Abu Lahab, limba a început să-ţi putrezească din momentul naşterii! răspunse Mahomed. Astăzi se va descompune de-a dreptul în praful din Badr.

– Nu fi atât de arogant, om de nimic! zbieră Abu Otba. Limba ta atârnă ca o curmală stricată! Noi suntem o mie, şi fiecare dintre noi face cât zece oameni de-ai tăi, fameni cum sunteţi!

La rândul lor, fiul şi fratele lui Abu Otba gesticulară ţipând:

– Fugi, fugi, ibovnic neputincios al lui Allat ce eşti!

Nebun de furie din cauza acestui afront, Abu Hamza îi spuse Trimisului:

– Nu este cu putinţă! Nu putem auzi asemenea grozăvii fără să reacţionăm. Legea războiului permite confruntările directe. Viermele ăsta să-şi aleagă trei luptători, iar trei de-ai noştri îi vor arăta cine sunt famenii!

Cei din Mecca nu puteau refuza. Fură desemnaţi bărbaţii înrudiţi prin alianţă cu Abu Sufyan: socrul lui, Otba ibn Rabia, fiul acestuia, Walid ibn Otba, şi fratele său Shaiba ibn Rabia.

Mahomed discută cu Omar şi Abu Bakr. În rândul credincioşilor, voluntarii erau numeroşi. Abu Sufyan îşi pusese la bătaie familia. Mahomed nu putea fi mai prejos: fură desemnaţi Ali şi Abu Hamza, precum şi vărul lor, Ubayda ibn al-Harith, unul dintre primii supuşi ai lui Allah, convertit la scurt timp după Abu Bakr.

Înfruntările, purtate călare, cu *nimcha*, fură cumplite. Lupta lui Ubayda îi făcu să tremure pe spectatorii cei mai căliţi. La cel de-al doilea atac, Shaiba ibn Rabia reuşi să-i taie piciorul stâng. Sângele ţâşni ca dintr-o fântână.

Pe când piciorul lui Ubayda se rostogolea sub copitele calului său, Shaiba îşi roti bidiviul pentru a-i da lovitura de graţie. Credea că-l va găsi pe Ubayda la pământ, dar războinicul lui Allah se ţinea încă în şa.

– Ibn Rabia! Mi-ai tăiat piciorul, urlă el. Fii bucuros! Allah este Dumnezeu şi El poate orice! Paradisul lui este populat cu fecioare de o frumuseţe ieşită din comun. Cu voia lui Allah, eu voi fi în braţele lor pe vecie, în vreme ce tu vei ajunge în iad!

Ferocitatea cu care scuipă aceste cuvinte îl îngheţă pe Shaiba. Cu o lovitură măiastră din încheietura mâinii, Ubayda îşi aruncă *nimcha* spre duşman. Aceasta despică aerul, iar capul lui Shaiba căzu în praf... Aşa cum dorise, Ubayda avu timp să-şi vadă victoria înainte de a aluneca în braţele fecioarelor din paradis.

Un asemenea curaj îi întări pe Ali şi Abu Hamza. Acesta din urmă îl străpunse pe Otba ibn Rabia cu lancea, dar, înainte de a-i da lovitura de graţie, îl lăsă să vadă cum Ali îi deschidea pântecele fiului său.

Înfrângerea campionilor lor îi făcu pe cei din Mecca să simtă sudoarea fricii pe şira spinării. Abu Lahab, temându-se să nu se împrăştie, îi mustră:

– Cum? Noi suntem o mie, ei sunt trei sute! Dacă nu înaintaţi, Allat să-şi închidă coapsele pe veci pentru voi şi să scuipe pe fiii şi nepoţii voştri!

Profitând de acest răgaz, Mahomed se repezi în coliba unde o adăpostise pe Aisha. Cum se întâmpla deseori,

acolo unde se afla soţia Trimisului, era şi Djibril[1]. Descoperindu-l, Mahomed strigă:

– Îngere Gabriel, necredincioşii nu mint. Ei sunt o mie, şi noi suntem trei sute. Fără ajutorul Domnului, vom fi învinşi. Dacă aceasta este voinţa Sa, aşa să fie!

– Fii fericit, *nabi*, îi răspunse Gabriel. Allah ştie cum stau lucrurile. Mă trimite în ajutorul tău cu o mie de îngeri.

– O mie de îngeri! strigă Trimisul.

– Trei mii dacă este nevoie, Mahomed!

– Trei mii...

– Cinci mii dacă trebuie!

– Cinci mii! repetă Mahomed, uluit peste măsură. Se repezi afară din colibă şi alergă la vitejii lui. Dumnezeu ne trimite trei mii de îngeri ca să ne sprijine! Aplecându-se, adună praf din Badr şi-l aruncă spre cei din Mecca, răcnind: Minciunile voastre să vă orbească!

Şi aşa se întâmplă. Abu Sufyan şi Abu Lahab aleseseră poziţia proastă: după-amiază, arcaşii lor se treziră cu soarele în faţă, astfel că nu putură vedea ploaia de săgeţi pe care cei din Yathrib o abătură asupra lor. Nu putură decât să le audă în timp ce le loveau în ropote neîntrerupte scuturile şi platoşele înainte de a li se împlânta în cefe, pântece şi inimi.

Apoi, iureşul îngerilor şi al supuşilor lui Allah se abătu asupra lor.

Abu Lahab se numără printre primii răpuşi. Ca şi cum pământul ţinutului Hidjaz înghiţea în fine un gunoi otrăvit.

Cei din Mecca înţeleseră: idolii lor din piatră şi lemn îi apărau mai puţin decât scuturile.

Se împrăştiară în galop. Abu Sufyan le fu căpetenie în fugă, după cum le fusese şi în bătălie.

– Aşa s-au desfăşurat lucrurile, încheie Abu Bakr. Astăzi nu mai există un singur om, pe toată întinderea cuprinsă între Yathrib şi Mecca, care să nu cunoască puterea pe care Allah le-o insuflă credincioşilor lor.

[1] Îngerul Gabriel (n.a.)

*

Fatima avu prilejul să mai audă de câteva ori această relatare a bătăliei din gura lui Ali.

Tânărul ei soţ nu mai era acelaşi bărbat care o părăsise cu o lună în urmă. Învinsese şi ucisese sub privirile tuturor. Numele lui se afla pe buzele bărbaţilor şi ale femeilor. Era bogat. Mai mulţi cai băteau nervoşi din picioare în curtea lui, neîncăpătoare acum. Arme, platoşe şi coifuri se îndesau sub umbrar. Trei sclave ce aparţinuseră celor din Mecca trebăluiau acum în bucătărie. De atunci înainte, ele aveau să mâne măgarul la *wadi* ca să aducă apă şi aveau să se ducă să cumpere hrană.

Mai presus de toate, zâmbetul cu care Trimisul i se adresa ginerelui său spunea multe despre afecţiunea care-i lega, asemenea degetelor de la aceeaşi mână.

Totuşi, nu curgea numai lapte şi miere. După mângâierile Fatimei, Ali se arăta adesea visător şi foarte tăcut. Se trezea tresărind, cu fruntea udă şi scrâşnind din dinţi. Fatima îl îmbrăţişa, îl liniştea cu cuvinte dulci, îi săruta tâmplele. Dimineaţa, Ali ofta:

– Allah îmi dă o lecţie. Am luat viaţa unui bărbat de vârsta mea. Dumnezeu nu vrea să mă mândresc cu acest lucru.

La un moment dat, pe când Fatima îşi alăpta fiul, Ali strigă brusc:

– Fiul nostru nu are nume! Cum este cu putinţă? Allah să ne ierte!

– Nu trebuia să primească un nume înainte de întoarcerea voastră, răspunse ea calm. Tu şi tata trebuie să i-l daţi.

– Aşa e. Îndată îl voi întreba pe Trimis care este preferinţa lui.

– Nu. Îndată vei înşeua caii ca să mergem la tata. Vreau ca el să se roage împreună cu noi pentru ca Allah să ne primească fiul sub mâna Lui protectoare.

Ali închise ochii. Glasul Fatimei fierbea de mânie. Furia pe care şi-o stăpânise de atâta vreme izbucni dintr-odată:

– Tata nu a venit să mă vadă cât eram grea. Nu a venit să mă vadă înainte de a pleca să se lupte cu cei din Mecca. La întoarcere, mi-a zâmbit de departe şi şi-a pus mâna pe fruntea fiului nostru ca şi cum ar fi fost nepotul altcuiva. Oare nu-i pasă de urmaşii săi?

– Nici vorbă! Ali scutură din cap, dar nu îndrăzni să-i susţină privirea Fatimei. Repetă: Nici vorbă! Zâmbi mângâind spatele rotofei al fiului său care sugea cu poftă, fără să-i pese de furia mamei. Trimisul nu se leapădă de tine, adăugă el cu blândeţe. Trebuie să se ocupe de soţia lui. Abu Bakr povesteşte în stânga şi în dreapta că îngerii lui Allah au săvârşit la Badr mai multe minuni decât se crede. Pe drumul de întoarcere, Aisha a devenit femeie. Asta l-a făcut pe tatăl nostru la fel de fericit ca tăierea capului lui Abu Lahab. Cine ar putea fi supărat pe el? El, care ne-a călăuzit spre o victorie atât de mare, să guste neîntârziat din fecioria soţiei sale! Şi, cu voia lui Allah, ar putea să aibă şi el un fiu înainte de venirea iernii.

Fatima nu răspunse.

Fericirea urmaşilor

La lăsarea primelor umbre, caii lor ajunseră la poarta casei lui Mahomed. Atrăgând toate privirile, Fatima şi Ali descălecară şi se îndreptară spre tamarix. Cu umerii acoperiţi de mantia roşie de la nuntă şi ţinându-şi fiul la piept, Fatima strigă la o slujitoare:

– Anunţă-l pe tata că fiica lui a venit să-l vadă.

– Se roagă lui Allah în *masjid*, împreună cu tovarăşii săi, răspunse femeia.

– Vom aştepta, declară Fatima.

Aşteptarea nu dură mult timp. În curând, Mahomed ieşi din încăperea lungă de sub umbrar care era folosită drept moschee. Avea faţa şi mâinile încă ude de la abluţiuni.

Ali făcu o plecăciune, cu mâinile pe piept.

– Tată, eu şi soţia mea dorim să-i dai un nume urmaşului tău.

Mahomed privi copilul cu uimire, apoi i se adresă Fatimei:

– Fiul tău nu are nume?

– Fiul meu este sânge din sângele tău în aceeaşi măsură în care e sânge din sângele lui Ali. Ar fi cu putinţă ca numele lui să nu vină de la tine?

Vocea-i tremura uşor, dar nu-şi desprinse ochii din ochii tatălui ei. În jurul lor se formă un mic cerc. Omar, Tamim, Zayd, Al-Arqam, toţi cei care tocmai terminaseră rugăciunea. Abu Bakr veni lângă Mahomed. Cu toţii putură observa privirea dispreţuitoare cu care se uită la prunc.

Mahomed întinse mâinile, iar Fatima îi dădu copilul. Trimisul îl mângâie pe frunte. Copilul, care gângurea, tăcu, făcând nişte ochi mari, miraţi.

Mahomed intonă:

– „Noi i-am dăruit pe Isaac şi Iacov – pe care Noi i-am călăuzit precum odinioară l-am călăuzit pe Noe şi pe cei din seminţia sa..."[1] Acest fiu va fi sub mantia mea. Facă-se voia lui Allah! Nu este el carne din carnea fiicei mele Fatima, care este o bucată din mine? Trimisul ridică pruncul în spaţiul dintre Ali, Fatima şi el. Vouă tuturor vă spun: Iată-l pe Hassan care s-a născut în mijlocul nostru! Putea el să poarte alt nume decât acela care înseamnă „cel mai frumos", „cel mai puternic", „cel mai tare"? Hassan! Hassan! Fie ca Allah cel Milostiv şi Îngăduitor să-ţi ofere darul unei vieţi lungi, şi anume înţelepciunea şi smerenia înaintea Domnului tău!

Într-un singur glas, oamenii din curte strigară:

– Viaţă lungă lui Abu Mahomed Hassan ibn Ali Abu Talib, fiul Fatimei şi carne din carnea Trimisului lui Allah!

Toţi se rugară în masjid ca primii ani de viaţă ai copilului să fie feriţi de primejdii. Când Mahomed îl puse pe Hassan în braţele Fatimei, mâinile lor se atinseră.

[1] *Coran* 6, 84

Sub pânza care învelea pruncul, Trimisul prinse vârful degetelor fiicei sale. Foarte încet, întorcându-se de la cei care îi urmăreau atent, spuse:

– Potolește-ți mânia, Fatima. Și nu-ți ține fiul departe de mine. De fiecare dată când mi-l vei aduce, voi fi foarte fericit să vă văd, pe tine și pe el.

Mută, cuprinsă dintr-odată de un tremur, Fatima se mulțumi să dea din cap. Hassan, obosit și flămând, se arătă nerăbdător. Mama lui făcu o mișcare ca să se îndepărteze, însă Mahomed, strângându-i mai tare degetele, o obligă să-l privească, să se apropie și mai mult de el.

– Fiica mea, ai uitat ce ți-am spus într-o zi la Taif? îi șopti.

– Tată...

– Am spus: Nici o altă femeie nu-mi poate aduce ce-mi aduce fiica mea Fatima. Am spus: Fiecare părticică din tine este o părticică din mine. Am spus: Nimeni nu se va putea împotrivi acestui lucru. Am spus: Nu te îndoi. Allah este călăuza noastră în toate lucrurile, până și praful ce ne intră în nări. Îți amintești, fiica mea?

– Da, îngăimă Fatima, simțind cum îi țâșneau lacrimi pe sub pleoape.

Mahomed o scutură din nou de braț, zguduindu-l brutal pe micuțul Hassan, ai cărui ochi uimiți se uitau țintă la barba bunicului său. Rosti pe un ton dur:

– Atunci nu te lăsa orbită de orgoliu și de nerăbdare. Crezi că Allah nu dorește și El să ne vadă îngenuncheați din nou în sfânta Kaaba din Mecca? Badr nu este decât un început. De-acum înainte, păgânii, fățarnicii și mincinoșii știu de ce sunt în stare supușii lui Allah. Vor veni să ne amenințe sub zidurile noastre. Crezi oare că fiica nu-i va fi de folos tatălui, acum când a dat viață viitorului?

Ca o prelungire a cuvintelor sale, Trimisul porunci ca toți credincioșii din Yathrib să-și înalțe zidurile cu un stat de om. Asemenea celor mai bogate case ale evreilor din oază, clădite ca să facă față atacurilor, trebuiau

să fie prevăzute cu turnuri de pază unde să poată fi plasaţi arcaşi.

În timpul acestor noi zile de muncă, Ali descoperi pe chipul Fatimei semnele strălucitoare ale fericirii. Nu le mai văzuse din dimineaţa în care stătuseră unul lângă celălalt în faţa porţii lui Al-Arqam ca să-i sfideze pe Yakut şi pe asasinii lui.

Aşteptă să fie în camera lor, în lumina palidă a lămpii, ca să o întrebe:

– De unde vine această fericire, Fatima, soţia mea?

– De la tata.

– Tatăl nostru, Trimisul, mi-a spus că Allah l-a copleşit cu fericire de două ori, murmură Ali. O dată dăruindu-i o soţie care va fi memoria vie a cuvintelor lui. A doua oară dăruindu-i o fiică ce va fi sabia urmaşilor lui.

Personaje și clanuri

Familia Fatimei Zahra bint Mahomed

Mahomed ibn Abdallah (clanul Hashim): tatăl ei
Khadija bint Khowaylid (clanul Khowaylid): mama ei.
Zaynab: sora ei mai mare. Soția lui Laas ibn ar-Rabi (din clanul dușmanilor lui Mahomed)
Ruqayyah: a doua ei soră. Soția lui Utbal ibn Lahab (fiul lui Abu Lahab, dușmanul lui Mahomed), apoi a lui Othman ibn Affan (clanul Omayya Abd Sham, dușman al lui Mahomed)
Umm Kulthum: a treia ei soră. Soția lui Utayba ibn Lahab (fiul lui Abu Lahab, dușmanul lui Mahomed)
Al-Qasim: fratele ei defunct
Zayd ibn Harita al-Kalb: fiul adoptiv al lui Mahomed. Fost sclav originar din ținutul Kalb
Ali ibn Talib: fiul lui Abu Talib adoptat de Mahomed. Viitorul soț al Fatimei
Abu Talib Abd Manaf ibn Abd al-Muttalib: tatăl lui Ali. Tatăl adoptiv și unchiul lui Mahomed (șeful clanului Abd al-Muttalib)
Muhavija bint Assad al-Quraysh: vara Khadijei bint Khowaylid (clanul Quraysh)
Kawla bint Hakim: mătușa lui Mahomed
Waraqa ibn Nawfal: vărul Khadijei, erudit
Aisha bint Bakr: fiica lui Abu Bakr și viitoarea soție a lui Mahomed

Aliații lui Mahomed ibn Abdallah și ai Fatimei

Abu Bakr ibn Abi Quhafa (clanul Taym): tatăl Aishei, ultima soție a lui Mahomed

Tamim al-Dari
Othman ibn Affan (clanul Omayya Abd Sham): al doilea soţ al lui Ruqayyah
Al-Arqam ibn Abd Manaf
Musab ibn Umayr
Omar ibn al-Khattab al-Makhzum
Najashi, prinţ de Aksum: creştin la care se refugiază Ruqayyah şi Umm Khultum

Aliaţii Fatimei din rândul beduinilor

Abd Mrah ibn al-Uzfullah Abd Ubdah: îi salvează viaţa lui Mahomed în timpul atentatului din faţa pieţei mari
Ibn Uraiqat: vărul lui Abd Mrah care se pune în slujba Fatimei şi a lui Mahomed în timpul Hegirei
Lahla bint Gaani
Haffa: vindecătoare

Casa lui Mahomed ibn Abdallah

Ashemu bint Shir al-Dhat, numită „Ashemu din Depărtare": sclavă eliberată
Abdonai: sclav persan eliberat, intendent şi om de încredere al Khadijei, apoi al lui Mahomed
Bilal: sclav etiopian eliberat

Duşmanii lui Mahomed

Abu Sufyan al-Sakhr
Otba ibn Rabia (clanul Abd Sham): tatăl primei soţii a lui Abu Sufyan

Personaje şi clanuri

Abu Lahab Abd al-Uzza Abd al-Muttalib: socrul lui Ruqayyah şi al lui Umm Kulthum, fiicele lui Mahomed
Yakut al-Makhr: mercenar
Abu Afak: poet din Yathrib
Amr Nufsya: poet din Mecca
Amr ibn al-Ass: acolit al lui Abu Sufyan

Omm Jamil bint Harb: prima soție a lui Abu Lahab și sora lui Abu Sufyan

Clanuri dușmane

Al-Sakhr (Abu Sufyan)
Abd Harb
Abd Kilab
Abd Sham
Ommaya, Ommayya Abd Sham
Abd Uzza
Makhzum
Abd Manaf
Al Quraysh
Thaqif
Abd al-Muttalib

Clanurile din Yathrib[1]

Evrei
Banu Qurayza
Banu Nadir
Banu Qaynuqa

Politeiști
Aws
Khazraj

Personaje din Yathrib

Ubadia ben Shalom sau Ubadia (Abd Allah) ibn Salam în arabă: evreu din Yathrib, din clanul Banu Salma Hubab ibn al-Mundhir
Abu Ayyub: negustor
Huyayy ibn Akhtab
Abu Yassur

[1] Denumirea diferitelor clanuri este extrem de complexă. Pentru a ușura înțelegerea, am rezervat denumirea „Banu" pentru clanurile evreiești. (n.a.)

O trilogie a iubirii și destinului

Pe când mama ei, Khadija, era pe patul de moarte, Fatima i-a promis că va veghea mereu asupra lui Mahomed. Așa va face, dejucând chiar o tentativă de asasinat la adresa tatălui său. Traiul la Mecca devine însă prea periculos pentru acesta, astfel că hotărăște să părăsească orașul. Fatima îl însoțește până la Yathrib, viitoarea Medina, unde pentru ea începe o perioadă tristă. Tatăl ei o ia de soție pe Aisha, foarte tânăra fiică a lui Abu Bakr, tovarășul lui cel mai apropiat. Aisha nu este decât o copilă, dar Fatima se simte trădată. În plus, căsătorită cu Ali, unul dintre fiii adoptivi ai Profetului, Fatima suportă greu un rol care nu-i convine, mai ales că tocmai ei, care și-a apărat tatăl cu arma în mână, nu i se permite să participe la marea bătălie dintre adepții lui Allah și politeiști.

Departe de orice prejudecăți, *Fatima* prezintă viața unei femei curajoase, rebele, având de dăruit o dragoste uriașă, într-o epocă în care nașterea islamului bulversează echilibrul fragil din Peninsula Arabă.

Marek Halter a debutat în 1976 cu *Le Fou et Les Rois*, recompensat cu *Prix d'aujourd'hui*. Continuă să scrie romane pe teme biblice, distinse cu numeroase premii, printre care *Prix du Livre Inter*, și aflate pe lista de bestselleruri a *New York Times*.

Află mai mult pe:
www.lirabooks.ro
ISBN 978-606-33-0332-6
9 786063 303326
Lira®